

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

95'inci Birleşim

26 Nisan 2010 Pazartesi

(Bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II. - GELEN KÂĞITLAR

III. - YOKLAMALAR

IV. - GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) HÜKÜMETİN GÜNDEM DIŞI AÇIKLAMALARI

1.- Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun, Ermenistan ile ilişkilerin normalleştirilmesi ve Güney Kafkasya'daki gelişmeler konusunda gündem dışı açıklaması ve Batman Milletvekili Bengi Yıldız, Bursa Milletvekili Onur Öymen, Ankara Milletvekili Ahmet Deniz Bölükbaşı ve Çankırı Milletvekili Suat Kınıklıoğlu grupları adına, Balıkesir Milletvekili Hüseyin Pazarıcı'nın şahsı adına, aynı konuda konuşmaları

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Bursa Milletvekili Onur Öymen'in, Çankırı Milletvekili Suat Kınıklıoğlu'nun, konuşmasında, kendisinin de bulunduğu Frankfurt'taki bir konuşmadan bahsederek hakkında sarf ettiği bir kısım ifadelere ilişkin açıklaması

2.- Aydın Milletvekili Ali Uzunırmak'ın, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun gündem dışı açıklamasına ilişkin açıklaması ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun cevabı

3.- Isparta Milletvekili S. Nevzat Korkmaz'ın, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun gündem dışı açıklamasına ilişkin açıklaması ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun cevabı

4.- Afyonkarahisar Milletvekili Abdülkadir Akcan'ın, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun gündem dışı açıklamasına ilişkin açıklaması ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun cevabı

5.- Niğde Milletvekili Mümin İnan'ın, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun gündem dışı açıklamasına ilişkin açıklaması ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun cevabı

6.- Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü'nün, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun gündem dışı açıklamasına ilişkin açıklaması ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun cevabı

7.- İstanbul Milletvekili Birgen Keleş'in, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun gündem dışı açıklamasına ilişkin açıklaması ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun cevabı

8.- Muğla Milletvekili Mehmet Nil Hıdır'ın, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun gündem dışı açıklamasına ilişkin açıklaması ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun cevabı

9.- Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun, Hükûmet adına yaptığı gündem dışı konuşma nedeniyle, Aydın Milletvekili Ali Uzunırmak, Isparta Milletvekili S. Nevzat Korkmaz, Afyonkarahisar Milletvekili Abdülkadir Akcan, Niğde Milletvekili Mümin İnan, Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü, İstanbul Milletvekili Birgen Keleş ve Muğla Milletvekili Mehmet Nil Hıdır'ın, açıklamalarına ilişkin cevabi konuşması

10.- Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü'nün, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisinin çalışma yaşamı açısından yaşamsal önemde bir öneri olduğuna, önerinin reddedilmesini anlamakta güçlük çektiğine ilişkin açıklaması

11.- Giresun Milletvekili Eşref Karaibrahim'in, Giresun ili Dereli ilçesi Tamdere mevkinde teröristlerce yola döşenen mayının uzaktan kumandayla patlatılmasıyla şehit olan astsubaya Allah'tan rahmet, yakınlarına ve Türk milletine başsağlığı, yaralı 2 ere acil şifalar dileyen açıklaması

12.- Giresun Milletvekili Nurettin Canıklı'nın, Giresun ili Dereli ilçesi Tamdere mevkinde teröristlerce yola döşenen mayının uzaktan kumandayla patlatılmasıyla şehit olan astsubaya Allah'tan rahmet, yakınlarına ve Türk milletine başsağlığı, yaralı 2 ere acil şifalar dileyen açıklaması

13.- Giresun Milletvekili H. Hasan Sönmez'in, Giresun ili Dereli ilçesi Tamdere mevkinde teröristlerce yola döşenen mayının uzaktan kumandayla patlatılmasıyla şehit olan astsubaya Allah'tan rahmet, yakınlarına ve Türk milletine başsağlığı, yaralı 2 ere acil şifalar dileyen açıklaması

14.- Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın, Giresun ili Dereli ilçesi Tamdere mevkinde teröristlerce yola döşenen mayının uzaktan kumandayla patlatılmasıyla şehit olan astsubaya Allah'tan rahmet, yakınlarına ve Türk milletine başsağlığı, yaralı 2 ere acil şifalar dileyen açıklaması

15.- Giresun Milletvekili Murat Özkan'ın, Giresun ili Dereli ilçesi Tamdere mevkinde teröristlerce yola döşenen mayının uzaktan kumandayla patlatılmasıyla şehit olan astsubaya Allah'tan rahmet, yakınlarına ve Türk milletine başsağlığı, yaralı 2 ere acil şifalar dileyen açıklaması

16.- Giresun Milletvekili Ali Temür'ün, Giresun ili Dereli ilçesi Tamdere mevkinde teröristlerce yola döşenen mayının uzaktan kumandayla patlatılmasıyla şehit olan astsubaya Allah'tan rahmet, yakınlarına ve Türk milletine başsağlığı, yaralı 2 ere acil şifalar dileyen açıklaması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- Diyarbakır Milletvekili Selahattin Demirtaş ve 19 milletvekilinin, şoför esnafının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/693)

2.- Karaman Milletvekili Hasan Çalış ve 21 milletvekilinin, çiftçilerin sulamada kullandıkları elektrik borçları ile aylık fatura uygulamasının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/694)

3.- Diyarbakır Milletvekili Selahattin Demirtaş ve 19 milletvekilinin, TSK'daki intihar olaylarının araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/695)

VII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- (10/108, 10/295) esas numaralı Meclis araştırması önergelerinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 26/4/2010 Pazartesi günü birleşiminde birlikte yapılmasına ilişkin CHP Grubu önerisi

VIII.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Ankara Milletvekili Hakkı Suha Okay'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, grubuna sataşması nedeniyle konuşması

2.- Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, şahsına sataşması nedeniyle konuşması

3.- Anayasa Komisyonu Başkanı ve İstanbul Milletvekili Burhan Kuzu'nun, Konya Milletvekili Atilla Kart'ın, şahsına sataşması nedeniyle konuşması

4.- Konya Milletvekili Atilla Kart'ın, Anayasa Komisyonu Başkanı ve İstanbul Milletvekili Burhan Kuzu'nun, şahsına sataşması nedeniyle konuşması

5.- İzmir Milletvekili K. Kemal Anadol'un, Samsun Milletvekili Suat Kılıç'ın, grubuna satışması nedeniyle konuşması

6.- Yozgat Milletvekili Bekir Bozdağ'ın, Samsun Milletvekili Haluk Koç'un, AK PARTİ Grubu Başkanına satışması nedeniyle konuşması

7.- Mersin Milletvekili Mehmet Zafer Üskül'ün, Samsun Milletvekili Haluk Koç'un, şahsına satışması nedeniyle konuşması

8.- İzmir Milletvekili K. Kemal Anadol'un, Yozgat Milletvekili Bekir Bozdağ'ın, grubuna satışması nedeniyle konuşması

9.- Mersin Milletvekili Mehmet Zafer Üskül'ün, Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek'in, şahsına satışması nedeniyle konuşması

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/324) (S. Sayısı: 96)

2.- Türk Borçlar Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/499) (S. Sayısı: 321)

3.- Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/761) (S. Sayısı: 458)

4.- Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Kooperatifler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Tarım, Orman ve Köyşleri ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonları Raporları (1/811, 2/633) (S. Sayısı: 496)

5.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (S. Sayısı: 497)

X.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Milletvekili olmadığı için cevap verme imkânına sahip olmayan kişiler hakkında Genel Kurulda eleştiride bulunmanın doğru olup olmadığı ve iktidar partisi milletvekillerine bu konuda müsahahalı davranılıp davranılmadığı konusunda

XI.- GEÇEN TUTANAK HAKKINDA KONUŞMALAR

1.- Mersin Milletvekili Kadir Ural'ın, Genel Kurulun 25/4/2010 tarihli 94'üncü Birleşiminde söylediği bazı sözlerini geri aldığına ilişkin önergesi

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Akif Paksoy'un, kuş ve domuz gripleri ilaçlarına ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Recep Akdağ'ın cevabı (7/12783)

2.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel'in, ilaç sektöründeki bazı sorunlara ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Recep Akdağ'ın cevabı (7/12860)

3.- Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün, Erzurum Ilıca'da işgalden kurtuluş töreni yapılmamasına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Beşir Atalay'ın cevabı (7/13350)

4.- Giresun Milletvekili Murat Özkan'ın, Düzce Gölyaka'da kurulacak bir entegre tesise ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Veysel Eroğlu'nun cevabı (7/13411)

5.- Amasya Milletvekili Hüseyin Ünsal'ın, TOKİ ve iştiraklerinin emlak satışlarını gerçekleştiren firmaya ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek'in cevabı (7/13472)

6.- Afyonkarahisar Milletvekili Halil Ünlütepe'nin, RTÜK'ün bazı üyeleri hakkındaki iddialara ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın cevabı (7/13484)

7.- Tekirdağ Milletvekili Kemalettin Nalcı'nın, büyük marketlerin şehir dışına taşınmasına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün'ün cevabı (7/13622)

8.- Muğla Milletvekili Ali Arslan'ın, Bodrum'daki TOKİ projesi hazırlığına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek'in cevabı (7/13631)

9.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel'in, RTÜK ve TRT yöneticilerine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın cevabı (7/13639)

10.- Zonguldak Milletvekili Ali Koçal'ın, TRT'de yönetim kademesinde görev yapan iki personele ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın cevabı (7/13640)

11.- Muğla Milletvekili Gürol Ergin'in, Adıyaman'da yaptığı bir konuşmaya ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Nevzat Pakdil'in cevabı (7/13941)

12.- Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek'in, Adıyaman'da yaptığı bir konuşmaya ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Nevzat Pakdil'in cevabı (7/13942)

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 12.04'te açılarak on oturum yaptı.

Birinci, İkinci, Üçüncü Oturum

Adıyaman Milletvekili Şevket Köse ve 23 milletvekilinin, baz istasyonlarının insan sağlığına etkilerinin (10/690),

Adana Milletvekili Hulusi Güvel ve 24 milletvekilinin, tıbbi amaçlı bitkisel ürünlerin denetimsiz kullanımının (10/691),

Diyarbakır Milletvekili Selahattin Demirtaş ve 19 milletvekilinin, tutuklu ve hükümlülerin sağlık hizmetlerinde yaşadıkları sorunların (10/692),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla birer Meclis araştırması;

MHP Grup Başkan Vekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ve Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın, Ermeni iddialarına karşı izlenen politika konusunda bir genel görüşme (8/14),

Açılmasına ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerini alacağı ve ön görüşmelerinin, sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

Madencilik sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan (10/67, 75, 82, 122, 141, 180, 193, 208, 216, 229, 304, 309, 320, 324, 336, 337, 342, 374, 377, 388, 404) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının, 7-12 Mayıs 2010 tarihleri arasında Kanada'da inceleme çalışması yapmak üzere, Komisyon üyelerinden oluşan, üye sayısı ve isimleri belirlenen Parlamento heyetine ilişkin tezkeresinin Başkanlıkça da uygun bulunduğu ilişkin Başkanlık tezkeresi kabul edildi.

Gündemin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan:

(10/361) esas numaralı, yolsuzlukların sebeplerinin, sosyal ve ekonomik boyutlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergenin görüşmelerinin Genel Kurulun 25/4/2010 Pazar günü birleşiminde yapılmasına ilişkin MHP,

(10/20, 10/286, 10/441, 10/493) esas numaralı, üniversite öğrencilerinin sorunları hakkındaki Meclis araştırması önergelerinin görüşmelerinin Genel Kurulun 25/4/2010 Pazar günü birleşiminde birlikte yapılmasına ilişkin CHP,

Grubu önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Gaziantep Milletvekili Yaşar Ağyüz'ün, grubuna,

İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli'nin, grubuna,

Mersin Milletvekili Mehmet Şandır, Bilecik Milletvekili Fahrettin Poyraz'ın, grubuna,

Gaziantep Milletvekili Yaşar Ağyüz, Bilecik Milletvekili Fahrettin Poyraz'ın, şahsına,

Kırıkkale Milletvekili Osman Durmuş, Bilecik Milletvekili Fahrettin Poyraz'ın, mensubu bulunduğu Hükûmete,

Konya Milletvekili Faruk Bal, Bilecik Milletvekili Fahrettin Poyraz'ın, mensubu bulunduğu Hükûmete,

Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ve Kırıkkale Milletvekili Osman Durmuş'un, AK PARTİ Grubu Başkanına,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Mersin Milletvekili Kadir Ural, sarf ettiği bazı sözlerinin maksadını aşan bir şekilde yanlış anlaşılması ve yorumlanmasından dolayı üzüntü duyduğuna ve “şerefsiz” kelimesi yanlış anlaşılıyorsa özür dilediğine,

Mersin Milletvekili Mehmet Şandır, Başbakana hakaret kastının olmadığına,

Tokat Milletvekili Reşat Doğru, okullarını bitiren öğrenciler iş bulamadıkları için almış oldukları öğrenci kredilerini ödeyemediklerinden Hükûmetin bu kredi borçlarında bir iyileştirme yapması gerektiğine, kredi miktarının artırılmasına ve imkân olmayan öğrencilerin yurtlarda ücretsiz kalmasına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Birleşime saat 15.01’de ara verildi.

Sadık YAKUT

Başkan Vekili

Gülşen ORHAN

Van

Kâtip Üye

Murat ÖZKAN

Giresun

Kâtip Üye

Fatih METİN

Bolu

Kâtip Üye

Dördüncü, Beşinci, Altıncı, Yedinci, Sekizinci, Dokuzuncu, Onuncu Oturum

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında bulunan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesi kapsamında değerlendirilerek temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesi kabul edilen, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu’nun (1/324) (S. Sayısı: 96),

2’nci sırasında bulunan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesi kapsamında değerlendirilerek temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesi kabul edilen, Türk Borçlar Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu’nun (1/499) (S. Sayısı: 321),

3’üncü sırasında bulunan, Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükûmete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun (1/761) (S. Sayısı: 458),

4’üncü sırasında bulunan, Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın, Kooperatifler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Tarım, Orman ve Köyşleri ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonları Raporlarının (1/811, 2/633) (S. Sayısı: 496),

Görüşmeleri komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

5’inci sırasında bulunan ve görüşmelerine devam olunan, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu’nun (2/656) (S. Sayısı: 497) birinci görüşmesinde 19’uncu maddesine kadar kabul edildi.

Samsun Milletvekili Suat Kılıç, bir gruba mensup milletvekilleri tarafından 1’inci maddeden itibaren verilen ve standart olarak hazırlanmış bulunan önergelerde hakaret kastı bulunduğu ve bunun Başkanlıkça önlenmesi gerektiğine,

Manisa Milletvekili Şahin Mengü, Anayasa Komisyonu Başkanı ve İstanbul Milletvekili Burhan Kuzu'nun, kendisinin de görev yaptığı dönemde Türkiye Barolar Birliğinde yapılan anayasa çalışmasıyla ilgili söylediği sözlere,

İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Anayasa Komisyonu Başkanı ve İstanbul Milletvekili Burhan Kuzu'nun ve Manisa Milletvekili Şahin Mengü'nün, kendisinin de görev yaptığı dönemde Türkiye Barolar Birliğinde yapılan anayasa çalışmasıyla ilgili söylediği sözlere,

Mersin Milletvekili Mehmet Şandır, Yozgat Milletvekili Bekir Bozdağ'ın, grup sözcüleri Faruk Bal'ın konuşmasını farklı yorumlamasına,

Anayasa Komisyonu Başkanı ve İstanbul Milletvekili Burhan Kuzu, Konya Milletvekili Atilla Kart'ın, kendisinin yazdığı kitaptan bir paragrafı okuyup ondan önceki ve sonraki paragrafları okumayarak Genel Kurulu yanlış bilgilendirdiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Kayseri Milletvekili Mehmet Şevki Kulkuloğlu'na, kürsüde açtığı pankarttaki ifadeleriyle Türkiye Cumhuriyeti Başbakanına hakaret ederek Meclisin mehabetine gölge düşürmesi nedeniyle kınama cezası verildi; yaptığı savunmadan sonra Kayseri Milletvekili Mehmet Şevki Kulkuloğlu'na kınama cezası verilmesi yapılan oylamadan sonra kabul edildi.

"Kıvırtma" kelimesi hakaret kabul edilerek Kayseri Milletvekili Mehmet Şevki Kulkuloğlu'na uygulanan kınama cezasının, aynı kelimeyi birkaç defa kullanan Samsun Milletvekili Suat Kılıç'a da uygulanması istemi sonucunda Samsun Milletvekili Suat Kılıç bir savunma konuşması yaptı; kınama cezası verilmesi yapılan oylamadan sonra kabul edilmedi.

Samsun Milletvekili Suat Kılıç, Kayseri Milletvekili Mehmet Şevki Kulkuloğlu'nun, AK PARTİ Grubu Başkanına,

Kayseri Milletvekili Mehmet Şevki Kulkuloğlu, Samsun Milletvekili Suat Kılıç'ın, şahsına,

Yozgat Milletvekili Bekir Bozdağ, Konya Milletvekili Faruk Bal'ın, AK PARTİ Grubu Başkanına,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

"Kıvırtma" kelimesininin hakaret anlamına gelip gelmediği ve bu kelimeyi kullanan muhalefet partisi milletvekiline ve iktidar partisi milletvekiline farklı davranılıp davranılmadığı,

Hatip kürsüde konuşurken birleşime ara vererek hatibin süresi bitmeden sözünün kesilmesi ve yeni oturumda hatibin sözlerini tamamlamak istemesine rağmen, buna imkân tanınamaması ile asıl konu görüşülürken Oturum Başkanının görüşünü açıklayıp açıklayamayacağı,

Konularında açılan usul tartışmaları sonucunda, Oturum Başkanı, tutumunu değiştirecek bir durum olmadığını açıkladı.

Alınan karar gereğince, 26 Nisan 2010 Pazartesi günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşime 03.18'de son verildi.

Mehmet Ali ŞAHİN

Başkan

Gülşen ORHAN

Van

Kâtip Üye

Yusuf COŞKUN

Bingöl

Kâtip Üye

Murat ÖZKAN

Giresun

Kâtip Üye

Fatih METİN

Bolu

Kâtip Üye

Harun TÜFEKÇİ

Konya

Kâtip Üye

No.: 130

II.- GELEN KÂĞITLAR
26 Nisan 2010 Pazartesi

Sözlü Soru Önergeleri

- 1.- Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün, Posof'taki bazı köylerdeki yol ve su çalışmalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/2014) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)
- 2.- Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün, Ardahan'da sağlık hizmetlerindeki bazı ihtiyaçlara ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/2015) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)
- 3.- Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün, Posof'ta görevlendirilen öğretmenlere ilişkin Milli Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/2016) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)
- 4.- Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün, Posof'taki köy camilerinin bakım ve onarımına ilişkin Devlet Bakanından (Faruk Çelik) sözlü soru önergesi (6/2017) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)
- 5.- Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün, Posof'taki Hazine arazilerine ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/2018) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)
- 6.- Bitlis Milletvekili Mehmet Nezir Karabaş'ın, döşenen mayınlara ilişkin Milli Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/2019) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

Yazılı Soru Önergeleri

- 1.- İstanbul Milletvekili Ümit Şafak'ın, İzmir Aliağa'da yapılan kirli deniz suyu tahliyesiyle ilgili ihaleye ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13853) (Başkanlığa geliş tarihi: 09/04/2010)
- 2.- İstanbul Milletvekili Atıla Kaya'nın, Kerkük politikasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13854) (Başkanlığa geliş tarihi: 09/04/2010)
- 3.- Tunceli Milletvekili Şerafettin Halis'in, askerlik görevi sırasında ölen bazı kişilere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13855) (Başkanlığa geliş tarihi: 09/04/2010)
- 4.- Adana Milletvekili Yılmaz Tankut'un, bir internet paylaşım sitesindeki bazı yayınlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13856) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)
- 5.- Adana Milletvekili Yılmaz Tankut'un, Adana'da yeni bir üniversite kurulmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13857) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)
- 6.- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın, pancar kotasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13858) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)
- 7.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, Ceyhan'da kurulacak termik santrallere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13859) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)
- 8.- Gaziantep Milletvekili Yaşar Ağyüz'ün, esnaf destek eylem planına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13860) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)
- 9.- Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk'ün, ekonomideki duruma ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13861) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)
- 10.- Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk'ün, esnaf ve sanatkarlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13862) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)
- 11.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, kamu kuruluşlarının bir oteller zincirinde yaptığı toplantılara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13863) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)
- 12.- İstanbul Milletvekili Süleyman Yağz'ın, Başbakanlık korumaları için cip alımına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13864) (Başkanlığa geliş tarihi: 13/04/2010)
- 13.- Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk'ün, Abant Gölünde yürütülen bazı çalışmaların çevreye etkilerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13865) (Başkanlığa geliş tarihi: 13/04/2010)
- 14.- Adana Milletvekili Yılmaz Tankut'un, İstanbul'da YGS öncesi yapılan bir doküman dağıtımına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13866) (Başkanlığa geliş tarihi: 13/04/2010)
- 15.- Adana Milletvekili Yılmaz Tankut'un, hakkında soruşturma açılan bir belediye başkanının görevden alınmamasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13867) (Başkanlığa geliş tarihi: 13/04/2010)
- 16.- Iğdır Milletvekili Pervin Buldan'ın, bir kişi hakkında terör örgütü üyeliği saptamasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13868) (Başkanlığa geliş tarihi: 13/04/2010)
- 17.- Van Milletvekili Özdal Üçer'in, Ordu E Tipi Cezaevinde yapıldığı iddia edilen bir uygulamaya ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/13869) (Başkanlığa geliş tarihi: 09/04/2010)

18.- Iğdır Milletvekili Pervin Buldan'ın, infaz koruma memurlarına ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/13870) (Başkanlığa geliş tarihi: 09/04/2010)

19.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, kadına yönelik şiddet konusundaki yasal düzenlemelere ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/13871) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

20.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, kadına yönelik şiddet konusundaki çalışmalara ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/13872) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

21.- Van Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, KCK operasyonuna ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/13873) (Başkanlığa geliş tarihi: 13/04/2010)

22.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, kadınların kayıt dışı istihdamına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/13874) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

23.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, iş yerlerindeki psikolojik şiddet vakalarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/13875) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

24.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Alanya ilçesindeki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/13876) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

25.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Finike ilçesindeki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/13877) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

26.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Muratpaşa ilçesindeki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/13878) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

27.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Manavgat ilçesindeki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/13879) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

28.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Kumluca ilçesindeki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/13880) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

29.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Kaş ilçesindeki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/13881) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

30.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, İbradı ilçesindeki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/13882) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

31.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Gündoğmuş ilçesindeki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/13883) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

32.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Elmalı ilçesindeki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/13884) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

33.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Demre ilçesindeki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/13885) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

34.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Korkuteli ilçesindeki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/13886) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

35.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Gazipaşa ilçesindeki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/13887) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

36.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Akseki ilçesindeki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/13888) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

37.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Serik ilçesindeki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/13889) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

38.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Kemer ilçesindeki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/13890) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

39.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Simav Gölü arazisinin kullanımına ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/13891) (Başkanlığa geliş tarihi: 13/04/2010)

40.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, maden ocağı kazalarına ve madencilik ruhsatlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/13892) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

41.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Simav ilçesindeki araziler için verilen jeotermal kaynak ve maden ruhsatlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/13893) (Başkanlığa geliş tarihi: 13/04/2010)

42.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Seyitömer ve Tunçbilek Termik Santrallerindeki çalışanlara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/13894) (Başkanlığa geliş tarihi: 13/04/2010)

43.- İstanbul Milletvekili Ümit Şafak'ın, belediye başkanlarının görevden alınmasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13895) (Başkanlığa geliş tarihi: 09/04/2010)

44.- Giresun Milletvekili Murat Özkan'ın, bir aile içi şiddet olayına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13896) (Başkanlığa geliş tarihi: 09/04/2010)

45.- Kırşehir Milletvekili Metin Çobanoğlu'nun, belediyelerde yapılan ön incelemelere ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13897) (Başkanlığa geliş tarihi: 09/04/2010)

46.- Çanakkale Milletvekili Mustafa Kemal Cengiz'in, Elazığ Belediyesinin bazı ihalelerine ve borç durumuna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13898) (Başkanlığa geliş tarihi: 09/04/2010)

47.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, Kumkapı Yabancılar Misafirhanesine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13899) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

48.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel'in, Seyhan Belediyesinin araç alım ve kiralama ihalelerine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13900) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

49.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel'in, Yüreğir Belediyesinin araç alım ve kiralama ihalelerine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13901) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

50.- İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel'in, askerlik görevini yerine getiren bir kişinin ölümüne ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13902) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

51.- Van Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, bir lise pansiyonunda çıkan olaylara ilişkin Milli Savunma Bakanından yazılı soru önergesi (7/13903) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

52.- Siirt Milletvekili Osman Özçelik'in, Pervari-Beğendik Belediyesinin işçi alımıyla ilgili iddialara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13904) (Başkanlığa geliş tarihi: 13/04/2010)

53.- Tunceli Milletvekili Şerafettin Halis'in, Tunceli'deki tarihi kiliselerin durumuna ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/13905) (Başkanlığa geliş tarihi: 09/04/2010)

54.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, desteklenen dergilere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/13906) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

55.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, halk kütüphanelerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/13907) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

56.- Kırşehir Milletvekili Metin Çobanoğlu'nun, bir mahalle için tahakkuk ettirilen ecrimisil bedellerinin ödemesine ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/13908) (Başkanlığa geliş tarihi: 09/04/2010)

57.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, vergide uzlaşma uygulamasına ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/13909) (Başkanlığa geliş tarihi: 09/04/2010)

58.- Bahkehir Milletvekili Ahmet Duran Bulut'un, bir öğretmen atamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/13910) (Başkanlığa geliş tarihi: 09/04/2010)

59.- Van Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, YGS sınav yerlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/13911) (Başkanlığa geliş tarihi: 09/04/2010)

60.- Diyarbakır Milletvekili Akın Birdal'ın, Mardin- Kızıltepe'den YGS'ye girecek adaylara ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/13912) (Başkanlığa geliş tarihi: 09/04/2010)

61.- Giresun Milletvekili Murat Özkan'ın, öğretmen sayısının artırılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/13913) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

62.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, öğretmen açığına ve ücretli öğretmenlere ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/13914) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

63.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, taşra teşkilatındaki yöneticilerin ücretlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/13915) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

64.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Seviye Belirleme Sınavına başvurulara ve bazı uygulamalara ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/13916) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

65.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, Yozgat'ta yapılan bir okul tanıtım gezisine ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/13917) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

66.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, okul öncesi eğitime ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/13918) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

67.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, öğretmen açığına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/13919) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

68.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, öğretmen açığına ve polislerin ücretli öğretmenlik yapmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/13920) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

69.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, 2009 Yılı Faaliyet Raporunda belirtilen bazı konulara ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/13921) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

70.- Gaziantep Milletvekili Akif Ekici'nin, üniversiteye giriş sınavında sınav yeri belirlenmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/13922) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

71.- Giresun Milletvekili Murat Özkan'ın, şehit yakınları ve gazilerin maaşlarına ilişkin Milli Savunma Bakanından yazılı soru önergesi (7/13923) (Başkanlığa geliş tarihi: 09/04/2010)

72.- Van Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, askerlik görevi sırasında ölen bir kişiye ilişkin Milli Savunma Bakanından yazılı soru önergesi (7/13924) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

73.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut'un, Ankara Sincan Devlet Hastanesinde yaşanan bir olaya ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/13925) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

74.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Antalya'daki hastanelerin ihalelerine ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/13926) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

75.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, bir beldedeki sağlık ocağı ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/13927) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

76.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, bir kanser ilacına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/13928) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

77.- Kırklareli Milletvekili Tansel Barış'ın, tomografinin sağlığa etkilerine ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/13929) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

78.- Giresun Milletvekili Murat Özkan'ın, fındığın nihai ürün olarak ihracına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13930) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

79.- Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek'in, TMO'nun ürün alımına ve ödemelerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13931) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

80.- İzmir Milletvekili Selçuk Ayhan'ın, katılmadığı bir televizyon programına ve tarımla ilgili bazı konulara ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13932) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

81.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, bir yönetmelikteki değişikliklere ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13933) (Başkanlığa geliş tarihi: 13/04/2010)

82.- İstanbul Milletvekili Ümit Şafak'ın, İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti projelerine ilişkin Devlet Bakanından (Hayati Yazıcı) yazılı soru önergesi (7/13934) (Başkanlığa geliş tarihi: 09/04/2010)

83.- Bursa Milletvekili H. Hamit Homriş'in, Diyanet İşleri Başkanlığının hac ve umre organizasyonlarına ilişkin Devlet Bakanından (Faruk Çelik) yazılı soru önergesi (7/13935) (Başkanlığa geliş tarihi: 09/04/2010)

84.- Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un, havaalanlarında alınan bir ücrete ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/13936) (Başkanlığa geliş tarihi: 09/04/2010)

85.- Balıkesir Milletvekili Ergün Aydoğan'ın, KOSGEB'in destek uygulamalarına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Ali Babacan) yazılı soru önergesi (7/13937) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

86.- İzmir Milletvekili Canan Arıtman'ın, Ermeni iddialarına yönelik girişimlere ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13938) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

87.- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın, Cihanbeyli'ye OSB kurulmasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/13939) (Başkanlığa geliş tarihi: 13/04/2010)

88.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut'un, Gönen ilçesinde yapılan bir karşılama törenine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13940) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

89.- Muğla Milletvekili Gürol Ergin'in, Adıyaman'da yaptığı bir konuşmaya ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından yazılı soru önergesi (7/13941) (Başkanlığa geliş tarihi: 12/04/2010)

90.- Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek'in, Adıyaman'da yaptığı bir konuşmaya ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından yazılı soru önergesi (7/13942) (Başkanlığa geliş tarihi: 14/04/2010)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Diyarbakır Milletvekili Selahattin Demirtaş ve 19 Milletvekilinin, şoför esnafının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/693) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2010)

2.- Karaman Milletvekili Hasan Çalış ve 21 Milletvekilinin, çiftçilerin sulamada kullandıkları elektrik borçları ile aylık fatura uygulamasının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/694) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2010)

3.- Diyarbakır Milletvekili Selahattin Demirtaş ve 19 Milletvekilinin, TSK'daki intihar olaylarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/695) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2010)

Süresi İçinde Cevaplanmayan Yazılı Soru Önergeleri

1.- Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk'ün, geçirdiği bir trafik kazasıyla ilgili açıklamasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/12646)

2.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, domuz gribiyle ilgili iddialara ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/12679)

3.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Antalya'daki devlet hastanelerinin personel ve yatak sayılarına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/12683)

26 Nisan 2010 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Nevzat PAKDİL

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Harun TÜFEKÇİ (Konya)

BAŞKAN – Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 95'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, Hükûmet adına Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun, Türkiye ile Ermenistan ilişkileri ve yaşanan son gelişmeler hakkında açıklama yapmak üzere, İç Tüzük'ün 59'uncu maddesine göre gündem dışı söz talebi vardır.

Gündeme geçmeden önce bu talebi yerine getireceğim.

Sayın Bakanın açıklamasından sonra, istemleri hâlinde siyasi parti gruplarına ve grubu bulunmayan milletvekillerinden birine söz vereceğim.

Konuşma süreleri, Hükûmet için yirmi, siyasi parti grupları için on, grubu bulunmayan milletvekili için beş dakikadır.

Sayın Bakanım, buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) HÜKÛMETİN GÜNDEM DIŞI AÇIKLAMALARI

1.- *Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun, Ermenistan ile ilişkilerin normalleştirilmesi ve Güney Kafkasya'daki gelişmeler konusunda gündem dışı açıklaması ve Batman Milletvekili Bengi Yıldız, Bursa*

Milletvekili Onur Öymen, Ankara Milletvekili Ahmet Deniz Bölükbaşı ve Çankırı Milletvekili Suat Kınıklıoğlu grupları adına, Balıkesir Milletvekili Hüseyin Pazarıcı'nın şahsı adına, aynı konuda konuşmaları

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Ermenistan ile ilişkilerimizin normalleştirilmesi ve Güney Kafkasya'daki gelişmeler konusunda, yüce Mecliste yeniden bilgi sunmak üzere huzurunuzda bulunuyorum ve bundan büyük bir onur ve memnuniyet duyuyorum.

Hükümetimiz, milletimizin ve siyasi partilerimizin bu konuya gösterdikleri duyarlılığı saygı ve şükranla karşılamaktadır. Esasen daha önce de, bu süreç başladığı andan itibaren yüce Meclisimizi birçok vesileyle bilgilendirme imkânı bulmuştum.

Hatırlanacağı gibi, Bakanlık görevini devraldıktan sonra, 22 Mayıs 2009'da, Meclisimizde grubu bulanan siyasi partilerimizin liderlerini ziyaret etmiş ve kendilerine genel dış politika konuları yanında, Ermenistan ile o dönem daha paraf aşamasında olan normalleşme süreciyle ilgili bilgi aktarmıştım.

Yine, 24 Haziran 2009'da bu kez yüce Meclisin Dışişleri Komisyonu ile toplanmış ve kendilerine detaylı bilgi aktarmıştım.

31 Ağustos 2009'da, iki ülkenin normalleşme sürecini imza aşamasına getirme kararlılığı üzerine, yine alınan karar çerçevesinde, siyasi partilerimizi, yüce Meclisimizde grubu bulanan siyasi partilerimiz dışında son seçimlerde yüzde 1'in üzerinde oy almış partilerimizi de partilerimizin liderlerini de bilgilendirmek üzere kendilerinden randevu talep ettim ve detaylı bir bilgi verme imkânı buldum.

10 Ekim 2009 tarihinde Zürih'te protokollerin imzalanması sonrasında ise, 21 Ekim 2009'da, bu kez İç Tüzük'ün 59'uncu maddesi uyarınca yine bilgi sunma talebinde bulundum ve yüce Meclisimizi bilgilendirdim.

Daha sonra, 17 Kasım 2009'da Plan ve Bütçe Komisyonunda bütçe görüşmelerinde ve 18 Aralık 2009'da da yine bütçe görüşmeleri çerçevesinde Genel Kurulu bilgilendirme imkânı buldum.

27 Şubat 2010 tarihinde, bu kez Amerika Birleşik Devletleri Temsilciler Meclisinin Dış İlişkiler Komitesine sunulan bir kararın gündemde olması dolayısıyla, buraya giderek -gerçekten kendilerini burada şükranla anıyorum- Türkiye'nin görüşlerini aktarmak üzere büyük bir gayret sarf eden ve değişik siyasi partilerimize mensup milletvekillerimizle çok uzun bir görüşme gerçekleştirdim ve görüşlerimizi kendilerine aktararak bu görüşlerimizin Amerika Birleşik Devletleri'nde dile getirilmesi hususunda kendilerinden ricada bulundum.

Daha sonra, yine Amerika Birleşik Devletleri Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komitesinde alınan karar sonrasında, 15 Mart 2010'da Dışişleri Komisyonuna bizzat giderek bilgi verdim.

Bu geçmişi verme sebebim, bu arka planı, temel nedeni bunun, yüce Meclisimizi her aşamada, gerek komisyonlar düzeyinde gerek Genel Kurul düzeyinde gerekse siyasi partilerimizin liderleri düzeyinde bilgilendirmiş olduğumuzun bir kez daha sizlere arz edilmesidir.

Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin normalleştirilmesini ve Güney Kafkasya'da son dönemde artan dış politika aktivitemizi aslında Türk dış politikasının genel çerçevesi içinde anlamak gerekmektedir. Bunların, Türk dış politikasının genel çerçevesi ve Türkiye'nin yakın çevresine dönük dış politikası anlaşılmasızın tam ve doğru bir şekilde değerlendirilmesi imkânı bulunamaz.

Son yıllarda takip ettiğimiz dış politikamızın çok önemli iki ilkesi var. Birincisi, komşu ülkelerle yeni bir çerçevede, mümkünse problemlerin en minimum düzeye indirilmesini, sıfır problem düzeyine yaklaşılmasını ve maksimum entegrasyonla komşu ülkelerle tam ve mutlak bir iş birliğine geçilmesini sağlayacak bir dış politika takip ediyoruz.

İkincisi de, bu komşu ülkelerimizin hemen ötesindeki bölgelerde, bu komşu ülkelerin bulunduğu bölgelerde aktif bir dış politika takip ederek bu bölgelerde kalıcı bir barış, istikrar düzeninin oluşmasını temin etmek.

Birinci hedefe ulaşmak için biliyorsunuz çok ciddi çabalar sarf ettik. Bütün komşu ülkelerle "yüksek düzeyli stratejik işbirliği konseyi" kurma aşamasına geldik. Ciddi sıkıntıları büyük ölçüde aştık. Geçen sene Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi çerçevesinde Irak ile 48, Suriye ile 51 anlaşma imzaladık.

Önümüzdeki ay aynı yüksek düzeyli stratejik işbirliği konseyi mekanizmasını Yunanistan ve Rusya ile kuracağız. Sayın Başbakanımızın Yunanistan ziyaretinde Yunanistan'la ortak kabine toplantısı gerçekleştireceğiz. Sayın Medvedev'in Türkiye ziyaretinde de Türkiye ile Rusya arasında yine yüksek düzeyli stratejik işbirliği konseyi kurulacak. Aynı konsey yapılanmasını Bulgaristan ve Ukrayna'yla da kurmayı planlıyoruz.

Bütün bu komşu ülkelerle ilişkilere baktığımızda, Azerbaycan ve Gürcistan ile olan yakın dostluğumuzun ve iş birliğimizin de göz önünde tutulması durumunda tek eksik halka Ermenistan'dır. Biz, Ermenistan'la, diğer komşu ülkelerimizle olduğu gibi, Türkiye ile karşılıklı sınırlara saygı, karşılıklı diplomatik ilişkilerin derinleştirilmesi esas çerçevesinde iyi ilişkiler geliştirmek istiyoruz. Bu, aslında "Yurtta sulh, cihanda sulh." ilkesinin bugünkü çağa uyarlanmış dış politikasıdır.

Bu çerçevede, komşu bölgelere yönelik politikamıza baktığımızda dört ana ilkeyle hareket ediyoruz: Bir: Bütün komşu bölgelerde, yani Balkanlarda, Kafkaslarda, Orta Asya'da ve Orta Doğu'da biz ortak bir güvenlik anlayışına, ekonomik karşılıklı bağımlılığa, üst düzey siyasi diyaloga ve çok kültürlü bir yapıya, bir anlayışa dayalı bir yeni düzen anlayışının gelişmesini istiyoruz. Yani, öyle bir Balkanlar tahayyül ediyoruz ki, öyle bir Kafkasya tahayyül ediyoruz ki, öyle bir Orta Doğu ve Orta Asya tahayyül ediyoruz ki, hiçbir ülke, hiçbir millet bir diğerinden güvenlik bakımından sıkıntı duymasın. Bu ülkeler birbirleriyle ekonomik olarak tam anlamıyla iç içe geçsinler. Yine bu ülkeler farklı etnisitelere, farklı dinlere mensup olsalar bile bir arada yaşamaya özen gösterebilirler ve her şeyden önemlisi üst düzey siyasi diyalogu sürdürsünler.

Özellikle, ekonomik karşılıklı bağımlılığa dikkatinizi çekmek istiyorum: Niçin biz vizeleri kaldırmaya çalışıyoruz komşu ülkelerle? Niçin bütün bölgelerle bu vizeleri kaldırma esasını içinde ekonomik iş birliğine yönelmek istiyoruz? Çünkü, haritayı lütfen zihninizde tasavvur ediniz, batıda Fransa-Almanya-İtalya hattını çiziniz, kuzeyde Rusya, en doğuda Çin ve Hindistan, bütün bu ortada kalan havzada ve Afrika'da en büyük ekonomi Türk ekonomisidir ve aslında bütün bu bölgelerin lokomotif ekonomisi olma gücüne sahibiz. Dolayısıyla, istiyoruz ki, bütün sınırlar açılsın, istiyoruz ki, iş adamları, insanlar, mallar, bu bölgelerde istediği gibi serbestçe hareket edebilsin. İstiyoruz ki, bu bölgelerde güvenlik hâkim olsun, şüpheli hâkim olmasın, çatışma hâkim olmasın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İşgaller bitsin, donmuş krizlere çözümler bulunsun. Bu perspektif hayata geçerse, bütün bu bölgelerin lokomotifi Türkiye olacaktır. Hem barış lokomotifi Türkiye olacaktır hem ekonomik lokomotifi Türkiye olacaktır hem de düzen kurucu aktörü Türkiye olacaktır.

Geçtiğimiz günlerde aslında bunun çok önemli bir işaretini birlikte yaşadık. 24 Nisan 2010, belki önümüzdeki yıllarda bazıları için Türkiye-Ermenistan ilişkileri bağlamında yeni bir tartışma günü olarak hatırlanacaktır, ama Balkanlar için 24 Nisan 2010 büyük Balkan barışının başladığı gün olarak hatırlanacaktır çünkü cumartesi günü, hepimizin bildiği gibi, on beş yıldır birbirleriyle doğru bir zeminde görüşemeyen, çok büyük acılar yaşamış olan Sırbistan ve Bosna-Hersek'in Cumhurbaşkanı Sayın Tadiç ve Sayın Sladziç, İstanbul'da Cumhurbaşkanımızın ev sahipliğinde buluştular ve saatlerce süren görüşmelerden ve son derece yapıcı görüşmelerden sonra, bundan sonra Balkanlarda ortak adım atma kararlılığı gösterdiler. Yine, Bosna-Hersek'in toprak bütünlüğünü de garanti edecek şekilde, Bosna-Hersek'e NATO'nun üyelik eylem planı açıldı, cuma günü.

Bütün bunlar bir arada alındığında, niçin bu kadar çaba sarf ediyoruz? İstiyoruz ki Balkanlarda tekrar acı yaşanmasın. İstiyoruz ki donmuş krizler çözüme kavuşturulsun.

Kafkasya'ya da aynı perspektifle bakıyoruz. Şunu yapabiliriz: "Ne olursa olsun bu statüko sürsün." diyebiliriz, belki bir dönem rahat ederiz, belki bir dönem eleştirilere muhatap olmayız, belki bir dönem dış politika (low profile) daha düşük profilde seyreder, dışarıda ve içeride meydana okumalarla karşı karşıya kalmayız ama çocuklarımıza, torunlarımıza problemleri bir Kafkasya bırakırız.

Türkiye herhangi bir ülke değildir. Ermenistan'da, Gürcistan'da, Azerbaycan'da olan her şey bizi ilgilendirir. Rusya'nın ve İran'ın Kafkasya'daki her türlü yaklaşımı bizimle doğrudan alakalıdır. Dolayısıyla, biz Kafkasya'da statükonun devam etmesini istemiyoruz çünkü Kafkasya'daki statüko ne Türkiye'nin menfaatindedir, ekonomik ve siyasi bir bariyer oluşturduğu için; ne kardeş Azerbaycan'ın menfaatindedir,

hâlâ işgal altında toprakları bulunduğu için; ne Ermenistan'ın menfaatindedir, çünkü gittikçe fakirleşen bir Ermenistan söz konusudur; ne Rusya'nın menfaatindedir ne İran'ın ne de herhangi bir ülkenin ama bu statükoyu değiştirecek cesur adımlar atılamamıştır. Şimdi, biz, bir taraftan Türkiye-Ermenistan normalleşme sürecini başlatırken, diğer taraftan Güney Kafkasya'da son derece kapsamlı dış politika hamleleri gerçekleştirirken, sayın milletvekilleri, bütün hedefimiz bu statükoyu doğru yönde değiştirmektir. Bu taş yerinden oynamıştır ve bu taş tekrar yerine oturduğunda Kafkaslara barış ve istikrar gelecek şekilde yerine oturmalıdır; bütün meselemiz, bütün hedefimiz budur.

Kafkasya'da bu çalışmalarını başlatırken konjonktürel bir adım atmadı Türkiye. İstedik ki hem Türkiye'yle Ermenistan arasındaki ilişkiler birbirine saygı esasında, toprak bütünlüğü esasında iyileşsin, düzelsin, aynı diğer komşu ülkelerimiz gibi; hem Türklerle Ermeniler dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar rahatlıkla kalplerini açabilsinler, zihinlerini açabilsinler, tartışabilsinler, acılar varsa bunları da paylaşabilsinler ve yeni bir barış dönemi başlasın; hem de Kafkasya'da kapsamlı bir barışın önünü açalım. Peki, bunları gerçekleştirebildik mi? Tabii ki zorluklarla karşı karşıya kalacağımızı biliyorduk. Bu yola çıkarken, statükodan menfaatlendiren diasporadaki bazı çevrelerin, yine bu statükonun sürmesinden menfaat uman bazı aktörlerin bunu engellemeye çalışacağını tahmin ediyorduk ama eğer bu tür adımlar atıyorsanız böyle meydan okumalara karşı hazırlıklı olmanız gerekir ve biz de bu çerçevede hazırlıklarımızı yapmıştık.

Bu süreçlerde, öz güveni yüksek olan, psikolojik olarak kendine güvenen ve paniğe kapılmayan, soğukkanlı değerlendirmeler yapan aktörler bir sonraki adımda mutlaka kazançlı çıkarlar; buna karşılık, ön yargılarla davranan, geçmiş korkularla hareket eden, vizyondan daha çok çatışmayı ve geçmiş çatışmalara dayalı psikolojileri yansıtan aktörler zaman kaybederler, kan kaybederler ve çevrelerinde de dünyada da itibar kaybederler. Dolayısıyla, biz çok açık bir vizyonla hareket ediyoruz ve istiyoruz ki hem yüce milletimiz bu vizyonu bütünüyle benimseyip bize destek versin hem yüce Meclisimiz hem bölgedeki bütün aktörler bu vizyonun kendilerine büyük bir kazanç getireceğini ifade etsinler hem de dünyadaki büyük aktörler bu vizyonla aslında donmuş krizlerle birlikte, bitmesiyle yeni bir dönemin başlayacağını idrak etsinler.

Protokollerin imzalanmasından sonra geçen süreçteki birkaç gelişmeye dikkatlerinizi çekmek istiyorum. Biz protokolleri 10 Ekimde imzaladıktan hemen sonra yüce Meclisimize sunduk. Ermenistan'daki uygulama gereği önce Anayasa Mahkemesine sundular, sonra, Anayasa Mahkemesindeki karar sonrasında kendi meclislerine sundular. Bu, normal, prosedürel bir işleyiştir ama bunun arka planında mutlaka hukuki ve psikolojik ve siyasi ciddi boyutlar olduğunu hep biliyoruz.

Öncelikle, Ermenistan Anayasa Mahkemesi kararı söz konusu oldu. Biz bu karara karşı önce... Bu karar, biliyorsunuz, olumlu yönde ilk açıklama yapıldı, sonra gerekçeli karar gündeme geldiğinde biz bu kararın protokollerin lafzına ve ruhuna uygun düşmeyen unsurlar barındırdığını söyleyerek bütün taraflar nezdinde ciddi girişimlerde bulduk ve hâlâ hukuki mütalaalar konusundaki ısrarımızı sürdüreceğiz ve bu konuda, protokollerin onaylanması aşamasında herhangi bir fluluk, herhangi bir karmaşıklık olmamasına özen gösteririz ama her hâlükârda şunu bilmemiz gerekir ki: Eğer bu protokoller ruhuna ve lafzına aykırı şekilde yorumlanacak olursa, bizim, her zaman, Viyana Anlaşmalar Hukuku Sözleşmesi'nin 18'inci ve 27'nci maddeleri uyarınca gerekli tedbirleri alma hakkımız var.

Yine bu protokollerle gündeme gelen birçok konuyu, daha önce, ben, teknik detayları yüce Meclisimize arz ettiğim için, burada tekrar tekrar o konular üzerinde durmak istemiyorum ancak bu protokollerle, bu Anayasa Mahkemesi kararıyla, işte, Kars Anlaşması'nın tartışmaya açıldığı, Ermenistan'ın Türkiye-Ermenistan sınırını tanımadığı gibi konular gerçekten uluslararası hukuk mantığı açısından yeterli zemine sahip olmayan konulardır.

Biz, her şeyi, her türlü tedbiri alarak en sağlam temelde bu protokollerin yorumlanmasına özen göstereceğiz ancak Viyana Anlaşmalar Hukuku Sözleşmesi'nin "Şartların Esaslı Değişmesi (Ahde Vefa)" başlıklı 62'nci maddesi ve Viyana Devletlerin Anlaşmalar Ardıl Olması Sözleşmesi'nin 34'üncü maddesi çok açıktır: Ardıl devletler, önceki devletlerin imzaladığı anlaşmalara sadık kalmak zorundadırlar, hiçbir şartın değişmesi esasına dayalı olarak, başka yorum yapılamaz. Kaldı ki böyle bir yorum yapılması hâlinde, zaten bizim her an gerekli hukuki adımları atma hakkımız sabittir, mahfuzdur ve bu konudaki hukuki çabalarımız devam ediyor uluslararası her alanda. Bundan sonra da bu çabalara hız vererek sürdüreceğiz.

Ermenistan için de bu çerçevede ikinci bir gelişme de son günlerde, 24 Nisan yaklaştıkça -özellikle Ermenistan içinde ve diasporada- her zaman olduğu gibi, her yıl olduğu gibi, bir hareketlenme gözlenmesidir. Bu, bu yıla ait bir şey değil, her yıl bu olur ve her yıl, biz gerekli tepkileri veririz. Bu yıl da bu hareketlenmeler olmuştur. Bunun sonucunda, biraz da iç politik saiklerle, Sayın Sarkisyan, bildiğiniz gibi, sürecin durmadığını vurgulayarak Parlamentoda bu protokollerin onay sürecini dondurduğunu ifade etti ama "Bu protokolleri çektim." demedi, "Bu protokoller gündemden düşmüştür." demedi. Zaten, çok pratik bir gerçektir, biz de Parlamentomuza sunduk Hükümet olarak, bundan sonra Parlamentosunun takdiridir. Bu, Ermenistan için de böyledir, başka ülkeler için de. Ne zaman siyasi şartlar oluşursa -ki bu siyasi şartlar herkesçe bilinen şartlardır- uygun siyasi psikoloji oluştuğunda Parlamentolarımız buna onay verecektir.

Yine, ikinci bir önemli gelişme, son aylarda...

OKTAY VURAL (İzmir) – Parlamento onay vermez, iradesini kullanır.

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – İradesini kullanır, tamam.

OKTAY VURAL (İzmir) – Onay makamı değildir burası. Millet iradesidir.

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Ne kastettiğim anlaşılmalıdır.

OKTAY VURAL (İzmir) – Onay yeri değildir.

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Ne kastettiğim anlaşılmalıdır Sayın Vural. Ne kastettiğim anlaşılmalıdır. Bu, tamamıyla yüce Meclisimizin takdiridir, kastettiğim odur.

OKTAY VURAL (İzmir) – Talimat veriyorsunuz.

AHMET YENİ (Samsun) – Biz, ne demek istediğini anladık.

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – İkinci önemli husus, bu noktada, yine bu ayların her sene yaşanan psikolojisine uygun olarak bazı üçüncü ülkelerde, özellikle Amerika Birleşik Devletleri'nde, bazı tasarıların gündeme gelmesidir. Bu konuda da Hükümetimiz her türlü tedbiri almıştır ve dikkat ederseniz, ben bunu yine geçmiş rakamlarını, geçmiş uygulamalarını vererek burada vaktinizi almak istemiyorum ama Temsilciler Meclisinin Dışişleri Komitesinde, aslında normal prosedürel uygulamalarda olmuş olsa ve takip edilen ilkeler çerçevesinde olsa başka türlü çıkabilecek bir karar, 23-22 gibi, son derece hassas bir denge içinde çıkmıştır. Türkiye de bu konuda, milletimizin tarihine, onuruna sahip çıkacak -Hükümetimiz- her türlü tepkiyi göstermiştir ve tekrar böyle bir durum olması durumunda da bu tepkileri göstermekte tereddüt göstermeyecektir. Dolayısıyla da bugün, önümüzdeki dönemde, bu süreçte hedeflerimizden birisi de Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin herhangi bir başka üçüncü ülke tarafından, -bu, hangi ülke olursa olsun- gündeme getirilmesine ve yargılanmasına izin vermemektir.

Üçüncü bir önemli gelişme, Türkiye-Ermenistan normalleşmesi paralelinde son aylarda, buna paralel bir şekilde, özellikle Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki görüşmelerin aldığı seyir. Bunu size, şu teminatla geçmişte vurguladım, şimdi tekrar bir daha vurguluyorum: Daha geçen pazartesi günü Bakü'deydim. Bütün bu süreçte, dost ve kardeş Azerbaycan'ın yetkilileriyle, başta Sayın Cumhurbaşkanı Aliyev olmak üzere bütün yetkililerle tam bir iş birliği ve koordinasyon içinde çalıştık. Her aşamada bilgilendirdik, her aşamada görüşlerini aldık. Onlar da her aşamada bizimle birlikte çalışmaya, paralel davranmaya özen gösterdiler. Bu süreçte, son bir yıl içinde, Minsk Grubu öylesine hareketlendi ki, 9 kez, Azerbaycan ve Ermenistan Cumhurbaşkanı Sayın Aliyev ve Sayın Sarkisyan bir araya geldiler. On altı yılda gözükenden çok daha fazla bir ivme kazandı Azerbaycan-Ermenistan ihtilafının çözümü.

Biz, Karabağ meselesi başta olmak üzere, Azerbaycan-Ermenistan arasındaki konuları her türlü ikili görüşmelerimizin, her türlü uluslararası görüşmelerimizin birinci konusu yaptık, her zaman.

Sayın Başbakanımız Paris'e gitti, biliyorsunuz, bu ayın başında; Sayın Sarkisyan'la önce bu konuyu konuştu. Daha sonra, ocak ayında Moskova'ya gitmiştik; Sayın Medvedev'le, Sayın Putin'le önce bu konuyu konuştuk. Washington'a gittik, Nükleer Güvenlik Zirvesi, konu buydu ama Sayın Obama'yla ilk açılan konu Türkiye-Ermenistan, Azerbaycan-Ermenistan ilişkileri oldu ve net olarak da her yerde söyledik, o zirveye Azerbaycan'ın katılması konusunda da Türkiye üzerine düşeni yapmıştır ve katılmaması da uluslararası toplum açısından büyük bir eksiklik ve zaaf olmuştur.

Yine, önümüzdeki günlerde Sayın Medvedev Türkiye'ye gelecek; yine, gündemimizdeki en önemli konulardan birisi, Azerbaycan'ın işgal altındaki toprakları olacak. Biz bu konuyu kendi meselemiz olarak ele alıyor ve bu konuyu her gün, her zeminde gündemde tutmaya devam ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bildiğiniz gibi, Washington zirvesine gitmeden önce, Dışişleri Müsteşarımız Sayın Sinirlioğlu, Sayın Başbakanımızın özel bir mesajını önce Sayın Sarkisyan'a, daha sonra, oradaki gelişmeleri de değerlendirmek üzere Sayın Aliyev'e iletti. Washington dönüşünde de, benim daha Ankara'da bir gün bile kalmadan gittiğim ilk durak Bakü oldu ve şunu bir kez daha ifade ediyorum, bundan sonra atılacak adımlar konusunda Türkiye ile Azerbaycan arasında tam bir koordinasyon vardır. Hiçbir gelişme Türkiye ile Azerbaycan arasındaki dostluğa darbe vuramaz. Bunu herkes bilmeli. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, bütün bu gelişmeler göz önüne alındığında, hedefimiz ne? Önümüzdeki dönemde hedefimiz, her şeyden önce...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Hemen bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Biz önümüzdeki perspektifte, önümüzdeki dönemde üç hedefi aynı anda gerçekleştirmek istiyoruz ve bu konuda da iyimserliğimizi sürdürüyoruz. Bir: Türkiye-Ermenistan ilişkileri diğer komşu ülkelerle olduğu gibi normalleşecek. Bir şekilde bunun gerçekleşmesini istiyoruz.

Buna paralel olarak, Azerbaycan'ın işgal altındaki topraklarında işgalin bitmesi de dâhil olmak üzere, Azerbaycan-Ermenistan ihtilafı çözülecek ve Türkiye-Ermenistan sınırı açıldığı gibi, Azerbaycan-Ermenistan sınırı da açılacak. Bu şu demektir: Erzurum'dan Orta Asya'ya doğrudan bir koridor açılacak.

Üç: Bu konunun, artık, Türkiye-Amerika ilişkileri başta olmak üzere herhangi başka ilişkimizin gölgesinde veya o ilişkileri gölgede bırakacak şekilde gelişmesine izin vermeyeceğiz.

Dört: Türkler ve Ermeniler, asırlarca bir arada yaşayan bu iki millet, dünyanın neredesinde olurlarsa olsunlar, karşılaştıklarında, sadece acıları değil, ortak tarihleri de paylaşmayı öğrenecekler, birlikte yaşayacaklar, bundan sonra da birlikte, beraber olacaklar. Bizim barış perspektifimiz budur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ancak, bu iyimserliğe rağmen, bir hususu da buradan vurgulamadan bu kürsüyü terk etmek istemiyorum. Biz bu kadar vizyon ağırlıklı, bu kadar barışçıl bir perspektifi ülkemizde, çevremizde, bölgemizde ve dünyada sürdürürken Ermenistan'da kendini bilmez bazı grupların millî onurumuzu zedeleyecek şekilde bayrağımıza ve devlet sembollerimize dönük olarak yaptıkları eylemleri en şiddetli şekilde kınıyoruz. Bunu her düzeyde kınadık, Ermenistan nezdinde de, bütün uluslararası platformlar nezdinde de, ama şunu biliyoruz ki: Bu provokatörler bizim büyük vizyonumuzun hayata geçmesini engelleyemeyecekler. Onlara karşı da her yerde, her zeminde mücadele etmeye devam edeceğiz ve Türk milletinin onurlu tarihine hakaret eden herkese hak ettiği cevabı her zeminde bundan sonra da vereceğiz. Bizim bu perspektifimizle Türkiye, bütün bu coğrafyanın lokomotif gücü olmaya kararlıdır ve olacaktır. Gelecek nesillere de bizim aktaracağımız miras: Etrafımızda komşularımızla, bölgede, bölgesel ve küresel barışta öncü bir ülke olarak Türkiye mirasını onlara devretmeye kararlıyız.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, gruplarımız adına ilk konuşmacı, Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına Batman Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Sayın Bengi Yıldız.

Buyurun efendim. (BDP sıralarından alkışlar)

BDP GRUBU ADINA BENGİ YILDIZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Sayın Davutoğlu'nun bıraktığı yerden başlayayım.

Şüphesiz, yaşanan acıların protestoları, düşünce açıklamaları olur ama bir halkın ortak değerlerine bir saldırı taşıyacak eylemleri Barış ve Demokrasi Partisi olarak tasvip etmediğimizi biz de belirtmek isteriz.

1910'ların psikolojisiyle diplomasi yapılmaz, barış olmaz. Hep savunmacı bir dış politika. Hâlbuki artık sınırları belirlenen ve kimsenin tartışmaya teşebbüs edemeyeceği doksan yıllık bir cumhuriyet var ortada. Buna göre bir politikayı ortaya koymanın zamanı gelmiştir. Partimizin dün itibarıyla bu meseleye ilişkin kamuoyuyla paylaştığı görüşlerini sayın Parlamento üyeleriyle paylaşmak istiyorum.

20'nci yüzyılın yaşanmış en büyük trajedilerinden biri olan 1915 olayları 24 Nisanda doksan beşinci yılını geride bıraksa da toplumsal hafızadaki yerini bütün güncelliğiyle hâlen korumaktadır. 1915'te Ermeni halkı döneminin ittihatçı zihniyetinin karanlık politikaları yüzünden büyük acılar yaşadı. Zorunlu tehciye tabi tutularak barış içerisinde kardeşçe birlikte yaşadığı Anadolu ve Mezopotamya halklarından, bu topraklarından, yerinden yurdundan koparıldı. İnsanlık tarihinde büyük bir felaket olarak geçen bu trajedi bir asırdan bu yana gerek kardeş halkların gerekse uluslararası toplumun vicdanında derin yaralar oluşturması hasebiyle hâlen acısını günümüzde de sürdürmektedir. Hiç kuşkusuz ki tarihsel trajediler karşısında toplumsal vicdanların temizlenmesi ve onarılması ancak ve ancak tarih önünde yüzleşmeyle ve mağdur halklardan özür dilemeyle mümkündür.

Unutulmamalıdır ki gerçekleştirilecek tarihî bir yüzleşme, aynı zamanda, yaşanan acıların bir daha yaşanmamasının da teminatı olacaktır. Halklarımızın, demokratik kamuoyunun ve uluslararası toplumun beklentisi budur. Halklar arası diyalogun geliştirilmesi ve iki ülke arasında barışçıl ilişkilerin kurulabilmesi için Türkiye'nin yok saydığı, inkâr ettiği doksan beş yıllık bir tarihsel gerçeklikle yüzleşmesi artık kaçınılmazdır.

Eğer bu elim olayların gelecek kuşaklara acı bir miras olarak devredilmesi istenmiyorsa, bir an önce geçmişin tarihsel, siyasal, toplumsal öz eleştirisini yapmak zorundayız. Bu yüzleşme adına değerli aydınlarımızın, yazarlarımızın, insan hakları savunucuların, barış aktivistlerin yıllardan bu yana sürdürdüğü mücadeleyi, halklar arası diyalogun sunduğu önemli katkılardan dolayı oldukça anlamlı ve değerli bulduğumuzu belirtmek istiyoruz diyor Barış ve Demokrasi Partisi.

İlke olarak dış politikamızda, Gazi Mustafa Kemal'in belirttiği gibi "Yurtta sulh, cihanda sulh" ilkesini hayata geçirmek lazım. Yaşadığımız bütün acıların temelinde 19'uncu ve 20'nci yüzyılın ulusçuluk ve milliyetçilik hareketlerinin neden olduğunu biliyoruz. Her milletin, her etnik yapının kendisine bir devlet kurmayı zorunlu gördüğü bir anlayış, bütün imparatorlukların parçalanması, halkların birbirine girmesine, birbirine kırdırılmasına sebep olmuştur ne yazık ki ve 5 milyon kilometrekarelik Osmanlı İmparatorluğunda yaşayan halklar Anadolu'ya kadar çekilip büzülmek zorunda kaldığında, o dönemin psikolojisinin de İttihat Terakki Partisinin "Öncelikle yine 5 milyon kilometrekareye genişletelim." diyerek halklarımızı koyduğu Birinci Dünya Savaşı, o Birinci Dünya Savaşı'nda yüz binlerce insanımızı yitirmemiz ve sonunda Anadolu'ya tekrar çekilmek durumunda kaldığımız bir gerçeklik vardır.

İttihat Terakki Partisinin, onun yönetenlerinin Türkiye halklarına karşı bir suç iş işlemediğini söylersek, Birinci Dünya Savaşı'nda 5 milyon kilometrekareden Anadolu'ya kadar çekilmemizin çok meşru ve haklı olduğunu da söylemek isteriz. Hâlbuki böyle bir durum yoktur. Eğer o korkular, o büzülme korkusu, o küçülme korkusu bütün hücrelere kadar sinmemiş olsaydı herhâlde bugün asgarisinden Misakımillî sınırları içerisindeki bir devlet olacaktık.

Burada, yaşanan sıkıntıların, Rusların Doğu Anadolu'yu işgal etmesi ve orada Ermeni Taşnak Hınçak partilerinin onları desteklemesinin de önemli bir faktör olduğunu biliyoruz. Ben Batmanlıyım. Batman'da, Sason'da, Kozluk'ta Ermeni halkıyla Kürtlerin, Türklerin barış içerisinde yaşadığını biliyoruz. Ama doğu cephesine giden insanlarımızın döndüğünde "Orada Kürtler, Türkler, Ruslar tarafından, Ermeniler tarafından öldürülüyor." dediklerinde ortaya çıkan psikolojik havayı herkes tahmin edebilir.

Nenem Hamle anlatırdı: 2 tane Ermeni genci hizmetçi olarak bizim köyde tutuyorlar, çalıştırıyorlar, sahipleniyorlar. Ama doğu cephesine giden askerlerimiz döndüğünde, "Orada Ermeniler bizi katlediyor." dediğinde köydekilerin girdiği havayla o 2 Ermeni gencini dere kenarına götürerek, herkesin de bir taş atması suretiyle o 2 Ermeni gencinin öldürüldüğünü gözyaşları dökerek anlatırdı. Böyle bir gerçekliğimiz var. Halkların, Türklerin, Kürtlerin, Ermenilere düşman olduğu tezi, halkların birbirini kırdırmak istediği tezi hiçbir şekilde bizim tarafımızdan kabul görececek bir durum değildir. Ama yönetenlerin, siyasetçilerin büyük suçlar işlediği gerçekliği vardır ve bu suçlar hiçbir zaman Anadolu halkını, Türk halkını, Kürt halkını, Anadolu'da yaşayanları hiçbir şekilde bağlamaz.

Onun için, bizce, Türkiye belirli çekincelerden, korkulardan kendisini arındırması lazım. Dünyanın, Orta Doğu'nun en güçlü, en müreffeh ülkesi olabilecek bir konumdadır. Gücünü, adaletten, gerçeklikten alması lazım. Dünyanın hiçbir ülkesi, başta Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa ülkeleri her yıl aynı meseleyi önümüze ısıtıp ısıtıp koyup bizim dış politikamızı zaafa uğratmasına fırsat vermememiz lazım. Yıllardan beri aynı hikâyeyi, aynı şeyleri yaşıyoruz ve dış politika adına gidip onları ikna etmeye çalışıyoruz.

Değerli arkadaşlar, Sevgili Hrant Dink'in dediği gibi, bu mesele yabancı parlamentoların karışabileceği, onların işi olan bir mesele değildir. Bu mesele bizim meselemizdir. Bütün toplumlar geçmişle yüzleşir, tarihiyle yüzleşir. Bir hata işlenmişse de, Sevgili Akın Birdal'ın dediği gibi, yoldan geçerken eğer yanlışlıkla birisine çarparsan "Affedersin." diyorsun, özür diliyorsun. Halkların birbirine karşı, geçmişte yapılan hatalardan dolayı birbirinden "Affedersiniz, özür diliyoruz." demesinden daha doğal bir şey olmaz. Bu, hiç kimseyi de küçültmez, tam tersine büyütür. Bu meseleyi Almanya'nın Yahudilere karşı işlediği insanlık suçuyla karşılaştırmak için söylemiyorum ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yıldız.

BENGİ YILDIZ (Devamla) – ...Almanya Başbakanı Willy Brandt İkinci Dünya Savaşı'nda katledilen Polonya'daki Yahudilerin yerine gittiğinde, Polonya'ya gittiğinde oradaki anıt yanında diz çöküp özür dilediğinde o zamana kadar dünyada hiç tanınmayan, çokça bir lider olarak görülmemeyen Willy Brandt dünya tarihine adını altın harflerle yazdı. Willy Brandt'ı öyle bir hareket yaptığı için kimse kınamıyor, tam tersine büyütüyor.

Onun için, bizim de kardeş halklarımızdan yüzlerce yıl "milleti sadıkan" olarak nitelediğimiz Ermeni halkıyla geçmişte yaşadığımız belirli problemler vardır, bu problemlerle yüzleşebiliriz. Çok rahatlıkla, hiç kimsenin ulusal sınırlarımızı tartışmasına izin vermeden bu sorunu diyalog şeklinde, barış içerisinde çözebileceğimize inanıyoruz. Halkların arasında bir problem yoktur ama geçmişte bu acılar yaşanmıştır, bu acıların tekrar yaşanmaması için de geçmişimizle yüzleşmemiz gerektiğine inanıyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce heyetinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (BDP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Onur Öymen.

Buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ONUR ÖYMEN (Bursa) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Ermeni soykırımı hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun görüşlerini arz etmek üzere söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, soykırım iddialarıyla ilgili olarak 24 Nisan günü meydana gelen gelişmeler ibret verici olmuştur. Amerikan Başkanı Obama, her yıl olduğu gibi Ermeni soykırımını anma günü vesilesiyle yaptığı konuşmada 1915 olaylarını korkunç bir mezalim olarak nitelendirmiştir; 1,5 milyon Ermeni'nin katledildiğini ileri sürmüştür ve bu olaylar hakkında daha önce ifade ettiği görüşlerde bir değişiklik olmadığını söylemiştir. Bildiğiniz gibi, daha önce, Sayın Obama, bu olayları "soykırım" olarak nitelendirmişti. Bu defa, geçen yıl olduğu gibi "soykırım" sözünün Ermenice karşılığı olan "mets yegern" sözünü ifade etmiştir, kullanmıştır.

Sayın Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, bu sözlerin kabul edilemez olduğunu, adaletsizlik olduğunu belirtmiş; Dışişleri Bakanlığımız da esef verici olarak nitelendirmiştir.

Sayın Başbakanımız ne demiştir? Sayın Başbakan "Hassasiyetlerimizi bilerek o yolda bir açıklama yaptı." diyor. Yani bu açıklamadan memnun! Aynı Hükümetin Başbakanı ile Dışişleri Bakanlığı arasındaki bu çelişkiyi dikkatinize sunmak istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, atalarımıza yapılan bu haksızlığı içimize sindirebilir miyiz, sineye çekebilir miyiz? Ama öyle anlaşılıyor ki Sayın Başbakan memnundur, içine sindirmiştir; biz sindiremedik! Biz Sayın Obama'nın konuşmasını dinlerken bekledik acaba aynı tarihlerde Ermenilerin öldürdüğü 518 bin Türk hakkında da bir üzüntü kelimesi söyleyecek mi? Söylemedi. Acaba Ermeni ASALA teröristlerinin katlettiği 40 diplomatımız hakkında bir üzüntü kelimesi ifade edecek mi? Etmedi. Onun için biz, "Hassasiyetlerimize uygun konuştu." diyemiyoruz, kusura bakmayız.

Bir de şu var, acaba Amerikan Başkanı böyle bir açıklama yapmaya yetkili mi? Her yıl acaba "soykırım" dedi mi, demedi mi; İngilizcesini mi söyledi, Ermenicesini mi! Sayın Amerikan Başkanı bu yetkiyi nereden alıyor? 1915 olaylarının soykırım olup olmadığını açıklama yetkisini nereden alıyor? 1948 tarihli Birleşmiş Milletler Soykırımıyla Mücadele Sözleşmesi'ne göre, bir olayın soykırım olup olmadığını tespit etmek ancak yetkili bir uluslararası mahkemenin görevidir. Siz mahkeme misiniz? Bunu ne

Amerikan Başkanı tayin edebilir ne herhangi bir parlamento tayin edebilir. Bu konuya dikkatinizi çekmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, üstelik bu sözü edilen olaylar Soykırım Sözleşmesi'nin imzalanmasından otuz üç yıl önce cereyan etmiş. Yani geçmişe yönelik olarak uygulamak istiyorlar bu sözleşmeyi. Bunları, bırakalım tarihçiler incelesin diyoruz, kabul etmiyorlar. Ermeniler açıkça diyorlar ki: "Biz bu soykırım tezimizden vazgeçmeyeceğiz, bu konuda mücadele yapmaktan vazgeçmeyeceğiz." Zaten bağımsızlık bildirelerinde de var bu, aynı zamanda Anayasa Mahkemesinin kararında da açık bir şekilde soykırım meselesinin tartışılmayacağını söylüyor. Hani Hükümetimiz "Protokolle kurulması öngörülen Tarihçiler Komisyonu soykırım olup olmayacağını tartışacaktır." diyordu. Demek ki bu görüşte değil Ermenistan. Peki, siz bu protokolleri görüşürken yıllardan beri bunu açıklığa kavuşturmadınız mı? Bu Tarihçiler Komisyonunu kuruyoruz. Ne yapacak bu komisyon? Sormadınız mı Ermenilere, tartışmadınız mı, bir sonuca varmadınız mı?

Değerli arkadaşlarım, o protokollerde hangi sözün ne anlama geldiğini tespit edecek bir ortak anlayış yok, bir ortak anlayış muhtırası da yok ortada. "Kars Anlaşması geçerlidir." diyor Sayın Bakan. Neye dayanarak söylüyor? Efendim, uluslararası hukuka göre öyleymiş! Peki, kardeşim, bu iki yıl müzakere ederken "Siz bu Kars Anlaşması'nı tanıyor musunuz, tanımıyor musunuz?" şunu sormadınız mı? Ermenistan'ın herhangi bir beyanı var mı bu anlaşmaları tanıdığına dair? Sözleşmede hüküm var mı? Yok.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Var, okumadınız.

ONUR ÖYMEN (Devamla) – Müsaade buyurun.

Ermenistan Anayasa Mahkemesi Kars Anlaşması'nın tanınmadığı yolunda hüküm verdi ve bu bağlayıcı Ermenistan Hükümeti için. Ne tepki gösterdiniz buna? "Efendim, siz onlara bakmayın, hukuken bu böyledir." diyor. Hukuken öyledir bile olsa adam tanımayacağını söylüyor sizin karşınızda, açıkça bunu söylüyor. Bunu niye tanıtmıyorsunuz? Bu müzakerelerde bunu niye açıklığa kavuşturamadınız? Ne konuştunuz iki sene boyunca? Yoksa her iki taraf da kendi anlayışına göre halkına anlatsın diye bir bilinçli muğlaklık politikası mı izlediniz? Bunlar ciddi şeyler.

Şimdi, Sayın Başbakan ne dedi? "Ermenistan Anayasa Mahkemesi protokollerin anlamını değiştirdi. Böyle şey olmaz. Bu Anayasa Mahkemesi görüşünü gözden geçirsin, değiştirsin." diyor. Bilmiyor ki, Ermenistan Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesinin kararları kesin, gözden geçirme diye bir mekanizma yok. Peki, ona rağmen, siz bunu sineye çekiyor musunuz? Yani bile bile Ermenistan'ın bu protokolleri nasıl onayladığını siz hâlâ burada çıkıp bu protokollerin geçerli olduğunu, zamanı gelince onaylayacağını söylüyorsunuz. Yani Ermenistan Anayasa Mahkemesinin bu açık kararına rağmen, siz, hâlâ bunu onaylayacağız mı diyorsunuz? Bu, bizim milletimizin duygularını, duyarlılığını ciddiye almamaktır. Yani Türkiye bu kadarına müstahak değildir değerli arkadaşlarım.

Şimdi, Sayın Başbakan Bakü'ye gitti, Azerbaycan Parlamentosunda konuştu ve dedi ki: "Efendim, Yukarı Karabağ meselesi halledilmeden, Ermeniler işgal altındaki topraklardan çekilmeden bu protokolleri onaylamayacağız."

O zaman, siz, bu protokollerin sanki onaylanacağı izlenimini nasıl veriyorsunuz? Neredeyse bir sene oluyor bu protokolleri siz parafe edeli, bir köyden çekildiler mi? Bir köyden? Tahran'a gitmiş Sarkisyan diyor ki: "Hiçbir zaman Yukarı Karabağ'ı Azerbaycan'a iade etmeyeceğiz.", "Hiçbir zaman." diyor. Bu kadar taahhüt altına giriyor.

Siz sanki...

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – O zaman bu protokolleri onaylamayacağız.

ONUR ÖYMEN (Devamla) – Lütfen, Sayın Bozdağ, siz yeterince konuştunuz, bir kere de biz konuşalım, müsaade buyurun bu kürsüden.

Değerli arkadaşlarım, biz uyardık, Sayın Dışişleri Bakanını uyardık. Sayın Genel Başkanımız, Sayın Dışişleri Bakanı Davutoğlu'na "İmzalamayın bu protokolleri." dedi. Bütün bu sakıncaları anlattı. İnat ettiniz, imzalandınız, işte, şimdi mahsulünü topluyorsunuz.

Değerli arkadaşlarım, Ermenistan "dondurduk" diyor protokolleri. Dondurması gereken sizdiniz. Ermenistan Anayasa Mahkemesinin kararından sonra "Biz, bu koşullarda bu protokolleri geçerli saymıyoruz, Meclisten çekeceğiz." diyecektiniz, demediniz, diyemediniz. Bunu biz üzüntüyle kaydettik.

Şimdi, bu kürsüden, hatırlayacaksınız, "American Institute" diye bir düşünce kuruluşunun uzmanı David Phillips'in bir raporundan bahsetmiştik, Kürt raporundan. Tesadüf bu ya, aynı zat Ermeni

konusunda da bir çalışma yapıyor, Türkiye’den ve Ermenistan’dan üst düzey insanları topluyor ve bir rapor hazırlıyorlar gizli, hükûmetlere veriyorlar, kamuoyuna açıklamıyorlar, ama sonra Amerikan Temsilciler Meclisinde açıklandı, biliyoruz.

Ne diyor o raporda? “Türkiye koşulsuz olarak sınırı açmalıdır.” Amerikan Cumhurbaşkanı Sayın Obama bu kürsüden ne dedi? “Türkiye koşulsuz olarak sınırları açmalıdır.” Protokolde ne yazıyor? “Türkiye sınırları açacaktır.” diyor. Koşul var mı? Koşul yok. Bu bir tesadüf mü arkadaşlar? Bütün bunlar bir tesadüf olabilir mi? Tablo budur karşınızda, haberiniz olsun.

Şimdi, size geçmişten kısa bir örnek vermek istiyorum, süremiz biraz biraz kısıtlı olmakla birlikte.

Bu olaylar 1915’te başlamıyor. 1914 yılında Washington Büyükelçimiz Ahmet Rüstem Bey Evening Star gazetesine bir demeç veriyor, diyor ki: “Amerikan basını Müslüman Türklerin Hristiyan Ermenileri kılıçtan geçirdiği yolundaki iddialarla dolu. Bunları reddediyoruz, doğru değildir. İngilizler ve Fransızlar bunu Amerikan kamuoyuna anlatmaya çalışıyorlar, doğru değildir ve biz bu konunun gerçeklerini Amerikan halkına anlatacağız.” vesaire, falan. Başkan Wilson hemen kendi Dışişleri Bakanına diyor ki: “Çok ileri gitti, söyleyin özür dilesin.” Mektup yazıyor Dışişleri Bakanı, Ahmet Rüstem Bey cevap veriyor “Ben ülkemin haklarını ve çıkarlarını korudum. Sizin yaptıklarınızı da gayet iyi biliyoruz, Kızıldere’lileri, Filipinlerde yaptıklarınızı çok iyi biliyoruz. Özür dilemiyorum.” diyor. Amerika sınır dışı ediyor Türkiye’nin büyükelçisini, daha 1915 olayları yok! Bizim geçmişimizde böyle insanlar var ve dış baskılar karşısında böyle yürekli, cesaretli tepki göstermesini bilen insanlar var. Ahmet Rüstem Bey, sonra Kurtuluş Savaşı’na katılıyor Atatürk’ün yanında ve Büyük Millet Meclisinde görev alıyor. Kendisi Polonya asıllı, ama gerçek bir vatansever. İşte, biz geçmişte bu insanlarla bu memleketi idare ettik.

Değerli arkadaşlarım, bütün bunları size niçin anlatıyorum? Bugün yaşadığımız sıkıntıların bize verdiği ıstırabı dile getirmek için anlatıyorum.

Bir şey daha söyleyeyim, Sayın Bakanın bahsetmesini beklerdim, bahsetmedi.

Değerli arkadaşlarım, Avrupa Birliği bir karar aldı Şubat 2008’de ve Resmî Gazetede yayımlandı, bu yılın 6 Aralığında yürürlüğe giriyor. Bu karara göre Birleşmiş Milletler Sözleşmesi’ne aykırı olarak her ülkenin millî parlamentosu bir tarihî olay “Soykırım mıdır değil midir.” diye karar alabilecek ve siz o karardan sonra “Soykırım olmamıştır mesela Ermenista’a karşı...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Öymen.

ONUR ÖYMEN (Devamla) - ... dediğiniz anda, bir ila üç yıl hapis cezasına çarptırılacaksınız.

Biz dilerdik ki, Sayın Bakan burada bunu anlatsın ve bu konuda Hükûmetin verdiği mücadeleyi anlatsın.

Şimdi, birçok şey söyledik. Amerikan Kongresinde bu iş görüşülmeden önce Türkiye şunu yapacak, bunu yapacak, gazeteler tehditlerle dolu. Sonra, bütün gücümüz, orada büyükelçimizi birkaç hafta geri çekmeye yetti. Ne diyor Kongrede, Temsilciler Meclisi Komisyonunda konuşan üyelerden biri “Siz bakmayın bu Türkler bağırrı çağırır, hiçbir şey yapamazlar bize. Çünkü Türkler bir kâğıttan kaplandır.” diyor. Söylemekten utanç duyuyorum ama açıkça Temsilciler Meclisinde bunu söylüyorlar. Ne tepki gösterdiniz? Buna ne tepki gösterdiniz? Bunu da mı içinize sindirdiniz?

Değerli arkadaşlarım, bir kere daha söylüyorum: Bu protokollerin imzalanması hata olmuştur ve bu protokollerin mutlaka Meclisten geri çekilmesi lazımdır.

Ermenistan ile ilişkilerimizin düzelmesi için;

1) Ermenistan’ın Azeri topraklarından çekilmesini bekleyeceğiz.

2) Soykırım iddiasından vazgeçmesini bekleyeceğiz.

3) Türkiye’nin doğu vilayetlerini Ermeni toprağı saymasından vazgeçmelerini bekleyeceğiz.

Siz bunları istemeden, bunları talep etmeden hiçbir şey yokmuş gibi “vizyon” efendim “transformasyon” vesaire gibi sözlerle dış politikayı yönetmeye kalkarsanız zannediyorum ki amacınıza ulaşamazsınız.

Dış politikada başarının ölçüsü toplantı sayısı ile ölçülmez. Başarı, dış politikada, uçuş milleriyle ölçülmez, alınan sonuçlarla ölçülür. İşte Ermenistan’da aldığınız sonuç burada. Azerbaycan ile de ilişkilerimiz maalesef bozuldu. Hatadan dönmek fazilettir. Hükûmetten beklediğimiz bu yanlış yoldan dönmesidir ve Türk milletinin haklarını, haysiyetini koruyacak bir dış politika çizgisine dönmesidir. Türk

milleti böyle bir politikayı beklemektedir Hükümetten. Biz her şeyden önce haklarımızın ve haysiyetimizin korunmasını bekleriz. Amerikan Kongresi Kıbrıs dolayısıyla Türkiye'ye ambargo uyguladığında biz böyle şerefli bir mücadele verdik. Bir adım geri atmadık, onlar geri çekildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ONUR ÖYMEN (Devamla) – Bu tecrübeyi unutmayınız Sayın Bakan. Bu ülke haysiyetli insanlar ülkesidir.

Bu düşünceyle hepimizi saygılarla, sevgilerle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Öymen.

Gruplar adına üçüncü konuşmacı Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Deniz Bölükbaşı.

Buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AHMET DENİZ BÖLÜKBAŞI (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ermenistan'la ilişkiler ve yaşanan son gelişmeler hakkında görüş ve değerlendirmelerimizi sizlerle paylaşma amacıyla huzurlarınızdayım. Hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

AKP Hükümetinin temelden sakat Erivan açılımı bugün gelinen noktada tam bir fiyaskoyla sonuçlanmış ve siyasi basiretsizlik şahikası olarak siyasi tarihimizde yerini almıştır. Amerika Birleşik Devletleri Başkanının 24 Nisan anma günü açıklaması karşısında Hükümetin tutarsız ve çelişkili beyanları bu basiretsizliğin giderek derinleştiğini ve kronik bir nitelik kazandığını göstermektedir.

Sayın Dışişleri Bakanımız bugünkü konuşmasında bu konuya hiç değinmediler. Bunun yüce Meclisi ne kadar ciddiye aldıklarının bir göstergesi sayılıp sayılmayacağı konusunda mütereddidim ama bu önemli gelişmeyi Sayın Bakanımızın burada açmamış olması bu konuda içine düştükleri çelişkinin bir göstergesi olarak da kabul edilebilecektir.

Obama, geçtiğimiz yıl olduğu gibi “soykırım” sözcüğünün İngilizcesini doğrudan telaffuz etmeden - Ermenilerin “soykırım”la eş anlamda kullandığı- “büyük felaket” diyerek 1915 olayları konusunda Ermenistan'la aynı düşünceyi paylaştığını bir kere daha kayda geçirmiştir. Açıklamada Obama 1915 olayları hakkındaki kişisel görüşlerini sürekli ortaya koyduğunu ve bu tarihe bakışının değişmediğini özellikle vurgulamıştır. Nedir bu tarihe bakış?

Obama, Başkanlık seçim kampanyasında 19 Ocak 2008 tarihinde bir açıklama yapmış ve 1915 olaylarının soykırım olduğunu, bunun tarihî delillerle desteklendiğini ve belgelendiğini, bu tarihî gerçeği Türkiye'nin de kabul etmesi gerektiğini açıkça söylemiştir. Obama son açıklamasında bunu teyit etmiş, Ermenice “soykırım”la eş anlamlı kelimeyi kullanarak bu konuda ne düşünüyorsa onu ortaya koymuştur; 1915'in soykırım olduğunu İngilizce değil, Ermenice söylemiştir.

Durum bu kadar açıkken Sayın Başbakanın “Obama bizim hassasiyetimizi gayet iyi bildiği için bu istikamette bir açıklama yapmadı.” diyerek bundan memnuniyet duyması, değerli milletvekilleri, çok hazin bir durumdur. Buna karşılık aynı gün bir açıklama yapan Dışişleri Bakanlığı, Obama'nın ifadelerini hatalı bulmuş, esefle karşıladığını söylemiştir. Başbakan memnuniyet duymakta, Dışişleri hatalı bulmakta ve esefle karşılamaktadır! Başbakan, Türkiye'nin hassasiyetlerinin dikkate alındığı söyleyerek sevinmekte, Dışişleri Bakanı ise bunu, kabul edilemez bulmaktadır! Sayın Başbakan “Açıklama iyi oldu.” diyerek Türk milletine alay etmekte, Dışişleri Bakanlığı ise Başbakanı yalanlamaktadır! Bu çelişkili ve tutarsız beyanlar, AKP'nin dış politika anlayışının ciddiyet ve tutarlılıktan ne ölçüde nasibini aldığına hazin bir göstergesi olmuştur.

Değerli milletvekilleri, üç yıllık geçmişi olan Erivan açılımında AKP'nin seyir defterinin satırbaşlarını bu vesileyle sizlere kısaca hatırlatmak isterim: Protokol görüşmelerinde, Türkiye, Dağlık Karabağ sorununu hiçbir aşamada ön şart olarak gündeme getirmemiştir. Ermenistan'la ikili ilişkilerde yaşanacak ilerlemenin Dağlık Karabağ sorununa olumlu etki yapması anlayışına dayanan iki kulvar yaklaşımıyla hareket etmiştir. Protokoller, hiçbir ön şart olmadan imzalanmıştır. Nitekim, son aşamaya gelindiğinde yapılan Türk-Ermeni ortak açıklamasında, protokollerin makul bir süre içinde onaylanması sözü verilmiştir.

Burada Sayın Bakanımıza bir şeyi sormak isterim ve samimiyetle cevap vermesini rica ederim: Sayın Bakan, makul bir süre, iki-üç aylık bir süreyi ifade eder. Siz bu açıklamayı yaparken Dağlık Karabağ sorununun birkaç ay içinde çözümlenmeyeceğini bilmiyor muydunuz? Biliyordunuz. Ama niye böyle bir yükümlülük altına girdiniz? Çünkü, o aşamada Dağlık Karabağ ön şartı masada yoktu. Türk ve Azeri

kamuoylarında oluşan tepkiler üzerine Sayın Başbakan manevra yapmak mecburiyetinde kalmış, Dağlık Karabağ ön şartını zoraki öne sürerek durumu kurtarmaya çalışmıştır. Başbakanın Türk milleti adına bu konuda Bakü'de verdiği sözün anlamı ve kapsamı açıktır. Bu konuda tevil ve ricat kapısı kapalıdır. Başbakanın ön şartı şudur: Protokollerin onaylanması için, Ermenistan, Dağlık Karabağ ve yedi Azeri rayonundaki işgaline son verecek, Dağlık Karabağ'ın statüsü Azerbaycan'ın toprak bütünlüğü çerçevesinde nihai bir çözüme kavuşturulacaktır. Bunun aksini söylemek Başbakanın samimiyetini sorgulamak anlamına gelecektir. Protokollerin Türkiye Büyük Millet Meclisinde bekletilmesi üzerine, ABD Başkanı ile Rusya ve Avrupa Birliği, Türkiye'nin protokolleri ön şartsız imzaladığını, sonradan ön şart öne sürmenin bununla bağdaşmayacağını, ilişkilerin normalleşmesinin ön şartsız sürdürülmesi gerektiğini resmen açıklamışlardır. Amerika Başkanı bu anlayışını Ermeni tarafına da yazılı olarak bildirmiştir.

Ermenistan, Minsk sürecinde Türkiye'nin beklentilerinin aksine tutumunu yumuşatmamış protokollerden cesaret alarak daha da sertleşmiştir. Minsk Grubu'nun, Sayın Bakanın ifadesiyle, çok hareketlenmesine rağmen bu nedenle bir arpa boyu yol alınamamıştır. Ermenistan'ın bu tutumu hakkında Azerbaycan yetkilileri Türkiye'ye ayrıntılı bilgiler iletmıştır. Bu konudaki baskıların artması üzerine 24 Nisan sendromuyla da hareket eden AKP Hükümeti, bu katı ön şarttan pişmanlık duymuş ve bunu sulandırmak arayışlarına yönelmiştir. Bu amaçla, yedi rayon yerine birkaç rayonun boşaltılması ve Madrid İlkeler Bildirisi'ndeki bazı konularda kâğıt üzerinde kalacak sözlü niyet beyanlarıyla yetinilebileceği, böyle bir durumda protokollerin onay sürecinin sonuçlandırılacağı izlenimi vermişlerdir. Son dönemde Azerbaycan tarafını bu konuda ikna çabalarına girişildiği anlaşılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin içine sürüklendiği çıkmazın özü ve özeti budur. Anayasası ile Türkiye'nin toprak bütünlüğünü sorgulayan, sınırı tanımayan, şerefli Türk tarihini ve Türk milletini soykırım suçlamasıyla mahkûm ettirmeyi değişmez devlet politikası olarak benimseyen işgalci Ermenistan'la bu konularda uluslararası hukuk ve meşruiyet çizgisine gelmeden protokollerin imzalanması temelden sakat tarihî bir gaflettir.

Sayın Dışişleri Bakanı, protokollerde Türkiye'nin endişe ve mülahazalarının karşılandığı yolunda, yüce Meclise, burada yaptığı konuşmada teminat vermiştir. Ancak Ermenistan Anayasa Mahkemesinin protokollerin içeriği, kapsamı ve anlamı konusunda aldığı karar bunun doğru olmadığını açıkça ortaya koymuştur. Sayın Dışişleri Bakanının, protokollerle Lozan Anlaşması'nın tahkim edildiği sözleri ise kara bir mizah örneği olarak Meclis tutanaklarına geçmiştir.

Bütün bunlara rağmen, AKP Hükümeti protokollerin geçersiz ve hükümsüz hâle geldiğini açıklayamamış, bunları Meclisten geri çekme cesaretini maalesef gösterememiştir. Ermenistan'ın geçtiğimiz hafta protokolleri askıya aldığı açıklamasına rağmen, AKP Hükümeti "İmzamıza sadık kalacağız." diyerek bu süreci ayakta tutabilmek için ezik tutumunu sürdürmüştür. Bu gerçekler karşısında, AKP Hükümetinin, etkili, itibarlı ve vizyon odaklı dış politika söyleminin içi boş bir klişeden ibaret olduğu bir kere daha anlaşılmıştır.

Değerli milletvekilleri, Sayın Dışişleri Bakanının "adil hafıza" çağrısına uygun olarak şimdi izninizle AKP Hükümetinin protokol fiyaskosunun kısa bir bilançosunu dikkatlerinize getirmek istiyorum.

Bugün geldiğimiz noktada Azerbaycan kırılmış, incinmiş ve küstürülmüş, Ermenistan'a ise Türkiye'ye meydan okuma fırsatı verilmiştir. Ermenistan protokolleri askıya almakta AKP Hükümeti ise hâlâ arkasında durmaktadır. Ermeni yetkililer her gün Türkiye'ye hakaret etmekte, Türk Bayrağı'na alçakça el uzatılmakta, Hükümet ise protokol aşkına susmaktadır. İsveç ve Amerika Birleşik Devletleri'nde soykırım kararları alınmakta, Hükümet ise sanal kararlılık gösterileriyle günü ve görüntüyü kurtarmaya çalışmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri'nde soykırım yasa tasarısının ilerletilmesi için uygun ortam yaratılmakta, Hükümet ise hâlâ protokolleri suni teneffüsle yaşatmaya çalışmaktadır. ABD Başkanı Ermenice "soykırım" demekte, Başbakan ise buna sevinmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bölükbaşı.

AHMET DENİZ BÖLÜKBAŞI (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Protokolleri ön şartsız onaylayın baskısı artmakta, Hükümet ise "İmzamıza sadıgız." diyerek, Dağlık Karabağ şartından çark edeceği ricat kapıları aramaktadır.

Değerli milletvekilleri, lütfen elinizi vicdanınıza koyun ve söyleyin, bunun neresi ciddi, neresi etkili ve vizyon odaklı dış politikadır? Bunun neresinde Türkiye'nin hukukunu korumak, neresinde Azerbaycan'ın hukukunu savunmak vardır? Bu hazin durumun, ciddi, sorumlu ve vizyonu olan bir dış politika olduğunu

hiç kimse söyleyemeyecektir. Bu, olsa olsa pusuladan yoksun başıboş bir sürükleniş ve savruluş, aktörleri acemi ve donanımsız bir çadır tiyatrosu, orta oyunu sayılabilecektir.

Değerli milletvekilleri, AKP Hükümetinin bu teslimiyetçi politikasının yarattığı müsait ortamda, 24 Nisan günü, içimizdeki "Hepimiz Ermeni'yiz" lobilerinin Erivan'la ortak soykırım anma törenleri yapmaları fazla şaşırtıcı olmamıştır, AKP Hükümetinin bunun karşısında derin bir sessizlik içine girmesi de yadırganmamıştır. Geçmişte Ermenilerden özür dileme kampanyalarını "Demokratik tartışma ortamı" diyerek mazur görenlerin, Ermeni terörüne şehitler vermiş Dışişleri Bakanlığına "Bu konuda eşit mesafede duruyoruz." hezeyanıyla açıklama yaptıranların şimdi Erivan'la eşzamanlı anma törenlerini de Türkiye'nin çağdaşlaşma kriteri olarak gördükleri anlaşılmaktadır. AB ve Amerika'nın baskısıyla ve Ermenistan'ın talebiyle soykırım yalanının Türkiye'de rahatça tartışılması için Türk Ceza Kanunu'nun 301'inci maddesini değiştirerek Türklük değerlerine ve Türk tarihine hakaret etmeyi suç olmaktan çıkararak AKP Hükümetine söyleyecek fazla bir şey yoktur; bu sizin eserinizdir, şimdi bununla iftihar edebilirsiniz.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gruplar adına son konuşmacı, AK PARTİ Grubu adına Çankırı Milletvekili Sayın Suat Kınıklıoğlu.

Buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SUAT KINIKLIOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye-Ermenistan ilişkileri ve son gelişmeler hakkında Sayın Dışişleri Bakanımız Ahmet Davutoğlu'nun Genel Kurulumuza yapmış olduğu bilgilendirmeyi müteakiben AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, komşuluk siyasetimizin bütün ayrıntılarına girmeyeceğim, Sayın Dışişleri Bakanımız komşuluk siyasetimizin önemli hatlarını burada vurguladı fakat Balkanlar, Karadeniz, Kafkasya, Orta Doğu ve Doğu Akdeniz bölgelerinin kesiştiği merkez ülke konumunda olan Türkiye'nin neden Türkiye-Ermenistan normalleşmesine önem verdiğini, neden Güney Kafkasya Bölgesinin çok boyutlu dış politikasının önemli bir boyutunu teşkil ettiğini burada açıklamakta yarar olduğunu düşünüyorum.

Bugün, gerçekten çok yakın bir tarihte Sayın Dışişleri Bakanımızın Balkanlarda, Bosna ve Sırbistan arasındaki önemli bir diplomatik başarıya imza attığı, Orta Doğu'da Türkiye'nin ağırlığı, ara bulucu, etkinlik ve nüfuz anlamında giderek önem kazandığı bir ortamda Güney Kafkasya boyutunun ihmal edilmesi söz konusu olamaz. Türkiye-Ermenistan normalleşmesini de bu bakış açısıyla değerlendirmek lazım.

Kafkasya siyasetimizin sadece Türkiye-Ermenistan normalleşmesiyle sınırlı kalmayıp aynı zamanda bölgesel bir boyutu olduğu, dolayısıyla Türkiye-Ermenistan normalleşmesinin ikili bir ilişki olmaktan öte, aynı zamanda hemen yanı başında cereyan eden ve çok anormal bir durumu teşkil eden Karabağ işgalinin ve Karabağ sorununun da göz önünde tutulduğunu hiçbir zaman unutmamalıyız. En başından beri bu iki süreç de iki paralel birbirini besleyen ve ikisinin de sonuçlarının birbirini olumlu yönde teşvik ettiği, olumsuzlukların da aynı oranda iki süreci baltalayabileceği bir süreçten bahsediyoruz.

Temel olarak komşuluk siyasetimiz, daha önce ifade edildiği gibi, sıfır problem esasına dayanıyor. Yani komşularımızla, ortak bir coğrafyayı paylaştığımız komşularımızla mevcut sorunların diyalog sonucu çözülmesinin, yani komşularımızla sıfır problem istediğimiz bir siyasetten bahsediyorum. Üstelik bu komşu bizim asırlarca birlikte yaşadığımız, müziğiyle, mutfağıyla, kültürüyle bize çok da yakın bir komşu. Suriye örneğine bakarsanız, 1998 yılından bugün geldiğimiz noktaya bakarsanız, komşuluk siyasetinin ne denli karşıt bir ilişkiyi olumlu bir mecraya transforme edilebileceğini görüyoruz, bunun Ermenistan'la da mümkün olduğuna inanıyoruz.

Gelelim Türkiye ile Ermenistan arasındaki protokollere ve muhalefetin ne dediğine: Efendim, protokollerde Karabağ'a atıf yokmuş. Gerçekten öyle mi? Protokol'den alıntı yapalım: "Türkiye ve Ermenistan bölgesel ve uluslararası uyumsuzluk ve çatışmaların uluslararası hukuk ilkeleri ve normları temelinde barışçıl şekilde çözümlenmesi hususunda taahhütlerini tekrarlar." diyor. Peki, bölgede Karabağ'dan başka hangi çatışma var?

KAMİL ERDAL SİPAHİ (İzmir) – “Karabağ” kelimesi geçti mi?

SUAT KINIKLIOĞLU (Devamla) – “Karabağ” geçmemesine rağmen, diplomatik lisanda bunun hangi çatışmaya işaret ettiği konusunda hiçbir şüphe yok.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sınırların açılacağını yazıyorsun, onu niye yazmıyorsun?

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Aydın) - Bırak onu Bakan söylesin.

SUAT KINIKLIOĞLU (Devamla) - Bakınız, konuyla ilgili “ORSAM” isimli bağımsız bir araştırma kurumunun 8 Eylül 2009 tarihinde bir değerlendirmesine bakalım: “Ermenistan açısından değerlendirildiğinde, bu ülkenin Dağlık Karabağ sorununa ilişkin olarak başta BM’de alınmış kararlarda vurgulanan Azerbaycan’ın toprak bütünlüğünü kabul ettiği anlaşılmaktadır.” diyor.

Dışişleri Bakanlığımızın ve başka bağımsız kuruluşların yaptıkları değerlendirmelerde de, sayısız değerlendirmelerde, bu hükmün, yani ana hükmün Yukarı Karabağ ihtilafına işaret ettiği açık bir şekilde ifade edilmektedir.

Gelelim sınırın tanınması meselesine: Protokoller ne diyor? “İki ülke arasındaki mevcut sınırın uluslararası hukukun ilgili anlaşmalarda tarif edildiği şekliyle karşılıklı olarak tanındığını teyit eder.” diyor.

Doç. Dr. İbrahim Kaya, “USAK” isimli bir kuruluşun 12 Ekim 2009 tarihli “Türkiye-Ermeni Protokollerinin Hukuksal Analizi” isimli çalışmasından okuyorum: Yukarıda, yani biraz önce okuduğum ifadenin “...ifadesini içerdiğinden dolayı şüpheye yer vermeyecek şekilde Türkiye sınırının Ermenistan tarafından tanındığını göstermektedir.” diyor.

Tekrar söylüyorum: Türkiye-Ermenistan normalleştirilmesi ve protokoller ve Karabağ çatışması, yani Minsk Grubunun yürüttüğü barış görüşmeleri iki paralel süreçtir. Bu süreçler birbirini besliyor ve tamamlıyor ve son bir yılda yaptığımız çalışmalar çok açık ve net bir şekilde gösteriyor ki, ne zaman Türkiye, Türkiye-Ermenistan normalleşmesi için bastırıldı, o zaman Minsk Grubu Karabağ konusunda on yedi yıldır uyusuk bir şekilde otururken süreci hızlandırmaya başladı.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Ya bayraklarımızı yakıyorlar, sen ne konuşuyorsun?

SUAT KINIKLIOĞLU (Devamla) - Bekleyiniz efendim.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Konuşuyorsun orada bomboş. (AK PARTİ sıralarından “Dinle” sesleri)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Dinle!

GÜROL ERGİN (Muğla) – Ne dinleyeceğim! Bayrakları yakıyorlar, hâlâ konuşuyorsunuz be!

SUAT KINIKLIOĞLU (Devamla) - Türkiye dikkatli, özenli ve Azerbaycan’ı her aşamada bilgilendiren diplomasisini yürütmeye devam etmektedir.

BAŞKAN – Sayın Ergin, lütfen... Arkadaşlar lütfen...

GÜROL ERGİN (Muğla) - Bayrak yakılıyor bayrak ve hâlâ konuşuyorsunuz!

SUAT KINIKLIOĞLU (Devamla) – Şimdi, biraz sonra Sayın Onur Öymen’in 1996 yılındaki...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Ne hâlâ getirdiniz Türkiye’yi! Açılımdan önce böyle yapabiliyorlar mıydı?

SUAT KINIKLIOĞLU (Devamla) - Evet, 1996 yılına geliyorum. Sayın Onur Öymen Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Açılın, saçılın...

BAŞKAN – Sayın Ergin, lütfen efendim.

SUAT KINIKLIOĞLU (Devamla) – 1915 olaylarıyla ilgili tasarı Amerikan Dış İlişkiler Komitesine geliyor, Amerikan Dış İlişkiler Komitesinden geçiyor. Amerikan Dış İlişkiler Komitesinden geçmekle kalmıyor, Genel Kurula geliyor. Genel Kurulda 153’e karşı 268 oyla kabul ediliyor.

1994 yılı Nisan ayı. Yer, Frankfurt Türk Başkonsolosluğu. Bir toplantı var. Sayın Öymen buradaysa hatırlayacaktır, dinleme nezaketini gösteriyordur umuyorum. Toplantıda Sayın merhum Alparlan Türkeş, Bonn Büyükelçisi Onur Öymen ve Ermenistan’ın Londra Büyükelçisi Armen Sarkisyan var. Bu 1994 Nisanında oluyor, işgalin en sıcak, en yoğun ve sınırın yeni kapatıldığı bir dönemde gündeme geliyor. Bu toplantıda, Sayın Öymen’e bugün burada sormak istiyorum, acaba Kars Antlaşması’nın teyidi o toplantıda

Armen Sarkisyan tarafından talep edilmiş midir? Şimdi, bugün eğer... O zaman yapılan ve özellikle Sayın Alparslan Türkeş'in o dönemde Türkiye ile Ermenistan arasındaki normalleşme çabaları doğrudur. Yanlış olan, bugün sizin, bizim bu sürece olan itirazınızdır. Buna Türkçede "Bu ne perhiz, bu ne lahana" denir.

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Olmasın demiyor kimse. Milleti boş yere suçlama.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Taviz veriyorsunuz diyoruz.

SUAT KINIKLIOĞLU (Devamla) - Gelelim tasarıya. Tasarıyla ilgili 2000 yılında, 596 no.lu tasarı, 24'e 11 geçiyor Dış İlişkiler Komitesinden, 2005 yılında 35'e 11 geçiyor. 2005 yılında bir kez daha tasarı geliyor 40'a 7 geçiyor. 2007 yılında Sayın Egemen Bağış ve o zaman başkanlık ettiği heyetin çalışmaları sonucunda 27'ye 21 geçiyor. Birkaç ay önce, mart ayında da, hepimizin canlı yayınlarda izlediği, absürt ve bir buçuk saate uzanan inanılmaz bir oylama geleneğini yansıtan bir şekilde -23 ve 22- çok yakın bir sonuçla geçmiştir. Sayın Başbakanımızın ve Sayın Dışişleri Bakanımızın yürüttükleri Türkiye-Ermenistan normalleşmesi diplomasisinin en son veçz gibi, nükleer zirve sebebiyle yapmış olduğumuz Washington ziyaretidir.

Bakınız, bu ziyaretle ilgili Soli Özel isimli köşe yazarının -ki Hükümetimizi sık sık eleştiren bir köşe yazarıdır- bu ziyaretle ilgili "Zirve Ziyaretinin Bilançosu" isimli 16 Nisan 2010 tarihli köşesinden bir alıntı yapmak istiyorum: "Başbakan Erdoğan'ın ABD ziyareti kanımca bugüne dek yaptığı ziyaretlerin en önemlilerinden birisiydi. Başbakan Erdoğan'ın yaptığı konuşmalar, verdiği mülakatlardaki mesaj ve üslubun net bilançosu hemen ortaya çıkmayabilir. Ancak bu durum, kısa vadede Türkiye'nin ABD karşısında kendi pozisyonlarını koruduğu gerçeğini değiştirmiyor. Sonuçta Ermenistan ve İran konularında Türkiye taviz vermemiştir. Haberlerden anlaşıldığı kadarıyla normalleşmenin sürmesi konusunda da Amerikan talebi devam etmektedir. Ancak benzer şekilde Ermenistan üzerinde de adı konmasa bile Karabağ konusunda olumlu adım atma baskısı oluşmuştur. Zimnen normalleşme ile Karabağ meselesi ilişkilendirilmiştir. Zira, Ermenistan'ın bugüne dek sürdürdüğü pozisyonu hasar görmüş, Karabağ'da olumlu adım atmak isteyen Erivan açısından Karabağ bir şart hâline gelmiştir. Kısacası, bundan sonraki dönemde asıl baskı Erivan üzerindedir."

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1915 olaylarına ilişkin Amerikan Başkanı Sayın Obama'nın yapıdığı açıklamada "Meds Yeghern" kelimesinin soykırımı ifade ettiği yanlıştır, Ermenicede "soykırım" kelimesi başka bir kelimeyle ifade edilir...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Onun anlamı nedir?

SUAT KINIKLIOĞLU (Devamla) – Hayır efendim, Ermenice biliyorsanız eğer, 1915 olaylarına ilişkin "Meds Yeghern" ifadesinin "büyük felaket" olduğunu bilirsiniz, "soykırım" kelimesi başka bir kelimedir.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Onu kabul ediyorsun yani.

SUAT KINIKLIOĞLU (Devamla) – İki: Eğer öyle olmasaydı "ANCA" isimli Ermeni diasporasının en azılı örneği yani Taşnaksutyun Partisinin Amerika'daki örgütlenmesi olan ANCA, Sayın Obama'nın yaptığı açıklama üzerine şu ifadeyi kullanıyor; Obama'nın yaptığı açıklamayı şöyle tanımlıyor: "Bu açıklama, Türkiye'ye verilmiş ve ayıplanması gereken bir tavizdir." diyor.

AHMET DENİZ BÖLÜKBAŞI (Ankara) – Dışişleri niye öyle açıklama yaptı o zaman?

SUAT KINIKLIOĞLU (Devamla) - Şimdi eğer "Meds Yeghern" kelimesi soykırımı ifade ediyorsa, nasıl oluyor da Taşnaksutyun Partisinin yayın organı bu açıklamanın hemen akabinde bu açıklamanın Türkiye'ye verilmiş ve ayıplanması gereken bir taviz olarak değerlendirilmesi yönünde bir açıklama yapıyor? Nasıl oluyor da bu ifadeyi böyle tanımlayabiliyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sen "Büyük Felaket" kelimesini kabul ediyor musun, sindiriyor musun içine?

BAŞKAN – Sayın Kınıklıoğlu, konuşmanızı tamamla mısınız.

SUAT KINIKLIOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Yazık!

SUAT KINIKLIOĞLU (Devamla) - Türkiye, Ermenistan normalleşmesine başarıyla, ısrarla devam edecektir.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sizi tebrik ediyoruz! Sizi tarihe göndermek de bizim boynumuzun borcu inşallah.

SUAT KINIKLIOĞLU (Devamla) - Türkiye'nin komşuluk alanı, Türkiye'nin güvenliği sadece etrafında bir dostluk, kardeşlik ve karşılıklı bağımlılığın arttığı bir komşuluk alanının tesis edilmesiyle başarılacaktır. Balkanlarda, Karadeniz'de, Orta Doğu'da ve Doğu Akdeniz'de başardıklarımızı inşallah Kafkasya'da da başaracağız.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) - Ne yaptın kardeşim?

SUAT KINIKLIOĞLU (Devamla) - Sözlerime son verirsen Manastırlı İsmail Hakkı isimli, 1846-1912 yıllarında yaşayan ve Ayasofya Camisi'nde vaazlarıyla ünlü olan bir vaizden alıntı yaparak son vermek istiyorum.

AHMET DENİZ BÖLÜKBAŞI (Ankara) - Vaazla mı bitireceksin?

SUAT KINIKLIOĞLU (Devamla) - "Sizler insanlar arasında hükmedeceğiniz vakit adalet ve hakkaniyetle hükmedin, haklıya haklı, haksıza haksız deyin." diyor. 1994'te merhum Türkeş'in başlattığı, Sayın Öymen'in o Frankfurt Başkonsolosluğunda oturduğu zaman mevcut olan toplantıdaki girişimler doğrudur. Bugün o zaman "Doğru." dediğinize "Yanlış." demeyiniz.

Yüce heyeti ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) - Sen "Büyük Felaket"i nasıl yorumluyorsun, önce onu söyle bakalım! İçine sindirebiliyor musun onu?

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kınıklıoğlu.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, lütfen hatibin her sözünün oturumda bulunan bütün arkadaşlardan aynen onay alması söz konusu değildir tabii. Bütün arkadaşlarımız görüşlerini ifade ediyorlar. Daha sakın dinleyelim.

Evet, Sayın Kınıklıoğlu biraz önceki konuşması sırasında, Sayın Öymen'in de bulunduğu Frankfurt'taki bir konuşmadan bahsederek Sayın Öymen hakkında bir kısım ifadelerde bulundu hem de bir soru sordu. Gerçi soru sorma diye bir üslup yok ama konuşma sırasında tabii ki geçiyor. Bu tip şeyleri hep yapıyoruz. Şimdi, Sayın Öymen'in bu konuyla ilgili olarak bir açıklama talebi vardır, bu talebi yerine getireceğim.

Buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Öymen, iki dakika süre veriyorum sizlere efendim.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Bursa Milletvekili Onur Öymen'in, Çankırı Milletvekili Suat Kınıklıoğlu'nun, konuşmasında, kendisinin de bulunduğu Frankfurt'taki bir konuşmadan bahsederek hakkında sarf ettiği bir kısım ifadelerle ilişkin açıklaması

ONUR ÖYMEN (Bursa) - Sayın Başkan, çok değerli arkadaşlar; Sayın Kınıklıoğlu'nun sözlerini biraz hayretle, biraz üzüntüyle karşıladım. Şu âdetten vazgeçmesini iktidar partisine mensup arkadaşlarımdan rica ediyorum: Muhalefetin bir eleştirisine cevap veremedikleri zaman "Siz de şu tarihte şunu yapmıştınız." diye kendilerini temize çıkartmaya çalışıyorlar "Tencere dibin kara, seninki benden kara." sözünü andıracak tarzda. Bu, yanlış politika.

Doğrusu nedir? Doğrusu şudur: Sizden önceki hükümetler de Ermenistan'la ilişkilerin normalleştirilmesi, Ermenistan'ın Azeri topraklarından çekilmesi için büyük gayret sarf etmişlerdir. Bir tek siz yapmadınız bu işi, sizden önce Sayın Demirel'in Cumhurbaşkanlığı sırasında, biz Ermenistan ve Azerbaycan cumhurbaşkanlarını İstanbul'da buluşturduk. Başka bir ülkede bir kere daha buluşturduk, elimizden gelen bütün gayreti gösterdik. Ben şahsen, Müsteşar olduğum dönemde pek çok Ermeni yetkiliyle görüştim. Amacımız, Ermenistan'ın işgal ettiği topraklardan çekilmesiydi ve daha sonra da Türk-Ermeni ilişkilerinin normalleştirilmesiydi. Biz Ermeni düşmanı değiliz. "Ermenilerle ilişkilerimiz bozulsun, bozuk kalsın." diyenlerden de değiliz ve bu yaptığımız işlerin de bugün de arkasında duruyoruz, bugün iktidar olsak bugün aynı işi yaparız.

Bütün mesele şu: Tek taraflı taviz veriyor musunuz, vermiyor musunuz? Biz bu yaptığımız işlerin hiçbirini David Philips önerdiği için yapmadık, başka bir devlet önerdiği için, baskı yaptığı için yapmadık, kimsenin önünde boyun eğdiğimiz için yapmadık; gerçekten, Türkiye ile Ermenistan ilişkilerinin iyileştirilmesi için yaptık.

Biz Amerika'dan -ben sorumluydum bir dönem de- Siyaset Planlama Başkanlığına bir buçuk yılda 150 tane senatör, kongre üyesi, staffer davet ettik. Sizin Hükümetiniz zamanında bunun yapılması için ısrarla

talepte bulunduk. Bir heyet getirebildiniz mi? Ondan sonra, Amerikan Kongresinde bu kararlara şaşmayın. Bizim getirdiğimiz heyetteki insanların bir kısmı Ermeni lobisinin sözcüleri idi ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öymen, tamamlayınız.

ONUR ÖYMEN (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun efendim.

ONUR ÖYMEN (Devamla) - ...bizim burada yaptığımız konuşmalardan sonra, brifinglerden sonra Ermeni lobisinin sözcüleri Türk lobisinin sözcüsü oldu, biliyor musunuz? Biz böyle çalışıyorduk ve o zaman Kongrede konuşan insanlar Türklerin de bu soykırım konusundaki haklı görüşlerini destekliyorlardı. Şimdi destekleyen bir kişi var mı, bir kişi var mı? Bu Kongredeki komisyon toplantısında bir Kongre üyesi çıkıp da “Bu soykırım iddiası doğru değildir.” dedi mi? Bunu dedirtebildiniz mi? Kalkıp da muhalefeti eleştirmek kolaydır. Ama bunu yaptığınız zaman mahcup olmayı göze almanız lazım.

Yüce Meclisi tekrar saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

SUAT KINIKLIOĞLU (Çankırı) – 23’e 22 oy çıktı.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Başbakan da Cumhurbaşkanı da dâhil “Ermeni soykırımı doğru değildir.” demedi.

BAŞKAN – Saygıdeğer arkadaşlarım, lütfen sükûnetle görüşmeleri takip edelim. Bakınız, burada yapıldı. Lütfen...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Ülkenin çıkarları söz konusu olunca Başkan...

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) HÜKÛMETİN GÜNDEM DIŞI AÇIKLAMALARI (Devam)

1.- Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun, Ermenistan ile ilişkilerin normalleştirilmesi ve Güney Kafkasya'daki gelişmeler konusunda gündem dışı açıklaması ve Batman Milletvekili Bengi Yıldız, Bursa Milletvekili Onur Öymen, Ankara Milletvekili Ahmet Deniz Bölükbaşı ve Çankırı Milletvekili Suat Kınıklioğlu grupları adına, Balıkesir Milletvekili Hüseyin Pazarıcı'nın şahsı adına, aynı konuda konuşmaları (Devam)

BAŞKAN – Gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, Balıkesir Milletvekilimiz Sayın Hüseyin Pazarıcı'nın grubu olmayan milletvekilleri adına bir talebi vardır.

Buyurun Sayın Pazarıcı.

HÜSEYİN PAZARCI (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dış politikamız konusunda özellikle Ermeni sorununa değinmek üzere kişisel söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ermeni sorunu itibarıyla değerlendirdiğimizde olayın iki yanı var: Bir tanesi Ermenistan ile olan ilişkiler, öteki de dün de ve evvelsi gün bizde büyük sorun hâline gelen üçüncü devletlerin bu olaya ilişkin yorumları, kararları, meclislerinde veya hükûmet yetkililerince yaptıkları beyanlar oluyor. Dolayısıyla, Ermeni sorunuyla uğraştığımız andan itibaren olayın bütün yanlarını değerlendirmek zorundayız, bunlara değinmek zorundayız.

Şimdi, Ermenistan'la olan ilişkilerin normalleşmesi konusunda Sayın Bakan, bu arzunuzun doğal olacağını da ifade etti. Evet, dış ilişkileri yürütürken sorunları çözerek ilerlemek bir amaçtır ancak bu sorunların çözümüne yönelindiğinde yapılan işin doğru yapılması, eğer olumsuz sonuçlar vermesi anlaşılrsa da bundan vazgeçmesini bilmek gerekmektedir.

Ermenistan'la ilişkilerimizde bizim önümüzde üç temel sorun vardır hem Türkiye bakımından hem Ermenistan bakımından ve karşıtlığımız bulunan konulardır bunlar. Bir tanesi, sınırlarımızın teyidi olayıdır çünkü aksine görüşler ifade ediyorlar. İkincisi, soykırım dedikleri 1915 olayları ve sonrasına ilişkin iddialardır. Üçüncüsü de Azerbaycan'la Ermenistan arasındaki Karabağ olayıyla ilgili olan durumdur. Şimdi bu protokollerle her üç soruna da doğrudan tam değinilmemiş, bazı üstü kapalı cümle veya kelimelerle her iki taraf da değindiğini zannetmiştir. Ancak Ermenistan bu protokolleri daha sonra

Anayasa Mahkemesine götürmek ve ondan aldığı karar sonucunda bu protokollerin, Sayın Bakanımızın ruhuna ve lafzına sadık olduğunu belirttiği bu protokollerin artık aynı ruhu ve lafzı kapsamadığını, içermediğini görüyoruz çünkü sınırlarla ilgili atf yapılan antlaşmaları, Anayasa Mahkemesi, çok taraflı antlaşmaların genel ilkelerine atf diye değerlendirmiştir; soykırımla ilgili tarih komisyonuna olayın götürülmesi olayını da kendi anayasalarındaki bağımsızlık bildirisine yapılan atıfla herhangi bir şekilde söz konusu edilemeyeceğini ifade etmiştir.

Bütün bunların sonunda bu protokoller artık Ermenistan Anayasa Mahkemesinin anladığı şekilde Ermenistan bakımından geçerli olarak kabul edilmek zorundadır çünkü Ermenistan Anayasası ve Anayasa Mahkemesi Yasası bu kararlarının bağlayıcı olduğunu, hükûmeti, devleti bağladığını ifade etmektedir. Artık, bundan sonra Türkiye'nin bu antlaşmaları onaylamaya kalkması veyahut da teyidini başka şekillerde yapmayı denemesi bize kayba neden olacak, pozisyonlarımızda kaybımıza neden olacak bir durum ortaya çıkarmaktadır çünkü Ermenistan'ın iradesi o Anayasa Mahkemesi kararıyla belirtilmiştir. Türkiye, "Biz başka türlü anlıyoruz." diye onaylama yoluna gittiği takdirde, bu Ermeni iradesini bilerek böyle davranması bizim tezlerimizin ileri sürülemez hâle getirilmesi sonucu doğuracaktır. Dolayısıyla, Sayın Bakanın bu "Ruhuna ve lafzına sadığız." cümlesini bir dış politika deyimi, söylemi olarak belki kabul edebiliriz -onu da anlamak zor oluyor, üçüncü devletlerin aldıkları pozisyonları incelediğimizde, gördüğümüzde- ama her hâliyle ne kendimizin buna inanması gerekiyor ne de halkımızın bu yönde ikna edilmesine yönelmesi gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Pazarıcı, buyurun efendim.

HÜSEYİN PAZARCI (Devamla) – Bundan mutlak şekilde vazgeçmemiz gerekiyor.

Ermeni sorunuyla mücadele ederken, bir de geniş, genel kapsamlı bir stratejimizin olmadığını söylemek yanlış ve haksızlık olmayacaktır. Bu çerçevede artık gelmiştir zamanı ve geçmesin. Genel, kapsamlı bir dış politika stratejisi saptamamız ve özellikle üçüncü devletleri hesaba katan, onların bu söylemlerini, bu davranışlarını reddeden veyahut da onlarla mücadele eden geniş kapsamlı bir strateji saptanması yoluna hemen gidilmesi çok uygun olacaktır ve bunun sadece siyasi değil, hukuki ve ikna ve propaganda çalışmaları şeklinde değerlendirilmesi mutlak bir gereklilik arz etmektedir. İşin bu yanı üzerinden gitmediğimiz takdirde 2015 yılında Avrupa Parlamentosunun da, işte, aldığı kararların da desteğiyle başka devletler de önümüze çıkar ve bir sürü olumsuz iddialarda -Türkiye'ye karşı- bulunurlarsa bununla baş etmemiz olasılığı daha da zayıflayacaktır. Bunlara Sayın Bakanımızın ve Dışişleri Bakanlığının gerekli itinaı gösterceğini umut ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Pazarıcı.

Bazı milletvekili arkadaşlarımızın çok kısa bir söz talebi var sisteme girerek. Şimdi onları yerine getireceğim.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ne kadar süre veriyorsunuz ?

BAŞKAN - Birer dakika süre veriyorum arkadaşlarımıza.

Sayın Uzunırmak, buyurun efendim.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Aydın Milletvekili Ali Uzunırmak'ın, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun gündem dışı açıklamasına ilişkin açıklaması ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun cevabı

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanı itinaıyla dinledik. Dilek ve temennilerin ne zaman vizyona dönüştüğünü ben merak ediyorum. Tabii ki dilek ve temenniler önemli bir konu ama vizyona dönüşmesi için mutlaka ki sorun alanlarının taleplerimiz ve bu karşılıklı taleplerdeki çözümde mutlaka ortaya koymamız gereken şeyler var ve üçüncü ülkeleri bizim taleplerimizi bu sorun alanlarının çözümünde acaba ne kadar yanımıza alabiliyoruz. Dolayısıyla Sayın Bakan bu alanlarda bilgilendirme yapmıyor. Bizim taleplerimiz ne? Mesela, Türkiye'nin acaba uluslararası platformda hiç Türk diplomatlarına ve Türklere karşı yapılan katliamların da başka üçüncü ülkeler tarafından kınanmasını temin edebildik mi? Veya başka alanlarda taleplerimiz onlarda acaba bir karşılık bulabildi mi üçüncü ülkelerde veya diğer karşı ülkede çözüm bulunabildi mi? Burada hiçbir kimse Ermenilerle bir düşmanlık sürdürülmesini istemez ama konuşmacıların bazı konuşmalarını gündeme getirdiklerinde ben şunu merak ediyorum: Sayın Liderimiz Merhum Alparslan

Türkeş'in o günkü söyledikleri Dışişlerinin tutanaklarında vardır. O politikalar ne kadar sürdürülebiliyor. Onlar sürdürülebiliyorsa, o vizyon sürdürülebiliyorsa Milliyetçi Hareket Partisi bunların hepsini destekler.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Uzunırmak.

Sayın Korkmaz...

3.- Isparta Milletvekili S. Nevzat Korkmaz'ın, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun gündem dışı açıklamasına ilişkin açıklaması ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun cevabı

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ben de yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. Müzakere yöntemiyle alakalı birkaç cümle kurmak istiyorum.

“Bu süreçte geçmişten hiçbir ders alınmadığını, bugüne kadar her şey yanlış, ben doğrusunu yaparım.” gibi bir yanlış bünyesinde barındıran bir tavrın sergilendiğini görüyoruz. Müzakerelere bir örnek verirsek, siz otuzdan başlarsınız, karşı taraf doksan ister. Eğer millî menfaat bunu gerektiriyorsa, örneğin ellide buluşursunuz. Müzakerelere altmıştan başlarsanız, karşı taraf hiçbir adım atmıyorsa, bir sonraki süreçte “Pardon, yanlış yaptım, otuza geri dönüyorum.” deme şansınız yoktur.

Yine, bir başka husus, eğer uzlaşmadan söz edecekseniz her taraf birer iddiasından vazgeçip ortadaki uzlaşma alanını büyütmeniz gerekmektedir. Bu yöntemlere uyulmadığını görüyoruz. Bizim itirazımız, sizin bu yanlış müzakere yönteminizdir, millî menfaatlere gelecek zarar endişesidir. Yoksa, Milliyetçi Hareket Partisi elbette komşularıyla iyi ilişkiler kurulmasını ister.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akcan...

4.- Afyonkarahisar Milletvekili Abdülkadir Akcan'ın, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun gündem dışı açıklamasına ilişkin açıklaması ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun cevabı

ABDÜLKADİR AKCAN (Afyonkarahisar) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bugün pek çok ABD eyaletinde, eyalet parlamentolarında sözde soykırımla ilgili Ermeni tezleri doğrultusunda kararlar alınıp bu alınan kararlar eğitim kitaplarına kadar sokulmuş olmasına rağmen ABD yönetiminin tutumunu Sayın Başbakanın makul gören açıklamalar yapması ve sizlerin de burada Türk tezleri doğrultusunda hadiseler geliştirmiş gibi takdimde bulunmanız, inanın Sayın Bakan, beni üzüyor, üzmenin de ötesinde incitiyor. Lütfen, bu milleti incitmeyin Sayın Bakan ve AKP sözcülerinin bu konuda ne zaman kürsüye çıktığı -bu konuda konuşma açıldı, konuşma yapıldı- o zaman kürsüye çıkıp merhum Alparslan Türkeş'i anıp sanki sınır, Azerbaycan'ın işgalinin kalkmaması karşılığında açılın çabasına düşmüş gibi, onun görüşmelerini takdim etmesini ayıplıyorum, siyasi nezakete yakışmadığını ifade etmek istiyorum. Böyle bir şey olmaz. Alparslan Türkeş, merhum, asla Türk milletini satmaz. Orada Azerbaycan'ın toprak bütünlüğünü sağlama doğrultusunda girişimlerin sonuç olarak sınırın açılması peşine düşmüş bir Türk milliyetçisinin burada karalar anlamda anılması yüz kızartıcı bir davranıştır, siyasi ahlakla da, adapla da bağdaşmaz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın İnan, buyurun efendim.

5.- Niğde Milletvekili Mümin İnan'ın, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun gündem dışı açıklamasına ilişkin açıklaması ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun cevabı

MÜMİN İNAN (Niğde) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakan, sizin esef duyduğunuz Obama'nın açıklamalarıyla ilgili Sayın AKP Sözcüsü, Ermeni diasporasını da referans göstererek, bu açıklamaların kendilerini çok memnun ettiğini ifade etti ve Sayın Başbakan da bu yönde açıklamalarda bulundu. Çok hassas konularda siz Sayın Başbakanla görüşmüyor musunuz? Dolayısıyla net bir şey söylemek istiyorum hem buradaki milletvekillerinin hem de bizi izleyen Türk milletinin bu kafasındaki karışıklığın berraklığa kavuşması için: Sizin söyledikleriniz mi doğrudur,

yoksa Sayın Başbakanın söyledikleri mi doğrudur, diasporanın söyledikleri mi doğrudur? Dolayısıyla bunun net bir biçimde açıklığa kavuşması lazım.

Bize göre, Dışişlerinin açıklaması nettir, doğrudur. Hepimiz esefle karşılıyoruz ve Türkiye Büyük Millet Meclisine getirmeye çalıştığımız ve Türkiye Büyük Millet Meclisini kirletecek olan bu protokollerin derhâl Türkiye Büyük Millet Meclisinden çekilmesini talep ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Tütüncü, buyurun efendim.

6.- Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü'nün, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun gündem dışı açıklamasına ilişkin açıklaması ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun cevabı

ENİS TÜTÜNCÜ (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kanımcı bu soykırım suçlamasında Türkiye eski yıllara göre dünya kamuoyunda daha sıkıntılı, daha kötü bir duruma sürükleniyor. Hem soykırımın zamanlaması açısından, zaman kesiti açısından hem de kapsamı açısından. Örneğin, Amerika Birleşik Devletleri Temsilciler Meclisindeki bu karar ya da konuşmalarda Türkiye 1915 yılındaki soykırımı, Türkiye'nin bu soykırım, daha doğrusu suçlaması Cumhuriyet Dönemi'ne doğru götürülüyor, 1923'e doğru götürülüyor. Atatürk'ü ve cumhuriyeti de soykırımı karıştırmaya çalışıyorlar, yani çok önemli.

Ayrıca, İsveç'te alınan kararda sadece Ermeni...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Saygıdeğer arkadaşlarım, bakınız, bu konuyla ilgili olarak çok kısa açıklaması olan milletvekili arkadaşlara söz verdim ama bir genel görüşme havası gibi oldu. Şu aşamada 2 arkadaşımıza söz vererek bu konuyu tamamlayacağım. Sayın Keleş ve Sayın Hıdır'a söz verip bu konuyu tamamlıyorum.

Bilgilerinize arz ederim.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Yani bana vermeyeceksin.

MEHMET CEYLAN (Karabük) – Bizim de vardı Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Keleş, buyurun efendim.

7.- İstanbul Milletvekili Birgen Keleş'in, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun gündem dışı açıklamasına ilişkin açıklaması ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun cevabı

BİRGEN KELEŞ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Efendim, Ermeniler, her vesileyle Türkiye aleyhine propaganda yapıyorlar ve çok ağır sözler söyleyerek propagandalarını sürdürüyorlar. Örneğin, Başbakanın “Geçici işçileri geri göndeririz” sözünden sonra hem Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisindeki heyetin başkanı olan Ermeni hem de bir başka parlamenter çok ağır iki mektup yazdılar ve bütün Avrupa Konseyini tepki göstermeye ve tavır almaya yönlendirmek istediler. Hiç sessiz kalındı. Bu konuda ne yapıldı diye soruyorum.

İki, Ermeni yetkililer açıkça “Doğu Anadolu'da hakkımız vardır” diyorlar ve toprak talep ettiklerini çeşitli vesilelerle söylüyorlar, ayrıca da Ağrı amblemini kullanıyorlar. Daha ne yapabilirler? Haritalar yayınlanıyor. Bunlara, ben, hiçbir tepki gösterildiğine şahit olmadım. Toplantılarda belki kapalı kapılar ardında oluyordur ama önemli olan geniş kesimleri yönlendirmektir.

Üç...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Keleş.

BİRGEN KELEŞ (İstanbul) – Bir üçüncü sorum vardı efendim, izin verirseniz.

BAŞKAN – Efendim, süreyi bir dakika olarak vermiştim, tamamlandı.

Son olarak Sayın Hıdır, tamamlıyoruz bu turu.

Buyurun efendim.

8.- Muğla Milletvekili Mehmet Nil Hıdır'ın, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun gündem dışı açıklamasına ilişkin açıklaması ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun cevabı

MEHMET NİL HİDİR (Muğla) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

1988-1992 yılları arasında Dağlık Karabağ'da görüştüğüm, o zaman yardım konvoyuyla birlikte gittiğimde, rahmetli Ebulfez Elçibey, Türkiye'den istediği desteği göremediğini ifade etmiş, gözyaşlarıyla bunu anlatmıştı.

Yine Bosna-Hersek'e savaş esnasında gittiğimde, Türkiye'den gerekli yardımı göremediklerini oradaki soydaşlarımız ifade ediyordu. Bugün geldiğimiz noktada, Sayın Dışişleri Bakanımızın ve Başbakanımızın komşularımızla sıfır problem ve sınırların açılma politikasını, doğrusu asrın bir başarısı olarak nitelendiriyorum. Kendilerine bütün Meclis huzurunda ve bütün Türk milleti huzurunda teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanın, milletvekili arkadaşlarımızın bu açıklamalarıyla ilgili olarak kısa bir izahatı söz konusu. Yerinden söz vereceğim.

Sayın Bakanım, buyurun efendim.

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yüce Meclisin değerli üyeleri, ben tekrar yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Vaktimizi fazla almamak açısından bir iki noktaya açıklık getirmekte fayda mülâhaza ediyorum. (MHP sıralarından gürültüler)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Açıklık getir, vaktimiz var Sayın Bakan.

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, açıklık getirin!

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen... Sayın Bakan Dışişleri Bakanı, herhâlde diplomatik nezaketle konuşuyor, onu açıklayacak.

Buyurun efendim. (MHP sıralarından gürültüler)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Nezaketsizlik neresinde Sayın Başkan?

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Siz konuşun Sayın Bakan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Geniş, rahat dinleyelim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, sakın olalım. Sayın Akçay, lütfen...

Sayın Davutoğlu, Sayın Bakanım, isterseniz kürsüden de konuşabilirsiniz, daha genel itibarıyla, daha sık olabilir.

Buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Dört dakika süre verdim size efendim.

9.- Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun, Hükûmet adına yaptığı gündem dışı konuşma nedeniyle, Aydın Milletvekili Ali Uzunırmak, Isparta Milletvekili S. Nevzat Korkmaz, Afyonkarahisar Milletvekili Abdülkadir Akcan, Niğde Milletvekili Mümin İnan, Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü, İstanbul Milletvekili Birgen Keleş ve Muğla Milletvekili Mehmet Nil Hıdır'ın, açıklamalarına ilişkin cevabi konuşması

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben, tekrar, huzurlarınızda yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, 24 Nisanda Sayın Obama'nın yapmış olduğu açıklamaya verdiğimiz tepki konusunda bir açıklık getirmekte fayda mülâhaza ediyorum. Kesinlikle, Sayın Başbakanımızın açıklamasıyla, benim ve Bakanlığımızın açıklamaları arasında bir çelişki söz konusu değildir, aksine, bunlar birbirini tamamlayıcı mahiyettedir. (MHP sıralarından gürültüler)

Müsaade buyurun... Müsaade buyurun...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Yapmayın Sayın Bakan, yapmayın.

AKİF AKKUŞ (Mersin) – Okuma yazmamız yok bizim, dolayısıyla siz açıklayın!

AHMET YENİ (Samsun) – Millete bakın, millete!

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Bakan, siz Genel Kurula hitap edin.

DIŐIŐLERİ BAKANİ AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Her Şeyden önce, dış politika uygulamasında her zaman muhataplarınızın bu mesajları nasıl algıladıkları, sizin bu mesajları... (CHP sıralarından gürültüler)

MEHMET ÇİÇEK (Yozgat) – Bir dinleyin, ondan sonra itiraz edin.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, arkadaşlar; Sayın Bakanı dinleyelim lütfen.

Buyurun Sayın Bakanım.

DIŐIŐLERİ BAKANİ AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Bu tür konularda muhataplarınızın bu mesajı nasıl algıladığı esastır ve bu çerçevede bakmak icap eder. Her Şeyden nce, Sayın Başbakanımız, kesinlikle bu ifadeden memnuniyet duyduğunu söylememiŐtir. Sayın Başbakanımızın ifadesi aynen Şu Şekilde: “Bazı mahfillerin bildiğiniz gibi bu konuyla alakalı beklentileri çok farklıydı ama o olmadı.”

Evet, hem Türkiye içinde hem Türkiye dışında bazı mahfiller o açıklamada bazı ifadeleri bekletiler.

OKTAY VURAL (İzmir) – O ifadenin kullanılmasını da beklemiyorduk.

DIŐIŐLERİ BAKANİ AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Ve zannedildi ki Türkiye Cumhuriyeti gibi güçlü bir devlet bu ifadenin olabileceği baskısı altında bazı tavizler verecektir. Türkiye Cumhuriyeti Hkmeti hiçbir taviz vermedi ve bu ifade olmaması dolayısıyla... Amerika Birleşik Devletleri Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komitesinden çıkan karar sonrasında takındığımız kararlı tutum Amerika Birleşik Devletleri tarafından doğru algılanmıŐtır. Mesaj gereken yere ulaşmıştır ve Sayın Başbakanımızın Washington zirvesinde de bu konu bu mesaj çerçevesinde doğru anlaşılmıştır. Sayın Başbakanımızın ifadesi bu mesajın doğru anlaŐıldığını gösteren ifadedir, bir.

Yine bu ifade, Türkiye'nin hiçbir Şekilde baskı altında karar almayacağını bir kez daha dünyaya göstermiştir. Sayın Başbakanımızın ifadesi, nihai olarak vurguladığı husus budur. Bu mahfillerin beklentileri boŐa çıkmıştır.

Beklendi ki bu ifade kullanılacak ve Türk-Amerikan ilişkileri gerginleŐecek; beklendi ki bu ifadenin kullanılmaması dolayısıyla Türk-Ermenistan süreci duracak. Ama hiçbiri olmadı, hem Türk-Amerikan ilişkileri bir sıkıntıya girmedi hem Ermenistan normalleşme süreci de olduğu minval üzere devam etti.

OKTAY VURAL (İzmir) – Siz de esefle karŐıldınız!

DIŐIŐLERİ BAKANİ AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Sayın Başbakanımızın ifadesi bu doğrultudadır, bu beklentilerin olmamasını vurgulamıştır.

Benim ve Bakanlığımızın ifadeleri ise Sayın Obama'nın açıklamasındaki unsurların doğru olmadığını gösteren ifadelerdir. Bu da gerekli yerlere ulaşmıştır. Biz, ilkesel olarak Sayın Başbakanımız, ben, Bakanlığım ve bundan önceki bütün Türkiye Cumhuriyeti hkmetleri tarihin nc taraflarca böylesine tek yanlı yorumlanmasına her zaman karşı çıkmıŐlardır, özellikle de Sayın Başbakanımız her zaman karşı çıkmıştır. Bu sebeple, 2005 yılında sizlerin de desteğiyle ortak tarih komisyonu için kendisi, dönemin Ermenistan CumhurbաŐkanına mektup yazmıŐtır. Bunun için biz “adil hafıza” diye yeni ve kapsamlı bir kavramla bütün dünyaya sesleniyoruz, bu seslenmeye devam edeceğiz. Benimle Sayın Başbakanımızın ifadeleri arasında bir çelişki yoktur. Tam tersi, muhataplarımız, bu ifadelerden ne anlaşılması gerektiğini anlamıŐlardır. Ümit ederiz ki sizler de bunu bu çerçevede değerlendirirsiniz.

İkinci bir husus, özellikle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bakanım, lütfen tamamlayınız.

Buyurun efendim.

DIŐIŐLERİ BAKANİ AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Hemen bitiriyorum.

Sadece protokollerin Türkiye ile Ermenistan arasındaki sınırı tanıyıp tanımadığı konusunda... Evet, bizim ifadelerimize güven duymayabilirsiniz, uluslararası hukuk gerekçelerini saydık, protokollerin diplomatik süreç içinde nasıl iŐlediđini, nasıl gittiğini ve bunu özellikle diplomasi geçmişi olan milletvekillerimiz çok iyi bilirler. Müzakere sürecinin kendi doğası vardır ve taraflar bu doğayı bilirler. Nelerin müzakere edilip edilmediği o kayıtlarda vardır. Türkiye'nin müzakereye nereden başladığı, hangi unsurları vurguladığı da vardır. Ancak madem bunlara yeterince güven hissedilmiyor, size Ermenistan Başkanı Tigran Sarkisyan'ın protokoller sonrası açıklaması; Sarkisyan aynen Şunu sy-lyor: “Ermenistan

Cumhuriyeti, Sovyet-Ermenistan döneminden miras kalan sınırlarını fiilen ve hukuken tanımaktadır.” Bu ne demektir? Ermenistan Başba-kanının ifadesi bu, protokollerin imzalanmasının hemen sonrasındaki ifadesi.

DENİZ BÖLÜKBAŞI (Antalya) – Anlaşmayı tanıyor mu?

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Kimse, hiçbir komşu ülke Türkiye’den toprak talep etme gücüne, cüretine sahip değil zaten. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Güçlüyseniz, kimse bunu talep bile edemez. Bırakın talep etmeyi, zihinlerinin ucundan geçiremezler ama zaaf gösterirseniz, ama statükonun bekçiliğini yaparsanız ve o statükoyu kendi iradenizle değiştirme gücü göstermezseniz, herkes her şeyi talep eder. Bugün Türkiye talep eden makamdadır, bugün Türkiye Balkanlarda barışı kuran makamdadır, bugün Türkiye bütün dünyada Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde, G 20 Platformunda...

AKİF AKKUŞ (Mersin) – Ege sularında ne yaptınız? Kara sularında ne yaptınız?

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – ...medeniyetler ittifakında küresel düzenin bekçisidir, sadece millî çıkarların bekçisi değil, hem millî çıkarlarımızı hem bölgesel düzeni hem küresel düzeni kuran aktörlerden birisi biz olacağız, bundan kimsenin şüphesi olmasın.

Saygılar sunarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanımıza ve bilgilendirme yapan diğer gruplara ve şahsı adına konuşan arkadaşlarımıza teşekkürlerimi, şükranlarımı sunuyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, son söz milletvekilindedir diye...

BAŞKAN – Hangi son söz?

KAMER GENÇ (Tunceli) – 61’inci maddeye göre...

BAŞKAN – Hayır efendim, burada sadece bir açıklama yapmak için Sayın Bakan kürsüye gelmiştir.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Açıklama yok...

BAŞKAN – Özel bir durum yoktur.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hükûmetten sonra...

BAŞKAN – Sayın Genç, lütfen efendim...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bakın, Hükûmetten sonra...

BAŞKAN – Lütfen efendim...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, şunu doğru yapsanız. Birinci defa Bakan açıklama yaptı.

BAŞKAN – Bakan açıklama yaptı.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ondan sonra 61’inci maddeye göre son söz milletvekilindedir. Bakan burada çıkıp beş dakika konuştu. 61’inci maddeye göre, “Son söz milletvekilindedir.” prensibine göre söz istiyorum efendim.

KEMALETTİN GÖKTAŞ (Trabzon) – Geç yerine, geç!

BAŞKAN – Bakınız, Sayın Genç, görüşmelere yeni başladık.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hükûmetten sonra son söz milletvekilindedir.

BAŞKAN – Bak şimdi Sayın Genç...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim?

BAŞKAN – Sayın Bakan daha önceden Hükûmet adına söz aldı, konuştu ve burada bir kısım arkadaşlarımızın soruları, açıklamaları oldu, onlara cevap verdi, dolayısıyla bu tamamlayıcı bir husustur, sizin dediğiniz hususa girmez.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ama 59’uncu maddede, Hükûmet gündem dışı konuşur, gruplar ve grubu olmayan bir kişi konuşur ama ondan sonra siz o kuralı ihlal ettiniz.

BAŞKAN – Yok efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hükûmete yeniden söz verdiniz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yok... Sayın Genç, İç Tüzük'ü bu kadar zorlayarak bir yere varamayız. Lütfen efendim, istirahat ediyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – İç Tüzük'ü uygulayacaksınız uygulayın.

BAŞKAN – Sayın Genç, o şekilde...

KAMER GENÇ (Tunceli) – 61'inci maddeye göre, der ki "Son söz milletvekilindir."

BAŞKAN – O şekilde yorumlanmaz Sayın Genç, lütfen efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ya nasıl yorumlayacaksınız peki?

BAŞKAN – Başkanlığın...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, bakın "Son söz milletvekilindir." prensibine...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genç, oturunuz yerinize efendim, lütfen.

KAMER GENÇ (Tunceli) – ...göre Bakandan sonra benim konuşma hakkım doğuyor.

BAŞKAN – Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır, okutuyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bunu uygulayın Sayın Başkan, gerçekten rica ediyorum.

BAŞKAN – Yok, Sayın Genç, o şekilde yorumlanmaz, istirahat ediyorum. Siz de defaatle yaptınız burada yöneticilik.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, bakın "Son söz milletvekilindir." dolayısıyla bu prensibi uygulamak zorundasınız. 61'inci madde... Çünkü Bakan gündem dışı konuşma yaptıktan sonra...

BAŞKAN – Sayın Genç, o şekilde İç Tüzük'ü yorumlayamayız efendim. Lütfen, istirahat ediyorum... Lütfen oturunuz... Buyurunuz.

ABDULLAH ÇALIŞKAN (Kırşehir) – Otur yerine!

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, bakın, böyle bir uygulamaya gerek yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bak, şahsı adına Sayın Pazarcı konuştu daha önceden, bu şekilde, böyle bir yorumlama yapamayız.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, İç Tüzük'ten kaynaklanan söz hakkımı istiyorum.

BAŞKAN – Yok Sayın Genç... Zorlamayalım Sayın Genç, lütfen efendim...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ama yanlış yorumluyorsunuz.

BAŞKAN – Söz hakkı olsa veririm ama İç Tüzük'ü zorlayarak yorumlayamayız.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Peki, 61'inci maddeyi nasıl yorumluyorsunuz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Yok Sayın Genç, o konuya girmiyor, lütfen...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ya olmaz ama Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Meclis araştırmasına ilişkin...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Keyfi yönetmeyin yani, bu kadar keyfi yönetmekle bu iş olmaz yani.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Meclis araştırmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutacağım.

Okutacağım üçüncü Meclis araştırması önergesi beş yüz kelimedenden fazla olduğu için önergenin özeti okunacaktır ancak önergenin tam metni Tutanak Dergisi'ne eklenecektir.

Buyurun efendim.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- *Diyarbakır Milletvekili Selahattin Demirtaş ve 19 milletvekilinin, şoför esnafının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/693)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yolcu taşımacılığında uluslar arası nakliyat sektörüne kadar ülkemizde faaliyet gösteren yüz binlerce şoför esnafının çalışma koşullarından ve ekonomik kriz ortamından kaynaklı yaşadığı sorunların araştırılması ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98'nci, İçtüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması için gereğini arz ve talep ederiz. 04.03.2010

- 1) Selahattin Demirtaş (Diyarbakır)
- 2) Gülten Kışanak (Diyarbakır)
- 3) Ayla Akat Ata (Batman)
- 4) Bengi Yıldız (Batman)
- 5) Akın Birdal (Diyarbakır)
- 6) Emine Ayna (Mardin)
- 7) Fatma Kurtulan (Van)
- 8) Hasip Kaplan (Şırnak)
- 9) Hamit Geylani (Hakkâri)
- 10) İbrahim Binici (Şanlıurfa)
- 11) M. Nuri Yaman (Muş)
- 12) Mehmet Nezir Karabaş (Bitlis)
- 13) Mehmet Ufuk Uras (İstanbul)
- 14) Osman Özçelik (Siirt)
- 15) Özdal Üçer (Van)
- 16) Pervin Buldan (İğdır)
- 17) Sebahat Tuncel (İstanbul)
- 18) Sevahir Bayındır (Şırnak)
- 19) Sırrı Sakık (Muş)
- 20) Şerafettin Halis (Tunceli)

Gerekçe:

Trafik kazalarının, acı haberlerin gündemden düşmediği ülkemizde; "şoförler", malımızı canımızı emanet ettiğimiz en önemli meslek gruplarından birisi. Taksi şoförlerinden, tır şoförlerine, turizm şoförlerinden, şehir taşımacılığında görev yapan minibüs, otobüs şoförlerine, ambulans şoförlerinden, otobüs firmalarına yüz binlerce şoför esnafı, milyonlarca aileleri, kriz ortamında sosyal güvenceden yoksun, ölümlerle karşı karşıya, zor bir görev yapıyorlar.

Uluslar arası taşımacılıkta büyük risklerle karşı karşıya olan, Irak'ta, Avrupa'da binlerce sıkıntı yaşayan, ailelerinden haftalarca uzak; yollarda olan şoförlerimiz, iş dünyasının, fabrikaların, madenlerin, barajların, ormanların, hayatın her alanında vazgeçilmez emekçileri büyük sorunlar yaşıyor.

Sadece İstanbul'da 18 000 taksici esnafı var. Güvenlik güçlerinden sonra en fazla kayıp verenler onlar. Korsan taksilerin, haksız rekabetin, vergilerin, cezaların cenderesinde olanlar onlar. Büyük şehirlerde taksiciler aynı sorunları yaşıyor. 140 meslek grubu içinde en fazla kayıp verenler taksiciler, günlük çalışma saatleri, kiralık taksilerdeki keyfi uygulamalar, durak sorunları, servis araçlarının, minibüsçülerin hat sorunları, denetimsizlik, yaşanan kavgalar artık yeni bir düzen ihtiyacını dayatıyor.

Can güvenliği için kamera sisteminden başka teknik önlemlere neler yapılabilir. Şoför esnafı ile vatandaş arasında yerel yönetimler, merkezi yönetim ne yapmalı, uluslar arası yollara düşen şoför esnafı neler yaşıyor, kazalar soruşturmalar, araçlara el koymalar, Irak'ta haraç kesmeler, kuralsız vergiler, öldürmeleri haksızlıklar nasıl önlenir.

Otomobilciler, şoförler odaları, meslek örgütleri, güvenlik güçleri ilgili bakanlıklar arasında neden düzenli bir koordinasyon yok, neden bu kadar dağınık ve çok sorumlu var. Ticari taşıt alımlarında ağır vergiler alınması şart mı? İthal araçlara bir kez olsun vergi muafiyeti getirilemez mi?

TIR ve kamyon şoförlerinin, "1973-1988 model TIR'lara yurtdışına yük taşımaları için gerekli olan C2 belgesinin verilmemesi nedeniyle sorunlar yaşanıyor, yurtdışına çıkış izni verilmeyen 3 bin 579 TIR bulunmaktadır.

Şoför esnafının yasal ve uygulama problemlerinin ele alınarak, çözüm bulunması için; bir meclis araştırması açılması ve "araştırma komisyonu" kurulmasında yarar bulunmaktadır.

2.- Karaman Milletvekili Hasan Çalış ve 21 milletvekilinin, çiftçilerin sulamada kullandıkları elektrik borçları ile aylık fatura uygulamasının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/694)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Çiftçilerimizin sulama amaçlı kullandıkları elektrik borçları ile yine bu kesime yönelik başlatılan aylık fatura uygulaması konusunda araştırma yapılarak, sorunların çözümüne yönelik alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddesi uyarınca Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve talep ederiz.

- 1) Hasan Çalış (Karaman)
- 2) Bekir Aksoy (Ankara)
- 3) Metin Ergun (Muğla)
- 4) Oktay Vural (İzmir)
- 5) Recai Yıldırım (Adana)
- 6) Kamil Erdal Sipahi (İzmir)
- 7) Ahmet Deniz Bölükbaşı (Ankara)
- 8) Muharrem Varlı (Adana)
- 9) Ali Uzunırmak (Aydın)
- 10) D. Ali Torlak (İstanbul)
- 11) Kürşat Atılğan (Adana)
- 12) Osman Durmuş (Kırıkkale)
- 13) Mehmet Akif Paksoy (Kahramanmaraş)
- 14) Süleyman Turan Çirkin (Hatay)
- 15) Behiç Çelik (Mersin)
- 16) Osman Ertuğrul (Aksaray)
- 17) Akif Akkuş (Mersin)
- 18) Recep Taner (Aydın)
- 19) Mustafa Enöz (Manisa)
- 20) Mehmet Günal (Antalya)
- 21) Mehmet Serdaroğlu (Kastamonu)
- 22) Ahmet Orhan (Manisa)

Gerekçe:

Ülkemizde ekonomik alanda baş gösteren kriz, toplumun tüm kesimlerinde etkisini artırarak sürmektedir. Kriz, toplumsal alanda en fazla etkiyi işsizlik konusunda göstermiştir. Türkiye İstatistik Kurumu'nun son verilerine göre ülkemizdeki işsizlik sayısı her yıl artarak 3 milyon 471 bin kişiye yükselmiştir.

Üretim düşmüş, sanayi küçülmüştür. Kapanan fabrika ve işyerleri küçülmesi ve kapanması yüzünden istihdam iyice azalmıştır. Günlerce siftah yapmadan kepenk kapatmak zorunda kalan esnaflarımıza yeni esnaflar eklenmiştir. Takibe düşen kredi borçları artmış, işçi, memur, emekli ve esnaf kesimi konut, taşıt ve ihtiyaç gibi kredilerini ödeyemez hale gelmiştir.

7 yıldır hiç aralıksız süren ekonomik krizden en fazla etkilenen kesimlerden birisi de çiftçi kesimi olmuştur. Bu kesimde verim düşmüş, girdiler artmıştır. Çiftçilerimiz tarlasına gübre ve ilaç atamaz

duruma gelmiştir. Çiftçilerimizin mazot, gübre ve elektrik gibi borçları her yıl katlanarak artmıştır. Banka, tarım kredi ve Medaş gibi kurumlar çiftçileri kara listeye almıştır.

Ürettikleri ürünlere yanlış hükümet politikaları nedeniyle para ettiremeyen ve emeklerinin karşılığını alamayan çiftçilerimiz, her yıl "seneye" diyerek borçlarını ertelemiş ve bir türlü ödeyememiştir. Ana paraya eklenen faizler çiftçilerimizin borçlarını ikiye, üçe katlamıştır. Büyük bir borç yükü altına giren çiftçilerimizin sadece sulama amaçlı elektrik borçları 1 milyar lirası gecikme faizi olmak üzere toplam 2,5 milyar liraya yükselmiştir.

Ülke genelinde 27 bölgede toplam 2 bin 500 sulama kooperatifi bulunmaktadır. Bu kooperatiflerin hemen hemen hepsinin ödenememiş elektrik borcu mevcuttur. Ödenemeyen elektrik borçları nedeniyle çiftçilerimize yönelik başlatılan icra takipleri artarken, onlarca sulama kooperatifi başkanı kefil oldukları sulama borçlarını ödeyemedikleri için hapse atılmıştır. Üretim ve istihdamın öncüsü konumundaki çiftçilerimizi hacizlik ve hapislik olmaktan kurtaracak politikalar ivedilikle hayata geçirilmelidir. Bu konuda çiftçi kesimi üzerinde büyük bir beklenti oluşmuştur. Adeta çiftçilerimizin gözü ve kulağı Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne çevrilmiştir.

Ülkemizde tarım alanındaki istihdam halen sanayiden yüksektir. Tarımda istihdam yüzde 23,7 iken, sanayide istihdam yüzde 21'dir. Buna karşılık, hükümet tarafından sanayiye yatırım indirimleri ve sigorta primi gibi teşvikler getirilirken, halen sanayiden daha fazla istihdam sağlayan tarım sektörünün gübre, mazot ve elektrik gibi temel girdilerinde her hangi bir indirime gidilmemektedir.

Daha sulama amaçlı eski elektrik borçlarını ödeyemeyen ve ödeme konusunda çare arayan çiftçilerimiz, şimdi de her ay elektrik faturası uygulaması ile karşı karşıya bırakılmışlardır. Bu uygulama dönemlik gelir elde eden çiftçilerimizi, daha da büyük sıkıntıya düşürecektir. Çiftçilerimiz, aylık fatura ödemek yerine iki dönemlik fatura ödeme konusunda düzenleme istemektedir.

Bu nedenle, çiftçilerimizin sulama amaçlı kullandıkları elektrik borçları ile yine bu kesime yönelik başlatılan aylık fatura uygulaması konusunda araştırma yapılması için Anayasa'nın 98. ve TBMM içtüzüğü'nün 104 ve 105. maddesi uyarınca bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması yerinde olacaktır.

3.- Diyarbakır Milletvekili Selahattin Demirtaş ve 19 milletvekilinin, TSK'daki intihar olaylarının araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/695) (x)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na

Türk Silahlı Kuvvetleri Dünyada askeri en fazla intihar eden ordular arasında yer almaktadır. Türk Silahlı Kuvvetlerindeki intihar vakalarının incelenmesi ve aydınlatılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İctüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.
10.03.2010

- 1) Selahattin Demirtaş (Diyarbakır)
- 2) Gültan Kışanak (Diyarbakır)
- 3) Ayla Akat Ata (Batman)
- 4) Bengi Yıldız (Batman)
- 5) Akın Birdal (Diyarbakır)
- 6) Emine Ayna (Mardin)
- 7) Fatma Kurtulan (Van)
- 8) Hasip Kaplan (Şırnak)
- 9) Hamit Geylani (Hakkâri)
- 10) İbrahim Binici (Şanlıurfa)
- 11) M. Nuri Yaman (Muş)
- 12) Mehmet Nezir Karabaş (Bitlis)
- 13) Mehmet Ufuk Uras (İstanbul)
- 14) Osman Özçelik (Siirt)
- 15) Özdal Üçer (Van)

16) Pervin Buldan	(Iğdır)
17) Sebahat Tuncel	(İstanbul)
18) Sevahir Bayındır	(Şırnak)
19) Sırrı Sakık	(Muş)
20) Şerafettin Halis	(Tunceli)

(x) (10/695) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin tam metni tutanağa eklidir.

Gerekçe Özeti:

Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK), "askeri en fazla intihar eden ordu" olarak dünyada en üst sırada yer almaktadır. Buna rağmen TSK ve Hükümet, intihar vakalarının incelenmesinden ve aydınlatılmasından yana hiçbir çaba göstermemektedir.

İntihar eden kişinin kendi hayatına bilinçli olarak son vermek suretiyle, zarara bizzat sebebiyet vermesi yönüyle aslında ortaya çıkan zarardan başka birisinin sorumlu tutulmamasını gerektirmektedir. Fakat intihar eden asker kişinin intihar etme kararını almasında, idare ajanlarının kötü muamele, hakaret, sövme, dayak, müessir fiilde bulunma gibi eylemlerle katkıda bulunması hâlinde ajanın görev kusuru nedeniyle idarenin hizmet kusuru söz konusu olmakta ve idarenin sorumluluğu kabul edilmektedir.

1991 ve 2001 yılları arasında TSK içinde 1.248 intihar eylemi meydana gelmiş, bu vakalardan 815 i ölümle sonuçlanmıştır

Sadece son bir yıl içinde meydana gelen intihar olayları veya intihar olarak açıklanan asker-subay ölümleri, durumun daha vahim bir boyuta geldiğini göstermektedir.

TSK'nın eğitim zayıtı, ailevi veya psikolojik sorunlara bağlı intihar eylemleri olarak açıkladığı ölümlerin, her zaman gerçeği yansıtmadığına dair haklı kuşkular söz konusudur.

İntihar eylemlerini, erler ve rütbeli subaylar olarak iki kategoride incelemek gerekir.

Asker intiharları ile ilgili olarak aileler bu konudaki şüphelerini dile getirmektedirler. TSK'nın olayları örtbas ettiği kanaati yaygınlaşmaktadır.

İntihar eyleminde bulunan asker kişilerin çoğunluğunun Kürt kökenli olması, intihar ettiği bildirilen asker ailelerinin, TSK'ca yapılan açıklamaları inandırıcı bulmadıklarına dair kimi açıklamaları, orduda etnik kökene bağlı bir ayrımcılığın yapıldığı, hatta infazlara intihar süsü verildiği şüphesi uyandırmaktadır.

2009 yılı içerisinde ölüm nedenleri şüpheli bulunan aşağıdaki olayların araştırılmasında zorunluluk görüyoruz.

11 Ocak 2009: Batmanlı Jandarma Er Edip Yaman

29 Ocak 2009: Ağrılı Burhan Güzelaydın

5 Şubat 2009: Muhammed Türkan

6 Mart 2009: Van Özalplı Seyfettin Berkin

4 Nisan 2009: Van Çatak doğumlu Adil Şipal

12 Haziran 2009: Mustafa Bozdoğan

20 Temmuz 2009: Muş Vartolu Davut Yıldırım

7 Temmuz 2009: Batman nüfusuna kayıtlı Sait Özdemir

26 Ağustos 2009: Ramazan Oruç

14 Eylül 2009: Uzman Çavuş Ahmet Solgun

18 Eylül 2009: Mardinli Hüsamettin Kasım

26 Eylül 2009: Mardin Dargeçit doğumlu Hüsamettin Kasım

Silahlı kuvvetlerde görev yapan ya da emekli olmuş subayların intiharları da son iki yıla damgasını vurmuş açıklanamayan ve geçirtilmiş vahim gelişmelerdendir. Bu süreçte adları Ergenekon Soruşturması kapsamında geçen yedi subay ve bir özel harekât yöneticisi hayatını kaybetmiştir.

Emekli Deniz Albay Birol Atakan

Tabip Yarbay Nursal Gedik
Emekli Albay Abdülkerim Kırca
Özel Harekât Dairesi Başkanı Behçet Oktay
Kıdemli Yüzbaşı Olgun Vural
Hâkim Yarbay Tanju Ünal
Emekli Kurmay Albay Ali Bergütay Varımlı
Deniz Yarbay Ali Tatar

İntihar ettiği söylenen rütbelilerin; özel harekât görevlisi, çatışma bölgelerinde görev yapmış olmaları veya Ergenekon Davasında adı geçiyor olmak gibi ortak özelliklerin bulunması, ailelerinin açıklamaları ve intihar girişimlerinin tamamının ölümlerine sonuçlanmış olması, haklı olarak olaylara şüpheyle bakmamızı ve mutlaka araştırılması gerektiğini ortaya koyuyor.

Bu nedenlerle Meclis Araştırması açılmasını talep etmekteyiz.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki ön görüşmeleri, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım:

VII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- (10/108, 10/295) esas numaralı Meclis araştırması önergelerinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 26/4/2010 Pazartesi günü birleşiminde birlikte yapılmasına ilişkin CHP Grubu önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu; 26.04.2010 Pazartesi günü (Bugün) toplanamadığından, Grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İçtüzüğü'nün 19 uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Kemal Kılıçdaroğlu
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündeminin, Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler Kısmında yer alan (Sendikal Örgütlenme Hakkında); (10/108) ile (10/295) esas numaralı Meclis Araştırma Önergelerinin görüşmelerinin, Genel Kurulun, 26.04.2010 Pazartesi günü birleşiminde birlikte yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin lehinde Kocaeli Milletvekili Sayın Cevdet Selvi.

Sayın Selvi, buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

M. CEVDET SELVİ (Kocaeli) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun vermiş olduğu sendikal örgütlenme hakkı üzerindeki Meclis araştırması ile ilgili görüşümü paylaşmak üzere karşınızdayım. Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlarım.

Türkiye’de çok kolay çözümlenebilecek, haklı nedenleri, yasal zemini olan konular bile içinden çıkılmaz hâle geldiği için, çelişkiler, belirsizlikler, Mecliste, daha yararlı, topluma, ülkeye daha olumlu katkılarda bulunabilecek zamanı harcamaya neden olmaktadır. Çünkü iktidar, 2002 yılında AKP iktidara gelirken “demokratikleşme”, “insan hakları”, “özgürlükler”, “Avrupa Birliği”, “evrensel kurallar”, “uluslararası kuruluşlar” adı altında Türkiye’de özgürlükleri geliştireceğini söyleyerek geldi. O kadar ilginç oldu ki sekizinci yılına girmiş olmasına rağmen hâlâ kulaklarda ilk gündeki gibi “demokrasi, insan hakları, özgürlükler, uzlaşma, diyalog, sosyal diyalog.”

İşte toplumda huzuru kaçıran, beklentileri tepkiyle karşılamaya neden olan bu söylenmelere rağmen tamamen demokrasinin uygulanmaz hâle geldiği, özgürlüklerin çifte standart bir biçimde ayrımcılıkla ortaya çıktığı, insan hakları da istenildiği gibi ortaya gelmediği için, hem insanlar böyle söylenip tam tersi yapıldığı için rahatsız olsa, kızsın, sinirlense bile böyle söylendiği için tepkisi daha büyük oluyor.

Değerli arkadaşlarım, bu Meclis araştırması, elbette Türkiye'nin içinde bulunduğu bu sözlere rağmen Hükümet Programı'nda, Acil Eylem Planı'nda pek çok defa tekrarlanmış olmasına rağmen temel hak ve özgürlüklerden olan işçilerin, emekçilerin, bu ülkenin dar ve sabit gelirliilerinin örgütlenme yani sendikal haklarını kullanma imkânının verilmemesi, hatta bu Anayasa'nın 51'inci maddesi –eski Anayasa'dan bahsediyorum- ve 2821 sayılı Yasa'nın 31'inci maddesi, daha önce de söylendiği gibi, özellikle Türk Ceza Yasası'nda da sendikal haklar engellendiği, bir sendika kurmak isteyen ve sendikal örgütlenme ve sendikaya üye olanlar hakkında engel çıkaranların Türk Ceza Yasası'nda da hapisle cezalanacağı çıkarıldığı için Türkiye dolaşılıp, “İşte biz demokratikleşiyoruz, işte örgütleniyoruz.” deniyor.

Bu kadar hakların var olmasına rağmen, ILO'nun yani 1932 yılında Atatürk'ün imzasıyla Birleşmiş Milletler Uluslararası Çalışma Örgütü'nün üyesi olarak girdiğimiz ILO'nun sözleşmeleri de laftan ibaret kalmaktadır. Özellikle bu konuda 87, 98, 158'inci maddeleri geçmişte uygulanırken şimdi ortadan kalkmıştır.

Demokrasinin ve özgürlüğün çok çok tekrarlandığı ama uygulanmadığı ülkemizde Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı buraya gelmiştir. Buradan demokrasi, özgürlük nutukları atılmıştır ama ne yazık ki -5'inci, 6'ncı- anlam ifade eden, uygulandığı zaman muhatabına yararlı olacak maddelerine çekince konulmuştur. İşte burada en acı olay da bu umut verilip, Anayasa'da, yasalarda, uluslararası anlaşmada her çalışanın sendikal olma hakkı açık seçik belirtilmişken, Türkiye'de 100 binin üzerinde işçi, namusluca çalışıp insan gibi yaşamaktan, üretmekten başka hiçbir talebi olmayan sade işçiler bile bir sendikaya üye olduğu için işten atılmışlardır.

Bunu defalarca getirdik, hatta sendikaların, içinde bulunduğumuz krizi de dikkate alarak ekonomik ve sosyal haklar konusunda işveren ne kadar sıkışık olsa ona anlayış göstererek “Ama bu insanları sokaktan -ekmeksiz bıraktınız- içeri alın, biz sözleşmeyi imzalarız.” demelerine rağmen aylarca Türkiye'nin dört bucağında sadece anayasal hakkı, Hükümetin bütün Türkiye'de “demokrasi, özgürlük, insan hakları” dediği için dolmuşa gelen, yazık, inanan, Hükümete inanıp da bir üye olan, demokratik hakkını, doğal hakkını kullananlar çoluk çocuğuyla cezalandırılmış, aç bırakılmışlardır, yüzlerce işçi bu sıkıntı içindedir. Ve hâlâ Türkiye'de 22 milyon civarında çalışan ve sendikalaşma hakkına sahip olan insanların içinden, 3 tane konfederasyona bağlı 94 sendikada topu topu 600 bin, sözleşme yapabilen işçiler vardır. Şimdi, açık seçik bu hak kullanılmazken, Hükümetin değerli sözcüleri, ne kadar süslü, ne kadar çağdaş anlam ifade edeceğini söyledikleri özgürlüklerden bahsederse etsin yaşanan ortadadır. İşte, bunları anlatma şansını bulamadık. Bunları defalarca söyledik ama bu insanların bu hakları kullanılmadı, çoluk çocuğuyla perişan edildi.

Burada öylesine bir noktaya gelindi ki işverenler işe alırken asgari ücretle, sendikaya girmeyeceğine dair belgeler almaya başladı. İşinden sendikal olmak istediği için atılanlara işveren ve yakınları, sendikaya girmeyeceğine dair bir belge getirirse işe gireceğini söyledi. İşte, Hükümetin övündüğü “Sendikal hakların engellenmesi hâlinde hapis cezası verilir.” demesine rağmen bir tek örnek çıkmadı, yüz binlerce işçi, aileleriyle milyona yakın işçi sadece bu söylenip de tuzak anlamı taşıyan yaklaşımlardan dolayı.

O bakımdan, bu sadece işçilerin az ücret alması -vicdanımıza, yaşanan olaylara bir kere daha bakmanızı özellikle rica ediyorum- asgari ücretin açıklık sınırının çok altında kalması, sosyal hakları almaması, ne yazık ki ILO'nun son raporunda da dünyada en uzun çalışan, çalışma süresi olan Türkiye'deki işçiler iyi niyetle, çaresizlikten, açlıktan, işsizlikten gidip bütün bunlara boyun eğmesine rağmen, iktidarın her söylediğine boyun eğmesine rağmen, sendikalı olanların sendikasız bırakılıp veya ikna ederse kendinden yana sendikalara geçmesini acı bir biçimde baskıyla, ekmek korkusuyla yapmasına rağmen, boyun eğen işçiler canlarından, sağlıklarından olur hâle geldi. Ne oldu? Her şeye boyun eğen, işsizlik, çaresizlik, çocuğuma ekmek götürüyüm diyenler iş kazaları, önlenemez iş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle çocuklarını yetim, eşlerini dul bıraktılar.

Hatırlamıyor musunuz geldiğiniz günden bu yana maden ocaklarındaki ihmali -hatta ibret için Türkiye'de koskoca maden ocağının bakanlıklar tarafından ruhsatsız çalıştırıldığını ve insanlar, işçiler

orada öldükten sonra bakanlığın fark ettiğini Defalarca söylemiş olmamıza rağmen bu aç, yoksulluk içinde çalışanların canları hep gitti. Her zaman söyledik, her yerde, önlenebilir kazalar nedeniyle, işte Bursa'da, işte Balıkesir'de, işte Zonguldak'ta, her yerde -uzatmamak için söylüyorum- yapılan, söylenen, sadece oraya sayın bakanların gitmesi ve orada hayatı boyunca ezilecek, vicdanıyla, ekonomik yönüyle, yoksulluk içinde ve yoksulluk içinde yaşayacak çocuklara ve ailelerine 10'ar bin, 20'şer bin lira verdi. Nerede bu Hükümet?

Bakın, Cumhuriyet Halk Partisinin milletvekilleri tersanelerde işçiyi asgari ücretle ve altında, sigortasız, bir güvenceden yoksun, buna boyun eğen işçileri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Selvi, Buyurun efendim, konuşmanızı tamamlayınız.

M. CEVDET SELVİ (Devamla) – ...her şeyi kabul etmiş tersane işçilerini -her yer öyle ama orası çok bariz, tüm kamu vicdanını sızlatacak kadar ortaya çıktığı için söylüyorum- orada işçileri, üreten işçileri, aç, susuz daha fazla ama daha fazla çalışmayı ne yazık ki boyun eğerek sürdüren işçileri kum torbası, ağırlık yerine koyup aşağı attılar. Hani devlet, hani iktidar, hani o sekiz yıldan beri söylenenler?

O nedenle –vaktimi aşımak istemiyorum- ben sizden hiç kimseyi kırarak, yarararak değil, ülkemizin... Tam zamanı, Anayasa'da yapılan değişiklikler hiçbir hak, özgürlük getirmemiştir, bunu herkes bilir. İşte, şimdi bu araştırmayı kabul ederseniz 2821 Sendikalar, 2822 Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Yasası, Anayasa'da değişikliği yapıldığı için sizin de yıllardır tekrarladığınız ama tam tersini yaptığınız olayı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

M. CEVDET SELVİ (Devamla) – Bitiriyorum, teşekkür edeyim Başkan.

...bu araştırma komisyonunda etraflıca konuşur, daha fazla o alın teriyle çoluk çocuğunun geçimini sağlamak isteyenlere, daha fazla acı çektirmeyiz. Onun için, bu araştırmanın kabul edilmesi ülkemiz yararına, yanlışların giderilmesi yararına olur.

Hepinize saygılar sunuyor, teşekkürler ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Selvi.

Grup önerisinin aleyhinde Çorum Milletvekili Sayın Ağâh Kafkas.

Buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AGÂH KAFKAS (Çorum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin aleyhinde söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi içtenlikle selamlıyorum.

Biraz önce, değerli sendikacı arkadaşım güzel bir konuşma yaptı ve sendikal hareketin, örgütlenmenin önünü açacak bir araştırma önergesi verdiğine ve bunun Genel Kuruldan geçmesi gerektiğine dair beyanlarda bulundu.

Bugün, burada gerçekten olağan dönemlerde Anayasa'da yaptığımız en kapsamlı değişikliğin ana omurgasını çalışma hayatındaki düzenlemeler oluşturuyor. Bu düzenlemelerde de, şimdi, gerçekten ileri derecede haklar veriliyor. Memurlar bugüne kadar toplu sözleşme hakkına sahip değilken toplu sözleşme hakkı elde ediyor.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Grev hakkı?

AGÂH KAFKAS (Devamla) – İlk defa, siyasi amaçlı grev ve dayanışma grevi, iş yeri işgali, işi yavaşlatma, verim düşürme ve direnişler yasaktır diye, ki bugüne kadar 12 Eylül Anayasası'nda çalışma hayatıyla ilgili en ağır yasak 54'üncü maddede düzenlenen yasaklardı, üçüncü ve yedinci fıkralarda. Ve bunlar kaldırılıp da bunların kaldırılmasını "bu teklifte hiçbir şey yok" gibi değerlendiriyor olmayı anlamakta bu hayatın içinden gelen birisi olarak inanın çok güçlük çekiyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, baktığımız zaman, buraya çıkan sendikacı arkadaşlarımız bizi emek düşmanı, sanki çalışma hayatında hiçbir şey yapmamış insanlar ya da siyasi parti olarak değerlendiriyor. Biz sekiz senedir iktidardayız. Üç dönem toplu iş sözleşmesi yapıldı Türkiye'de. Bu üç dönem toplu iş sözleşmesinin hiçbirisinde uyuşmazlık zaptı dahi tutulmadı, grev yaşanmadı, olağanüstü bir durum olmadı ve uzlaşma içerisinde masada anlaştık çalışma hayatının bütün dinamikleriyle, bütün konfederasyonlarıyla. 218 bin kişiye Türkiye'de kadro verdik biz, altı aydan fazla çalışan 218 bin kişiye, kamuda çalışanlara kadro verdik.

M. CEVDET SELVİ (Kocaeli) – Ya, Kafkas, altı aylıklara verdiniz, belediyeye yeni aldığınıza verdiniz. Yani bunu söylettirmeyin kardeşim. Yıllarca geçici işçiyi bıraktınız, altı aylık belediyeye aldıklarınıza kadro verdiniz. Yani bunu söyleme bari.

AGÂH KAFKAS (Devamla) – Şimdi, biz emekçilerin en büyük sorunu neydi? Bizim tedavi imkânımız sadece neydi? SSK hastanelerinin bodrumundaki 4 metrekairelik eczanede bulunan ilaçlar kadar tedavi olurduk biz. Şimdi hastaneleri birleştirdik. O günü de hatırlıyorum, o gün de aynı şekilde muhalefet ettiniz, o gün de aynı şekilde direndiniz ve baktık ki bugün asgari ücretle çalışan bir işçi kardeşim ile valinin, belediye başkanının sağlıktan yararlanma haklarını aynı hâle getirdik, aynı bütün hastaneleri açtık.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Niye direndik Sayın Kafkas, onu bir açıklar mısınız?

AGÂH KAFKAS (Devamla) – Ve onun için, değerli arkadaşlarım, yani bir defa İş Kanunu’nu çıkarttık ve ilk defa sağlıklı bir, bugünün koşullarına uygun...

Şimdi, taşeronlaşma deniliyor. Taşeronlaşmayla ilgili Türk iş hukukunda, iş hukuku uzmanlarının hangisine sorarsanız sorun, son çıkarılan İş Kanunu’yla önemli, çok çok önemli adımlar atılmıştır ve iş yerlerinde bu sorun büyük ölçüde çözülmüştür.

Kısa çalışma ödeneğini getirdik, iş güvencesini de bizim zamanımızda uygulamaya koyduk. Kısa çalışma ödeneğini getirdik, krizi aştık.

Zorunlu tasarrufla 13,5 katrilyon lira insanların elinden zorla kesilen parayı, 3,5 katrilyon lira da KEY ödemesi adı altında insanlardan kesilmiş ve akıbeti belli olmayan ve hiçbir şekilde umudun kesildiği paraları insanlara iade etme imkânı geldi.

Şimdi, bu önerenin niye anlamı yok? Eski köye yeni âdet getirmenin anlamı yok. Biz bu hayatın içindeyiz ve hayatın içerisindeki dinamikleriyle beraber yönetmeye çalışıyoruz. Sosyal taraflarla oturduk, 2821 ve 2822 sayılı Kanunlar 12 Eylülün ürünüdür, Anayasa’daki kısıtlamalar çerçevesinde çıkarılmış kanunlardır, bu kanunların yenilenmesi konusunda sosyal taraflarla bir mutabakata vardık, “Bursa Mutabakatı” adı verilen bir mutabakata vardık ve benim imzayla Genel Kurula teklif olarak getirildi. Komisyondan geçti, Genel Kurula indireceğimiz sırada sosyal tarafların kimi konulardaki çekinceler ortaya atması sonucunda, olayın yeniden, yeni Bakanımız tarafından yeniden bir bilim heyetinin oluşturulması ve sosyal taraflarla müzakeresine yeniden başlandığı için...

M. CEVDET SELVİ (Kocaeli) – Sekiz yıl oldu, sekiz yılda şu bariz şeyi yapamamanın hesabı yok kardeşim.

AGÂH KAFKAS (Devamla) – Sayın Selvi, biz dayatma yapmıyoruz, üçlü diyalog dediğiniz şey...

M. CEVDET SELVİ (Kocaeli) – Ben onu da biliyorum, sen bilmiyorsun.

AGÂH KAFKAS (Devamla) – ...devlet, işçi, işveren kesimleri oturup birlikte çalışma, birlikte üretme, birlikte karar alma kültürlerini AK PARTİ’yle kazandılar Türkiye’de...

M. CEVDET SELVİ (Kocaeli) – Senin Bakanın şunu söylüyor: “İşçi ile işveren anlaşmadı, onun için devam ediyor.” Bakanların ne işi var o zaman? Yapma!

AGÂH KAFKAS (Devamla) – ...ve bunu kurumsal hâle getirdik, yasal altyapısını oluşturduk...

M. CEVDET SELVİ (Kocaeli) – Sekiz yılda bir bunu çıkaramadıktan sonra sen!

AGÂH KAFKAS (Devamla) – ...ve şu anda üçlü danışma mekanizmaları fevkalade güzel çalışıyor. Temenni ediyorum ki, 2821 sayılı Kanun, yani Sendikalar Kanunu, 2822 sayılı Grev ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu büyük ölçüde, sizin burada araştırma önergesiyle hedeflediklerinizi gerçekleştirecek, örgütlenmenin önünden kalkacak, sendikaların barajlarını ortadan kaldıracak düzenlemeleri içermektedir.

Umarım ki, Çalışma Bakanlığında yeni taslak çerçevesinde sürdürülen görüşmelerde bir mutabakata varılır ve kısa süre içerisinde bir uzlaşıyla yeni metin getirilir. Getirilemezse, bana göre -ki, yüzde 99 mutabakatın sağlandığı- Meclis gündeminde olan metin de büyük ölçüde bu olayı çözmüştür, çünkü o olayın ortaya çıkmasında, Çalışma Komisyonundaki değerli arkadaşlarımız çok iyi bilirler, biz sosyal taraflarla beraber alt komisyonda, milletvekilleri ve konfederasyon temsilcilerinin tamamı oturup müzakere ederek, istişare ederek, tartışarak, muhalefet şerhsiz aşağıya indirdik. Sayın Selvi, muhalefet şerhsiz aşağıya indirdik. Sonra sosyal tarafların itirazları oldu. Yani, mesela biz barajı sıfırlamıştık, bir büyük konfederasyonumuz barajın sıfırlanması yerine kademeli olarak kaldırılması gibi yeni teklifler getirince, bir başkası başka bir şey söyleyince, aradaki o yeni beklentiler, yeni talepler sürenin uzamasını ve gecikmesini sağlamıştır.

Onun için, bir defa, burada bu yasanın çıkarılmasıyla bu işin ortadan kalkacağını ve sendikal hareketteki bu tıkanmanın, daralmanın büyük ölçüde giderileceğini düşünüyorum.

Şimdi şöyle bakmak lazım: “Şurada örgütlendi, işinden oldu, burada...” Arkadaşlar, komşumuz Yunanistan, bildiğiniz gibi, Avrupa’da en çok imtiyazlı ülkeydi, Avrupa’da her türlü ayrımcılığa ve hoşgörüyü mazhar olan ülkeydi, şu anda yaşadıklarını görüyorsunuz. Dünyadaki bu büyük krize rağmen, Türkiye, gerçekten büyük ölçüde zayıf vermeden, emeği tahrip etmeden, iş yerlerinin kurumsal yapılarını ve hafızalarını kaybetmesine neden olmadan olayı sonuçlandırmıştır.

O nedenle, bence, gelin arkadaşlar, bu tür çözdüğümüz ve çözülmesi çok kolay olayları ortaya koymak yerine, gelin demokrasimiz açısından çok önemli bir işi birlikte başaralım. 23’üncü Dönem Parlamentosu olarak, gelin bu Anayasa değişikliklerinde, ilk defa olağan bir dönemde 30 maddeye yakın bir maddede yapılan bu düzenlemeleri hep beraber, hep beraber... Bunun onurunu birlikte yaşayalım ve halkımızın karşısına daha özgür, daha müreffeh, daha aydınlık, daha ilerlemiş bir ülke bırakmanın onurunu birlikte yaşayalım.

Değerli arkadaşlarım, bu noktada ben gerçekten sözlerimin sonunda bir şeyin altını çizmek istiyorum: Gerçekten biz tartışabiliriz, farklı düşünebiliriz. Demokrasinin gereği farklılıklarımızı biz zenginlik olarak görürüz. Aynı düşünüyor olsaydık bu kadar parti olmazdı. Her birimiz de partilerin içinde de farklı düşünüyor olabiliriz. Ama bunları özgürce, birbirimizin gözüne bakarak söyleyebilmeliyiz. Ama son dönemlerde, özellikle Anayasa konuşulurken, ki çok hassas olmamız ve dikkatli olmamız gereken bir zeminde, biraz üslup kaymasının bu Meclisin içerisinde yaşandığını üzülenek görüyorum ve bundan dolayı da gerçekten bir milletvekili olarak üzüldüğümü ifade etmek istiyorum. Gerçekten sevgiyi yaşatmayı becerebilmeliyiz arkadaşlar. Birbirimize hakaret etmenin kimseye bir faydasının olmadığını hepimiz biliyoruz.

O nedenle, ben bundan sonraki çalışmalarımızın daha sevgi dolu olması temennisiyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Grup önerisinin lehinde Tunceli Milletvekili Sayın Kamer Genç.

Sayın Genç, buyurun efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin, sendikal faaliyet, örgütlenme hakkında verdiği araştırma önergesinin gündeme alınması konusunda verdiği grup önerisinin lehinde söz aldım. Hepinize saygılar sunuyorum.

Sayın milletvekilleri, aslında tabii, bağımsız bir milletvekili olarak hem Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünde hem de maalesef taraflı basın yayının karşısında savunmasız kalmaktayız. Daha önce burada Suat Kılıç yaptığı konuşmada, benim, milletin imanı, milletin inancıyla, milletin peygamberiyle dalga geçtiğim biçiminde bir ifade kullandı. Dün bunları ben burada tekzip ettim, aksine, Yüce Peygamberimizin bizim için çok yüce bir değer olduğunu; Peygamberimiz biz Müslümanlara “Ben size iki tane eser bırakıyorum, birisi ehlibeytim birisi de kitabım Kur’an-ı Kerim, buna sahip çıkın.” dedi ve bizim buna inancımızla, davranışımızla, her şeyimizle Yüce Peygamberimizin bu getirdiği kutsallıklara sahip çıkmamıza rağmen ve burada bunu ifade etmeme rağmen basının hepsi Suat Kılıç’ın beyanlarını veriyor, biz milletin karşısında zor duruma düşüyoruz. Böyle bir şey olmaz arkadaşlar yani savunmasız kalıyoruz. Vakit gazetesi çıkıyor, hemen başlık atıyor, işte, “Halkın tasvip etmediği kişi...” Bizi tabii şey gösteriyor.

Ya, ben kimsenin böyle hedef göstermesinden de korkmam. Korksaydım zaten siyaset de yapmazdım ama zaman zaman tabii burada halkın dertlerini, gerçeklerini dile getirdiğim için maalesef AKP Grubu tarafından şiddetle karşı karşıya bırakılmaktayım. Bundan da yine çekinmiyorum, korkmuyorum. Herkes elinden geleni yapabilir ama tabii bu memlekete karşı yapmamız gereken bir görev var.

Şimdi, bir Anayasa değişikliği getirmişler arkadaşlar. Bu getirilen Anayasa değişikliğiyle sendikal faaliyet öldürülüyor. “Memurlar ve diğer kamu görevlileri toplu sözleşme hakkına sahip.” E, peki, kim yapacak o toplu sözleşmeyi? Sendikayı bile kaldırmışsınız. Sonra, “Kamu Görevlileri Hakem Kurulu” diye bir kurul getiriyorsunuz. Kimdir bu? Bu kimdir evvela? Yani bir anayasa... Mademki Kamu Görevlileri Hakem Kurulunu getiriyorsanız bunun kimden teşekkül ettiğini burada belirtmeniz lazım. Yarına siyasi iktidarların eline vereceğiniz bir... Burada bir yasayla da düzenlemeye bırakılmayacak kadar, bana göre, önemli bir husus.

Yine bir Anayasa değişikliğinden bahsediliyor. Burada Anayasa değişikliği üzerinde tartışma yapılmıyor maalesef. Yani bir grubun getirip de burada on dakika konuşması -hiçbir milletvekilinin- iktidar partisi milletvekillerinin aşağı yukarı bütün sözleri kapatmasıyla Anayasa yapılmaz değerli arkadaşlar. Anayasa, çok ciddi bir düzenlemedir. Bu ciddi düzenleme üzerinde çok, enine boyuna tartışılması lazım.

Şimdi, Tayyip Bey Amerika'ya gitmeden önce, Anayasa Komisyonuna gidince dedi ki: "Biz anlaşabiliriz." "Anlaşabiliriz." deyince millet de zannetti ki hakikaten anlaşır fakat gitti geldi, "Yok efendim, anlaşmayız." dedi. Şimdi, yine atıyorlar lafı ortaya, işte Adalet Bakanı "İşte, efendim, uzlaşabiliriz." Yahu, arkadaş, eğer uzlaşabiliyorsanız bu milleti birbirine kavga ettirmeyin yani hemen bunun adımını atın. Bu Meclisi, işte, on altı saat, on yedi saat burada insanları çalıştırarak, birbirine kavga ettirerek, Parlatmentonun görüntüsünü kamuoyunda düşürerek zor duruma düşürecek davranışlarda bulunacağınıza, o zaman aklınızı başınıza toplayın, gelin muhalefetle de konuşun. Bu ülke hepimizin. Bu ülkede var olması gereken doğrular nedir, onları beraber konuşalım, bu işte birlikte hareket edelim.

E şimdi, yani, neyi şey ediyorsunuz? Bir diktatörlüğe heves etmek kime ne fayda getirebilir arkadaşlar? Kime ne... Yani, Tayyip Bey "Ben diktatör olacağım..."

AHMET YENİ (Samsun) - Kim dedi öyle bir şeyi? Kim söyledi?

KAMER GENÇ (Devamla) - Yahu, Tayyip Bey, senin bir mücadeleden yok, senin bir geçmişin yok. Bir İstanbul Belediye Başkanlığı yapmışsın, hakkında aşağı yukarı onlarca dokunulmazlığın kaldırılmasıyla ilgili dosyalar var. E tamam, zengin oldun ama bu zenginliğin de hesabını veremiyorsun. Dolayısıyla yani... Bir İstiklal Savaşı'nı mı kazanmışsın, büyük bir âlim misin? Doğru dürüst bir eğitimin de yok. Peki, neye istinaden sen, geliyorsun "İlle ben diktatör olacağım, Parlamento benim emrimde olacak, efendim, yasama, yürütme benim emrimde olacak, yargı de benim emrimde olacak..." Yahu, böyle bir şey olur mu?

İşte, Adana Belediyesinde yapılan rezalet ortada. Bir belediye başkanı, bileğinin hakkıyla belediye başkanlığını kazanıyor, ondan sonra onları kaybediyor; gidiyor -yüz tane fırıldak çevrilmek suretiyle o arkadaş görevden alıyorlar- ondan sonra dava açıyor; davanın aleyhine sonuçlanması için maalesef Adalet Bakanlığından kaynaklanan birtakım tezgâhlar var ve tehditler var. Böyle bir devlet olur mu arkadaşlar? Yani, bir Adana Belediye Başkanlığını 5-6 defa kendi bileğinin hakkıyla kazanan bir kişi bu kadar ezilir mi, bu kadar hukuksuzluktan yoksun bırakılabilir mi? İşte Türkiye'de, maalesef burada, Adalet Bakanlığının yaptığı uygulamalar ortada. Bugün -sekiz senedir iktidarda AKP- AKP'nin herhangi bir bakanıyla ilgili veya herhangi bir genel müdürüyle ilgili karar veren bir hâkim yerinde bırakılmış mı? Derhâl bir yerlere kaydırılmıştır, derhâl mağdur edilmiştir, telefonları dinlenmiştir. İşte, Erzincan Cumhuriyet Başsavcısının dört ayı aşan bir süredir orada haksız ve hukuksuz olarak içeride tutulmasına tahammül edilecek bir durum kalmamıştır.

Sayın milletvekilleri, bir başsavcı bu kadar hukuksuzlukla, bu kadar keyfi, bu kadar Anayasa ve hukuk ihlal edilmek suretiyle içeriye alınıyor ve hak arayacak bir merci bulmuyorsa bizlerin evvela, öncelikle halletmemiz gereken bu.

Dolayısıyla burada sabahları toplanıyoruz, "Anayasa, Anayasa" diye bir müzakere etmiyoruz. Bu Anayasa'da boşluklar nedir? Bu uygulamaya konulduğu zaman insanlar... Hakikaten bu Anayasa'da bir hukuk devleti ilkesi mi geliyor, bir dikta rejimi mi geliyor? Bunu önce araştırmamız lazım. Yargının bağımsız olmadığı bir yerde demokrasi olur mu, insan hakları olur mu? İnsanların hak arama özgürlüğünün özgürce yürüyebilmesi için, ondan hukuk çerçevesi içinde, hukuk kuralları içinde bir sonuç alabilmesi için elbette ki bağımsız, tarafsız yargıya ihtiyaç vardır. Yani siyasetlerle yargı mensupları arasında çok büyük fark vardır.

Bakın, sayın milletvekilleri, siyaset siyasi düşüncenin baskısı altındadır. Her türlü düşünceyi hiçbir zaman geri çeviremez ama yargı öyle değil. Yargı, Türk milleti adına karar veren o hâkimler uzun zaman o meslekte çalıştıkları için edindikleri bir kültür, bir ahlak, bir davranış biçimi vardır. Yani belki başlangıçta keyfi olabilirler, bir iki tane keyfi karar verebilirler ama onlar daima hukuku uygularlar. Onun için bana göre bu konuları şey ederken yani bir ülkenin yararı için söz konusu olması gereken şartlar neyse, düzenlemeler neyse onları yapmak lazım.

Şimdi, burada Anayasa müzakerelerini yapıyoruz, bakıyorum, basın gidiyor -Tayyip Bey masaya getirmiş iki üç tane klasör evrakı koymuş- ya bakın, görüyorsunuz ya vatandaşlar, Tayyip Bey gelmiş Mecliste hem Anayasayı şey ediyor hem de Hükümet işlerini yapıyor diyor. Yani bunları çocuk yapmaz. Şurada, biz bilmiyor muyuz ki getiriyor mahsus birkaç tane klasör, masanın üzerine bırakmış, ondan

sonra basını da çağırmişlar, milletin gözünde Tayyip Bey'i çok çalışan birisi göstermek lazım. Buna eskiden çocuklar böyle tevessül ederdi. Yahu, bir Başbakan, zaten şimdiye kadar hiç Türkiye'nin içinde gezmiyor ki hep yurt dışında. İşte, bu Anayasa müzakereleri nedeniyle birkaç gündür burada. Neyse, şimdi o da bitince hemen ya Katar'a giderler ya Suudi Arabistan'a. Dolayısıyla, burada, yurt dışından getirdikleri pek fazla bir davranışları da yoktur.

Şimdi, değerli milletvekilleri, Türkiye'de önemli olan, en sıkıntılı sorunlar neyse onların üzerine gitmek lazım. Şimdi bakın, işçi meselesini, Türkiye'de sendikacılığı öldürdünüz. Güvenlik ve temizlik meselelerinde ne yaptınız? Eskiden, kamu görevinde çalışan güvenlik mensupları devletten maaş alıyorlardı, "hademe" dediğimiz o temizlik işçileri devletten maaş alıyorlardı. Bunları ne ettiniz? Özelleştirdiniz. Kime verdiniz? Taşeronlara verdiniz. Taşeronlar kim? Sizin yandaşlarımız. Dolayısıyla, orada yüz binlerce insan çok büyük bir ekonomik sıkıntı içinde ya güvenlik görevlisi veyahut da temizlik işçisi olarak çalışıyor. Bunların hiç birisinin sendikal hakları yok. Dün bana telefon eden en azından 400 tane işçi var "Efendim, biz sendikaya kaydolmak istiyoruz..." Hemen hepsinin görevine son vermişler. Peki, ne olacak? Yani insanları temizlik işinde çalıştıracaksınız, güvenlik işinde çalıştıracaksınız, ayda 500 milyon-600 milyon para vereceksiniz, bu insanları insanca yaşama hakkından mahrum edeceksiniz, ondan sonra da sendikal hakkını vermeyeceksiniz ve ondan sonra da "Bu memlekete biz çok iyi şeyler yaptık." diyeceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Genç, buyurun, konuşmanızı tamamlayınız efendim.

KAMER GENÇ (Devamla) - Yahu 400-500 milyon lirayla geçinen insanın hayatı aşağı yukarı ölüm tehlikesiyle karşı karşıya kalmadan, açlık tehlikesiyle karşı karşıya kalmadan kendisini ve çocuklarını beslemesi mümkün mü sayın milletvekilleri?

Bakın, 3-4 Martta Elazığ'da bir deprem meydana geldi. O deprem sonucunda -ben burada ikinci defadır gündeme getiriyorum- Tunceli ilimizde, Mazgirt, Nazımiye, Merkez ve Pertek ilçelerimizde hem ağır hasarlı konutlar var hem az hasarlı konutlar var hem orta hasarlı konutlar var. "Yahu ne yapacaksınız bunlara, bir çare bulun." diyoruz, Tunceli sanki Türkiye Cumhuriyeti hudutları içinde bir il değilmiş gibi ne bir çadır doğru dürüst gönderiyorlar, ne doğru dürüst bir o evi yıkılan insanlara bir yardım ediyorlar. Yahu siz neyin peşinde koşuyorsunuz kardeşim? Bu insanlar neyle geçinecek? Yani, taş mı yiyecek, toprak mı yiyecek? Bir yardım etmiyorsunuz. Yani, bu kadar ayrımcı, bu kadar... İşte, orada ben Türkiye'nin tek ilinde milletvekili çıkarmadım, Tunceli niye bana milletvekili vermedi diye ondan sonra böyle hayıflanıyorsunuz. Ben size diyorum, işte Pertek köprüsünü yapın, sıkıntı içinde olan bu insanlara hizmet verin, onlara yeterli hizmet verin, bakın o vatandaş da size oy verebilir. Siz, geçmişte buzdolabı, çamaşır makinesi dağıttınız ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMER GENÇ (Devamla) – Sayın Başkan cümlemi tamamlayayım.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın cümlelerinizi Sayın Genç.

KAMER GENÇ (Devamla) - ...bu buzdolabıyla, çamaşır makinesiyle bu vatandaşların oyu alınmıyor. Daha büyük şeyler yapın ya. İşte bir Pertek köprüsünü yapın, işte bu evi yıkılan vatandaşlara ev yapın, iş verin. Yoksa ki böyle küçük küçük şeylerle siz Tunceli halkını kandırmak istiyorsanız, avucunuzu yalarsınız.

Değerli milletvekilleri, gerçekten bu Anayasa değişikliği diye getirilen bir değişiklik Türkiye'de dikta rejimini kurmaya yönelik davranışlardır. Burada açık yapılan oylamalarda, Meclis Başkanı maalesef gizli oylamaları açık hâlde yapmaktadır. Burada gözümüzle görüyoruz, AKP'li idare amirleri ve birçok milletvekilleri, oy kullanma, yani tarafsız ve bağımsız oy kullanma şartlarını ortadan kaldırıyorlar, zoraki gizli oylamayı açık oylamaya çeviriyorlar, ama bunu yapan Meclis Başkanı da bunu engellemiyor, zaten bunun için özellikle buraya geliyor. Bunu tabii Anayasa Mahkemesine götürdüğümüzde herkes görecektir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Genç.

Grup önerisinin aleyhinde Kayseri Milletvekili Sayın Mustafa Elitaş.

Buyurun Sayın Elitaş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun önerisi aleyhinde söz aldım.

Az önce burada konuşan kişi, dünkü oylamaların ve bugüne kadarki yapılan Anayasa değişikliği oylamalarının gizli şekilde yapılmadığını ifade etti. Muhalefet partisinin bir kısmı da Anayasa değişikliği oylamalarının gizli yapılmadığını, gizliliğe riayet edilmediğini burada üstüne basarak izah etmeye çalışıp Anayasa Mahkemesine müracaatlarını, iptal sebebi için altyapı oluşturmaya gayret ediyorlar. Ama itiraz eden arkadaşlara tavsiye ediyorum. Onlar gizli oylamanın nasıl olduğu hakkında bir fikir ileri sürme hakkına sahip değiller çünkü hiç kullanmadılar. Gelsinler, şuradan, bu taraftan, Hükümet tarafından, komisyon tarafından gizli oylamaya girsinler, iradeleri ne ise o ortaya çıkabilir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SUHA OKAY (Ankara) – Şu söylediğinin hiçbir mantığı açıklaması var mı?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Bakın, AK PARTİ'nin milletvekilleri oylamaya giriyor, bağımsız milletvekili arkadaşlar oylamaya giriyor, Milliyetçi Hareket Partili milletvekili arkadaşlarımız oylamaya giriyor. Biz kimin ne oy verdiğine bakmıyoruz, kimin milletten aldığı yetkiyi burada kullanıp kullanmadığına bakıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kimin zihninde, beyninde prangalar var, onlara bakıyoruz. Kimin beynindeki iradesinin kilidi, anahtarı kimin cebinde onlara bakıyoruz. Kendisini savunmaya kalkan bir milletvekilini, özür dilemek için bu kürsüye gelen milletvekilini durduran iradenin gizli oylamada ne kadar etkili olabileceğini görüp, anlayıp milletimizin de anlaması gerektiğine çalışıyoruz.

Şunu açık ve net ifade ediyorum: Buradaki yapılan oylamalar İç Tüzük'e uygundur ve gizli oylamalardır. Milletvekili iradesini özgürce vermiştir. Bir gün 331 oy çıkıyor, bir gün 338 çıkıyor, öbür gün 337 çıkıyor. Bu nasıl gizli olmayan bir oylama? Gelin, siz de 97 milletvekili, vermeyenler, şuradan bakın bakalım, oy sayısı kaç çıkacak. Niye korkuyorsunuz milletvekillerinizin iradesinden?

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Niye size ortak olalım?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Niye onlar farklı bir oy verebilir diye içinizde bir ürperti var?

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Anayasa'nın ihlal edilmesine niye ortak olalım?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Açın kapıları, açın iradeyi burada kullansınlar oylarını. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Kafanızdaki kilit Tayyip Erdoğan'ın cebinde!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Bakın, değerli milletvekilleri, burada konuşan, sürekli birilerine çamur atan, iftira eden şahısla ilgili konuşmanın zorluğunu ifade ediyorum. Öyle zor bir şey ki, yani burada konuşurken ister istemez, değer verdiğiniz anlamına geliyor. Ama geçmişi şöyle bir karıştırdım, inceledim. Hep dürüstlükten, namustan, iş takipçiliğinden, farklı farklı şeylerden ifade eden şahıs ve bu şahsın en büyük özelliği, 1980 yılından bu tarafa Yanaşıma Me... (AK PARTİ sıralarından gülüşmeler) Danışma Meclisinde faaliyette bulunup birilerinin seçtiği, getirdiği şahıs 1980 yılından 2010 yılına kadar geçen otuz yıllık sürede çeşitli zamanlarda milletvekilliği görevini yapmış ve hep kavgayla anılmış.

İlk defa yüzüne su fırlatılan şahıs bu, o kürsüde otururken. İlk defa suratına kül tablası atılan şahıs bu. İlk defa kendi kafasına zımba teli atılan şahıs bu.

Bakıyoruz: "Mecliste kavga." Kim? Başrollerde o şahıs. "Mecliste kavga." Kim? Esas oğlan, başrollerde, kötü rollerde...

ZEKERİYA AKINCI (Ankara) – Bir milletvekili hakkında konuşuyorsun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Hani Erol Taş falan vardı ya, onun rollerinde bir şahıs.

OKTAY VURAL (İzmir) – Başbakanın sevdiği filmler yani!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Nerede kavga, nerede gürültü, o şahıs. "Mecliste çantallı kavga." Çanta fırlatılmış. Kime? Buna.

ZEKERİYA AKINCI (Ankara) – Sizin gibi soygun filmlerinde oynamıyor hiç olmazsa.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Yine, bir milletvekili kürsüden söz alıyor, 1980'li yıllardan sonra ülkede büyük yolsuzluklar olduğunu ve bunların kurumsallaştığını, birilerinin nüfuz kullanarak iş takip

ettiğini söylüyor. O şahıs diyor ki: “Çamur atma, kimse söyle, yiğitsen söyle.” diyor. Hani “Yarası olan gocunur.” diye bir ifade var ya, sürekli gocunuyor bu.

Yine, Hayalî İhracat Komisyonu var Türkiye Büyük Millet Meclisinde. Hayalî İhracat Komisyonunda o şahıs suçlanıyor. Erzincan depremiyle ilgili, yine az önceki söylediğim şahıs... Erzincan depreminde birilerinin felaketten zenginleşmek istediği, felaketten faydalanmak istediği ortaya çıkınca o şahıs alınganlık gösteriyor ve Erzincan depremine gittiği zaman bu yuhalanıyor, “Sen de teröristsin.” diye teröristle aynı safa getiriliyor, konuluyor. Şimdi size...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Onu bir ispatlasana.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, kim bu ya?

YILMAZ TANKUT (Adana) - Sayın Elitaş, kim bu?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Değerli milletvekilleri, bu şahsın Türkiye Büyük Millet Meclisinde bulunduğu süre içerisinde bir Hayalî İhracat Komisyonu ortaya çıkarılıyor. Hayalî İhracat Komisyonunda hayalî ihracatçıların avukatı olduğu Türkiye Büyük Millet Meclisi tutanaklarında belgeleniyor. Bakan “Hayalî İhracat Komisyonu üyesi SHP Tunceli Milletvekili Kamer Genç’in uyuşturucu kaçakçılığına adı karışan Hataylı Aştah ailesine mali müşavirlik yaptığı öne sürüldü. (AK PARTİ sıralarından “Yazıklar olsun” sesleri) “Bu sav 13 Aralık 1990 tarihinde dönemin Gelirler Genel Müdürü Altan Tufan ve 6 bürokratınca hazırlanan ve imzalarının bulunduğu tutanakta yer aldı. Tutanakta şu savlara yer verildi: Olay Bakanlığımıza intikal ettiği sırada hâlen Tunceli Milletvekili olan ve müşavirlik yapan -milletvekili ve müşavirlik yapıyor- Kamer Genç tarafından bu mükelleflerin işi Gelirler Genel Müdürlüğünde takip edilmeye başlanmıştır. Kamer Genç, bu konuda, aşağıda imzası bulunan bütün yetkililere zaman zaman ve ayrı ayrı müracaat etmiştir. Ancak, adı geçen, istediği sonucu sağlayamayacağını anladıktan sonra, mükelleflerin talebinin yerine getirilmesi için rüşvet istediği yolunda söylentiler yayarak -söylenti yayıyor, dilini silah gibi kullanıyor- yöneticileri manevi baskı altına almaya çalışmış ve yerine getirilmesi kanunen mümkün olmayan işlemlerin yapılmamasını menfaat ilişkilerine ya da menfaat beklentileri olduğuna bağlayarak işlemin olumlu sonuçlanması için çaba sarf etmiştir.”

Şimdi, kamuoyunda bir söylenti var. Aksaray’daki saman tuğla fabrikasının yüzde 5 hissesinin kendisine bedelsiz verildiğini kendi beyanından gazetelerde okuduk...

KAMER GENÇ (Tunceli) – İspatla, ispatla.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Söylüyorlar, diyorlar ki: Bir ilde bir iş hanı var, Türkiye’nin belirli yerlerinde de elli altmış tane konutu var. Kira zengini ama vergi dairelerine baktığımızda vergi beyannamelerinde bu yok. İnternetteki duruma baktığımızda sen hayatın boyunca milletvekilliği yapmışsın, devlet memurluğu yapmışsın, elli altmış tane konutu, bir iş hanını hangi kazançla aldın? Milletvekili maaşının ne olduğu belli.

OKTAY VURAL (İzmir) – Başbakana mı soruyorsun?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - İşte, burada, Hayalî İhracat Komisyonunda birilerini savunarak ve bunların nüfuzlarını, bunların ihtiyaçlarını karşılayamadığın sürece birilerine çamur atarak elde ettiğin gelirin bir unsuru mu diye size sorarlar ve bu hayalî ihracat da nedir? Uyuşturucu ticaretiyle ilgili kısımlarla yapıyorsun, tamamen milletin kabul etmediği, benimsemediği konuyu ortaya çıkarıyorsun.

Bir de burada Tunceli milliyetçiliğini yapıyorsun. Tuncelili değerli vatandaşlarımıza saygımızdan sana bazı şeyleri söylemekten imtina ediyoruz. “Tunceli’ye aş” diyorsun, “Tunceli’ye iş” diyorsun. Elinde imkân var, elinde fırsat var, Tunceli’de de bedava arsa var 5084’ten dolayı, Tunceli’de de işçi üzerindeki sigorta primlerinin kamu tarafından ödenme imkânı var. Aksaray’a fabrika yapmana bir şey demiyoruz ama öyle bir ihtiyacın var, öyle bir imkânın var, Aksaray’a fabrika yapana kadar Tunceli’deki aş ve işe ihtiyacı olan insanlara fabrika yap. Burada konuşarak değil, burada söyleyerek değil, işi eyleme dökmek gerekir. Senin söylemlerin sadece menfaat doğrultusunda olmaktadır.

Bu şahsın bu durumunu ortaya çıkarmak üzere, değerli milletvekilleri, söz almış bulunuyorum. Cumhuriyet Halk Partisi önerisinin aleyhinde olduğumuzu ifade ediyor, hepimize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SUHA OKAY (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim Sayın Okay?

Arkadaşlar, lütfen sükûneti sağlayalım.

HAKKI SUHA OKAY (Ankara) – Hatip konuşurken Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna yönelik, hak etmediği Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun sözler ifade etti, “Niye korkuyorsunuz? Prangalarınızın kilidi nerede, kimde, biliyoruz. 97 milletvekili niye oy kullanmıyorsunuz?” türünden. O nedenle açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, baştan sona kadar bana sataştı.

BAŞKAN – Dinledim Sayın Genç.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Ama o kadar süre de bana vereceksiniz.

BAŞKAN – Tamam.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Doğruları söyledim Sayın Başkanım, sataşmadım. Belge bunların hepsi.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Okay.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Ankara Milletvekili Hakkı Suha Okay'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, grubuna sataşması nedeniyle konuşması

HAKKI SUHA OKAY (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz evvel, burada, kimi gazete kupürleriyle dedikoduyla bir önerge aleyhine konuşma vesilesi yapan bir Grup Başkan Vekilini dinledik. Hakkında gazete kupürleri üzerinden dedikodu ve spekülasyon yapılan kişi mutlaka biraz evvel hitap eden kişiye gerekli cevabı en iyi şekilde verecektir, ancak... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ RIZA ALABOYUN (Aksaray) – Sen niye rahatsız oldun?

HAKKI SUHA OKAY (Devamla) – Ancak...

ALİ RIZA ALABOYUN (Aksaray) – Eski SHP'li olduğu için mi?

HAKKI SUHA OKAY (Devamla) – İşinize bakın! Sen sus, konuşma! Sus! Saygısız adam! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, kimi azarlıyor bu?

ALİ RIZA ALABOYUN (Aksaray) – Terbiyesiz, sen kimsin!

BAŞKAN – Sayın Okay, lütfen...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, lütfen hatibi uyarınız.

BAŞKAN – Sayın Elitaş...

HAKKI SUHA OKAY (Devamla) – Ancak, biraz evvel burada hitap eden Grup Başkan Vekili Cumhuriyet Halk Partisinin oy vermemesini eleştiri konusu yaptı. (AK PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar...

ALİ RIZA ALABOYUN (Aksaray) – “SHP'li” dedim diye bozuldun mu?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, özür dilesin. Kimseyi azarlayamaz.

BAŞKAN – Sayın Elitaş, açıklama yapacağım efendim. Lütfen...

ATİLA EMEK (Antalya) – Elitaş, sabote etme!

HAKKI SUHA OKAY (Devamla) – Burada Cumhuriyet Halk Partisinin oy vermemesi Cumhuriyet Halk Partisinin ve Cumhuriyet Halk Partili milletvekillerinin işidir. AKP kendi işine bakacak. (AK PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

ATİLLA KART (Konya) – Sayın Başkan...

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Susturun da öyle konuşsun Sayın Başkan.

ZEKERİYA AKINCI (Ankara) – Sayın Başkan, bir şey anlaşılıyor ki.

HAKKI SUHA OKAY (Devamla) – “Anayasa değişikliği” diye eğer bu Parlamente'ye AKP için tüzük değişikliğini getiriyorsanız ve bu tüzük değişikliğini “Anayasa değişikliği” diye halka dayatmak istiyorsanız...

ALİ RIZA ALABOYUN (Aksaray) – Referanduma gidersin, halk o zaman karar verir. (CHP sıralarından “sus” sesleri)

HAKKI SUHA OKAY (Devamla) - ...ve Yüce Divan korkusundan, paniğinden, telaşından, ürküntüsünden...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Cumhuriyet Halk Partili milletvekillerinin niye öyle olduğu anlaşıldı! Niye süt dökmüş gibi oldukları anlaşıldı!

HAKKI SUHA OKAY (Devamla) - ...buralarda oy kullanan milletvekillerinin peşine 2 tane milletvekili takıp ve bu kabinlerin hiçbirini kullanmadan doğrudan kontrollü oy kullandırırmanız...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Grup Başkan Vekili böyle söylerse, Genel Başkan ne diyor Allah bilir!

HAKKI SUHA OKAY (Devamla) - ...sizin yapmak istediğiniz bu gayrimeşru tüzük değişikliği çabanıza meşruiyet kazandırmayacak Cumhuriyet Halk Partisi. Kendiniz pişireceksiniz, kendiniz yiyeceksiniz!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Bir Grup Başkan Vekili böyle söylüyorsa, Genel Başkan ne diyor Allah bilir, kapalı kapılar ardında!

HAKKI SUHA OKAY (Devamla) - Ve burada bir siyasi partinin tek başına Anayasa değişikliğine kalkıştığı cumhuriyet tarihinde ilk oldu.

Cumhuriyet tarihinde bir başka ilk daha oldu. Meclis Başkanı Anayasa değişikliğinin başından bu yana hep Parlamentoyu yönetti. Bu ne güvensizlik, bu ne panik, bu ne fire korkusu! (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Hâlinizi Türkiye izliyor ve tarih bunları not ediyor.

Ve hiçbir zaman Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri sizler gibi biat içerisinde değildir, "Gözlerimi kaparım, vazifemi yaparım!" anlayışı içerisinde değildir. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Arkadaşlar...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Sayın Başkan... (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Arkadaşlar, lütfen...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Okay, izin verirseniz şunu ifade etmek istiyorum: Siz tabii, üslubuna dikkat eden bir grup başkan vekilisiniz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar, lütfen müdahale etmeyelim.

Konuşmanız sırasında belki bir maksadını aşan cümle, arkadaşlar konuşmanıza müdahale edince olmuştur. Tahmin ediyorum ki siz de onu kastetmediniz. Yoksa buradaki bir milletvekili arkadaş, siz de zaman zaman arkadaşlarımızı ikaz ediyorsunuz veya karşı fikir serdediyorsunuz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Şuur altındaki baskı herhâlde. Neyse...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Şuur altında baskı içinde sensin Mustafa! Ben sana cevap vereceğim şimdi.

BAŞKAN - Yani o konuda bir kastı aşan bir cümle olduğu kanaatini ben gördüm. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar...

Sayın Alaboyun, Sayın Okay da o hususta bir, yani gayri ihtiyari bir ifadenin olduğunu ifade ettiler. Dolayısıyla, anlaştık.

HAKKI SUHA OKAY (Ankara) - Evet.

BAŞKAN - Tamam.

Evet, şimdi...

ÜNAL KACIR (İstanbul) - O arada ödümüz koptu. Ne olacak?

BAŞKAN - O kadar değil, herkesin yüreği kopmaz hemen.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, herhâlde siz de takdir ettiniz. Sataşma o kadar açık ki artık...

BAŞKAN - Sayın Genç, kendisiyle ilgili olarak yapılan açıklamalara yine cevap verecek.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, arkadaşımız on dakika...

BAŞKAN - Ben kendisine de üç dakika süre vereceğim.

Buyurun Sayın Genç.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, bakın, on dakika benden bahsetti.

BAŞKAN – Yok, üç dakika Sayın Genç.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ama rica ediyorum, hiç olmazsa beş dakika.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yahu, sen her gün on dakika iftira atıyorsun, her gün on dakika çamur atıyorsun.

BAŞKAN – Siz tecrübeli bir politikacısınız, onu halledersiniz.

Buyurun, üç dakika içinde bir cevap verin efendim.

2.- Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, şahsına sataşması nedeniyle konuşması

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, sayın milletvekilleri, bakın, 1980'de Danışma Meclisine gelmişim. Danışma Meclisi, aslında çok öyle övünülecek bir meclis değildi. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Ben orada öyle bir mücadele ettim ki. Sizin askerlerden korktuğunuz günler vardı, ben orada mücadele ettim. Buraya getirilen, hak ve özgürlüklere karşı yapılan kısıtlamalara karşı koydum ve beni oradan atmak için Konseye öneriler getirdi. Sonradan da ben bağımsız aday oldum. Anayasa'ya, bu getirdiğiniz Anayasa'ya tek başına ben "Ret" verdim, ondan sonra da Danışma Meclisi üyeliğinden de istifa ettim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ret oyu vermemişsin, çekimser kalmışsın.

KAMER GENÇ (Devamla) – Fakat 83'te ben bağımsız aday oldum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Yanılıyorsun, çekimser kalmışsın, ret vermemişsin.

KAMER GENÇ (Devamla) - Şimdi, Sayın Başkan, bakın, beni çok sürekli şey ettiler.

BAŞKAN – Dinleyelim arkadaşlar, açıklama getiriyor.

KAMER GENÇ (Devamla) – Ondan sonra bağımsız aday oldum. Beni veto ettiler. Danışma Meclisi üyeliğinden de istifa ettim. 83'le 87 arasında mali müşavirlik yaptım. Bakın, sevgili...O zaman da SHP'de parti meclisi üyesiydim.

Fakat, değerli arkadaşlarım, benim kamuoyunda bilindiği için ismim, bugün dahi Türkiye'nin her tarafından bana telefon ediyorlar.

Bir gün Özal... Tabi, Özal, aslında, sizin babanız.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, bu söyledikleri...

KAMER GENÇ (Devamla) – Çünkü, o, bu memlekete en büyük suistimaller yolunu açan, hayalî ihracatın yolunu açan oydu. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Şimdi, tabii, 87'de Plan ve Bütçe Komisyonundaydım ve onların yaptıkları suistimallere, hayalî ihracatlara karşı şiddetle karşı koyunca, o zaman bir vatandaşın birisi veraset vergisinden dolayı borcu varmış, veraset borcunu da ödemiş fakat adamın haczini kaldırmıyorlar. Bana geldi, dedi ki: "Kamer Bey, benim bir haczim var. Ben paramı ödemişim ama haczi kaldırmıyor." Açtım o zaman Gelirler Genel Müdüğüne "Yahu, arkadaş" dedim, yani, bu vatandaş...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Uyuşturucu ticareti mi yapıyordu?

KAMER GENÇ (Devamla) – Bugün, yine aynı şeyleri yapıyor işte birtakım... Yani sizin iktidarınız zamanında... Ama Sayın Başkan, yani bu çok büyük bir...

Bakın, Mustafa Bey, senden, yiğitlik bir şey istiyorum, şerefi ve namuslu olarak çıkalım bir televizyon programına, karşılıklı konuşalım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Olan şey üzerine yemin edilir.

KAMER GENÇ (Devamla) – Ama iki saat konuşalım. Ben şimdi burada ne diyeyim ben sana?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Olan şey üzerine söz verilir.

KAMER GENÇ (Devamla) – Şimdi, arkadaş...

Dedim ki: "Ey Maliye Bakanı! Sen vatandaşın vergi borcunu tahsil etmişsin, e haczini niye kaldırmıyorsun?" Ondan sonra, çıka çıka o arkadaşın veraset vergisinden dolayı geçmişte bir akrabası Beyrut'ta bir uyuşturucu kaçakçılığına karışmış.

AHMET YENİ (Samsun) - Ne iş yapıyordu?

KAMER GENÇ (Devamla) - Bende ne günahı var arkadaşım?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - İş hanın var mı?

KAMER GENÇ (Devamla) - Şimdi Mustafa diyor ki: "İş hanın var." İş hanım varsa, sana bağlıyorum. Ama yoksa sen bana iş hanı alır mısın?

Bak, sen, geldin, bana dedin ki: "Kayseri'deki şeker fabrikasıyla ilgili çok suistimal belgeleri var, getirip sana vereceğim."

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Kanun teklifi verdim, kanun teklifi verdim o konuda.

KAMER GENÇ (Devamla) - Hani sözün? Erkeksen dur! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar, bakın, ben...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Kanun teklifi verdim o konuda.

KAMER GENÇ (Devamla) - Bak Sayın Başkan...

Şimdi iktidar sizsiniz. Bütün maliye müfettişleri, hesap uzmanları emrinizde. Eğer benim bir şeyim varsa, inceleyip de ortaya çıkarmıyorsanız şerefsizlik yapıyorsunuz, bu memleketin haklarını iyi korumuyorsunuz!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Şeker fabrikasıyla ilgili kanun teklifi verdik.

BAŞKAN - Sayın Genç, teşekkür ediyorum.

KAMER GENÇ (Devamla) - Sayın Başkanım, bana çok ağır şeyler söylediler, "İş hanı var, hayalî ihracat yapıyor..."

BAŞKAN - Sayın Genç, cümlelerinizi tamamlamak için açayım.

Buyurun, tamamlayın.

KAMER GENÇ (Devamla) - Bakın, Hayalî İhracat Komisyonunun üyesiydim ve o hayalî ihracat yapanların hepsini de çıkardım ortaya. Ben şimdiye kadar, arkadaşlar, eğer kendi kesemi düşünseydim, eğer şahsımı düşünseydim ben de gelirdim, AKP'nin içine girerdim, ihaleleri takip ederdim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Seni kim alırdı!

KAMER GENÇ (Devamla) - Ben de giderdim, orada hayalî ihracat yapardım ama benim bu millete karşı bir diyet borcum var. Bu memlekette siyasete 80'den beri başlamışım, kaderim, hep hırsızlarla, hep bu memleketi talan yapan kişilerle uğraşmışım. Zaten bu bir akıl ve mantık meselesidir. Bir insan eğer dürüstse gidip iktidar partisi içinde talan ve soygunların içinde olmaz. Eğer ülkesini seviyorsa gelir, devamlı... Bak, sen de diyorsun. Ben bugüne kadar hiçbir zaman iktidar partisine gidip de cebimi doldurmadım. Erzincan depreminde de beni yuhalamadılar. Erzincan depreminde de ben Erzincan kanununu çıkarmak için burada eylem koydum ve sen onları hayal görüyorsun Mustafa Elitaş. Şerefliysen çikalım televizyona.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Genç, teşekkür ederim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Kamer, okuyorum bak: "Teröristlerin başı Kamer Genç." diyor. Bak, vatandaş sana diyor ki: "Teröristlerin başı Kamer Genç." diyor Kamer.

KAMER GENÇ (Devamla) - Arkadaşlar, gazetelerde çok şey çıkıyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sen şimdi KİT Komisyonu Başkanısın. O KİT Komisyonunda yaptığın örtbasları çıkaracağım, merak etme.

BAŞKAN - Sayın Genç, teşekkür ediyorum efendim.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisini...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Oylamaya geçmeden önce bir yoklama talebi vardır, onu yerine getireceğim: Sayın Kılıçdaroğlu, Sayın Okay, Sayın Özyürek, Sayın Selvi, Sayın Akıncı, Sayın Emek, Sayın Kart, Sayın Köktürk, Sayın Şevket Köse, Sayın Yalçınkaya, Sayın Özkan, Sayın Ertemur, Sayın Sevigen, Sayın Tütüncü, Sayın Bingöl, Sayın Aydoğan, Sayın Güner, Sayın Diren, Sayın Yazar, Sayın Oksal, Sayın Coşkuner, Sayın Seçer.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, ismini kaydettiğimiz arkadaşlarımız lütfen yoklamaya katılmasınlar.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- (10/108, 10/295) esas numaralı Meclis araştırması önergelerinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 26/4/2010 Pazartesi günü birleşiminde birlikte yapılmasına ilişkin CHP Grubu önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

ENİS TÜTÜNCÜ (Tekirdağ) – Sayın Başkan, 60'ıncı maddeye göre söz hakkım vardır.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkanım.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, şimdi, bu kürsü milletin kürsüsü. İç Tüzük'ümüzün 157'sine göre uyarma cezası gerektiren hususlar şahsiyatla ilgilidir. Eğer bu kürsüyü Sayın Elitaş ve Kamer Genç birbirlerinin şahsiyatıyla uğraşmak için kullanıyorlarsa doğrusu milletimiz bununla ilgilenmiyor. Şahıslarıyla ilgili bir konu varsa lütfen Meclis dışında tartışınlar. Yani doğrusu, yani, bu iki şahsın birbiriyle, şahıslarıyla ilgili konuları Meclis kürsüsünden dile getirmelerini yanlış bulduğumu ifade etmek istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Tütüncü, sisteme girmemişsiniz efendim.

ENİS TÜTÜNCÜ (Tekirdağ) – Efendim, 60'ıncı madde çerçevesinde...

BAŞKAN – Efendim, yerinizden söz vereceğim size. Lütfen, mikrofonunuzu açın efendim.

Sayın Tütüncü, buyurun efendim.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

10.- Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü'nün, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisinin çalışma yaşamı açısından yaşamsal önemde bir öneri olduğuna, önerinin reddedilmesini anlamakta güçlük çektiğine ilişkin açıklaması

ENİS TÜTÜNCÜ (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yani oyladık ancak... Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin az önce oylanan önergesi, çalışma yaşamı açısından yaşamsal önemde bir önergeydi. Neden, toplu sözleşmelerle ilgili.

Değerli arkadaşlarım, ekonomik kriz ortamında asgari ücret düzeyinde çalışanların oranı artıyor ayrıca asgari ücret altında çalışma yaygınlaşıyor, taşeronlaşma olgusu yaygınlaşıyor, insanlar tam aylık ücret alamıyor, bir haftalık, on beş günlük ücretlerle yaşam mücadelesi veriyor. Yani bu koşullarda - anlamakta güçlük çektim, çekiyorum- nasıl bu önerinin aleyhinde oy kullanırsınız?

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir cümle söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Az önce Sayın Hatip konuşurken konuşmasının son kısmında “KİT Komisyonu Başkanısınız, oradaki örtbaslarınızı gündeme getireceğim.” dedi. Buna sessiz kalmam mümkün değil.

KİT Komisyonu denetim faaliyetlerini en adil şekilde yürütmektedir. KİT Komisyonunun hiçbir hesabı örtbas etmesi söz konusu olamaz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Tutanaklara geçti.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Başkan.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, KİT Komisyonu Başkanı bu kadar duyarlıysa, KİT Komisyonu alt komisyonunda başkanlık yapan bir kişinin bir yolsuzluk dosyası dolayısıyla savcılığa yazı yazıp “Burada yolsuzluk yoktur.” dediği zaman, aynı duyarlılığı göstermesini isterdim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, saat 14.25’te toplanmak üzere birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.06

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.26

BAŞKAN: Mehmet Ali ŞAHİN

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Harun TÜFEKÇİ (Konya)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 95’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince, gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- *Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/324) (S. Sayısı: 96)*

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2’nci sırada yer alan, Türk Borçlar Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

2.- *Türk Borçlar Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/499) (S. Sayısı: 321)*

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3’üncü sırada yer alan, Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

3.- *Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/761) (S. Sayısı: 458)*

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

4'üncü sırada yer alan, Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın; Kooperatifler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Tarım, Orman ve Köyişleri ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonları Raporlarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

4.- Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Kooperatifler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Tarım, Orman ve Köyişleri ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonları Raporları (1/811, 2/633) (S. Sayısı: 496)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

5'inci sırada yer alan, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin; 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu'nun birinci görüşmesine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

5.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (S. Sayısı: 497) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, dünkü birleşimde teklifin 18'inci maddesinin oylaması tamamlanmıştı.

Şimdi, 19'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 19- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 148 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinin sonuna “ve bireysel başvuruları karara bağlar” ibaresi, üçüncü fıkrasındaki “Cumhurbaşkanı,” sözcüğünden sonra gelmek üzere “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı,” ibaresi eklenmiş, beşinci fıkrası “Yüce Divan kararlarına karşı yeniden inceleme başvurusu yapılabilir. Genel Kurulun yeniden inceleme sonucunda verdiği kararlar kesindir.” şeklinde değiştirilmiş, maddeye ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar ve üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere “Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları ile Jandarma Genel Komutanı da görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divanda yargılanırlar.” şeklinde yeni bir fıkra eklenmiştir.

“Herkes, Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Başvuruda bulunabilmek için olağan kanun yollarının tüketilmiş olması şarttır.

Bireysel başvuruda, kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlarda inceleme yapılamaz.

Bireysel başvuruya ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.”

BAŞKAN – Madde üzerinde, gruplar adına, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına olmak üzere ilk söz, Konya Milletvekili Sayın Atilla Kart'a aittir.

Sayın Kart, buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika efendim.

CHP GRUBU ADINA ATILLA KART (Konya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 19'uncu maddesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

(x) 497 S. Sayılı Basmayazı 19/4/2010 tarihli 88'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu maddede getirilen değişiklikler ile Anayasa Mahkemesinin görev ve yetki alanında iki konuda yeni düzenlemeler yapılıyor. Hukukumuzda mevcut olmayan bireysel başvuru hakkıyla birlikte Yüce Divanın görev ve yetki alanı genişletiliyor.

Bireysel başvuruyla ilgili düzenleme yapılırken hukuk sistemiyle hiçbir irtibatlandırmanın yapılmadığını görüyoruz. Bu durum, kaçınılmaz olarak, Anayasa Mahkemesi, Danıştay, Yargıtay, Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi, Uyuşmazlık Mahkemesi arasında hiyerarşik bir anlayış ve uygulamayı ve devamında da kaosu getirecektir. Yargı birliği konusunda hiçbir ciddi çalışmanın yapılmadığını görüyoruz.

Öte yandan, biraz evvel isimlerini söylediğim bu altı mahkeme Anayasa'mızın 146 ve devamı maddelerinde eşit statüde ve yüksek mahkemeler olarak adlandırılmış iken bu yapı altüst edilmektedir, bu sistematik yapı bozulmaktadır. Bunun yanında, Anayasa Mahkemesinin özellikle ve ağırlıklı olarak Danıştay ve Yargıtayın üst temyiz mercisi olması sonucu yaratacak bir fiilî dönemin başlaması amaçlanmıştır. Bu konularda doğması kaçınılmaz yetki ve görev çatışmalarının şimdiden ve mutlaka bertaraf edilmesi gereğini önemle ifade ediyor, vurguluyoruz. Siyasi iktidar, görev ve yetki konularında belirsizlik yaratarak, bütünüyle hâkim olamadığı Yargıtay ve Danıştayın bu yolla işlevini kısmen de olsa etkisiz hâle getirmeyi amaçlamaktadır.

Keza, Yüce Divanın yargılayabileceği görevlilerin sayısı artırılırken hukukçu olmayan yargıç yapılanmasının da artırılmış olması, telafi edilemez bir çelişkidir. Bu durum başlı başına, Anayasa Mahkemesinde diğer unsurlar bir tarafa, güven anlamında bir zafiyet yaratacaktır. Yüce Divanda görev yapacak yargıçların hukuk formasyonu, hukuk eğitimi dışında ağırlıklı olarak ceza ve ceza usul hukuku misyonuna sahip olmaları zorunlu iken ve bu durum bilim adamları tarafından ağırlıklı olarak kabul edilirken, ifade edilirken, şimdi geldiğimiz aşamada, hukukçu olmayan 7 kişinin bulunabileceği bir Yüce Divanın vereceği kararların hukuki sıhhatinden de elbette kuşku duyulacaktır. Üye seçimindeki siyasi ve yürütme ağırlıklı bağımlılık sebebiyle Anayasa Mahkemesi dış müdahalelere büyük ölçüde açık hâle gelecektir. Mevcut Anayasa Mahkemesinin ceza ve ceza usul uygulamasındaki zafiyetleri ortadayken, yeni yapılanmada bu zafiyet telafi edilemez boyutlara ulaşacaktır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sağlıklı bir Yüce Divan yapılanması ancak Yargıtay ceza daireleri bünyesinde gerçekleştirilebilir. Bu düşünce yaygın ve kabul gören bir düşünce olmasına rağmen, kısa zaman diliminde Yargıtayda aradığı müdahale ortamını, bu vasatı yaratamayacağını bilen siyasi iktidar, yine kişisel ve siyasi kaygılarla getirilen bu değişiklik teklifini tercih etmiş ve dayatmıştır. Siyasi iktidar, bu teklifi hazırlarken kurumlar arasında yine ayırım yapmış, "bana yakın-bana uzak" ya da "yakın zamanda hâkim olabileceğim-olamayacağım" yaklaşımı içinde ayrımcı kimliğini, vasfını bir kez daha ortaya koymuştur.

Bakın, bu konuda, Anayasa Komisyonu Başkanının daha evvelki çelişkilerini, akademik ve siyasi geçmişini inkâr eden söylemlerini hep ifade ettik. Bunları bir polemik amacıyla veya Sayın Komisyon Başkanının birtakım egolarını tatmin etme duygusu içinde anlatma gayreti içinde değiliz, öyle bir kompleksin içinde değiliz ama yeri geldiği zaman da bunları kayıtlardan, tutanaklardan halkımıza anlatmak, Genel Kurula anlatmak bizim görevimizdir, sorumluluğumuzdur.

Ne diyor Sayın Burhan Kuzu, Anayasa profesörü, Anayasa Komisyonu Başkanı? Tırnak içinde söylüyorum, Sayın Kuzu.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Buradayım.

ATILLA KART (Devamla) – Evet, o zaman dikkatle dinlemenizi tavsiye ediyorum Sayın Kuzu.

Diyorsunuz ki 22'nci Yasama Döneminde: "Anayasa Mahkemesinden Yüce Divan yetkisinin alınması gerekir."

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Doğru.

ATILLA KART (Devamla) – "Yüce Divan yetkisi bu mahkemeye 61 Anayasası'yla beraber verilmiş. Bilindiği gibi bu mahkeme, Cumhurbaşkanı..." Vesaire diye devam ediyorsunuz. "Bu yetkiyi kime vermek lazım diye düşündüğümüzde, daha önce bu tür çalışmalar olmuş, mesela 82 Anayasası ilk şeklinde bunu Yargıtay ceza daireleri başkanlarından oluşan bir kurula vermiş."

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Doğru.

ATILLA KART (Devamla) – "Bunu doğru buluyoruz. Anayasa Mahkemesinde hukukçu olmayan üye var, cezacı olmayan üye var. Bu kadar teknik bir konuda, öyle zannediyorum, isabetli karar vermede zorlanılıyor olsa gerek."

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Ne var bunda?

ATILLA KART (Devamla) – Sayın Kuzu, geldiğimiz noktada, 1982 Anayasası'nın o ilk hâlimden bile geride olduğunuz anlaşılıyor. Kendi beyanlarınızla, kendi tutanak beyanlarınızla anlaşılıyor.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Ben de bir şey söylediğini zannettim.

ATILLA KART (Devamla) – Tabii, bunlar sizin için hiç önemli değil. Çünkü akademik geçmişinizi, siyasi...

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Bomboş konuşuyorsun. Anlamıyorsun konuşmaları.

ATILLA KART (Devamla) – Sayın Başkan, ne zaman müdahale edeceksiniz?

BAŞKAN – Efendim, Sayın Kuzu, lütfen...

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Komisyon Başkanısın, kalkmış bir de laf atıyorsun.

BAŞKAN – Sayın Kuzu, Komisyon Başkanı olarak söz istersiniz, veririz, izah edersiniz. Lütfen, Hatibe müdahale etmeyin efendim.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Ayıp sana! Komisyon Başkanı olarak laf atma.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Anladığı yok...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Dinle! Dinle!

ATILLA KART (Devamla) – Sayın Kuzu, değerli arkadaşlarım; bakın, tevil götürmez bir mutlak çelişkidir söz ediyorum. Bu nedir aynı zamanda biliyor musunuz? Bu, aynı zamanda, gayriciddi ve demagogik bir anlayıştır. Kalkarsınız, gelirsiniz, bir tutarlılık içinde, kendinize güveniyorsanız, bir tutarlılık adına gelir cevap verirsiniz ama verebileceğiniz cevap yok. O zaman ne yapıyorsunuz? Hamaset yapıyorsunuz, demagoji yapıyorsunuz, düzeyli olmayan bir tartışmaya giriyorsunuz.

Bakın, sizin beyanlarınızdan söz ediyorum. Uzak beyanlarınız değil; 1997'den söz etmiyorum, 22'nci Yasama Döneminden söz ediyorum, hem akademik anlamda hem siyasi anlamda bugün inkâr ettiğiniz söylemlerinizden söz ediyorum.

Aslında, bu gayriciddi tavır, sayın milletvekilleri, keşke bu beyanlarla sınırlı olsa, keşke Anayasa Komisyonu Başkanıyla sınırlı olsa. Aynı tavrı Meclis Başkanında da görüyoruz. Bunu soyut bir şekilde söylemiyorum. Bakın, öylesine gayriciddi, öylesine sorumsuz, öylesine keyfi bir tavır ki...

Bakın, değerli milletvekilleri...

BAŞKAN – Sayın Kart... Sayın Kart... Böyle hakaret içeren, aşağılama içeren ifadeleri kullanmazsanız çok iyi olur. "Sorumsuz..." Yani bunlar... (CHP ve MHP sıralarından gürültüler)

ATILLA KART (Devamla) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Başkan, ne söyleyeceğini bir liste olarak verin!

BAŞKAN – Bunlar...

ATILLA KART (Devamla) – Sözümü tamamlamama fırsat verir misiniz?

BAŞKAN – Lütfen... Sizi...

ATILLA KART (Devamla) – Sayın Başkan, sözümü tamamlamama fırsat verir misiniz?

BAŞKAN – Sizi İç Tüzük gereğince temiz bir dille konuşmaya davet ediyorum efendim, lütfen.

OSMAN KILIÇ (Sivas) – Hakaret etmeden...

ATILLA KART (Devamla) – Bakın, Sayın Başkan, 9 Şubat 2010 tarihi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bir dilekçe veriyoruz, diyoruz ki: "23'üncü Yasama Döneminde Meclis Başkanlığına intikal eden dokunulmazlık dosyası sayısı 572'ye ulaşmıştır." diyoruz. Bunların 75'i hakkında Karma Komisyon görev yaptı, Genel Kurula ulaştırdı; 76'sı hakkında Hazırlık Komisyonu görev yaptı, rapor hazırladı; ama Sayın Komisyon Başkanı, Karma Komisyonu göreve davet etmiyor, toplantıya çağırıyor; 421 dosya yönünden ise iki yılı aşkın bir süreden bu yana Karma Komisyon toplanmıyor. Yazıyoruz çiziyoruz, "Sayın Komisyon Başkanı, Karma Komisyonu hangi yetkiyle, hangi sorumluluk anlayışıyla toplantıya çağırılmıyorsunuz?" diyoruz, o gene bildiğini yapıyor, çünkü 22'nci Yasama Döneminde ne demişti? Demişti ki: "Karma Komisyonu toplamaya ne gerek var? Nasıl olsa erteleme kararı vereceğiz." demişti. Bunu ne yapıyoruz, kime şikâyet edeceğiz? Görevini mütemadi bir şekilde kötüye kullanan bir Karma Komisyon Başkanını elbette Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına şikâyet edeceğiz ama işte, Türkiye'nin gelip tıkanıp nokta burada başlıyor sayın milletvekilleri. Bu işi denetleme mevkisinde olanlar – Cumhurbaşkanı geçiyor, şimdi onun yeri değil- Türkiye Cumhuriyeti'nin protokoller anlamda iki numarasında oturan Meclis Başkanı, aradan geçen iki yıla rağmen, bu konudaki denetim görevini

yapmıyor. Bunları muhtelif şekillerde dile getiriyoruz, en son 9 Şubat tarihinde, bir kez daha yazılı olarak başvurmuşuz. 9 Şubat... Neredeyse 9 Mayıs gelecek, üç aya yakın bir süre olmuş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kart, lütfen konuşmanızı tamamlayın. Ek süre veriyorum.

ATILLA KART (Devamla) – Neredeyse üç aylık bir süre geçiyor, daha bu başvurumuza cevap alamıyoruz. Bunun anlamı nedir? Bunun anlamı, görev ve yetkilerini hem yasal anlamda hem siyasi anlamda kötüye kullanmayı, kurumsal olarak kötüye kullanmayı itiyat hâline getiren, uygulama hâline getiren bir Meclis Başkanının yönetimi, tıpkı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti gibi.

Sayın Başkan, siz bu başvurumuza nasıl cevap vermezsiniz? İç Tüzük'ün 14'üncü maddesindeki o amir düzenlemeye rağmen, komisyonların çalışıp çalışmadığını neden denetlemezsiniz? Siz, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanısınız. Siz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun bir temsilcisi değilsiniz, memuru değilsiniz, bunları geçiştiremezsiniz. Bu noktalarda görevinizi yapmaya, sizi görevinizi yapmaya bir kez daha bu vesileyle davet ediyorum ve şu noktada da Komisyon Başkanını bir kez daha uyarmak gereğini duyuyorum: Burada, hukukçu olmayan yargıç yapılanması, Yüce Divanın yetkisi, ceza hukukçusu zarureti... "İşte, efendim, Anayasa Mahkemesi siyasi kimliği olan bir mahkeme." Elbette, siyasi boyutları da var Anayasa Mahkemesinin o yaptığı çalışmalarda. Ama, esas itibarıyla, özellikle Yüce Divan görevini yaparken Anayasa Mahkemesi, salt hukuk formasyonunun da yetmediği, hukuk formasyonu üstüne bir ceza uzmanlığının, bir ceza usul uzmanlığının gerektirdiği bir özelliği var. Bunları bu şekilde düzeltmek gerekirken ne yapıyoruz? Tamamen, kişisel ve siyasi kaygılarla ve mesleki, akademik, siyasi söylemlerimizi inkâr etmek pahasına yapıyoruz. Neden yapıyoruz? Çünkü, kişisel olarak, siyasi olarak, kaygılarımız var, korkularımız var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Ek süreniz de doldu Sayın Kart. Lütfen, Genel Kurulu selamlayınız efendim.

ATILLA KART (Devamla) – Bu paketin esası budur değerli arkadaşlarım. Bunları anlatmaya devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kuzu.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – 69'a göre söz talebim var. Hatip, malumunuz, çok aleni olarak...

BAŞKAN – "Şahsına sataşılın veya ileri sürmüş olduğu görüşten farklı bir görüş kendisine atfolunan milletvekilleri, açıklama yapabilir ve cevap verebilir."

TAYFUR SÜNER (Antalya) – Olanları söylemek sataşmak mı Sayın Başkan?

BAŞKAN – Bu maddenin bu cümlesine istinaden -yeni bir sataşmaya mahal vermeyeceksiniz, bu düşünceyle- sizi, açıklama yapmak için kürsüye davet ediyorum.

Üç dakika süreniz var.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- *Anayasa Komisyonu Başkanı ve İstanbul Milletvekili Burhan Kuzu'nun, Konya Milletvekili Atilla Kart'ın, şahsına sataşması nedeniyle konuşması*

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; şimdi, bir şeyi anlayamıyorum. Biz, burada bir Anayasa yapıyoruz, kitap yazmıyoruz. Sayın Kart, Komisyonunda, sekiz yıldır, aynı bu tonla, bu didişmeyle götürmeye çalışıyor. Neyi halletmek istiyor, ne yapmak istiyor, anlayamıyorum.

Benim görüşlerim arasında hiçbir tezat yok. Biz, Anayasa maddesi yazıyoruz. Bu Anayasa maddesi içerisinde...

ATILLA KART (Konya) – El insaf! El insaf diyorum, başka bir şey diyemiyorum.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (Devamla) – Lütfen...

Bu Anayasa maddesi içerisinde, katılan olur katılmayan olur, benim gönlüme tam gelen olur gelmeyen olur. Netice itibarıyla, ortak bir konsensüsle çıkartmaya çalışıyoruz bu işi.

Sonuç olarak benim, dün buraya gelip okuduğunuz başkanlık sistemi konusu. Ben, rahmetli Özal'a danışmanlık yaptım, o dönemden beri, benim rüyamdır, hayalimdir. İnşallah, ülke bir gün o sisteme kavuşur. Kurtuluş orada çünkü.

ATILLA KART (Konya) – Ben, başkanlık sisteminin tartışmasını yapmıyorum Sayın Başkan.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (Devamla) – Ha bir müsaade buyurun.

ATILLA KART (Konya) – Onu tartışmıyorum ben.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (Devamla) – Cümlelerin bir yerine kadar okuyorsun...

ATILLA KART (Konya) – Sizin söylediğinizi okuyorum.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (Devamla) – ...kalan bölümü okumuyorsun. Bu, bilimsel anlamda ne kadar ahlakidir, takdirine bırakıyorum bu kamuoyunun ve Meclisimizin.

ATILLA KART (Konya) – Gayriahlaki davranan birisi varsa o da kürsüde duruyor şu anda.

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen efendim... Lütfen...

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (Devamla) – Son cümleyi okumuyorsun, son cümleyi. Ne diyor? Bütün bu tartışmaları... Başkanlık modeline geçmeyi savunmak için diyorum ki "Yarı başkanlık modeli sıkıntı çıkarır." Son cümleyi niye okumuyorsun, bu kadar bilim ve namus ahlakı vardır da?

OKTAY VURAL (İzmir) – Hepsini okuyor.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (Devamla) – İkincisi: Yüce Divan meselesi tartışılır. Dünyanın birçok ülkesinde yargıtaya veren var, anayasa mahkemesine veren var. "Yargıtaya verse daha iyi olur." demişiz. Bugün de aynı şeyi söylüyoruz. Bunda farklı bir şey yok ama "Anayasa Mahkemesi de diyor ki..." diyorum devamında, "Sayın Bumin olsun, diğer başkanlar olsun, 'Yahu bu bir teknik ceza işi değil sadece. İdare hukuku boyutu var, anayasa hukuku boyutu var. Bunu bırakın biz yapalım.' diyor."

Nitekim 82 Anayasası evvela Yargıtaya vermiş bunu, sonra almış Anayasa Mahkemesine vermiş. Ne var bunda yani? Bunun neyini, sanki yolsuzluk çıkarmış gibi, hırsızlık çıkarmış gibi ortaya koymaya çalışıyorsun? Ayıp olmuyor mu yani? Benim bilimsel görüşüm olamaz mı? Farklı düşünemez miyim ben?

Varsa madde hakkında, onu söyleyin. Orada, biz, efendim, söz verdiğimiz zaman, sizin bir buçuk saat konuştuğunuz anlar oldu, kesmedim. Önerge verdiğiniz zaman dikkat etmeye çalıştık. Orada varsa onu tenkit etmeye çalışın siz. Anayasa yapıyoruz, katkıda bulunmaya çalışın. Bırakın benim ne söyleyip ne söylemediğimi. Tezat yok ki burada, ortada, getirip bunu sanki bir tezat varmış gibi ortaya koymaya çalışıyorsunuz.

Dokunulmazlık dosyaları konusuna gelince: 600 küsur dosya oluşmuştur orada. Daha önceki dönemlerde de bugüne kadar 3 bin adet dosya gelmiş geçmiş cumhuriyet tarihi boyunca değerli arkadaşlarım. Bunun içinde sadece ve sadece -seksen yedi yılda- 42 dosyanın dokunulmazlığı kaldırılmış, bizden öncekiler dâhil. Bu kadar şey de niye kaldırılmamış?

Komisyonla alakalı olarak bir ara İnsan Hakları Mahkemesine gittiniz, kaybettiniz. Onu bekledik. Efendim, daha sonra, bir araştırma önergesi verildi geçen dönem, biliyorsun, onu bekledik. Anayasa değişikliği olacak dendi, bunu bekledik. Alt komisyondan daha rapor bana da gelmedi üstelik sonuç itibarıyla. Gittin, beni savcılığa şikâyet ettin, ondan sonuç alamadın; ağır cezaya verdin, ondan da sonuç alamadın. Yani ne yapacağım ben sonuç itibarıyla?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kuzu, lütfen tamamlayın efendim sözlerinizi.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (Devamla) – Şimdi, Komisyonu topladığımız zaman bu işe bir pratik çözüm bulamazsak İç Tüzük'te ya da Anayasa'da, Komisyonu toplamanın pratik bir faydası olmuyor. Bunu yakından hepimiz görüyoruz. Ne elde edeceğiz, diyelim topladık? Anlıyorum dediğini de, haklısın, İç Tüzük'te gerçekten süreler var filan, buna ben bir şey demiyorum, yani bu noktada tabii ki haklısın ama bir de fiilî durum var ortada. 600 dosya toplayacaksın, dönemin sonuna... Hep öyle oluyor ama, hep öyle olmuş. Bu bir itiraf değil, netice itibarıyla, bu bir tespittir. Bunu yapmaya çalışıyoruz. Her söylediğim cümleden aleyhime bir şey çıkarmaya çalışıyorsun. Ayıp olmuyor mu bir Komisyon üyem olarak Sayın Kart?

BAŞKAN – Sayın Kuzu, teşekkür ederim.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim. Tamam efendim.

ATILLA KART (Konya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kart, buyurun, ne diyeceksiniz?

ATILLA KART (Konya) – Efendim, görüşlerime başka anlamlar yükleyerek bir değerlendirme yaptı Sayın Başkan, kısa bir açıklama yapmak istiyorum izninizle.

BAŞKAN – Yok efendim, hayır, hiçbir sataşma görmedim, kendi durumunu gayet özetledi.

ATILLA KART (Konya) – 69'a göre talepte bulunuyorum.

BAŞKAN – Hayır, herhangi bir sataşma yok.

ATILLA KART (Konya) – 69'a göre, Sayın Başkan, kısa bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Efendim, bir sataşma yok.

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – Az önce ne güzel yönetiliyordu bu Meclis.

BAŞKAN – Efendim, buyurun, ne için söz istiyorsunuz?

ATILLA KART (Konya) – Efendim, gerek Yüce Divan konusunda gerekse Komisyonun çalışmaları konusunda benim söylediklerime başka anlamlar yükleyerek değerlendirme yaptı.

BAŞKAN – Efendim, o kendi değerlendirmelerini yaptı.

ATILLA KART (Konya) – Bunların neler olduğunu izin verirseniz kürsüde ifade edeceğim.

BAŞKAN – Efendim, böyle karşılıklı -kusura bakma- bir sataşma...

ATILLA KART (Konya) – Sataşma değil, gayet açık söylüyorum, “Sözlerime başka anlamlar yükleyerek.” diyorum. 69'dan söz ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – 69 kapsamında size söz vermemi gerektiren bir durum tespit etmedim.

ATILLA KART (Konya) – O zaman, tutumunuz hakkında, 63'e göre söz istiyorum çünkü 69'u yanlış değerlendiriyorsunuz, hatalı değerlendiriyorsunuz. Bu tutumunuzdan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – Siz sözünüzde ısrar mı ediyorsunuz efendim?

ATILLA KART (Konya) – Efendim?

BAŞKAN – Yani, söz talebinde ısrar mı ediyorsunuz?

ATILLA KART (Konya) – Elbette, elbette...

BAŞKAN – Sataşma olduğunda ısrar ediyorsunuz?

ATILLA KART (Konya) – 69'uncu maddeye göre, benim söylediklerime başka anlam yüklendi. Bu noktadaki tutumunuz, sizin olumsuz tutumunuz sebebiyle 63'e göre talepte bulunuyorum.

BAŞKAN – Efendim, ben o konuda, 69'a göre işlem yapabilirim. O ne? İsrar ederseniz Genel Kurulun görüşünü alırım.

OKTAY VURAL (İzmir) – Siz “Vermeyeceğim.” dediniz ya.

BAŞKAN – Efendim?

ATILLA KART (Konya) – Siz “Vermeyeceğim.” dediniz.

BAŞKAN – “Vermeyeceğim.” dedim işte.

OKTAY VURAL (İzmir) – Tutumunuz hakkında söz istedi.

ATILLA KART (Konya) – Ben, tutumunuz hakkında, 63'e göre söz istiyorum.

BAŞKAN – “Vermeyeceğim.” deyince 69'un son maddesini alırım ele.

OKTAY VURAL (İzmir) – Bunu çoğunluk iradesiyle oylatırsanız geçenki kınama gibi olur.

BAŞKAN – “Başkanlıkça kendisine söz verilmeyen kimse direnirse, Genel Kurul, bu konuda görüşmesiz ve işaret oyuyla karar verir.” diyor.

OKTAY VURAL (İzmir) – Yaa... Yaa...

BAŞKAN – Yaa...

OKTAY VURAL (İzmir) – Çok güzel!

ATILLA KART (Konya) – Önce söz vereceksiniz, sonra oylayacaksınız.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Efendim, mesela, oylatın, CHP Grubunu dışarı atalım!

ATILLA KART (Konya) – Önce söz vereceksiniz Sayın Başkan, sonra oylamaya sunacaksınız.

BAŞKAN – Peki, gelin efendim. Üç dakika söz veriyorum size.

Buyurun efendim, buyurun. Üç dakika...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım, bize de geçici ihraç cezası verin!

BURHAN KUZU (İstanbul) – Hayır, size ne oluyor Sayın Vural?

BAŞKAN – Buyurun efendim, buyurun.

Üç dakika söz veriyorum, açıklama yapın.

BURHAN KUZU (İstanbul) – Size ne oluyor anlamadım? Size ne oluyor orada?

OKTAY VURAL (İzmir) – Sana ne oluyor ya?

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – Otur oturduğun yerde, otur!

OKTAY VURAL (İzmir) – Ne oluyor? Ne oluyor Kuzu?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kart, buyurun.

Lütfen...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Kuzu, kuzu kuzu olmaz bu Anayasa değişikliği. Milletın egemenliği kuzu kuzu teslim edilmez bürokratlara, oligarşiye... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Vural... Sayın Vural...

OKTAY VURAL (İzmir) – ...darbecilere, 28 Şubatçılara...

BAŞKAN – Sayın Vural...

OKTAY VURAL (İzmir) – ...teslim etmeyeceğiz!

YAŞAR KARAYEL (Kayseri) – Niye bağıryorsun o kadar?

BAŞKAN – Sayın Kart, buyurun.

Üç dakika süre verdim.

BURHAN KUZU (İstanbul) – Yanlış savunuyor, yanlış! (MHP sıralarından gürültüler)

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – Otur!

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen... Lütfen değerli milletvekilleri...

OKTAY VURAL (İzmir) – Bilmiyorsun ya! Bilmediğın şeylerde ahkâm kesiyorsun ya! Allah'ını seversen, bilseydin bildiğini yapardın Anayasa'da.

BAŞKAN – Sayın Vural, böyle bir usulümüz var mı? Karşılıklı bağırarak Genel Kurulda...

OKTAY VURAL (İzmir) – Bilseydi bildiğini yapardı Anayasa'da.

BAŞKAN – Efendim, böyle bir usulümüz var mı?

HÜSEYİN DEVECİOĞLU (Kilis) – Sayın Başkan, ikaz edin.

BURHAN KUZU (İstanbul) – Sayın Vural...

BAŞKAN – Sayın Kuzu, lütfen siz de müdahale etmeyin.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, oradan Komisyon Başkanı saldırıyor, oradan.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, ben Sayın Kart'ı kürsüye davet ettim.

BURHAN KUZU (İstanbul) – Sen saldırıyorsun, sen! (MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Kuzu, lütfen...

OKTAY VURAL (İzmir) – Ya, anlamıyorsun, bilmezsin!

BAŞKAN – Sayın Vural... Sayın Vural...

BURHAN KUZU (İstanbul) – Sen ne anlarsın ya!

OKTAY VURAL (İzmir) – Bilmediğin konularda kuzu gibi ol! Kuzu gibi ol!

BAŞKAN – Sayın Vural, siz Grup Başkan Vekilisiniz, örnek olmanız lazım milletvekillerine, lütfen... Lütfen...

AYŞE NUR BAHÇEKAPILI (İstanbul) – Lütfen soyadını konuşma konusu yapmayın.

BAŞKAN – Sayın Kart, buyurun efendim.

Sayın Kuzu, siz de lütfen...

4.- *Konya Milletvekili Atilla Kart'ın, Anayasa Komisyonu Başkanı ve İstanbul Milletvekili Burhan Kuzu'nun, şahsına sataşması nedeniyle konuşması*

ATILLA KART (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, tabii teşekkür ediyorum ama şunu da elbette ifade edeceğim: İç Tüzük'ün böylesine açık hükmü karşısında bile böylesine engelleyici ve zorlayıcı bir tavır içine girmeniz gerçekten oradaki tarafsızlık vasfınızla bağdaşmıyor. Artık geldiğimiz aşamada bazı şeyleri aşın Sayın Başkan. İnandırıcı olmak adına, bu Meclisin sağlıklı, verimli çalışması adına bazı duygularınızı lütfen aşın, aşmak zorundasınız.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kart, buyurun, sizi açıklama için davet ettim.

ATILLA KART (Devamla) – Bakın, şimdi burada Sayın Komisyon Başkanı birtakım değerlendirmeler yaptı. Gerçekten benim Sayın Komisyon Başkanının şahsıyla bir ihtilafım yok, olamaz, bunu insani ilişkilerimiz sebebiyle kendisi de ifade edecektir, etmek durumundadır ama bu, mesleki anlamda, akademik anlamda, siyasi anlamdaki çelişkilerini elbette ifade edeceğiz. Bakın, o çelişkileri Adalet Komisyonu Başkanı için de söylüyoruz. Adalet Komisyonu Başkanı bir günden bir güne sizin gibi böylesine demagojiye yönelik bir tavra girmede Sayın Komisyon Başkanı.

BURHAN KUZU (İstanbul) – Bilim adamıyım ben... Saptırma...

BAŞKAN – Lütfen, lütfen Sayın Kuzu...

ATILLA KART (Devamla) – Onun için tahammüllü olun. Niye tahammüllü olun? Çünkü demişsiniz ki, bakın, diyorsunuz ki: “Anayasa Mahkemesinden Yüce Divan yetkisinin alınması gerekir.”

BURHAN KUZU (İstanbul) – Ne var bunda yani demişsem?

BAŞKAN – Sayın Kuzu, lütfen...

ATILLA KART (Devamla) – Kanaatinizi, akademik kanaatinizi daha evvel ifade etmişsiniz, siyasi kanaatiniz de bu kadar açık. Yani bu noktadan sonra tevül götürmez bir şekilde, artık bunu bir manevra alanınız olmayacak bir şekilde ifade ediyorsunuz. O zaman gelin de siyaseten dürüst bir şekilde, en azından bir özür dileyin, kamuoyundan özür dileyin.

BURHAN KUZU (İstanbul) – Ne özrü dileyeceğim?

ATILLA KART (Devamla) – En azından “Efendim, o zamanki benim şahsi görüşümdür, şimdiki resmî görüşümdür.” demek polemigine girmeyin, bunlara tenezzül etmeyin. Ama bu neyi gösteriyor? Asıl önemli olan şu: Böylesine, insanlar, siyasetçiler, akademisyenler, geçmiş söylemlerini -yakın zamandaki, çok eski değil- ayaklar altına almak pahasına, inkâr etmek pahasına bir Anayasa değişikliğini canla başla savunuyorlarsa, o Anayasa değişikliği teklifinin işte güven vermeyen, onun yargı reformuyla ilgisi olmayan, onun hukuk reformuyla ilgisi olmayan boyutu ortaya çıkıyor ve bunu dokunulmazlıklar konusunda da görüyoruz.

Bugünden bugüne Anayasa'nın 14, 76, 83... Bu maddeleri birlikte değerlendirecek bir çalışmaya neden girmediniz? Fikir ve düşünce özgürlüğü adına söylüyorum...

BURHAN KUZU (İstanbul) – Eh, gelmediniz...

ATILLA KART (Devamla) – Böyle bir çalışma yapılmamış iken kalkıp o siyasi iktidara konjonktürel olarak destek vermek durumunda olanların da bunu...

BURHAN KUZU (İstanbul) - Uzlaşma Komisyonuna gelmediniz.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Kuzu...

ATILLA KART (Devamla) – ...bu anlamda öngörüsüz bir tavra girenlerin de bu paketin sıhhati konusunda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kart, teşekkür ederiz efendim.

ATILLA KART (Devamla) – ...yeni bir değerlendirme yapmaları gerektiğini bir kez daha ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yeterli açıklamayı yaptınız.

Çok teşekkür ederiz.

IX- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (S. Sayısı: 497) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, 19'uncu madde üzerinde gruplar adına ikinci söz, Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Akın Birdal'a aittir.

Sayın Birdal, buyurun efendim. (BDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

BDP GRUBU ADINA AKIN BİRDAL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 497 sıra sayılı, Anayasa'nın bazı maddelerindeki değişikliğe ilişkin söz almış bulunuyorum. 19'uncu maddenin üzerine Barış ve Demokrasi Partisi adına görüşlerimizi bildireceğiz. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Şimdi, burada, getirilen değişiklikte esas iki başlık var. Birincisi, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkını getiriyor. İkincisi de yüce mahkemede, Yüce Divanda yargılanacaklarda değişiklik getiriyor, yeni eklemeler getiriyor, generallere ilişkin. Şimdi, burada, tabii, gerekçelerinde tam neden bunun getirildiğine dair fazla ikna edici bir şey yok. Örneğin Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, 2004 yılında, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesindeki dava yükünün azaltılması gerekçesiyle bireysel başvuru yönteminin iç hukukta da tanınmasını öngörüyor. İkincisi de Venedik Konseyinin önerisi var ve böyle bir değişikliği uygun bulacaklarını söylüyorlar.

Biliyorsunuz, daha önce, Avrupa Konseyinin 14 no.lu protokolünden önce, Avrupa Konseyi üyelerinin bireysel başvuru hakkını kendi hukuklarına bırakmışlardı, siyasi iradelerine bırakmışlardı. 1987 yılında -ki 1986 yılında 12 Eylül darbesinin yıkıntıları üzerinde kurulan- İnsan Hakları Derneğimizin kuruluş bildirgesinde iki şey yer almıştı. Birincisi, Avrupa Konseyinin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin yargı yetkisinin tanınması ve bu hakkın kullanılması, ikincisi de -12 Eylül sonucunda Türkiye'yi cezaevine dönüştürmüşlerdi ve bütün, 650 bin insanı sorgudan, işkenceden geçirmişlerdi- genel bir af demiştik. Şimdi artık böyle bir bireysel başvuru hakkını siyasi iradenin kendisine bırakmıyorlar ve bu 14 no.lu protokol uyarınca Avrupa Konseyi, üye ülkelerin hemen hepsinin bireysel başvuru ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin yargı yetkisini tanıması koşulunu getiriyor. Şimdi, Avrupa Konseyi üyesi 54 ülke de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin yargı yetkisini tanımıştır. Ayrıca bu yükü azaltabilmek için -ki Türkiye Almanya'yı örnek almıştır- iç hukuk yolları tüketildikten sonra Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkını getirmektedir.

Şimdi, insan hakları evrenselidir ve evrensel bir hukukun güvencesi altına almak gerekir. Ama şimdi, daha dün Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 2009 yılı raporu yayınlandı ve insan hak ve özgürlükleri ihlalleri açısından Avrupa İnsan Hakları Mahkemesindeki sıralamada Türkiye birinci geldi. Yani örneğin dün yayınlanan raporda, 1959'dan bu yana Türkiye'yle ilgili 2.295 dava karara bağlanmış. Bu davaların 2.017'sinde Türkiye yüklü miktarlarda tazminat ödemeye mahkûm edilmiş. Sadece 46 başvuru lehimize sonuçlanmış. 204 davada ise Türkiye mahkûmiyet kararı neticelenmeden tazminat ödemeyi kabul etmiş ki buna biliyorsunuz "dostane çözüm" diyorlar. Bireysel başvuru hakkını kullananların bu başvurusu kabul edildikten sonra süreç başlatılıyor ve dosya incelemeye alınıyor ve daha sonra devlete "Böyle bir şeyle suçlanıyorsunuz, böyle bir başvuru var, ne diyorsunuz?" deniliyor ve istenilirse dostane bir çözüme bağlanıyor. İşte, bu şekilde 204 davadan, dostane çözüme bağlanmış ve vazgeçilmiş.

Şimdi, hakkında açılan davaların yüzde 86'sını kaybeden Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi önünde hâlen beklemekte olan dosya sayısında da Rusya'dan sonra ikinci sırada gelmektedir. İhlal kararlarının da tasnif edildiği istatistiklerde şikâyetlerin yüzde 32'si adil yargılanma hakkı ve yargılamaların uzunluğu konusundadır. Nitekim, biliyorsunuz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi asıl referans kabul edilmektedir ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin yine ilgili hükümleri -ki, 5 ve 6'nı

maddeleri- adil yargılanma ve savunma hakkını güvence altına almıştır ama ne yazık ki, olağan bir yargılama sistemi olmadığı için Türkiye’de -özel mahkemeler, sıkıyönetim mahkemeleri, askerî mahkemeler, devlet güvenlik mahkemelerinin kararları, hemen hepsi- bu adil yargılanma hakkının ihlal edilmiş olmasından ötürü de Türkiye mahkûm edilmiştir.

Nitekim, şimdi bakan, gerçekten Türkiye’de tutukluluk cezaya dönüşmektedir. Şimdi, örneğin 14 Nisanda birinci yıl dönümünü tamamladığımız, genel başkan yardımcılarımızın içinde yer aldığı, parti meclisi, kadın meclisi ve gençlik meclisinin yöneticilerinin içeride olduğu ve şu anda 1.481’e ulaşan arkadaşlarımız... 14 Nisan da geçti, işte, bugün 26 Nisan, şimdi bir yılı geçti ve iddianame açıklanmadı, yani arkadaşlarımız neyle suçlandıklarını bilmiyorlar. Şimdi, böyle bir şey olur mu insan hakları açısından, kişi güvenliği ve özgürlüğü açısından? İnsanların özgürlüğünden yoksun bırakılması, hukuki değil siyasi bir iradenin eline bırakılabilir mi? Öyle sanıyoruz ki, örneğin Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesinin ya da Cumhuriyet Başsavcısının çekmecesinde bu iddianame. Ne zaman çıkarılacak? Arkadaşlarımızı rehine olarak tutuyorlar ya da başka mahkûmlar da var tabii bu Türkiye’de. Yani ben insan hakları açısından ayrımcılık yapamam, bugün Ergenekon davasında da yargılananlar, onların da tutukluluk hâli elbette cezaya dönüşmektedir ve insan hakları açısından aykırıdır. Kim gerçekten suçluysa çıkarırsın, adil yargılanmasını sağlarsın, savunma hakkını kullanırsın, suçluysa mahkûm edersin, değilse bırakırsın. O nedenle bu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesindeki dosya sayımız azalmak yerine daha da çoğalacaktır. Örneğin çocuklarımızın... Şu anda 1.600’ü aşkın çocuk ve bunları hep konuştuğumuz için artık sizler de biliyorsunuz. Elinde taş izi aranan, bedeninde ter izi aranan ve evlerinden, annelerinden, babalarından ve okullarından yoksun bırakılan çocuklarımız. Elbette bunları Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine götüreceğiz, referans Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, referans Çocuk Hakları Sözleşmesi.

Şimdi, siz hem imza atacaksınız hem de bu Anayasa’nın, yine karşı çıktığımız darbe Anayasası’nın 90’ıncı maddesi uyarınca iç hukukunuza göre düzenleme yapmayacaksınız. Oysa bunu, uluslararası hukuk böyle öngörüyor ve emrediyor.

O zaman, peki, şimdi sormak gerekir, gerçekten, bakan, şimdi, değerli milletvekilleri, örneğin, davaların yüzde 86’sını yitiren Türkiye 2.017 ihlaliyle ilk sırada yer alırken, diğer, işte, Rusya 2’nci sırada 773, sonra İtalya, Fransa ve sıralanıyor ve dikkat ederseniz birtakım Avrupa ülkelerindeki... Avrupa İnsan Hakları Mahkemesindeki dosya sıralaması, bu bizi yanıltmamalı. Örneğin İngiltere, Fransa ve kimi ülkeler temel hak ve özgürlükleri ihlal edildiği için Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvurmamışlar. Yani insanlığa karşı işlenen bir işkence suçundan ötürü gitmemiş dosya ya da kişi güvenliği ve özgürlüğünden yoksun bırakıldığı için başvuru olmamış. Nedir bunlar? Günlük, sıradan, hayatı kolaylaştırıcı hakların ve özgürlüklerin düzenlenmesi.

Bakan, örnek olsun diye söylüyorum, örneğin, uçak üç saat rötâr yapmış ve yolculara bildirilmemiş. Bunun için uçak şirketine dava açıyor, tazminat istiyor yolcu ve bunun reddedilmesi üzerine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gidiyor ya da bir cadde ve sokağın yapılmasını yüklenici almış, demiş ki: “Ben bunu yirmi günde bitireceğim ve sokak sakinlerinin, cadde sakinlerinin, bu yaşayanların hayatını zorlaştırmayacağım.” O yüklenici, taahhüt ettiği süreyi geçirmiş ve oradaki, sokaktaki vatandaş “yirmi gün süre verilmiş olmasına karşılık, otuz gün oldu, hâlâ bitiremiyor” diye dava açıyor ve yükleniciden tazminat alamayınca bunu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine götürüyor. Bu örnekler çok sıralanabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Birdal, ek süre veriyorum efendim.

Lütfen konuşmanızı tamamlayınız.

AKIN BİRDAL (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bir örnek daha vereyim: Örneğin bir havaalanı yakın bir yerleşim yerinde kurulmuş, Almanya’nın bilmem ne kentinde ve insanlar diyorlar ki: Bu uçakların iniş ve kalkışında benim uyum kaçıyor, hastam var, çocuklarım uyuyamıyor. Başvuruyor, havaalanını kaldırıyor arkadaşlar. Artık insan hak ve özgürlükleri arayışımızı, hukukumuzu lütfen biraz evrensel hukuka ve insanlık ailesine göre düzenleyelim. Yoksa, bakan, şuradaki tartışıklarımıza bakan.

Yani şimdi, gerçekten bu devletin parasını... Bunların da miktarları var. Bakın, ödemeler, şimdi, ne kadar yüklü ve 1'inci sıradayız arkadaşlar. Böyle bir yoksul ülke en fazla tazminat ödüyor. Bir ara bunu böyle karikatürize etmişlerdi, dediler ki, işkence yapanların, mahkûmiyetini, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde ne kadar paraya mahkûm olmuşsa işkenceci bunu ödesin diye. Şimdi, siz işkence yapmayı cesaretlendirin. Polis Vazife ve Salahiyetleri Yasası'nı getirin ve insan hak ve özgürlüklerine saldırıları cesaretlendirin ve işkencecileri mahkûm etmeyin, ondan sonra da işkence yapan polise aldığı maaştan tazminatı ödetmeye kalkışın. Bu olmaz.

Şimdi, bu nedenle gerçekten Anayasa'yı sivil, demokratik, çoğulcu bir anayasaya ve başlangıç ilkeleri de, herkesin diliyle, kimliğiyle yaşayabileceği ve Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı olduğunu övünerek söyleyebileceği çoğulcu bir anayasaya dönüştürelim. Ondan sonra maddelerini burada tek tek tartışırız ve konuşuruz.

Ve şimdi, tabii, diğer bölümde de önergemizde görüş bildireceğim ama ikincisinde de söyleyeyim: Generaller... Getiriyor şimdi, Genelkurmay Başkanı, kuvvet komutanları Yüce Divanda yargılanır. Neden böyle bir ayrıcalık tanıyorsunuz generallere yine? Sivil mahkemelerde yargılandılar. Bakın, iki yıldan beri, 1997'de 28 Şubat sonrası, o 28 Şubatın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AKIN BİRDAL (Devamla) – Sayın Başkanım, bir dakikada bitiriyorum.

BAŞKAN – Sayın Birdal, sadece selamlayabilmeniz için mikrofonu tekrar açıyorum. Lütfen Genel Kurulu selamlayın.

AKIN BİRDAL (Devamla) – Peki, efendim.

28 Şubatın mimarı General Çevik Bir -Genelkurmay İkinci Başkanıydı- biliyorsunuz hazırladığı andıçla demokrasimizi andıçlı hâle getirmişlerdi bunlar ve hâlâ bunlar yargılanmadı. İki kez başvuruda bulunduk, çünkü kişileri, kurumları doğrudan hedef gösterdi, ama ikisinde de ne yazık ki, birinde sivil mahkemede, diğerinde de Genelkurmayda, adli müşavirlikte takipsizlik kararı verildi.

Şimdi, nice Yüce Mahkeme diyoruz da onları ayırıyoruz? Sivil mahkemelerde, gelsinler, paşa paşa yargılandılar. Darbeden ötürü yargılandılar, insanlığa karşı suç işlemişlerse yargılandılar, 28 Şubat belgesi yayınlamışlarsa yargılandılar, ama paşa paşa eşit ve özgür, diğer sivil yurttaşlarla birlikte bağımsız mahkemelerde yargılandılar.

O nedenle, biz buna da karşıyız. Doğrusu eşitlikçi, özgürlükçü bir sivil anayasada herkes işlediği suçtan sorumludur.

Bu duygularla hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Birdal, teşekkür ederim.

19'uncu madde üzerinde şimdi söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Oktay Vural'a aittir.

Sayın Vural, buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

On dakika süreniz.

MHP GRUBU ADINA OKTAY VURAL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Anayasa'nın 19'uncu maddesinde, Anayasa Mahkemesinin görev ve yetkilerine ilişkin madde hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, bu vesileyle Giresun Dereli ilçesi Tamdere-Uzundere arasında yola döşenen uzaktan kumandalı bir mayının patlaması sonucu, askerî araçta bulunan astsubay üstçavuş rahmetli olmuştur, şehit olmuştur. Şehidimize Allah'tan rahmet diliyorum, Türk milletinin ve ailesinin başı sağ olsun. Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak da bütün milletvekillerimizin aynı duygularla, bu şehit astsubayımızın, bu askerimizin gerçekten kanının yerde kalmaması için Hükûmetin çalışma yapmasını arzu edeceklerinden eminim. Özellikle Giresun'da bir hafta, on gün önce çıkan birtakım olayların akabinde bugün böyle bir saldırının olması karşısında da Hükûmetin bu açılım politikasının toplumda nasıl bir gerilim doğurduğunun da farkına varmasını diliyorum.

Evet, bugün Anayasa'yı görüşüyoruz. Bugün, burada...

MEHMET SEVİGEN (İstanbul) – Çok kalabalığız Sayın Başkan!

OKTAY VURAL (Devamla) – ...33 tane milletvekili, 34 tane milletvekili AKP Grubundan dinliyor.

Aslında 330'un üzerinde bir iradeniz var. Bugün, burada, bu Anayasa değişikliğinin geçip geçmemesi konusunda millet adına sizler irade kullanacaksınız. Dolayısıyla, bu iradeyi kullanırken bugün burada muhalefet partilerinin hangi konularda endişe duyduğunun zannedirim merak edilmesi gerekiyor ki, vicdanlarımıza göre bu kara yere girdiğimiz zaman oyumuzu onun için kullanalım. Ama maalesef, bugün geldiğimiz bu noktada, gerçekten bugün, sizin iradeniz, yanlış bir iş yaptığımız zaman bedelini milletimizin ödeyeceği bir sürece gidiyoruz. O bakımdan, umarım, burada bulunan milletvekillerinin dışında diğer milletvekillerinden de bugün millet adına size hitap ettiğimiz bu endişelerimiz konusunda gerekli değerlendirmelerini yapmalarını istirham ediyorum.

Biz uzlaşma dedik. Hatta daha önce, Başbakan Yardımcınız bizim zamanımızda, 2001 yılında "Essulhü seyyidül ahkâm" diye Mecelle'nin ilk kaidesini söylediği zaman, konsensüsün ve uzlaşmanın, sulhun hükümlerin en büyüğü, en yücesi olduğuna vurgu yaptığı zaman, biz isterdik ki, o hükmü burada gerçekleştirelim. Birbirimizi anlayalım. Anlarsak... "Anlamazsa -açıkçası- yakınım uzağımdır, anlarsa uzağım yakındır." diye beraber, birlikte anlaşalım dedik. Ama maalesef birbirimizi anlamak için gayret sarf etmediniz. Dayatmayla, Türk milletinin önüne ve Meclise bir dayatmayla, alelacele, çakma imzalarla, daha sonra yenilenmiş imzalarla bir Anayasa değişikliği getirdiniz.

Bugün, Dışişleri Bakanını dinledik. Sınırlarımızı kabul etmeyen, 1 milyon Müslüman Azeri'yi kaçkın durumuna düşürüp, Azerbaycan topraklarının yüzde 20'sini işgal etmiş ve Ermeni soykırım iddialarını haksızca milletimize yapıştırmak isteyen Ermenistan ile uzlaşma ve diyalogun ne kadar önemli olduğunu söyleyenler, bugün maalesef, Milliyetçi Hareket Partisinin ve milliyetçilerin bu konuda uzlaşma adına söyledikleri karşısında çatışmayı gündeme getirmişlerdir.

Dağdakilerle, açıkçası askerimize, polisimize kurşun sıkanlarla empati kurmak, onlarla sulh olmak isteyenler, bugün Mecliste muhalefet partileriyle çatışmayı arıyor. Nereden nereye geliyoruz? Türkiye nereye gidiyor? Bir bunu düşünün lütfen. Yazıktır, günahıtır.

Size soruyorum: Burada bu milleti temsil eden milletvekillerine uzatmadığınız eli Ermenistan'a uzatırken neden acaba bu milletin hakkını, hukukunu korumuyorsunuz? Dağdaki teröristlere iki damla gözyaşı döküp, onlara empati kurarken, Milliyetçi Hareket Partisinin endişelerine niye empati kurmuyorsunuz? Bunlar, gözler ve kulaklar şahadet etsin diye söylüyorum; edecektir.

ABDULLAH ÇALIŞKAN (Kırşehir) – Saçmalıyorsunuz.

OKTAY VURAL (Devamla) – O bakımdan, bugün geldiğimiz bu noktada yurtta çatışma, Mecliste çatışma, Ermenistan'da sulh arıyorlar. Ee, burada sulhu yapacaksınız, burada uzlaşmayı sağlayacaksınız. Milletın ortak değerleri, ortak yasasında uzlaşmayı sağlayacaksınız.

Evet biz "Birlikte rahmet vardır." dedik ve birliğe çağırdık. Ama buna rağmen siz rahmet yanında olmadınız. İşte, bu bakımdan bu yaptığınız doğru değildir.

Yapılmak istenen nedir, değerli milletvekilleri? Evet, yapılmak istenen, Habur'da başlayan açılımı, açılımın açılış merasimini devam ettirmektir. Yapılan odur.

MEHMET NİL HİDİR (Muğla) – Habur'da başlamadı.

OKTAY VURAL (Devamla) – "Meyvelerini veriyor" diyerek, Habur'u açılımın meyveleri olarak sunanlar, açılım merasimi altında, değerli arkadaşlarım, yargının siyasileştirilmesine kadar bu meseleyi götürmüşlerdir.

İşte, bugün istenen nedir bunu sormak... Kim özgürlük istiyor? Bu milleti bölmek isteyenler özgürlük istiyor, bu milletin üniter yapısını değiştirmek isteyenler özgürlük istiyor, ulus devleti değiştirmek isteyenler özgürlük istiyor değerli arkadaşlarım. Bunlar, özgürlüğü isteyenler, kendi bölücülük felsefesini özgürleştirmek isterken maalesef bu birliğimizi ve bütünlüğümüzü de ortadan kaldırmak istiyorlar.

Bunu sadece ben söylemiyorum değerli arkadaşlarım -bilgilerinize sunmak için söylüyorum- işte, açılım eş başkanlarınızdan biri David Phillips'in hazırladığı raporda "Yargı statükocu." diyor. PKK'nın siyasallaşması için... Değerli arkadaşlarım, işte burada rapor. PKK'nın siyasallaşması raporunda "Yargı statükocudur." diyor. "Bunu siyasallaştırmak için yargıyı reforma tabi tutmanız gerekir." diyor.

Bakın, yine David Phillips'in Haziran 2009'da Atlantic Council'da hazırladığı... "Yasal reformları üstlenin. Türkler federalizmi bölünmeyle eş anlamlı gördüğünden, daha az göze çarpan ademimerkezi planları tasarlamalıdır." diyor.

Oyun budur, proje budur değerli arkadaşlar. Bu proje, Erzurum Kongresi'nde, Sivas Kongresi'nde cumhuriyetimizi kuran iradenin projesi değildir. Bu, Sevr'i getirmek isteyenlerin projesidir, Büyük Orta Doğu Projesi'dir.

Evet Kayhan Bey, öyle maalesef. Bunu söyleyen kimdi? Sizin milletvekilinizdi, değil mi? Sayın Aydoğmuş bunu söylemişti. "Bu, Büyük Orta Doğu Projesi. PKK da buna hizmet ediyor." diyor. İşte PKK açılımının Büyük Orta Doğu Projesi'nin bir parçası olduğu ortaya çıkmıştır.

Yine burada söylüyor: "Aşırı tutucu olan yargının ıslahı için..." Tutulan nedir? Anayasa Mahkemesi kararları, devletin ve milletin bölünmez bütünlüğüne aykırı davranışlar karşısında yargının bunu koruması, değerli arkadaşlarım, statükodur. Üniter yapıyı, kamu yönetimi temel kanununu, idari vesayeti ortadan kaldırarak eyaletlere götürecektir bir süreçte üniter yapıya karşı çıkması bir statükodur. O bakımdan, projenin bu olduğunu bilmemiz lazım.

Şunu söylüyorum değerli arkadaşlarım: Hepimiz kendimize gelelim. Habur'da o yargılama yapılırken, o yargılama yapılırken, mobil mahkeme kurulup gümrük binasında o yargılama yapılırken "Türk bayrağı sıkıntı doğurur." derken düşünelim değerli arkadaşlar. Nereye gidiyoruz? Nereye gidiyoruz? Bakın, bunu ben size söylüyorum: Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak, bu açılım konusundaki öngörülerimizle, başından beri karşı çıktık ve iyi yaptık; Habur'daki rezalete ortak olmadık, "Orada güzel şeyler oluyor." diyen zihniyetle ortak olmadık.

O bakımdan, bugün geldiğimiz bu noktada, açıkçası, bu proje Anayasa Mahkemesine üye atamak suretiyle, bürokratik bir atamayla açılımın altyapısını hazırlamaktır. Minare çalınmıştır, kılıf hazırlanmaktadır. Başbakan söylüyor: 17 Nisanda, altyapısını hazırlıyoruz diyor. Şimdi size soruyorum: Peki, üstyapı nedir? Üstyapı nerede?

MEHMET NİL HİDİR (Muğla) – Paranoya...

OKTAY VURAL (Devamla) – Üstyapı işte buralarda, saklıyorlar değerli arkadaşlarım, saklıyorlar. İşte, üstyapıyı yapmak istiyorlar. Neyle? Habur hukukuyla. Yaz oğlum "Pişman olduğuna..." "Pişman mısın?" "Değilim." Yaz oğlum "Pişman olduğuna..." Bu, yargının siyasallaşması kötü bir şeydir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Vural, size de ek süre veriyorum, konuşmanızı tamamlayın lütfen efendim.

OKTAY VURAL (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, Anayasa Mahkemesinin bazı kararlarını beğeniriz beğenmeyiz, beğenmediğimiz kararları olur. 367'yi aştık, 411'de eğer bizim dediklerimizi yapsaydınız, 411'de de sorun çıkmayacaktı ama özellikle 411'in iptal edilmesi için zemin hazırladınız ama eğer yargıyı siyasalleştirecek...

LÜTFİ ÇIRAKOĞLU (Rize) – Tuzak kurdunuz!

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen müdahale etmeyin.

OKTAY VURAL (Devamla) – Samimi değildin demek ki, değil mi? İman olacak insanda, iman...

LÜTFİ ÇIRAKOĞLU (Rize) – 411'e tuzak kurdunuz!

OKTAY VURAL (Devamla) – İman olacak...

LÜTFİ ÇIRAKOĞLU (Rize) – Tuzak kurdunuz!

OKTAY VURAL (Devamla) - İman olacak, değil mi? Niyetin yoktu, değil mi? (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sizi gidi...

Evet, değerli arkadaşlarım...

Sayın Başkanım, müdahaleyi susturur musunuz.

Sayın milletvekilleri, Sayın Başbakan 3 Temmuz 2004'te...

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen yerimizden müdahale etmeyelim efendim. Biraz sonra sizin grup başkan vekiliniz çıkar, cevap verir. Niye böyle? Karşılıklı olmaz... Hatip kürsüde konuşacak, düşüncelerini açıklayacak.

Buyurun Sayın Vural.

OKTAY VURAL (Devamla) – 3 Temmuz 2004'te baş örtüsüyle ilgili geldikleri zaman "Biz Hükümet olarak bu bedeli ödemeye hazır değiliz." diyen Başbakanın, PKK açılımı konusunda "Her türlü bedeli ödemeye hazırız." demesi...

Değerli arkadaşlarım, nereye gittiğimizi iyi görelim. Bakın, bugün, burada, 1 Mart Tezkeresi'nin geçmemesini sağlayan milletvekilleri, o zaman... O da söylemişti geçmesi için, ama bugün, burada,

geçmemesinden dolayı, Sayın Başbakan gidip "Biz demokrasiyi istedik, hatta biz de bunu reddettik." diyebilmiştir. Bugün yapmanız gereken, partinizi ve Başbakanı bu yapılan yanlıştan döndürme fırsatıdır. İradenizle yapacaksınız ve yarın öbür gün bunu kullandığınız zaman, biliniz ki belki o zaman da hayırla yâd edilirsiniz. O bakımdan, yapmanız gereken şey parmaklarınızı kullanırken, pullarınızı kullanırken Ermenistan'a diyalog ve uzlaşma çağrıları yapanların bugün bizim bu endişelerimiz karşısında da kalplerinde "Ne yapıyoruz acaba?" diye düşüncelerini istirahat ediyorum. Düşman mıyız biz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Ek süreniz de doldu. Selamlama yapabilmemiz için mikrofonu bir kez daha açıyorum. Sadece Genel Kurulu selamlayın Sayın Vural.

OKTAY VURAL (Devamla) – Evet, Sayın Başkanım, tabii, şimdi, konuşurken, siz konuşuyorsunuz, ben kesiyorum.

BAŞKAN – Hayır, hayır, ben uyarı için...

OKTAY VURAL (Devamla) – Hayır, daha öncekini söylüyorum. Siz konuşurken ben konuşmam. Dolayısıyla siz oradan buraya müdahale ederken ben susuyorum, değil mi?

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

SUAT KILIÇ (Samsun) – Böyle bir usul mü var ya?

BAŞKAN - Açtım efendim tekrar. Lütfen...

OKTAY VURAL (Devamla) – Evet, değerli arkadaşlarım, Anayasa Mahkemesinin bir görevi de yolsuzlukları kontrol etmektir. Bakın, değerli arkadaşlarım, Mutaffin Suresi'nde diyor ki: "Yazıklar olsun yolsuzluk yapanlara!" "Yazıklar olsun!" diyor değerli arkadaşlarım. İşte yolsuzluk yapanların yargılanacağı Yüce Divana yargıç atayarak yolsuzluktan kurtulmak isteyenler, buna alet olanlar, değerli arkadaşlarım, lütfen dikkatli olunuz ve şunu söylüyorum son söz olarak, Hazreti Ali diyor ki: "Hak sözle batılı murat ediyorlar." Bu duruma düşmeyelim.

Saygılarımla. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MEHMET NİL HIDIR (Muğla) – Yazıklar olsun!

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Yahu, laf yetiştirmektense bir saniye bir düşün ya, bir düşün!

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen değerli arkadaşlar...

MEHMET NİL HIDIR (Muğla) – Ben düşünüyorum, sen düşünüyor musun?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Laf yetiştirmek dışında bir şey yok!

EŞREF KARAİBRAHİM (Giresun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Lütfen karşılıklı konuşmayalım değerli arkadaşlarım.

Şimdi, gruplar adına son konuşmaya sıra geldi ancak Sayın Karaibrahim, bir şey söyleyeceksiniz, demin...

EŞREF KARAİBRAHİM (Giresun) – Şehitlerle ilgili bir açıklama yapacağım. Giresun'da biraz önce elim bir olay oldu, onunla ilgili.

BAŞKAN – Anladım, yerinizden İç Tüzük'ün ilgili maddesi gereğince bir açıklama yapmak istiyorsunuz.

Tabii, buyurun oturun, mikrofonunuzu açacağız efendim.

Üç dakika içerisinde meramınızı anlatın.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

11.- Giresun Milletvekili Eşref Karaibrahim'in, Giresun ili Dereli ilçesi Tamdere mevkinde teröristlerce yola döşenen mayının uzaktan kumandayla patlatılmasıyla şehit olan astsubaya Allah'tan rahmet, yakınlarına ve Türk milletine başsağlığı, yaralı 2 ere acil şifalar dileyen açıklaması

EŞREF KARAİBRAHİM (Giresun) – Yok, benimki kısa bir konuşma.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önce aldığımız bir habere göre -hepiniz de biraz önce duyduunuz- Giresun Dereli-Şebinkarahisar yolunda yola döşenen bir mayınla 1 astsubayımız şehit, 2 askerimiz yaralıdır. Başsağlığı diliyorum askeriyemize, ailesine başsağlığı diliyorum, Allah rahmet eylesin diyorum.

Giresun'da böyle olayların hiç olmadığını biliyoruz. Bilmeliler ki, bu açımdan sonra bu olaylar gerçekleşmeye başladı ama herkes bilmelidir ki Giresun'da böyle bir olayın yaşanmasına Giresun halkı hiçbir zaman izin vermeyecektir. Bunu herkesin bir defa daha bilmesini istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, Sayın Karabrahim, teşekkür ederiz.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (S. Sayısı: 497) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, gruplar adına son söz, AK PARTİ Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Suat Kılıç'a aittir.

Sayın Kılıç, buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SUAT KILIÇ (Samsun) – Sayın Başkan, çok saygıdeğer milletvekilleri; mevcut Anayasa'mızın 148, değişiklik teklifimizin 19'uncu maddesi üzerinde AK PARTİ Grubunun görüşlerini sizlerle paylaşmak üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesile ile yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Çok saygıdeğer milletvekilleri, 148'inci maddede öngörülen değişiklik, Türkiye Cumhuriyeti'nin anayasal düzeni içerisinde yepyeni bir başvuru yolunu beraberinde getirmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin özel vurgular yapmış olduğu bu düzenleme Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru imkânını içermektedir. Bilindiği gibi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi mevcut durumda, ülkelerden kendisine yönelik olarak yapılan başvurularda, başvuru sahibinin ülkesindeki bütün hukuk yollarını tüketip tüketmediğine bakmaktadır. Bununla birlikte başvuru sahibinin varsa bireysel başvuru yoluna müracaat edip etmediğini gözlemlemektedir. Türkiye açısından yapılan başvurular nazarı dikkate alındığı vakit bu yönde bir imkânın mevcut olmamasından dolayı, bireysel başvuru yolu bir süzgeç görevini göremediğinden dolayı Türkiye aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvurular maalesef olmaması gerektiği kadar yüksek bir rakama ulaşmış bulunmaktadır. Bugün itibarıyla, tabii rakam değişken olmakla birlikte, Rusya, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine ihlaller konusunda en fazla şikâyet edilen ülkedir, ikinci en fazla şikâyet edilen ülke maalesef Türkiye Cumhuriyeti'dir.

ALGAN HACALOĞLU (İstanbul) – AKP'nin ayıbıdır bu!

SUAT KILIÇ (Devamla) – Bu arada Avrupa İnsan Hakları Mahkemesindeki bu şikâyetler tazminat davalarına konu olabilmektedir, Türkiye'nin mahkûmiyetleriyle neticelenebilmektedir. Türkiye'nin iç hukuk yolundaki aksaklıklar buna neden olabiliyor olabilir, Türkiye mevzuatında Avrupa hukukuna belli noktalardaki uyumsuzluklar bu başvuru sayısının fazlalığının gerekçesi olabilir ya da temyiz süreçlerinin uzuyor olması bu sürecin gerekçesi olabilir ama her ne olursa olsun önemli olan realitedir. Gerçek şudur ki: Türkiye Cumhuriyeti devleti Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine hukuk yolunda en fazla şikâyet edilen ikinci ülke durumundadır.

ALGAN HACALOĞLU (İstanbul) – Çok doğru söylüyorsunuz, çok doğru!

SUAT KILIÇ (Devamla) – Anayasa değişikliği teklifinin altında imzası bulunan milletvekilleri olarak arzu ediyoruz ki bu değişikliğin sağlanmasıyla birlikte Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde ve Türkiye'nin çağdaş standartları yakalayabilmiş ülkelerdeki uygulamaya ilişkin sakıncalı ya da imajı bozan aksaklıkları ortadan kaldırılabilsin.

148'inci maddede öngörülen değişikliklerle, değerli arkadaşlarım “ve bireysel başvuruları karara bağlar” demek suretiyle Anayasa Mahkemesinin mevcut görevleri arasına “Kanunların, kanun hükmünde kararnamelerin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas bakımından uygunluğunu denetler.” şeklindeki anayasal görevlerine ilaveten “bireysel başvuruları karara bağlar” görevi Anayasa Mahkemesine bir görev olarak düzenlenmektedir.

Burada, hemen, aynı madde kapsamında bireysel başvurularla ilgili çerçevenin de dizayn edildiğini sizlerle paylaşmak istiyorum: “Herkes, Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden,

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Başvuruda bulunabilmek için olağan kanun yollarının tüketilmiş olması şarttır.”

Hangi çerçevede başvurulacağına dikkat edildiğinde ve olağan kanun yollarının tüketilmiş olması gereği dikkate alındığında, bireysel başvuru yolunun açılmasına ilişkin olarak Yargıtayımız tarafından seslendirilen kaygıların da esasında çok kaygı yaratacak düzeyde olmadığı, bu yöndeki endişelerin ifade edilen çerçevede sakıncalar yaratmayacağı görülecektir, gözlemlenecektir.

Hükmün düzenlemesine ilişkin teklife devamlı ifade ediyorum: “Bireysel başvuruda kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlarda inceleme yapılamaz.” Yani, Anayasa Mahkemesi, bireysel başvuruları değerlendirirken bir birinci derecede mahkeme ya da bir temyiz mahkemesi göreviyle hareket etmeyecek, buna ilişkin kayıt, yine, Yargıtayımızın bireysel başvuru müessesesine yönelik itirazlarının beklenen ya da umulan kaygıları yaratmayacağı noktasında önemli bir güvencedir. “Bireysel başvuruya ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.” Bu, alışık olduğumuz rutin bir düzenleme.

Aynı maddeyle birlikte, değerli arkadaşlar, yargılamada belli makam sahipleriyle ilgili boşluğun giderilmesi amaçlanmıştır. Şu anki düzenlemeye göre, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı, Başbakanı ya da Bakanlar Kurulu üyeleri görevleriyle alakalı suçlardan dolayı Anayasa Mahkemesinde Yüce Divan sıfatıyla yargılanırlar.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının nerede yargılanacağına dair bir düzenleme var mı? Yok. Yeni getirdiğimiz değişiklik teklifi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının da göreviyle alakalı suçlarda Anayasa Mahkemesinin Yüce Divan yetkisine tabi olmasını öngörmektedir. Bununla birlikte, yargılanmaları noktasında mahkemenin adının netleştirilmesi hususunda boşluk bulunan bir düzenleme de gerçekçi bir adımla nihayete kavuşturulmuş olacak. Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri komutanları ile Jandarma Genel Komutanı da görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divanda yargılanırlar. Yani, burada, Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulu üyeleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı ve bununla birlikte Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanlarının da Yüce Divan yargısına, yargı yetkisi noktasında yetkilendirilmesine ilişkin düzenleme yapılmış oluyor.

Çok değerli milletvekilleri, düzenleme, gerek bireysel başvuru gerekse yargı merci belli olmayan makam sahiplerinin nerede yargılanacağına dizayn edilmesi noktasında son derece demokratik, Avrupa hukukuna paralel, çağdaş demokrasilerin beklenti ve taleplerine cevap verir mahiyette bir düzenlemedir.

Esasında Anayasa Değişikliği Teklifi’imiz muhalif bütün duruşlar, siyasi partiler arasındaki negatif bakış açıları ve olumsuz yaklaşımlar bir kenara bırakılarak değerlendirildiğinde, altında imzalarımızı barındıran bu Anayasa Değişikliği Teklifi’nin Türkiye’de daha fazla demokrasi, daha geniş bir özgürlük alanı ve daha güçlü bir hukuk devleti amaçladığı herkes tarafından görülecektir.

Madde madde incelenip değerlendirildiği zaman bu Anayasa Değişikliği Teklifi’nin Anayasa Mahkemesine ilişkin hükümleri noktasında da, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısına ilişkin değişiklikler bağlamında da, siyasi partilerin kapatılmalarıyla ilgili düzenlemelerin yapılması hususunda da evrensel demokratik kriterlerle birebir örtüşen bir yaklaşım içerisinde hazırlanmış olduğu görülecektir ama maalesef Anayasa Değişikliği Teklifi’ne bugüne kadar hiç kimse gerçekçi bir pencereden bakmayı denemedi. Herkes bulunduğu yerin penceresinden, kendi siyasal görüşleri zaviyesinden ve kendi muhalif bakış açısıyla hapsedildiği yerden bu değişiklik teklifinin hükümlerini mahkûm etmenin gayreti içerisinde oldu. Zaten, bu noktadaki eleştiri zorluğunu, kürsüye gelen hatiplerin yaklaşımlarından da rahatlıkla görebiliyoruz. Ekmek fiyatlarından yalan yanlış rakamlarla bahsedildi; madde üzerinde alınan sözlerde maddenin içine hiç girilmeksizin cümleler sarf edildi; Anayasa Değişikliği Teklifi’nin maddeleri üzerinde gruplar adına sözler alındı, demokratik açımdan, Habur’dan, şuradan, buradan söz edildi; maddenin özüne giren, maddeleri özünden eleştiriye tabi tutan, “Yarın referanduma gidilmesi hâlinde halkımızın bu maddelere ret oyu vermesini şu nedenle istiyoruz.” diyen herhangi bir açıklama, herhangi bir konuşma sağlıklı bir hukuk zemininde ve inandırıcı bir temelde maalesef kurgulanamadı.

Değerli arkadaşlarım, Anayasa Değişikliği Teklifi’nin uzaktan yakından Habur’la, şurayla, burayla alakası yoktur.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Var, var. Nasıl böyle söylersiniz!

SUAT KILIÇ (Devamlı) - Anayasa Değişikliği Teklifi Türkiye’ye daha fazla demokrasi getirmeyi amaçlamaktadır, doğru; Anayasa Değişikliği Teklifi Türkiye demokrasisini yerel standartlardan evrensel standartlara kavuşturmayı amaçlamaktadır, bu da doğru.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Dönüştüremeyeceksiniz.

SUAT KILIÇ (Devamla) - Bakınız, “demokratik açılım” dediğimiz şeyi bir bölgeye, bir coğrafyaya, bir soruna hapsedip bırakamazsınız. Evet, biliyorum, terörle mücadele bir istismar aracı olarak birileri tarafından kullanılacaktır...

OKTAY VURAL (İzmir) – Ayıp be, ayıp!

SUAT KILIÇ (Devamla) - ...demokratik açılım süreci bir istismar aracı olarak birileri tarafından kullanılacaktır, Habur meselesi bir istismar aracı olarak birileri tarafından kullanılacaktır ama biz bütün bu istismar arayışlarının...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EŞREF KARABRAHİM (Giresun) – Daha yeni 2 tane asker şehit oldu!

ABDULLAH ÖZER (Bursa) – O sizin başınıza patlayacak!

BAŞKAN – Sayın Kılıç, süreniz doldu, lütfen tamamlayınız. Size de ek süre veriyorum efendim, buyurun.

SUAT KILIÇ (Devamla) - ...karşısında bütün sorunların tek çözüm yolunun demokrasi olduğuna inanmaya devam edeceğiz.

OKTAY VURAL (İzmir) – Kan üzerinden siyaset yapıyorsunuz be!

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – İstismar sizden sorulur, sizden!

BAŞKAN – Lütfen sayın milletvekilleri, lütfen... Lütfen...

SUAT KILIÇ (Devamla) - Bütün sorunların tek çözüm yolunun özgürlüklerden geçtiğine inanmaya devam edeceğiz, Türkiye'nin var olan bütün problemlerini çözebilmenin...

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – En büyük problem sizsiniz, en büyük problem!

SUAT KILIÇ (Devamla) - ...yegâne yolunun hukuk devletinin sınırları içerisinde kalmak olduğuna ilişkin inancımızı biz korumaya devam edeceğiz. Hiçbir terör örgütü ve terörist faaliyet demokrasi karşısında direnç gösterememiştir, hukuk devleti karşısında direnç gösterememiştir.

ABDULLAH ÖZER (Bursa) – Affettiniz ya!

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Onların ruhlarını incitme! Daha bugün şehitlerimiz var.

SUAT KILIÇ (Devamla) - Bütün bu sıkıntıların tek çözüm yolu demokrasidir, daha fazla demokrasidir, daha fazla özgürlüktür, hukuka, hukukun üstünlüğüne sahip çıkmaktır.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Çadır mahkemeleri mi!

SUAT KILIÇ (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, bakınız, yapılmakta olan iş Türkiye açısından ve aziz Türk milleti açısından çok doğru bir iştir.

ABDULLAH ÖZER (Bursa) – Konuştukça batıyorsun.

SUAT KILIÇ (Devamla) - İnaniyorum ve biliyorum ki, bu Anayasa Değişikliği Teklifi'ne kabul oyu veremeyenler aslında içlerinde derin bir teessür hissetmektedir.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Günah çıkartıyorsun, günah!

ATİLA EMEK (Antalya) – Hayallerini sevsinler senin, hayallerini! Hayallerinle yaşa!

SUAT KILIÇ (Devamla) – O nedenledir ki, bu Anayasa değişikliği teklifini eleştirirken ayetlere, hadislere bile sığınanlar baş gösterebilmektedir.

S. NEVZAT KORMAZ (Isparta) – İstismarı en iyi sen bilirsin, sen!

SUAT KILIÇ (Devamla) – Ama değerli arkadaşlarım, ben şunu ifade edeyim: Demokrasi zemininde doğru bir iş yapıyoruz.

OKTAY VURAL (İzmir) – Yanlış, hayırlı değil.

SUAT KILIÇ (Devamla) - Milletvekillerimiz gizli oylarıyla, İç Tüzük'ün, Anayasa'nın emirlerine paralel bir şekilde tercihlerini ortaya koyabiliyorlar. Çünkü yapılmakta olan iş önemli ve değerli bir iş.

OKTAY VURAL (İzmir) – 1 Marta da Recep Tayyip Erdoğan “doğru” diyordu.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Size kansaydık 1 Mart geçecekti! Hâlâ Amerikan işgalinde olacaktı Türkiye.

SUAT KILIÇ (Devamla) - Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda kapsamlı ve sağlıklı bir değişiklik yapıyoruz.

Bu süreçte beni üzen bir tek şey var: Bu kürsüye gelip bu kadar konuştuğu hâlde, bu kadar eleştirdiği hâlde, bu kadar bu Anayasa değişiklikleri kınayıp tenkit ettiği hâlde “ret” oyu verme hakkına bile sahip olmayan ana muhalefet milletvekillerinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ATİLA EMEK (Antalya) – Sen işine bak işine! Sana mı ortak olacağız! Çabaladıkça batıyorsun zaten. Hadi kaderinle baş başa!

BAŞKAN – Sayın Kılıç, ek süreniz de doldu efendim. Selamlama için mikrofonunuzu tekrar açıyorum, lütfen Genel Kurulu selamlayınız.

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Sen kendi adına konuş, kendi adına!

ATİLA EMEK (Antalya) - Sen kendi hâline bak!

BAŞKAN – Lütfen değerli arkadaşlar...

SUAT KILIÇ (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, her milletvekili kendi özgür iradesiyle “kabul”, “ret” veya “çekimser” oyunu kullanma imkânına kavuştuğu gün ben de Türkiye'nin demokrasisi yerel olmaktan çıkmış, evrensel olmaya hak kazanmıştır diyeceğim.

Sizleri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ATİLA EMEK (Antalya) – Hadi... Senin bataklığına düşmeyeceğiz!

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Sayın Başkan, ana muhalefet partisi milletvekillerine isim vererek sataştı. İki dakika açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Tabii efendim, buyurun.

Ana muhalefet partisinden bahsetti, bir açıklama yapacaksınız.

İki dakika yeter mi efendim? İki dakikada özetlersiniz siz efendim.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- İzmir Milletvekili K. Kemal Anadol'un, Samsun Milletvekili Suat Kılıç'ın, grubuna sataşması nedeniyle konuşması

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Değerli arkadaşlar, bu müzakereler istenilmeyen bir istikamette sürüyor. Ben vaktinizi fazla işgal etmeyeceğim, ancak bir parti genel merkezinin, iktidar partisinin genel merkezinde hazırlanan bir taslak, âdeta bir partinin İç Tüzük'ü niteliğinde bir taslak burada ulusal mutabakat aranmadan sadece bir partinin, çoğunluk partisinden, iktidar partisinden dayatmasıyla Anayasa maddesi hâline getirilmeye çalışılıyor. Cumhuriyet Halk Partisi ve diğer muhalefet partileri milletvekilleri istedikleri gibi özgürce hareket etmektedirler. Sanki oy kullanmamak suçmuş gibi çıkıp burada hesap soracaksınız.

ABDULLAH ÇALIŞKAN (Kırşehir) – Bırakın o zaman.

K. KEMAL ANADOL (Devamla) - Sizden alacak dersimiz yok, sizden alacak dersimiz yok! (CHP sıralarından alkışlar) Sizin bu kürsüdeki sözlerinizi dinlemeye ihtiyacımız da yok. İhtiyacımız da yok! Eğer sizin her dediğinize kansaydık... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Bir dakika arkadaşlar...

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

K. KEMAL ANADOL (Devamla) – Eğer sizin her dediğinize kansaydık, 1 Mart Tezkeresi bu Meclisten geçerd, 60 bin Amerikan askerinin işgali altında olurdu Türkiye şu anda. Irak'ta öldürülen 1 milyon Müslüman'ın sorumluları arasında Türkiye Cumhuriyeti de olurdu. İyi ki sizi dinlemedik, doğru yaptık, kaç sene sonra ortaya çıktı.

Yüce Meclise saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki Sayın Anadol.

Sayın milletvekilleri, şahısları adına konuşmalara geçiyoruz.

İlk söz...

NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim...

NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Sayın Başkan, kısa bir söz almak istiyorum, kısa bir açıklama yapacağım.

BAŞKAN – Yerinizden mi efendim?

NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Evet.

BAŞKAN – Tabii buyurun.

Sanıyorum Sayın Karabrahim'in demin gündeme getirdiği konuyla ilgili.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Bir iktidar partisi, bir ana muhalefet partisi, araya nasıl gireceğiz?

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

12.- Giresun Milletvekili Nurettin Canikli'nin, Giresun ili Dereli ilçesi Tamdere mevkinde teröristlerce yola döşenen mayının uzaktan kumandayla patlatılmasıyla şehit olan astsubaya Allah'tan rahmet, yakınlarına ve Türk milletine başsağlığı, yaralı 2 ere acil şifalar dileyen açıklaması

NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bugün, bildiğiniz gibi, Giresun'da Dereli-Tamdere arasında teröristlerin yola döşediği mayının uzaktan patlatılması neticesinde 1 astsubayımız şehit olmuş, 2 güvenlik görevlimiz de yaralanmıştır. Şehidimize Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine ve bütün milletimize baş sağlığı diliyorum, yaralı askerlerimize de acil şifalar diliyorum. İnşallah, temennimiz, ümidimiz en kısa zamanda şehidimizin ve yaralılarımızın kanının yerde kalmaması, güvenlik güçlerimizin teröristleri en kısa zamanda etkisiz hâle getirmeleri. Allah yardımcıları olsun.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkan, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak da...

BAŞKAN - Bir söz talebi daha var. Sayın Sönmez, siz mi talepte bulundunuz efendim?

H. HASAN SÖNMEZ (Giresun) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

13.- Giresun Milletvekili H. Hasan Sönmez'in, Giresun ili Dereli ilçesi Tamdere mevkinde teröristlerce yola döşenen mayının uzaktan kumandayla patlatılmasıyla şehit olan astsubaya Allah'tan rahmet, yakınlarına ve Türk milletine başsağlığı, yaralı 2 ere acil şifalar dileyen açıklaması

H. HASAN SÖNMEZ (Giresun) – Sayın Başkanım, epey süre oldu ama herhâlde ekrana sıkı bakamadığımız için yeni gördünüz.

BAŞKAN – Evet.

H. HASAN SÖNMEZ (Giresun) – Teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için.

Ben de Giresun ilimiz Dereli ilçesi Tamdere mevkinde teröristlerce yola döşenen mayının uzaktan kumandayla patlaması sonucu şehit olan astsubayımıza Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına ve milletimize başsağlığı diliyorum, yaralı 2 erimize şifalar diliyorum ve bu olaya sebep olan teröristlerin en kısa sürede yakalanarak adalete teslim edilmelerini ümit ediyorum ve bekliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Sönmez, teşekkür ederim.

Bana ulaşmış bu konuda başka bir söz talebi yok.

Ben de arkadaşlarımızın bu dileklerine...

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim?

MEHMET ŞANDIR (Mersin) - Aynı konuda Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak...

BAŞKAN – Sayın Şandır, tabii.

Buyurun efendim.

14.- Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın, Giresun ili Dereli ilçesi Tamdere mevkinde teröristlerce yola döşenen mayının uzaktan kumandayla patlatılmasıyla şehit olan astsubaya Allah'tan rahmet, yakınlarına ve Türk milletine başsağlığı, yaralı 2 ere acil şifalar dileyen açıklaması

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak, Giresun'da yaşanan bu menfur hadiseyi şiddetle ve nefretle kınıyoruz. Milletimizin başı sağ olsun.

Bu olay bir olayı daha dikkate getirmeli. Giresunlular bilirler, bölücü terör örgütü dağların Karadeniz tarafına inememişti, yıllardır bu gayret içerisinde bu mücadeleyi veriyorlardı ama şimdi, sahile çok yakın bir mesafede uzaktan kumandalı mayın döşeyerek 1 askerimizi şehit etmişlerdir, 3 askerimizi de yaralamışlardır.

Bu olayın, bir hafta önce yine Giresun'da -aynı mahiyette olmasa bile- bir çatışmanın sonrasında cereyan etmiş olması, aynen Samsun'daki gibi gene kınadığımız bir olay sonrası yine böyle ölümlü bir saldırının organize edilmiş olması, ortaya konulmuş olması Hükümeti ve Türkiye'yi, tüm toplumu bu konuda duyarlı ve dikkatli olmaya mecbur bırakmalı. Bunu bir uyarı olarak ifade ediyorum ve bu noktada Hükümeti daha duyarlı olmaya... Ve bu "açılım" denen hadisenin, korkarız ki daha kötü sonuçlara ulaşacağı gibi bir endişemizi de ifade ediyor, tekrar milletimizin başı sağ olsun, şehidimize rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyoruz efendim.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyoruz.

Başkanlık Divanı olarak biz de tabii ki rahmet diliyoruz şehidimize ve yaralılarımızın kısa sürede sağlıklarına kavuşmalarını temenni ediyoruz, ailesine ve milletimize başsağlığı diliyoruz.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (S. Sayısı: 497) (Devam)

BAŞKAN - Şahıslar adına ilk söz, Bartın Milletvekili Sayın Yılmaz Tunç.

Sayın Tunç, buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa'nın 148'inci maddesinde değişiklik yapan 19'uncu madde hakkında şahsım adına söz almış bulunuyorum, bu vesileyle, yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Ben de Giresun'da şehit olan astsubayımıza Allah'tan rahmet diliyor, yaralı askerlerimize acil şifalar diliyorum ve bu olayın faillerini, terörü nefretle kınıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu maddeyle Anayasa Mahkemesinin görev ve yetkileri arasına Anayasa'da güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından ihlal edildiğini iddia eden vatandaşlarımızın bireysel başvurularının incelenmesi dâhil edilmekte, Yüce Divan kararlarının yeniden incelenmesini talep etme imkânı getirilmekte, Yüce Divan sıfatıyla yargılanacak kişiler arasına Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanları da eklenmektedir.

Değerli milletvekilleri, anayasal sistemimizi çağın gereklerine yaklaştıran, demokratik hukuk devleti ilkelerine uyarlayan bu önemli değişikliklerin, muhalefete mensup milletvekilleri tarafından sürekli çarpıtıldığını, maddelerin içeriğini, ne getirdiğini tartışmak yerine sadece sloganik ifadelerle yersiz itirazlarda bulunulduğunu görmekteyiz. Anayasa yargısının daha süratli ve etkin bir biçimde çalışmasını sağlamak için üye sayısını artırmanın, bütün çağdaş demokrasilerde olduğu gibi yasama organından üye seçilmesinin, vatandaşlarımız için bireysel başvuru yolunun getirilmesinin neresi hukuk devleti ilkesine aykırıdır? Her önergesinin gerekçesinde "Bu teklifin içerisinde millet yoktur." diyenler, vatandaşlarımızın haklarını Avrupa'da aramadan önce kendi ülkesinde arayabilmesinin yolunu açan bu düzenlemeye neden karşı çıkmaktadırlar?

Anayasa Mahkemesine üye seçiminde Cumhurbaşkanının yetkilerinin genişletildiğinden bahsedilmektedir; teklife bakıyoruz, bunun tam tersi. Cumhurbaşkanı mevcut düzenlemede Anayasa Mahkemesinin 15 üyesinin tamamını seçerken, getirilen düzenlemeyle mahkemenin üye sayısı 17'ye çıkarılmakta, Cumhurbaşkanının seçeceği üye 14'e düşürülmektedir. Anayasa Mahkemesinin 17 üyesinden 3 üyesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilmesine de itiraz edilmektedir. Anayasa Mahkemesi bulunan dünyanın bütün gelişmiş demokrasilerinde, Anayasa Mahkemelerinin demokratik meşruiyetini kuvvetlendirmek için yasama organlarından üye seçilirken yasama organından üye seçmeyen tek ülke Türkiye'dir. Bizim yasama organımızın üye seçemeyeceğini savunmak, daha da ileriye giderek bunun Anayasa'nın 2'nci ve 4'üncü maddelerine aykırı olduğunu, hukuk devletini ortadan kaldırmaya yönelik olduğunu savunmak, hukukun üstünlüğünü, hukuk devletini, demokrasi ve cumhuriyeti, millet iradesini içine sindirememiş olmanın bir göstergesidir.

Anayasa Mahkemesinin yeni oluşumunda hukukçu olmayan yargıç yapılanmasının artırıldığı yönündeki eleştiriyi yapanlar değişiklik teklifini bir kez daha okusunlar, bir de mevcut düzenlemeye baksınlar. Hangisi hukukçu üye yapılanmasına daha müsaitmiş görürler. Cumhurbaşkanının doğrudan seçeceği üye sayısının 3'ten 4'e çıkarılarak bu sayının hukukçular lehine artırılması, YÖK'ün teklif edeceği 2 üyenin hukukçu olma zorunluluğunun getirilmesi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin baro üyesi bir hukukçuyu seçme imkânı getirilmiş olması karşısında yeni oluşumda mevcut duruma göre hukukçu üyelerin sayısı artarken hukukçu olmayan üye sayısının artacağını savunmak teklifi kasıtlı olarak çarpıtmaktan başka bir şey değildir.

Değerli milletvekilleri, muhalefet olmak her şeye karşı çıkmak olmamalıdır. Bütün siyasi partilerin programlarında vaat ettikleri geç kalınmış bu düzenlemeleri bugüne kadar gerçekleştiremediğimiz için bu milletten özür dilemek yerine, yıllardır konuşulan ancak bir türlü gerçekleştirilemeyen bu olumlu düzenlemeleri AK PARTİ'li milletvekilleri teklif etti diye karşı çıkmak sizlere hiçbir şey kazandırmayacaktır.

EŞREF KARAIBRAHİM (Giresun) – Bir şeyi de doğru yapın be!

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Geç kaldınız.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Anayasa Mahkemesi 10 ve 42'nci maddelerde yapılan değişikliği iptal ettiğinde "Esas denetimi yaparak yetkisini aştı." diyenler, bugün milletimizin gözü önünde, kendi tabanlarının bile rahatsız olması pahasına Anayasa Mahkemesinin güçsüzleştirildiğini iddia edebilmektedirler.

Bir taraftan "Bu değişiklikte millet yok." diyorsunuz, diğer taraftan "AK PARTİ bu değişiklikleri 2011 seçimleri öncesinde milletin desteğini almak için yapıyor." diyorsunuz.

YAŞAR AĞYÜZ (Gaziantep) – Anlayamazsın, anlayamazsın.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - O zaman size şunu tavsiye ediyoruz: Madem ki millet AK PARTİ'ye Anayasa değişikliği nedeniyle teveccüh gösterecek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tunç, size de ek süre veriyorum, lütfen konuşmanızı tamamlayın efendim.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – ...mademki bu Anayasa değişikliğinin siyasi getirisi olacak, o zaman, milletimizin bu isteğini, daha ilerisini teklif ederek siz gerçekleştiriniz ve AK PARTİ'nin elinden bu siyasi getiriye siz alınız.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – 24'üncü dönem inşallah.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - Bunu yapamazsınız. Bunu yapabilmek için Türkiye'nin demokratikleşmesi gibi bir derdinizin olması gerekir, hukukun üstünlüğünün hâkim olmasından korkmamanız gerekir.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Önce bir kere senin Türkiye derdin olması lazım, Türkiye!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - Bu ülkede hukuk dışı yapılanmalardan, millete tuzak kurmak isteyenlerden hesap sorulmasından rahatsız olmamanız gerekir.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – 83'üncü maddeyi kaldıralım. Hadi bakalım, hodri meydan!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - Atatürk'ün gösterdiği muasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkma hedefini dert edinmeniz gerekir.

İşte bu dert bizde var, işte bu dert AK PARTİ’de var, bu dert Türkiye Büyük Millet Meclisinde var, bu dert milletimizde var.

MUHARREM VARLI (Adana) – Ağzın eğilir, Atatürk’ü ağzına alma.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Ben, bu duygu ve düşüncelerle Anayasa değişikliğinin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, yüce heyetinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Genç arkadaş, hadi bakalım, kaldıralım 83’üncü maddeyi!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi de şahıslar adına ikinci söz, Balıkesir Milletvekili Sayın Hüseyin Pazarıcı’ya aittir.

Sayın Pazarıcı, buyurun efendim.

Sizin de süreniz beş dakikadır.

HÜSEYİN PAZARCI (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime Giresun’daki şehidimize ve yakın zamanda vefat eden Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özok’a rahmet dileyerek başlamak istiyorum.

Anayasa teklifinin 19’uncu maddesiyle ilgili kişisel söz aldım ve hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sürenin kısıtlılığı nedeniyle yalnızca Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru üzerinde duracağım bu konuşmamda. Temel hak ve özgürlüklerin korunması açısından bireysel başvuru bir ideali oluşturmaktadır. Ancak bu yolun açılmasına gidildiği zaman konunun her yanıla doğru değerlendirilmesi gerekmektedir. Teklif yakından incelendiğinde bu açıdan birçok kuşkuya yer verici özelliğe sahip bulunmaktadır.

En başta, teklif, Anayasa’mızda yer alan tüm temel hak ve özgürlükleri değil yalnızca Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nde korunan hak ve özgürlüklerin korunmasını amaçlamaktadır. Bu da anayasal sistemimizde temel hak ve özgürlüklerle ilgili yeni bir sınıflandırma yapılmasını gerektirmektedir. Bu teklif kabul edildikten sonra Anayasa’mızda açıkça öngörülen kişi hakları, sosyal ve ekonomik haklar ile siyasi haklar anayasal düzeyde korunan birinci grubu oluşturacaktır. İkinci grubu, Anayasa’nın 90’ıncı maddesine 2004’te getirilen değişikliklere, yasaların üstün tutulması kabul edilen temel hak ve özgürlüklere ilişkin antlaşmalardan bireysel başvuruya tabi tutulması öngörülen Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi hakları girmektedir. Bunun dışında kalan öteki antlaşmalara ilişkin temel hak ve özgürlükler ise üçüncü grup anayasal düzeyde korunan haklar olmaktadır. Buradan anlaşılacağı gibi Hükûmet, teklifle büyük ölçüde Avrupa Sözleşmesi’nde yer almayan sosyal ve ekonomik hakların bireysel başvuruya korunmasını bir kenara bırakarak çalışanların haklarını yine göz ardı etmiş bulunmaktadır.

Teklifin bir başka kuşkuya yer veren yanı, bireysel başvuru hakkının kamu gücü ihlallerine karşı kullanılacağına öngörülmesi nedeniyle kamu gücü ihlalleriyle hangi organların işlemlerinin kastedildiğinin belirsizliğidir. Oysa bu konuda örnek gösterilen Almanya’da kamu gücü işlemleriyle devlet işlemleri kastedilmekte olup yasama, yürütme ve yargı erklerinden her birinin işlemlerine karşı bireysel başvuruda bulunmaktadır.

Anayasa’mızın “Temel hak ve özgürlüklerin korunması” başlığını taşıyan 40’ıncı maddesinin ikinci fıkrasında da devlet işlemlerinden söz edilmesine bağlı olarak bizde de bireysel başvurunun üç erkin işlemlerine karşı doğrudan işletilebileceği yorumu olanaklıdır. Ancak teklifte bireysel başvuru hakkı kullanılmadan önce kanun yollarının tüketilmesi öngörüldüğü için bu yolun yalnızca genel mahkemelerin kararlarına karşı açık olduğu yorumu da yapılabilmektedir. İkinci yorum hâlinde de, kanun yoluna başvurulması öngörülme-yen ya da istisna getirilecek olan yasama ve yürütme işlemlerinin durumu açık değildir.

Bu durum, teklif metninde ve belki daha sonra usul ve esasların düzenlenmesini öngören yasada açıklığa kavuşturulmadan teklif yeni sorunlara meydan verecektir. Üstelik bu soru açıklığa kavuşturulmadan teklif yasalaşır ve referanduma giderse, halk, içeriğini bilmediği bu konuda nasıl “evet” ya da “hayır” diyecektir.

Teklifin endişe veren bir yanı da genel mahkemelerin kesinleşen kararlarının Anayasa Mahkemesi önüne götürülmesidir. Her ne kadar bu kararlar bir temyizi oluşturmayacaksa da fiiliyatta Anayasa Mahkemesi kararlarıyla Yargıtay ve Danıştay kararları arasında görüş ayrılıklarının ortaya çıkması ve bu çerçevede de üst yargı organları arasındaki bu çelişkinin yargı sistemimize güveni sarsması olası görülmektedir.

Teklifin bir başka...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Pazarcı, size de ek süre veriyorum, konuşmanızı tamamlayın lütfen.

HÜSEYİN PAZARCI (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Teklifin bir başka endişe veren yanı, Anayasa Mahkemesinin bu yükün altından kalkamaması olasılığıdır. Anayasa Mahkememiz yılda 70-80 davayı sonuçlandırmaktadır. 2009 yılı karar sayısı 72'dir. Oysa bireysel başvuru hakkının kabulüyle, bazı yazarlar, bu sayının yılda 5 bine kadar varabileceğini tahmin etmektedir. Bugün 47 yargıçtan oluşan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bile 2009 yılında toplam 1.625 başvuruyu karara bağladığı hesaba katılırsa, mahkemenin bu yükün altından kalkamaması olasılığı önemlidir.

Teklifte amaçlanan sonucun tam tersinin elde edilmesi olasılığı bulunduğu göre, davaların bu iş yükünün sonucunda uzaması ve makul dava süresinin aşılmasına ya da aceleci kararlarla adil yargılama ilkesine aykırı kararlar verilmesi olasılığı ciddi olarak vardır. Dolayısıyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Pazarcı, ek süreniz de doldu. Sadece selamla yapmanız için mikrofonu açıyorum, lütfen.

HÜSEYİN PAZARCI (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dolayısıyla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvurularda düşüşün sağlanması da gerçekçi görünmemektedir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Pazarcı.

Sayın milletvekilleri, maddeyle ilgili İç Tüzük 72'ye göre verilmiş iki ayrı önerge var ama aynı mahiyette.

Şimdi önergeleri okutuyorum, sonra oylarınıza sunacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İçtüzüğünün 72. maddesi uyarınca, görüşülmekte olan 497 Sıra Sayılı Yasa Teklifinin 19. maddesi üzerindeki görüşmelerin devam ettirilmesini arz ve talep ederiz.

Kemal Kılıçdaroğlu	Turgut Dibek	Rasim Çakır
İstanbul	Kırklareli	Edirne
Hüseyin Ünsal	Tayfur Süner	
Amasya	Antalya	

Gerekçe:

Anayasa teklifi ile Türkiye tarihi birikimine ters bir istikamete doğru çekilmek istenmektedir.

Anayasa değişikliği toplumsal bir talepten ve ihtiyaçlardan kaynaklanmamıştır. Ne çiftçi, ne esnaf, ne işçi, ne emekli, ne memur, ne de işsiz yurttaşımız Türkiye'de bir Anayasa değişikliği yapılmasına ilişkin bir talep ortaya koymamıştır. Kaldı ki, Anayasa değişikliği teklifi halkın hiçbir somut sorununa, hiçbir somut çözüm getirmemektedir. Yani Anayasa değişikliğinin içeriği ile halkın sorunları örtüşmemektedir.

Anayasa değişikliği teklifi, halkın değil, siyasi iktidarın gündemidir. Yoksulluk, işsizlik ve yolsuzlukları perdelemek ve önümüzdeki seçimleri Anayasa tartışmaları içinde toplumun gerçek gündeminden uzaklaştırma amacını gütmektedir.

Bu Anayasa değişikliği siyasi iktidarın güncel çıkarlarını gerçekleştirmek üzere ortaya atılmıştır. Bu nedenledir ki, Parlamento içindeki hiçbir siyasi parti tarafından desteklenmemektedir.

Bu Anayasa değişikliği teklifi bir toplumsal mutabakatın değil, siyasi iktidarın talebi olarak ortaya çıkmıştır. Bu açıdan toplumu birleştirmeye değil ayrıştırmaya yönelik bir tekliftir. Türkiye'yi ayrıştıran, Türkiye'yi parçalamaya yönelik çok tehlikeli kamplaşmaların kaynağı niteliğindedir.

Anayasa değişikliği teklifinin tüm maddelerinin birlikte oylanması hem Parlamento'ya hem Türk halkına yapılan dayatmayı ortaya koymaktadır. Tüm maddelerin birlikte oylanması bazı şeyleri gözlerden kaçırmanın bir ifadesidir. Millet'in vekiline maddeleri teker teker oylama hakkı verilirken, millet'in kendisinden bu hakkın kaçırılması asla demokrasi anlayışıyla bağdaşmaz.

Bu Anayasa değişikliği teklifi bir dayatma niteliğindedir. Toplum kesimlerinin desteği yerine Parlamento çoğunluğunun dayatması ile hayata geçirilmeye çalışılmaktadır. Böyle bir durum ancak darbe dönemlerinde olur, darbe dönemlerinde Anayasa dayatılır.

Bu Anayasa değişikliği teklifi, anayasal sistemimizin temel dayanağını oluşturan üç temel erkten yargı erkini özensiz, usule aykırı bir yaklaşımla siyasi iktidarın hegemonyası altına alma planının uygulanma belgesidir. Siyasi iktidar yargıyı ele geçirilmesi gereken bir unsur olarak değerlendirmektedir. Yargının yürütmenin emrinde olduğu bir sisteme demokrasi denilemez. Yargının siyasetin güdümüne sokulması ancak, dikta özlemi ile açıklanabilir.

Bu Anayasa teklifi Sayın Başbakanının ve siyasi iktidar yetkililerinin kendilerini kurtarmak üzere kurgulanmıştır. Anayasa Mahkemesinin şekillenmesi Başbakan ve bakanları Yüce Divan'da aklanmaya yöneliktir. Çoğunluğu hukukçu olmayan bir mahkeme kurgulandığından hukukçu olmayanların ceza yargılaması yaptığı bir düzen kurulmaktadır.

İdarenin eylem ve işlemlerinin odaklaşmanın tespitinde gözetilmeyeceği ilkesi Anayasaya konularak, siyasetçiler sorumluluktan arındırılmaktadır. Geçici 15. madde kaldırılırken, siyasi iktidarlara kalıcı dokunulmazlık getirilmektedir.

Bu düzenleme iktidar partisinin hiçbir şekilde kapatılmayacağına ilişkin bir düzenlemedir. Böylece iktidar mensuplarına hem sorumsuzluk hem de dokunulmazlık getirilmektedir.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısı da tamamen değiştirilmektedir. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu siyasi iktidarın hedefi hâline getirilmiştir. Adalet Bakanı ve müsteşarının konumunun yargı bağımsızlığı açısından sorgulanırken, başka bakanlık memurlarının da HSYK'ya dâhil edilmesi ile yargı bağımsızlığı daha da zedelenir noktaya taşınmıştır. Yine hâkim ve savcıların soruşturmalarında Adalet Bakanına mutlak yetki verilmesi günümüzde yaşanan olaylar düşünülüğünde vahim sonuçlar doğuracağı açık bir düzenleme olarak karşımıza çıkmaktadır.

Anayasalar toplumsal mutabakat metinleridir. Bu nedenle oluşturulmalarında mutlaka tüm toplum kesimlerinin katkısı sağlanmalıdır. Anayasa metinlerinin toplumsal mutabakat değil toplumsal çatışma metinlerine dönüştürülmesi toplumsal birlikteliğe zarar verir. Toplumun gererek, ayrıştırarak siyaset yapma belki belirli bir zaman diliminde bazı siyasi partilerin çıkarına olabilir. Ancak unutulmamalıdır ki, Türk halkı kendini iradesini istismar eden siyasi partilere mutlaka ve mutlaka sandıkta bunun hesabını sorar.

Bu açıdan söz konusu düzenlemenin görüşmelerine devam edilmelidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na

Görüşülmekte olan Anayasa Değişiklik Teklifinin 19. maddesinin TBMM İctüzüğü'nün 72. maddesi uyarınca, görüşmelerinin devamına karar verilmesini saygı ile arz ve talep ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Mehmet Şandır
Konya	İzmir	Mersin
Kadir Ural	S. Nevzat Korkmaz	Behiç Çelik
Mersin	Isparta	Mersin

Gerekçe:

Anayasalar, vatandaşların temel hak ve hürriyetlerini teminat altına alan, siyasi rejimin ve devlet organlarının görev ve yetkilerini belirleyen kanunlar hiyerarşisinin en üstünde temel hukuk normlarıdır.

İki ihtilal ve 3 muhtıra ile üzerine gölge düşürülen Türk demokrasisini;

21 yüzyılın evrensel değerlerine kavuşturabilmenin,

Asırlık anayasa tartışmalarından kurtarmanın,

Her kesimin benimseyebileceği bir anayasaya kavuşturabilmenin tek yolu toplumsal uzlaşmaya dayalı bir Anayasa yapmayı sağlamaktır.

MHP bu sebeple;

"Anayasa Değişikliği Uzlaşma Komisyonu" kurulmasını,

Partilerin uzlaştıkları hususlarda demokratik bir sözleşme yapılmasını,

Siyasi partilerin hangi konularda uzlaştığının kamuoyuna duyurulmasını,
Her partinin görüş ve tavrının, yapılacak ilk seçimde milletin takdirine sunulmasını,
Seçimler sonunda oluşacak Meclis'in ilk işinin anayasa değişikliğini gerçekleştirmek olmasını teklif etmiştir.

MHP; bu kapsamda,
Devlet ile Milleti kucaklaştıracak,
Milletin değerleri ile Devletin değerlerini bağdaştıracak,
Demokrasi ile Cumhuriyeti barıştıracak,
Vatandaşın temel hak ve hürriyetlerini evrensel standarda yükseltecek,
Milletin bölünmez bütünlüğünü sağlayacak üniter yapı içinde Devleti kurum ve kuruluşları ile uyum içinde çalıştıracak,

Kuvvetler ayrılığına dayalı parlamenter demokratik düzeni iyileştirecek,
Cumhuriyetin temel nitelikleri ile Anayasamızın değiştirilmesi dahi teklif edilemeyecek maddelerini koruyacak,

Toplumsal bir sözleşme belgesi niteliğinde anayasa değişikliği kararını ilan etmiştir.

Anayasa değişikliği ancak böylece milletin iradesine dayandırılmış olacaktır.

AKP, MHP'nin bu teklifine kulak tıkamış, kendisi için hazırladığı Anayasa teklifini partilere ve millete dayatmıştır.

AKP, Anayasa değişikliğini seçmene ve yargıya hesap vermekten kaçmak için malzeme olarak kullanmaktadır.

AKP'nin Anayasa Değişiklik Teklifi, kendi hedefine ulaşmak için hazırlanmıştır.

Bu teklif ile kuvvetler ayrılığına dayanan parlamenter sistemin denge ve denetim mekanizmaları iktidar lehine bozulmaktadır. Bunun doğal sonucu olarak başta parti kapatma, yargı bağımsızlığı ve hâkim teminatı ile hukuk devleti ve hukukun üstünlüğü ilkeleri zedelenmektedir. Parlamenter sistem yerine ucu diktaya açık bir Başkanlık sistemi getirilmektedir.

Bu teklifin içinde; Millet yoktur, Milletin iradesi yoktur, Milletin beklentisi yoktur.

Millet, AKP'den bölücü terörü bitirmesini beklemektedir.

Millet, AKP'den yoksulluğun, yolsuzluğun, hayat pahalılığının ve işsizliğin hesabını vermesini beklemektedir.

Millet, AKP'den İş beklemektedir. Aş beklemektedir.

Millet, AKP'den düşünce, inanç, teşebbüs, örgütlenme ve benzeri alanlarda temel hak ve hürriyetlere güvence beklemektedir.

AKP 8 yılı heba etmiştir. Milletin beklentilerini karşılayamamıştır.

AKP millet için değil, kendini korumak için Anayasa değişikliği yapmaktadır.

AKP, iyi niyetli değildir, başlattığı PKK AÇILIMI için bu teklif ile anayasal zemin hazırlamaktadır. Bu sebeple yargıyı etkisiz hâle getirmektedir.

Bu hususlarda uzlaşmaya varıncaya kadar görüşmelere devam edilmelidir.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, aynı mahiyetteki, birlikte işleme aldığım önermeleri oylarınıza sunacağım: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Madde üzerinde gruplar ve şahıslar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru-cevap işlemine geçeceğiz.

Sayın Yıldız, buyurun.

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bana göre, 19'uncu maddedeki bu değişiklikle, Sayın Genelkurmay Başkanımızın da ifade ettiği gibi, Türk Silahlı Kuvvetlerine karşı asimetrik propagandaya destek vermektensiniz. Hükûmeti,

Hükümet üyelerini, iş ve işlemlerinden dolayı Yüce Divan dışında tutmaya çalışırken Genelkurmay Başkanına, kuvvet komutanlarına Yüce Divan yolunu açmanızı nasıl açıklayacaksınız? Acaba 27 Nisan e-bildirgesini hazırlayan ve sizi iktidara taşıyan o dönemin Genelkurmay Başkanını Yüce Divan koruma zırhına almak mı istiyorsunuz?

19'uncu maddeyle yine, bireysel başvuru ile bireylerin sahip oldukları temel hak ve özgürlüklerinin artacağını söylemektесiniz. Temel hak ve özgürlüklerin sınanmasını ve referanduma götürülmesini nasıl açıklayacaksınız?

Yine bir sorum: Mahkeme kararları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – Teşekkür ederim, gelecek sefere sorarım.

BAŞKAN – Sayın Uslu...

CEMALEDDİN USLU (Edirne) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sorum Komisyon Başkanına: Sayın Başbakan basına yansıyan açıklamalarında, tamamen yeni bir Anayasa yapılmasının şu an için mümkün olmadığını ancak bu Anayasa paketinin onaylanmasıyla yeni Anayasa'nın mümkün olabileceğini, iş dünyası için çok önemli olan bazı kanunların şu anki Anayasa'yla çıkarılmasının mümkün olmadığını ifade etmişlerdir.

1) Şu an neden yeni bir Anayasa yapılamaz?

2) İş dünyası için önemli gördüğünüz düzenlemeleri mevcut Anayasa'nın hangi maddeleri engelliyor? Bundan dolayı bu maddelerden hangilerini şu an değiştiriyorsunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Korkmaz...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Bakan, Sayın Başbakanın 17 Nisanda, bir televizyon kanalında, Kanal 24'teki "Açık Görüş" programında sarf ettiği "Anayasa değişikliği, demokratik açılımın bir uzantısıdır; atacağımız adımların önünü açıyor." sözünü hatırlattığımızda sinirleniyor, inkâr ediyorsunuz.

1) Bu yıkım projesi sizin ifadenizle bir AKP projesi. Anayasa değişikliği yine bir AKP projesi olduğuna göre bu irtibatın sizlere hatırlatılmasına ne diye kızılıyorsunuz?

2) Atacağınız adımlardan neyi kastediyorsunuz? Bunların içinde PKK'nın diğer projelerinin hayata geçirilmesi var mıdır? Milletın önüne bundan sonra neleri getireceğinizi milletimiz bilmek istiyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ağyüz...

YAŞAR AĞYÜZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim.

Bu düzenlemeyle birlikte her alanda insan hakları ihlallerinin ortadan kaldırılması gerekmez mi? Şu anda İnsan Hakları Mahkemesinde dava sayısı en fazla olan ülke olmamız sizi rahatsız etmiyor mu? Daha dün, aldığı cezadan çoğunluk diktatoryasıyla kurtulan grup başkan vekili, Türkiye Büyük Millet Meclisine nasıl demokrasi dersi verebilir, nasıl ileri demokrasiden bahsedebilir?

Dün burada yaşananların siyaset kuşatmasıyla Anayasa Mahkemesinde ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda yaşanmaması için Cumhuriyet Halk Partisi oy kullanmıyor, onun için muhalefet ediyor. Bunu sizde mi anlayamıyorsunuz Sayın Bakan?

Ayrıca, bu kadar uğraşacağınıza "Başkan, gulül suçu işlerse ömür boyu dokunulmaz." diye bir madde getirseniz de bu kadar eziyete ne kendinizi ne Parlamentoyu sokmanıza gerek kalmasa daha uygun olmaz mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Akkuş...

AKİF AKKUŞ (Mersin) – Sayın Başkan, Sayın Bakan; bu maddeye bir fıkra eklenerek "Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları ile Jandarma Genel Komutanı görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divanda yargılanırlar." denmektedir. Ülkemizde birçok kurumun, mesela, MİT, YÖK, Karayolları Genel Müdürlüğü, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü, vesair, başında bulunanlar Yüce Divanda yargılanmaz iken komutanların Yüce Divanda yargılanması ayrıcalığının sebebi nedir? Alt kademedeki

askerî yetkilileri sivil mahkemelerde yargılamak yolunu ısrarla takip etmeye çalışırken bu, çifte standartlı, hipokrit bir davranış değil midir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Cengiz...

MUSTAFA KEMAL CENGİZ (Çanakkale) – Sayın Bakan, 18 Şubatta Sayın Cumhurbaşkanı şunları ifade etmiştir: “Çok süratli bir yargı reformu yapmak gerekir ama yargı reformu yapılırken bu çıkmaz sokak ya da kısır döngü çok derinleşmemeli ve bu şekilde olmamalıdır. Daha çok politize olucu ve daha çok tartışıcı ve daha çok kutuplaşıcı bir şekilde asla olmamalıdır. Buna kesinlikle fırsat verilmemelidir.” Bu bağlamda, bu Anayasa teklifi Sayın Cumhurbaşkanının tavsiyelerine, düşüncelerine, arzuladığı anayasa hazırlama önerilerine uygun hazırlanmış mıdır? Bu niyet Meclise yansıtılmış mıdır?

Sayın Cumhurbaşkanının 18 Martta, Sudan’a giderken “Politize olmadan Anayasa yapılınsın.” açıklaması doğrultusunda, bu tadilat anayasası politize olmuş mudur? Sayın Cumhurbaşkanının Hükûmete uyarılarını bu Hükûmet algılamış mıdır?

Teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyonumuza bir soru oldu.

BAŞKAN – Komisyonun sanıyorum cevap kullanma talebi var.

Sayın Kuzu, buyurun.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Sayın Başkanım, Sayın Uslu bir soru yöneltti Komisyon Başkanlığımıza.

Sayın Başbakanımızın yeni bir anayasa yapılması için şu anda böyle bir imkân olmadığını söylediğini belirtti. Doğrudur, netice olarak, bu konuda biz daha önce, 2007’den bu tarafa sürekli gayret ettik. 2007’de yeni bir anayasa hazırlandı, sıfır anayasa sıfır plaka duruyor, isterseniz onu getiririz. Şayet muhalefet partilerimiz hakikaten onu müzakereye açıksa onu da yapabiliriz. Reel politik olarak demiştir, yoksa şu an yeni bir anayasa yapmaya hukuken bir engel yok.

İkinci bir husus, sorunun devamında, iş dünyası bu Anayasa çerçevesinde kimi kanunlarının çıkarılmadığını söylüyor. Tabii o kanunlar nelerdir, bilmiyorum ama iş dünyası da malum, bu dünyanın bir parçası, ülkemizin bir parçası, eğer sorunları varsa Anayasa’da çözülemiyorsa değiştirmek lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Hükûmet...

DEVLET BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Yıldız Hükûmet ile Türk Silahlı Kuvvetlerinin Yüce Divan açısından farklı bir muameleye tabi tutulduğunu söylediler. Zannediyorum, bir yanlış anlaşılma söz konusu. Bu maddede, tam aksine, aynı muameleye tabiler.

İkincisi: “Temel haklar neden referanduma gidiyor?” dedi. Temel hakları kısıtlayıcı bir düzenleme gitmiyor, temel hakları genişletici bir düzenleme gidiyor. Bu, çok önemli.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ya “Hayır.” çıkarsa Sayın Bakan? Referandumdan ya “Hayır.” çıkarsa?

BAŞKAN – Lütfen...

DEVLET BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – İkincisi... Mevcut durum aynen devam eder “Hayır.” çıkarsa. Genişletici bir düzenleme gidiyor.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bu ayıp, demokrasi ayıbıdır işte.

DEVLET BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Evet, böyle bir ayıptan çekiniyorsanız, siz de destek olun, referanduma gitmesin o zaman.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Doğru ya.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bu Meclis yapsın, niye referanduma gitsin?

BAŞKAN – Sayın Korkmaz, böyle bir usulümüz yok, lütfen...

Sayın Bakan, siz devam edin.

DEVLET BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Sayın Korkmaz “Demokratik açılımın bir uzantısı mı Anayasa değişikliği?” diyor. Demokratik açılımı siz maalesef çok dar bir çerçevede anlıyorsunuz ve ifade ediyorsunuz.

AKİF AKKUŞ (Mersin) – Açamıyorsunuz, açamıyorsunuz!

DEVLET BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Bizim demokratik açılimdan anladığımız, Avrupa Birliğiyle müzakere eden, tam üyeliği hedefleyen...

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Habur! Habur!

DEVLET BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – ...kurulduğundan beri çağdaşlaşmayı hedefleyen Türkiye'nin demokratik standartlarını, dünya standartlarına, Avrupa standartlarına kavuşturmak. Bu da tüm ülkemizi, tüm kesimleri ilgilendirmektedir ve bu yönde bu anayasal değişiklikler, 72 milyon insanımızın demokratik standartlarını yükseltecektir. Tabii ki bu anlamda demokratik açılıma da katkısı olacaktır.

Sayın Ağyüz “İnsan Hakları Mahkemesinde en fazla davası olan ülke olmak sizi rahatsız etmiyor mu?” dedi. Elbette ki çok rahatsız ediyor, hepimizi rahatsız etmesi gerekir. Zaten, bu yaptığımız düzenlemeler, demokratik standartlarda yapılan iyileştirmeler, işte, Türkiye'nin uluslararası alanda bu yaşadığı olumsuz tabloyu değiştirmeye dönüktür. Ayrıca, bugün çok sayıda dava bulunması, maalesef, geçmişten kaynaklanmaktadır. Bizim son dönemlerde, özellikle Avrupa Birliği sürecinde atılan adımlarla aslında çok farklı bir noktaya gelinmiştir.

ATILLA KART (Konya) – Sekiz yıldır iktidarsınız.

DEVLET BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Ancak, bu dönemde, bizim hükümetlerimiz döneminde yapılan düzenlemelerin etkileri önümüzdeki yıllarda daha çok görülecektir. Şu anki giden dosyalar, bizden önceki dönemdeki ihlallerin yansımaları, sonuçlarıdır. Bunu da dikkatinize getirmek isterim.

ATILLA KART (Konya) – Sekiz yıldır Türkiye'yi yönetiyorsunuz.

DEVLET BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – İşte, bu olumsuzlukları istemiyorsak değerli milletvekilleri, gelin, bu bireysel başvuru hakkına siz de destek olun. Ülkemiz, uluslararası alanda, olumsuz, hepimizi son derece rahatsız eden bu tablodan da kurtulsun. Sizi de yine bu değişimi desteklemeye davet ediyorum.

BAYRAM ALİ MERAL (İstanbul) – Siz bunları yapmazsanız Mahkemeye de gitmez.

DEVLET BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Sayın Akkuş “Neden komutanlara bu ayrıcalık?” gibi bir soru sordular. Yaptıkları görev itibarıyla, bu göreve verilen önem itibarıyla yapıldığını söyleyebiliriz.

“Cumhurbaşkanımızın bu tartışmalara...” ilişkin Sayın Cengiz'in sorusu vardı. Biz bunu başından beri doğru bulmuyoruz. Cumhurbaşkanlığı makamı tarafsızlığıyla hepimizin yaklaşması gereken bir makam. Kendisinin, Meclisimizden çıktığı zaman bu düzenlemeler, o zaman ancak ne yapıp yapmayacağını tartışabiliriz. Bu aşamada Sayın Cumhurbaşkanımızın bu tartışmalara katılmasını son derece yersiz buluyoruz, Cumhurbaşkanlığı makamına da uygun görmüyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakan, süreniz doldu efendim.

DEVLET BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ALİ TEMÜR (Giresun) – Sayın Başkan, yerimden söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Önce Giresun Milletvekili Sayın Özkan'ın İç Tüzük 60'a göre bir söz talebi vardı.

Sayın Özkan, buyurun efendim.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

15.- Giresun Milletvekili Murat Özkan'ın, Giresun ili Dereli ilçesi Tamdere mevkinde teröristlerce yola döşenen mayının uzaktan kumandayla patlatılmasıyla şehit olan astsubaya Allah'tan rahmet, yakınlarına ve Türk milletine başsağlığı, yaralı 2 ere acil şifalar dileyen açıklaması

MURAT ÖZKAN (Giresun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Böyle bir hadiseden dolayı söz almak istemezdim ancak Giresun'un Dereli ilçesi Tamdere mevkinde meydana gelen menfur terör saldırısını esefle kınadığımı belirtmek istiyorum. Bu hadisenin açılım politikalarının nerelere kadar geldiğinin de bir göstergesi olması açısından Hükûmetin ders çıkarmasını bekliyorum. Bu olayda ve tüm terör olaylarında şehit olan güvenlik gücü mensuplarımıza rahmet diliyorum, yakınlarına ve yüce milletimize başsağlığı dileklerimi iletiyorum, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim Sayın Özkan.

Giresun Milletvekili Sayın Ali Temür'ün de yerinden, sanıyorum, yine aynı konuyla ilgili söyleyecekleri var.

Buyurun.

16.- Giresun Milletvekili Ali Temür'ün, Giresun ili Dereli ilçesi Tamdere mevkinde teröristlerce yola döşenen mayının uzaktan kumandayla patlatılmasıyla şehit olan astsubaya Allah'tan rahmet, yakınlarına ve Türk milletine başsağlığı, yaralı 2 ere acil şifalar dileyen açıklaması

ALİ TEMÜR (Giresun) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Giresun ilimizin Dereli ilçesi sınırları içerisinde, Uzundere mevkinde askerî aracımıza bir saldırı sözü konusu olmuştur. Uzaktan kumandalı patlayıcıyla yapılan saldırı sonucunda 1 astsubay çavuşumuz şehit olmuştur, 2 tane askerimiz yaralanmıştır. Ben bu saldırıyı kınıyorum. Şehidimize rahmet diliyorum; yakınlarına, Giresun halkına ve milletimize başsağlığı diliyorum, 2 tane yaralı askerimize de acil şifalar diliyorum.

Söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (S. Sayısı: 497) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, madde üzerinde on beş önerge vardır. Ancak, bilindiği gibi, İç Tüzük gereği...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, 87'nci maddeye göre, önergelerin işlemlerini yanlış yapıyorsunuz. Şimdi, 63'üncü maddeye göre, tutumunuz hakkında söz istiyorum. Çünkü 87'nci maddede diyor ki: "Milletvekilleri yedi önerge verir, grupların da ayrıca önerge verme hakları saklıdır."

Uygun görürseniz... Bu Anayasa müzakeresidir. Biz burada önerge veriyoruz ama maalesef, önergelerimiz, o korsan önergeler nedeniyle işleme girmiyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, milletvekillerinin önergesine nasıl "korsan" diyebilir?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Anayasa Mahkemesi daha önce bu dört önerge hükmünü iptal etti. Bu konuda bir usul tartışması açmanızı istiyorum.

VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) – Zamanında önerge verin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – "Korsan" ne demek ya?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ya, sen ne karışıyorsun be Mustafa ya? Sen karışma! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) - Zamanında önerge verin.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, bir okur musunuz. Bakın, metni bir okuyun.

BAŞKAN – Sayın Genç, bunlar defalarca okundu, Genel Kurulumuzda defalarca tartışıldı ve şu anda yapılan uygulamada karar kılındı.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ama efendim, yani, biz şimdiye kadar usul tartışmasını açmadıysak...

BAŞKAN – Yapmış olduğumuz uygulama, tamamen İç Tüzük'e uygun bir uygulamadır.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, bakın, uygulama hatalı diyorum, İç Tüzük'e aykırı. İç Tüzük'te diyor ki: "Milletvekilleri yedi önerge verir, grupların da önerge verme hakkı saklıdır." Burada dört tane grup var. Şimdi, eğer yarın sekiz tane grup olursa, eğer öyle uygulamaya giderseniz, milletvekilleri hiç önerge vermez. Yani, bu nasıl olsa Anayasa Mahkemesine de gideceği için...

BAŞKAN – Efendim, önergeler, grupların verdiği önergeler değil, gruplara mensup milletvekillerinin verdiği önergelerdir.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yanlış anlıyor maddeyi.

BAŞKAN – Lütfen... Bakın, önergeler, grupların verdiği önergeler değil, gruplara mensup milletvekillerinin verdiği önergelerdir.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Tamam canım.

BAŞKAN – Dolayısıyla, Sayın Genç, uygulamamızda herhangi bir tereddüt yoktur.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır. Mesela, şimdi, grubu olan arkadaşların verdikleri önergeler -işleme alınan- milletvekili önergesi değil, grup önergesi, değil mi?

AYŞE NUR BAHÇEKAPILI (İstanbul) – Milletvekillerinin önergesi.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır, grup önergesi efendim.

AYŞE NUR BAHÇEKAPILI (İstanbul) – Hayır efendim, önergeler burada duruyor.

BAŞKAN – Mesela, Sayın Genç, dün sizin de bir önergeniz geldi.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Soralım canım, grup başkan vekilleri var burada, orada önergeleri var.

BAŞKAN – Sayın Genç, bir saniye...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Grup önergesi mi...

BAŞKAN – Bir saniye... Bir şey söyleyeceğim. Bir dakika... Dün sizin de kurada bir önergeniz çıkmıştı, ben sizi aradım ama gerekçenizi okudum. Dün bulunamadınız, herhâlde mazeretiniz vardı. Yani, demek ki kurada sizin de önergeniz çıkabiliyor.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, ben Konya'da Atatürkçü Düşünce Derneğinin bir paneline katılmıştım.

BAŞKAN – Evet, doğrudur, doğrudur efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ben burada olmadığım için bu önergem çıkmıştır.

BAŞKAN – Hayır...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ben biliyorum da...

BAŞKAN – Efendim, kurada çıktınız.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yani burada olsaydım belki önergem kurada çıkmazdı.

BAŞKAN – Sayın Genç, bakın buradaki görevli arkadaşlarımız...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Orada, zaten hep Başkanlık Divanı AKP'lilerin elinde, böyle bir şey olur mu efendim?

BAŞKAN – ...on beş önergede kurayla yedi tanesini tespit ediyorlar.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi Sayın Başkan, bakın bu konu Anayasa Mahkemesine gidecek. Lütfen, burada, 63'üncü maddeye göre tutumunuz hakkında iki dakika bir söz verin efendim. Yani çok açık bir usulsüzlük var.

BAŞKAN – Sayın Genç, bakın tutumumda İç Tüzük'e ve uygulamaya aykırı hiçbir husus söz konusu değildir.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim bakın, İç Tüzük'ü okursanız, 87'nci maddeye göre "Milletvekilleri yedi önerge verir." diyor, ayrıca da gruplar... Bakın...

BAŞKAN – Efendim, İç Tüzük’ü, 87’nci maddeyi defalarca okudum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ancak, her siyasi partinin de bir önerge verme hakkı var efendim.

BAŞKAN – Milletvekili arkadaşlarımız, grup başkan vekili arkadaşlarımız okudular.

KAMER GENÇ (Tunceli) – On bir önergeyi işleme koymanız gerekirken, tutuyorsunuz yedi önergeyi işleme koyuyorsunuz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır, hayır, yanlış biliyor.

BAŞKAN – Hayır efendim öyle bir şey yok, yanlış. Uygulama...

AYŞE NUR BAHÇEKAPILI (İstanbul) – Kura çekiliyor...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, bu konuda isterseniz bir usul tartışması...

BAŞKAN – Düşünceniz yanlış.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, bakın, bir beş dakika veya üç dakika 63’üncü maddeye göre... (AK PARTİ sıralarından “hayır, hayır” sesleri)

BAŞKAN – Sayın Genç, böyle bir şey olmaz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yani onların “hayır” demelerine bakmayın.

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Onların bazı şeyler öğrenmeye ihtiyacı var.

AFİF DEMİRKIRAN (Siirt) – Biz biliyoruz, biliyoruz.

BAŞKAN – Şimdi, yedi önergeyi işleme alacağımı ifade etmiştim...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, bakın, bu konu Anayasa Mahkemesine gidecek, bunu burada bir tartışalım efendim.

BAŞKAN – Sayın Genç, yani o kadar lüzumsuz ve gereksiz bir talepte bulunuyorsunuz ki.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yahu, siz okuduğunuzu anlıyor musunuz? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Bakın, 87’nci maddede diyor ki: Her biri, milletvekilleri yedi önerge verir diyor.

BAŞKAN – Evet...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ayrıca “Her siyasi parti grubuna mensup milletvekilinin birer önerge verme hakkı vardır.” diyor. Yani siyasi parti grubunun... Bu, çok açık yani. Milletvekilleri yedi önerge veriyor, ayrıca her siyasi parti grubunun da ayrı önerge verme hakkı var efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Tamamen yanlış anlıyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, bizim uygulamamızda herhangi bir yanlışlık, İç Tüzük’e aykırılık yok.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, isterseniz...

BAŞKAN – Bir saniye...

Sayın Kılıçdaroğlu, ne diyeceksiniz?

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – 72’nci maddeye göre görüşmelerin devam edilmesiyle ilgili bir önerge vermiştik efendim. O önerge konusunda...

BAŞKAN – Okuttuk ya efendim sizin önergenizi.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Hayır, iki önerge verdik efendim, birisi okundu, birisi okunmadı.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Nasıl iki tane önerge?

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – İki tane. Niye, sınırlama mı var?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – MHP’nin...

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Hayır, CHP’nin iki önergesi vardı, diğer arkadaşların da önergesi vardı.

BAŞKAN – Efendim, okuttum, oylattım ve geçti o.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – İki ayrı önerge vardı efendim. Bizim CHP'ye ait milletvekili arkadaşların verdiği iki önerge var, MHP Grubunun da bir önergesi var. Toplam üç önerge olması lazım 72'nci maddeye göre.

BAŞKAN – Yani 72'nci maddeye göre, her milletvekili sayısınca önerge vermeyi falan mı düşünüyorsunuz efendim?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Olabilir canım!

BAŞKAN – Efendim, öyle bir şey olabilir mi?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Niye olmasın?

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar, lütfen...

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bu yasağı nereye göre getiriyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Kılıçdaroğlu, ondan benim haberim oldu. Benim, oturumları yöneten Başkanınız olarak, 72'nci maddeyle ilgili uygulamam, bir tek önergeyi işleme almak, görüşmelere devam edelim mi, etmeyelim mi diye Genel Kurulun görüşünü almak ve bu sorunu çözmek şeklindedir ama 72'nci maddeyle ilgili çokça önerge gelir, deminki gibi çokça gerekçeler burada okunursa ben bunu bir hakkın suistimali olarak değerlendiririm ve işleme alamam, hiçbir başkan da almaz. Geçmişte de böyle bir uygulama olmamıştır.

Evet, siz...

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – O zaman bizim önergemizi...

BAŞKAN – Efendim?

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Verdiğimiz ikinci önergeyi işleme almadığınızı açıklamanız lazım.

BAŞKAN – Evet, tabii almadım.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Tutanaklara geçsin bakalım.

BAŞKAN – Efendim, almadım tabii. Niye almadım?

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Siz, bize İç Tüzük'ün vermiş olduğu bir yetkiyi ve bir hakkı gasbediyorsunuz ve bir Anayasa değişikliği yapılıyor burada.

BAŞKAN – Çünkü benim birleşimleri yöneten Başkanınız olarak 72'nci maddeyle ilgili uygulamam, aslında, bir tek önergenin işleme alınması.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Nerede yazıyor bu?

BAŞKAN – Genel Kurul, görüşmelerin devamı şeklinde bir karar verirse görüşmelere devam edilmesi, vermezse diğer bölüme geçilmesi şeklindedir.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, nerede yazıyor, bir tek önerge verileceği nerede yazıyor?

BAŞKAN – Benim İç Tüzük'ün 72'nci maddesinden çıkardığım budur. Ama önce Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz bu konuda bir önerge verdi ilk maddeler görüşülürken, sonra siz de vermeye başladınız.

Şimdi, siz, bu önerge sayılarını artırmayı düşünüyorsunuz. Şimdi iki tane geldi, sanıyorum, biraz sonra beş tane gelir, daha sonra on tane gelir.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Siz, niyeti nereden okuyorsunuz?

BAŞKAN – Efendim, böyle bir şey olmaz!

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, niyeti nereden okuyorsunuz?

BAŞKAN – Böyle bir şey olmaz!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, izin verir misiniz...

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 72/2 açık. 72'de “önerge” diyor efendim.

BAŞKAN – Çünkü 72'de sadece “önerge” demektedir.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Tekil orada Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, tekildir, doğru.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İç Tüzük 87 “önergeler” diyor. 72/2 tekildir Sayın Başkan.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Her milletvekili bir önerge verir zaten.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 72/2: Görüşmelerin devamıyla ilgili bir önerge verilebilir.

BAŞKAN – Gayet tabii, öyledir.

OKTAY VURAL (İzmir) – Bir önerge demiyor, hayır.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Tekil orada Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, eğer bu konuda bir usul tartışması açılmasını istiyorsanız açalım ama benim görüşüm budur.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, önergeyi söylüyor. Orada sınırlama yoktur. Sınırlamaya bakmanız için genel hükümlere bakmanız lazım. Genel hükümlere bakarak değerlendirme yaparsınız. Genel hükümlere göre de yedi tane önerge verme hakkı vardır milletvekillerinin.

BAŞKAN – Böyle bir uygulamanın 72’nci maddenin gerekçelerine uygun olmadığı kanaatindeyim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır, Sayın Başkan, orada İç Tüzük 72/2 açık. 87’de “önergeler” diyor.

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Elitaş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, 87 önergeleri tanımlarken “önergeler” diye ifade ediyor, İç Tüzük 72/2’de tekil bir ifade var.

BAŞKAN – Doğru.

OKTAY VURAL (İzmir) – Doğru değil efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Görüşmelerin devamıyla ilgili bir önerge verilebilir.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Yok canım.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Yok öyle bir şey.

BAŞKAN – Ben öyle yorumluyorum.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Aynı mahiyette...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hepsi aynı mahiyette çünkü...

BAŞKAN – Efendim, bakın, Sayın Kılıçdaroğlu, Sayın Vural, eğer “Bu konuda bir usul tartışması açalım.” diyorsanız, ben yani...

OKTAY VURAL (İzmir) – Hayır efendim, uygulama yapıldı, devam ediyor.

BAŞKAN – Oylama yapıldı ama bundan sonrası madde görüşülürken bu konuyu tekrar gündeme getirecekseniz orada bir usul tartışması açarız. Lütfen, şimdi...

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, önergeler okunuyor, bu konuda içtihat oluşmuştur, uygulama vardır; önergeler okunmaktadır, önergeler okunuyor, sınırlama yok.

BAŞKAN – Gayet tabii, geçti efendim, şu anda onu geride bıraktık.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bakın, Sayın Başkan, 87’nci maddeyi bir okursanız...

BAŞKAN – Sayın Genç, yedi önergenin her madde üzerinde işleme alınması konusunda...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim...

BAŞKAN – Her maddeyle ilgili yedi önergenin işleme alınması konusunda Divanımızca, Başkanlığımızca herhangi bir tereddüt söz konusu değildir, yedi tanesi alınır. Çünkü şu anda bakın 19’uncu maddeyi görüşüyoruz, on sekiz madde boyunca her maddeyle ilgili biz yedi önergeyi işleme aldık.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, bugüne kadar, yani bakın...

BAŞKAN – Yani pazartesi gününden bu yana İç Tüzük’te bir değişiklik mi yapıldı?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Eğer itiraz edilmezse siz bu uygulamayı götürebilirsiniz ama itiraz ediyoruz.

BAŞKAN – 87’nci maddede bir değişiklik mi yapıldı, Sayın Genç, ki şimdi önerge sayısını artıralım? Lütfen...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bu uygulama milletvekillerinin önerge verme hakkını elinden alıyor. Bu, Anayasa Mahkemesine gitti, Anayasa Mahkemesi dört önergeyi yeterli bulmadı.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, yedi önergeyi şimdi okutacağım, sonra da bu önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 19 uncu maddesi ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 148 nci maddesine 2 inci fıkradan sonra gelmek üzere eklenen ilk fıkroda geçen “Anayasa Mahkemesine başvurulabilir.” ibaresinin “Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunabilir” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Yılmaz Helvacıoğlu

Siirt

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 19 uncu maddesi ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 148 nci maddesine 2 inci fıkradan sonra gelmek üzere eklenen ilk fıkroda geçen “Anayasa Mahkemesine başvurulabilir.” ibaresinin “Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunabilir” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ali Öztürk

Konya

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 19 uncu maddesi ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 148 nci maddesine 2 inci fıkradan sonra gelmek üzere eklenen ilk fıkroda geçen “Anayasa Mahkemesine başvurulabilir.” ibaresinin “Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunabilir” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Veysi Kaynak

Kahramanmaraş

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 19 uncu maddesi ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 148 nci maddesine 2 inci fıkradan sonra gelmek üzere eklenen ilk fıkroda geçen “Anayasa Mahkemesine başvurulabilir.” ibaresinin “Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunabilir” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Abdurrahman Arıcı

Antalya

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 497 sayılı Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 19 ncu maddesinin aşağıda ki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Akın Birdal

Hasip Kaplan

M. Nezir Karabaş

Diyarbakır

Şırnak

Bitlis

Sırrı Sakık

İbrahim Binici

Muş

Şanlıurfa

Madde : 19 - Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 148 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinin sonuna “ve bireysel başvuruları karara bağlar” ibaresi, üçüncü fıkrasındaki “Cumhurbaşkanı,” sözcüğünden sonra gelmek üzere “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı,” ibaresi eklenmiş, beşinci fıkrası “Yüce Divan kararlarına karşı yeniden inceleme başvurusu yapılabilir. Genel Kurulun yeniden inceleme sonucunda verdiği kararlar kesindir.” şeklinde değiştirilmiş, maddeye ikinci

fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar ve üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere “Genelkurmay Başkanı da görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divanda yargılanırlar.” şeklinde yeni bir fıkra eklenmiş ve devamındaki fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Herkes, Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Başvurular en geç iki yılda sonuçlanır Başvuruda bulunabilmek için olağan kanun yollarının tüketilmiş olması şarttır.Bireysel başvuruda, kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlarda inceleme yapılamaz.Bireysel başvuruya ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na

Görüşülmekte olan Anayasa değişikliği teklifinin, 19. maddesinin teklif metninden çıkarılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Oktay Vural	Mehmet Şandır	Behiç Çelik
İzmir	Mersin	Mersin
S. Nevzat Korkmaz	Şenol Bal	Rıdvan Yalçın
Isparta	İzmir	Ordu
	Faruk Bal	
	Konya	

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 19. maddesinin Anayasaya aykırılığı nedeniyle Teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Rıza Öztürk	Atilla Kart
Mersin	Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümet?

DEVLET BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Kart, konuşacaksınız herhâlde, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır efendim.

ATILLA KART (Konya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; tarafımızdan verilen önerge hakkında konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, Anayasa Mahkemesi Başkanı Mahkemenin 48'inci kuruluş yıl dönümü sebebiyle birkaç gün önce bir konuşma yaptı. Bu konuşmayı Anayasa değişikliğiyle irtibatlandırarak, aradaki ilişkiyi kurarak bu konudaki görüş ve düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Sayın Başkan şunları ifade etti, Anayasa Mahkemesi Başkanı: 2009 yılı itibarıyla Yargıtayın ceza dairelerinde 520 bin, hukuk dairelerinde 480 bin ve Yargıtay Başsavcılığında 600 binin üzerinde olmak üzere toplam 1 milyon 600 bin civarında dosyanın biriktiğini, Danıştayda ise 2008 yılı sonu verilerine göre 250 bin civarındaki dosyanın ancak yüzde 39'unun karara çıktığını ifade etti. Devamında da Anayasa Mahkemesinin 2005 yılından 2010 Nisan ayına kadar intikal eden 873 dosyanın 750'sinin karara çıktığını ifade ederek bir anlamda Anayasa Mahkemesinin başarısını, seri iş yapma özelliğini dile getirdi.

Anayasa Mahkemesi Başkanı, yine, maalesef bir taraftan karartma yapmakta ve siyasi iktidara da maharetle siyasi malzeme yaratmaya çalışmaktadır.

Yargıtay ve Danıştayın iş hacmindeki olağanüstü artış ancak bu gerçeğe rağmen personel yapılanması ve fiziki şartlardaki yetersizlik herkes tarafından bilinmekte olan bir gerçektir. Bunu gidermek

hükümetlerin temel sorumluluğudur. Yargıtay bünyesindeki çoğu dairenin cumartesi ve pazar günleri çalıştığı, evlere dosyanın götürüldüğü bir gerçektir. Hâl böyleyken bu gerçekleri görmezden gelip Anayasa Mahkemesinin seri ve etkin çalışan bir mahkeme olduğu izlenimini vermek, böyle bir gayretin içine girmek ancak tebensümle ve hayretle izlenebilecek olan bir gelişmedir.

Anayasa Mahkemesi Başkanının değerlendirmelerini elbette önemsiyorum ancak adalet sistemiyle ilgili olarak böylesine kapsamlı değerlendirmeler yapan, zaman zaman da gerçekleri ifade eden Başkan, her nedense anayasa mahkemelerinin temel karakteristiğini belirleyen iki temel konuya temas etmemeye özel bir gayret göstermiştir. Yüce Divan yapılanmasındaki yetersizlik ve hukukçu olmayan yargı yapılanmasından hiç söz etmemiştir. Bu sebeple söylemleri havada kalmıştır.

Yargıyla ilgili her konuda genel değerlendirme yapan Anayasa Mahkemesi Başkanına soruyoruz: Hâkimler ve Savcılar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Tanık Koruma Kanunu, Temel Ceza Kanunlarına Uyum Getiren Kanun, Vakıflar Kanunu, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Hakkında Kanun. Bu kanunlar değerli arkadaşlarım, 2008 yılı Ocak, Şubat ayından bu yana Anayasa Mahkemesinde bekliyor yani iki yılı aşkın bir süreden bu yana Anayasa Mahkemesinde bekliyor. Yine, bu süreçte Temmuz 2005 tarihinde yasalaşan Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı Yasası'nın üç buçuk yıl bekledikten sonra Ocak 2009'da karara çıktığını da özellikle hatırlatmak istiyorum.

Peki, "Sayın Başkan, burada, ülkemizin siyasi geleceğini ve hukuk mekanizmalarını doğrudan etkileyen bu yasaların akıbetini belirsizliğe mahkûm ederken, hukuka aykırı olduğu aşikâr olan bu yasaların yıllarca haksız ve hukuksuz sonuçlar doğurmasına yol açan uygulamalar içindeyken Anayasa Mahkemesi Başkanı olarak Mahkemenin gündemini neden özellikle tıkadınız? Bu yasaların görüşülmesini neden engellediniz, engellemeye devam ediyorsunuz?" diyoruz. Bu soruya Anayasa Mahkemesi Başkanının açıklama getirmesi gerekiyor.

Bu açıklamayı değerlendirdiğimiz zaman ortaya şöyle bir tablo çıkıyor sayın milletvekilleri: Mahkemenin elbette diğer üyelerini ve tüzel kimliğini ayırarak söylüyorum, Anayasa Mahkemesi Başkanı, siyasi iktidar ile olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kart, size süre vereceğim ama -dün de konuşmuştuk- burada olmayan ve bu iddialara cevap verme imkânına sahip olmayan kişilerin isimlerini zikrederek konuşmak gerçekten Parlamentomuza yakışmıyor.

MUHARREM İNCE (Yalova) – Gelsin otursun.

BAŞKAN – Siz hukukçu bir milletvekilisiniz. Buna riayet etmenizi istirham ediyorum.

Buyurun.

ATILLA KART (Devamla) – Sayın Başkan, o kadar anlamsız, yersiz bir uyarı yapıyorsunuz ki... Anayasa Mahkemesinin kuruluşunu tartışıyoruz, değişikliğini tartışıyoruz, siz diyorsunuz ki: "Anayasa Mahkemesi Başkanının uyarı ve eylemlerinden, işlemlerinden söz etmeyin." Ondan sonra da burası Türkiye Büyük Millet Meclisi oluyor, demokrasinin görüşüldüğü bir zemin oluyor! Söylediklerinizin hiçbir kıymeti harbiyesi yok, hiç ciddiye alınır bir tarafı yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bu talep sizin grubunuzdan geldi Sayın Kart.

ATILLA KART (Devamla) – Hiçbir anlamı yok söylediklerinizin.

BAŞKAN – Bu talep sizin grubunuzdan geldi.

ATILLA KART (Devamla) – Gerçekten hiçbir anlamı yok, hiçbir ciddi tarafı yok. Biz burada niçin varız? Niçin faaliyet gösteriyoruz?

RECEP KORAL (İstanbul) – Şahsiyetle uğraşmayın!

ATILLA KART (Devamla) – Anayasa Mahkemesinin tasarruflarını, eylemlerini, yapılanmasını, değişiklik gerekçelerini konuşmuyor muyuz? Neyi konuşuyoruz biz?

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Hayır, Anayasa Mahkemesi Başkanından bahsediyorsun!

ATILLA KART (Devamla) – Anayasa Mahkemesi Başkanının tasarruf ve eylemlerini elbette konuşacağız. Burada konuşmayacağız da nerede konuşacağız?

VAHİT KİRİŞCİ (Adana) – Dışarıda konuş!

ATILLA KART (Devamla) – Sizin demokrasi anlayışınız işte bu kadar sığ, bu kadar yüzeysel, bu kadar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kart, ek süreniz de doldu, çok teşekkür ederiz efendim.

ATILLA KART (Devamla) – Demokrasi anlayışınızı...

BAŞKAN – Sayın Kart, teşekkür ederiz, ek süreniz de doldu.

ATILLA KART (Devamla) – Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Kart, teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MUHARREM İNCE (Yalova) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

MUHARREM İNCE (Yalova) – Sayın Başkan, neye dayandırılıyorsunuz “Burada olmayan kişiler hakkında konuşmayın.” derken?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na

Görüşülmekte olan Anayasa değişikliği teklifinin, 19. maddesinin teklif metninden çıkarılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Şandır (Mersin) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu efendim?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

DEVLET BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Şandır, gerekçeyi okutuyoruz değil mi efendim?

OKTAY VURAL (İzmir) – Konuşacağız Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Vural, buyurun, önergenizin gerekçesini açıklayınız. (MHP sıralarından alkışlar)

ATILLA KART (Konya) – Sayın Başkan, harikalar yaratıyorsunuz! Sayın Başkan, gerçekten harikalar yaratıyorsunuz!

OKTAY VURAL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önergemiz hakkında söz istedim. Anayasa Mahkemesinin görevi nedir? Hepimizin uzlaştığı kurallara gücü elinde tutanın uyup uymadığını ve bu güç karşısında da bireylerin hakkını korumak, aynı zamanda kamu gücünü kullanıp da bireylerin hakkını yiyen, yolsuzluk yapanların da yargılanmasını sağlamak.

Dolayısıyla, Anayasa Mahkemesinde aramız gereken şey hak, hakikattir. Dolayısıyla, eğer biz Anayasa Mahkemesinden adil olmayı, hukukun üstünlüğüne saygı duymayı istiyorsak değerli arkadaşlarım, Anayasa Mahkemesine üye atamak için gücü elinde tutup hakikati insanlara göre değerlendirmek doğru değildir. Hakikat insanlara göre olmaz, insanlar hakikate göre değerlendirilir. O bakımdan, bugün yaptığınız husus, insanları atamak suretiyle hakikati şekillendirmektir. Bu bakımdan, son derece yanlış bir değerlendirmeye, hukuku üstün kılmak yerine, hak haklının olması yerine hak güçlüdür diyor. Sizin burada seçme hakkınız olacak, bir yıl sonra bu Meclise gelecek çoğunluk iradesinin niye seçme hakkı olmayacak? Niye olmayacak? Bunun hak neresindedir? İşte, bugün geldiğimiz bu noktada değerli arkadaşlarım, görünen o ki, burada çıkar kaygısı var. Çıkar kaygısının olduğu bir yerde “Nefsani arzu ve isteklerini, çıkarlarını kendine rehber edinen kimseyi gördün mü?” sorusuna hepinizin vermesi gereken bir cevap vardır: Çıkar kaygısıyla hareket etmememiz lazım, hareket etmemelisiniz. Beni yargılayacaklar, ben açılım yapacağım, açılımın altyapısı için hâkim atayacağım, yargıç atayacağım. Bu, son derece yanlıştır.

O bakımdan, birinci söylediğim husus bu.

Biraz önce söylediler, gerçekten değerli arkadaşlarım, doğru bir şey yapmamız lazım. Bakın, Hazreti Ebubekir diyor ki: "Size yönetici oldum, fakat sizin için en hayırlısı değilim. Eğer yönetimde iyi hizmet edersem bana yardımcı olunuz, etmezsem beni doğru yolda gitmeye mecbur ediniz."

Değerli arkadaşlarım, sizin göreviniz doğru yolda gitmesine mecbur etmenizdir aynı zamanda. En hayırlısı değildir.

FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Siz kendi doğrunuza bakın.

OKTAY VURAL (Devamla) – O bakımdan, biraz önce söylediler, vehim. Evet, vehim değil. Bu, Başbakanlıkta hazırlanmış İnsan Hakları Raporu.

Değerli arkadaşlarım, burada diyor ki: "Türkiye devletinin dili Türkçedir ibaresini anlamak hepten imkânsızdır.

Milletin bölünmez bütünlüğü kavramı çok terstir.

Devletin ülkesi ve ulusuyla bölünmez bütünlüğü ilkesi doğrudan doğruya azınlık yaratmanın önünü engellemektir."

Değerli arkadaşlarım, bunlar vehim değil, bunlar raporlarda var, size gösterdim. Elinizi vicdanınıza koyunuz...

FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Kim söylemiş?

OKTAY VURAL (Devamla) – Dolayısıyla, bunlar vehim değil. Bu vehimler içerisinde yargıç atayarak, savcı atayarak hukukumuzu dönüştürmek, yargıçlar devleti oluşturmak, bürokratik oligarşiye millet iradesini teslim etmek doğru bir şey değildir.

RECEP KORAL (İstanbul) – O sizin görüşünüz.

OKTAY VURAL (Devamla) – Bugün maalesef, maalesef şu kararı veren -Türkiye Büyük Millet Meclisi burası- bir savcı kalkıp "Türkiye Büyük Millet Meclisinde hangi dillerde konuşma yapılacağına dair bir düzenleme yoktur." diyorsa değerli arkadaşlarım, bu irade yargıç iradesidir, hukuk değildir, hukuku üstün kılan bir irade değildir. Buraya istediklerinizi yapmak için yargıç atarsanız hakkı aramazsınız. Hakkı aramazsınız. Doğru yapmıyorsunuz.

Bu bakımdan, bu maddeyle ilgili ifade etmek istediğim bir başka konu var, bireysel başvuru; sınırı yok bunun, herkes başvurabilir.

Biliyorsunuz, teröristbaşının yeniden yargılanması için Terör Kanunu'nun 6'ncı maddesinde bunlarla ilgili etkin pişmanlık hususunu getirdiniz, çektiniz. Daha sonra, taş atan çocuklarla ilgili yeniden yargılama imkânı getirdiniz; açığa çıkarttık, çektiniz.

Şimdi, burada bu teröristbaşı Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yapma imkânı tanıyor musunuz tanıtmıyor musunuz?

VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) – O yol kapalı.

OKTAY VURAL (Devamla) – Bunu bir kendi kendinize sormanızı istirham ediyorum. Dolayısıyla burada vazgeçilmez şekilde, bu sevdanızdan vazgeçmiş değilsiniz. (AK PARTİ sıralarından gürlütüler)

VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) - İlanihaye kapanmıştır o yol.

BAŞKAN – Lütfen sayın milletvekilleri, yerimizden söz atmayalım.

OKTAY VURAL (Devamla) – Bu değişiklik ile ilgili söylemek istediğim bir başka husus da ...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Vural, süreniz doldu efendim. Sadece bir dakika ek süre ile konuşmanızı tamamlamanızı istirham ediyorum.

Buyurun.

OKTAY VURAL (Devamla) – Evet, burada dikkat edilmesi gereken bir husus da Yüce Divan, Anayasa Mahkemesi gibi milletin iradesini kullanan ve millete karşı sorumlu olanların, seçilmiş olanların yargılanacağı bir yere bürokratların yargılanmasını getiriyorsunuz. Hangi ölçü, hangi uyarı sizi oraya getirdi? Niye Emniyet Genel Müdürlüğü yok? Nedir burada? Yani bu konuda dokunulmazlık zırhına koymak istediğiniz bildiri yayınlayanlar mı var? Burada hani seçilmişler olacaktı? Atanmışları getiriyorsunuz.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yargıtay üyeleri nerede yargılanıyor? Danıştay üyeleri nerede yargılanıyor? Anayasa Mahkemesinin üyeleri nerede yargılanıyor?

OKTAY VURAL (Devamla) – Bu atanmışları getirmenizin sebebi nedir? Nerede, hangi sırça köşkte yaptığınız paslaşmalardan sonra yapılmıştır; bunu takdirlerinize sunuyorum.

Dolayısıyla, Anayasa gibi önemli bir konuda, yargı ile ilgili yapılan bu düzenlemeler konusunda istirahat ediyor, çok dikkatli davranınız. Yapılan bir yanlış olursa bedelini hepimiz öderiz, telafisi mümkün olmaz.

VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) – Hepimiz kazançlı çıkacağız, millet kazançlı çıkacak.

OKTAY VURAL (Devamla) – Bu uyarılarla oylarınızı kullanmanızı istirahat ediyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Vural, teşekkür ederim.

MUHARREM İNCE (Yalova) – Sayın Başkan, tutumunuz hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN – Hangi tutumum efendim?

MUHARREM İNCE (Yalova) – Az önce...

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Efendim, az önce Sayın Atilla Kart konuşurken müdahale ediyorsunuz ama iktidar kanadından konuşanlara hiç müdahale etmiyorsunuz. O nedenle tutumunuz hakkında söz istiyoruz efendim.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, tükenmiş bitmiş bir işlem.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Hayır efendim, tükenmiş bitmiş değil.

BAŞKAN – Sayın Kılıçdaroğlu, “Burada olmayan kişilerin isimlerini zikretmeyin.” dediğim için mi efendim? “Burada bulunmayan kişilerin isimlerini zikrederek burada onlardan bahsetmeyelim.” dediğim için, böyle uyardığım için değil mi?

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Hayır.

BAŞKAN – Şimdi, efendim, bu sizin talebinizdi. Bakın, zabıtlardan okuyorum Sayın Kılıçdaroğlu.

Bakın, Sayın Hüseyin Çelik bir hâkimden, bir millî eğitim müdüründen bahsediyor. Siz diyorsunuz ki...

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Önce Sayın Kamer Genç “O burada yok.” diyor. Sonra “Sayın Başkan, söz konusu kişi Parlamentoda değildir.” diyorsunuz siz.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Evet, doğru diyorum.

BAŞKAN – Sonra devam ediyorsunuz: “Söz konusu kişi, Millî Eğitim Müdürü Parlamentoda değildir.” diyorsunuz.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Evet, doğru diyorum.

BAŞKAN – Devam ediyorsunuz sonra: “O kişi burada yok. Savunma hakkı yok.”

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Sayın Kart da diyor ki: “Bu kabul edilemez.” Yani o isimlerin burada zikredilmesi kabul edilemez.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Onun baş tarafını da okur musunuz?

BAŞKAN – Ben sizin beyanlarınızı size hatırlatıyorum. Bunu siz istediniz.

MUHARREM İNCE (Yalova) – Bektaşî'nin “Namaza yaklaşmayınız”ı gibi oldu bu.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, onun baş tarafını da okur musunuz?

BAŞKAN – Yani bunu isteyen sizsiniz, ben de sizin bu tavrınızı doğru buldum.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Tamam, baş tarafını da okuyun onun, ona neden itiraz ettim ben?

BAŞKAN – Efendim, Sayın Çelik...

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Ne söyledi Sayın Çelik?

BAŞKAN – ...bir hâkimden bahsetmiş, bir millî eğitim müdürünün ismini vermiş, bu hâkimin birtakım yanlışlıklar yaptığını ileri sürmüş...

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Ne söylemiş ama? Sayın Çelik ne söyledi efendim, onu okuyun.

BAŞKAN – ...ve onun isminden bahsetmiş.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Çelik ne söyledi efendim, onu okuyun.

BAŞKAN - Siz de diyorsunuz ki...

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Çelik ne söyledi, onu okuyun.

BAŞKAN - “Burada bulunmayan kişilerin ismini burada söylemeyelim çünkü savunma hakları yok.” diyorsunuz.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Hayır efendim... Hayır efendim... Bakın, benim...

BAŞKAN - Ben de sizi tasdik ederek söylüyorum bunları.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Hatta, Sayın Kart da “Evet, yani gerçekten kabul edilemez bir şeydir bu.” diyor, doğru olarak.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bu bile sizin bu Parlamento'yu ön yargılı yönettiğinizi gösteriyor. Ben size söylüyorum: Sayın Hüseyin Çelik'in konuşmasını niye okumuyorsunuz? Ben o konuşmaya itiraz ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun gelin.

VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) – Ne için konuşacak?

BAŞKAN - Siz usul tartışması mı istediniz efendim?

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Evet efendim.

BAŞKAN – İki lehte, iki aleyhte kişiye söz vereceğim. Kimlere söz vereceğimi lütfen yazılı olarak tespit edin çünkü tartışma çıkıyor. Hatta yazılı olarak buraya başvurursa arkadaşlar çok daha iyi olur.

NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Sayın Başkan, lehte...

BAŞKAN – Sayın İnce'nin söz talebi var.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, lehte...

BAŞKAN - Aleyhte mi efendim?

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Aleyhte.

BAŞKAN - İkiniz de aleyhte, Sayın Kılıçdaroğlu aleyhte.

Lehte, Sayın Canikli ve Sayın Bozdağ.

Evet Sayın İnce, buyurun efendim.

Tutumum hakkında söz istediniz, üç dakika süre veriyorum.

Buyurun.

MEHMET NİL HİDİR (Muğla) – Sataşırırsan yanındayım...

X.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Milletvekili olmadığı için cevap verme imkânına sahip olmayan kişiler hakkında Genel Kurulda eleştiride bulunmanın doğru olup olmadığı ve iktidar partisi milletvekillerine bu konuda müsahahalı davranılıp davranılmadığı konusunda

MUHARREM İNCE (Yalova) – Sataşırırsam... Sayın Başkan, sayın milletvekilini uyarır mısın, “Sataşırırsan yanındayım.” diyor. Buyur gel! Buyur gel!

BAŞKAN – Sayın İnce, lütfen siz Genel Kurula hitap edin efendim.

Buyurun.

MUHARREM İNCE (Devamla) – Sayın Başkan, CHP'lilerin sözünü kesiyorsunuz, AKP'lilerin sözünü kesmiyorsunuz.

Burada olmayan birinin hakkında konuşulmazmış. E Sayın Başbakan arada sırada geliyor, hiç Başbakan hakkında konuşmayacak mıyız?

Sayın Başkan, siz dinlenirken imzanız olup olmadığını fark etmemişsiniz, oysa şimdi çok yorgunsunuz. Türkiye'nin iki numaralı ismisiniz, sabahlara kadar burada duruyorsunuz; oysa başkan vekilleriniz var, bunu yapabilir ama yaptırmıyorsunuz. Ben size bir kardeşiniz olarak, yaşça küçük bir arkadaşınız olarak bir tavsiyede bulunmak istiyorum: Bence siz Akfırat'taki villanızda, gidin biraz dinlenin. "Akfırat neresi?" diye sorarsanız, hani şimdi hapiste olan, altın kaplamalı silah hediye aldığınız ve vekâlet verdiğiniz ve siz Vakıflar Bankasından sorumlu Bakanken Genel Müdür Yardımcısı yaptığınız akrabanızın üzerine alınan villa var ya, bence gidin orada biraz dinlenin Sayın Başkan.

NURETTİN AKMAN (Çankırı) – Şov yapıyorsun, şov!

MEHMET NİL HİDİR (Muğla) – Konuyla ne alakası var!

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Tutumla bunun ne ilgisi var!

MUHARREM İNCE (Devamla) – Yani kusura bakmayın ama AKP'nin grup başkan vekili gibi davranıyorsunuz. Siz, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanı, bizim de Başkanımız, MHP'nin de Başkanı, AKP'nin de Başkanı, bağımsızların da, herkesin Başkanı. Siz, Cumhurbaşkanına vekâlet eden bir kişisiniz.

MEHMET NİL HİDİR (Muğla) – Konuya gel, konuya!

MUHARREM İNCE (Devamla) – Siz, Başbakanın talimatlarıyla hareket etmeye mecbur değilsiniz. Yani şimdi ben size şunu söylesem bu kürsüden: "Sayın Başkan, sürekli bana laf atıyorlar, siz mi susturacaksınız ben mi susturacağım?" dersem olur mu? Bunlar olmaz.

RECEP KORAL (İstanbul) – Diyorsun zaten, her zaman söylüyorsun.

MUHARREM İNCE (Devamla) – Ben size şunu söylüyorum Sayın Başkan: Lütfen, dürüst çocuk diye kefil olduğunuz ama bugün hapiste olan Akfırat Belediye Başkanının beldesine gidin, evinizde birkaç gün dinlenin Sayın Başkanım. Yanlış yapıyorsunuz, taraflı davranıyorsunuz, bizleri üzüyorsunuz. Demokrasiye, Meclis yönetimine yakışmayan işler oluyor. Sizi saygın bir konumda görmek isteriz biz, "Cumhurbaşkanına vekâlet eden hepimizin Başkanı" demek isteriz. Sizi AKP'nin grup başkan vekili gibi görmek istemiyorum Sayın Başkan.

Yüce Meclise saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi lehte ve aleyhte söz vermeye devam edeceğim.

Sayın İnce, benim hayatta hiç villam olmadı. Akfırat'ta falan da villam yok.

MUHARREM İNCE (Yalova) – Akrabanızın oldu.

BAŞKAN - Var olduğunu ispat ederseniz o villayı size bağışlıyorum. Bak, Genel Kurulun huzurunda söylüyorum, var olduğunu ispat edin o villayı size bağışlayacağım.

MUHARREM İNCE (Yalova) – Vekâlet verdiniz.

BAŞKAN – Efendim, şimdi, tabii, ben hukuki haklarımı yargı önünde kullanırım ama onu burada söylemeyi de doğrusu zait addediyorum.

Şimdi, tutumum hakkında usul tartışmasıyla ilgili lehinde söz isteyen Sayın Bozdağ'a söz vereceğim.

Sayın Bozdağ, buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; açılan usul tartışmasında Başkanlık Divanının tutumu lehinde söz aldım. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, burada, Anayasa'nın bazı maddelerini değiştiren teklifin müzakeresini yapıyoruz. Tabii, zaman zaman burada tartışmalar yaşanıyor. İç Tüzük'ün hükümleri Meclis Başkanlık Divanı tarafından uygulanmaya çalışılırken bu Tüzük hükümlerinde olmayan birtakım şeyler de gündeme getiriliyor, konuşuluyor. İşin doğrusu, İç Tüzük'ün verdiği hükümlerin... Örneğin, İç Tüzük 72'ye göre -çok açık bizce- bir tane önerge verilirken iki tane, başka konularda da bakıyorsunuz pek çok şey yapılıyor. Bence, Başkanlık Divanı bu gibi konularda İç Tüzük'ün gereklerini uyguladığı takdirde burada tartışmalar

da minimum düzeye inecektir. Bu noktada da Başkanın tutumu doğrudur. Zira, burada konuşan hatip eğer İç Tüzük'te olan usullere uymuyorsa Başkanın hatibi uyarması, konuya davet etmesi, Başkana İç Tüzük tarafından verilen bir görevdir. Başkana "Görevini niye yapıyorsun? Niye İç Tüzük'e uygun davranıyorsun?" diye usul tartışması açmak da bu İç Tüzük'e uygun bir davranış değildir. Ben bu nedenle, Başkanın tutumunun doğru olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Ayrıca, bir hususu da beyan etmek isterim, o da şu: Anayasa Mahkemesi Yüce Divan sıfatıyla görev yaparken sadece kuvvet komutanlarını yargılamıyor, Yargıtay Başkan ve üyelerini, Anayasa Mahkemesi Başkan ve üyelerini, Danıştay Başkan ve üyelerini de yargılıyor; onlar da bürokrat. Sadece birini görüp öbürünü görmemek yanlış olur.

İkincisi, Abdullah Öcalan'ın bireysel başvurudan görülen, kesinleşen davası nedeniyle yargıya başvurma hakkı yoktur. Neden yoktur?

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkan, 63'e göre söz aldı.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Abdullah Öcalan AİHM'e müracaat etmiştir, orada başvuru hakkını kullanmış ve verdiği karar da kesinleşmiştir. Bu bireysel başvuruyla ilgili düzenleme bundan sonraki durumlar içindir, AİHM'e gitmeyen konular içindir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkan, 63'e göre söz aldı, bir başka konuya cevap vermeye hakkı yok.

BAŞKAN – Sayın Kılıçdaroğlu, buyurun efendim, aleyhte.

Üç dakika süre verdim.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tarafsızlığınızı Sayın Bekir Bozdağ konuşurken de yine kanıtladınız! Konuyla hiç ilgisi olmadığı hâlde konuşma yaparken hiç müdahale etmediniz ama aynı konuşmayı eğer biz yapsaydık siz hemen müdahale ederdiniz.

NURETTİN AKMAN (Çankırı) – Siz de biraz Muharrem İnce'ye müdahale edin!

KEMAL KILIÇDAROĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, burada Sayın Hüseyin Çelik konuşurken, bir yargıç için kullandığı ifade şuydu, öğretmenevini o hâkime peşkeş çekti diye. Ben de bunun üzerine itiraz etmişim zaten. Yoksa o yargıç eleştirebilirdi, yargıcın aldığı kararları eleştirebilirdi ama hiç burada olmayan bir yargıca, kendisini savunma olanağı bulmayan bir yargıca doğrudan suçlama getirmenin yanlış olduğunu söylemişim. Yoksa elbette ki biz Anayasa Mahkemesini de Sayın Başbakanı da sizi de AKP Grubunu da CHP Grubunu da eleştireceğiz ama eleştiri yapıp hakaret etmeyeceğiz. İki, doğrudan doğruya onların kendilerini savunamayacakları bir konumda ve yerde yapmayacağız bunu.

İkinci önemli nokta: Bakın Sayın Başkan, siz Anayasa değişiklikleri sırasında Başkanlık yapıyorsunuz. Sizin burada olmadığınız zamanlarda çoğu kez AKP'den görevli arkadaşlarımız, başkan vekilleri yönetiyorlar. Hiçbir zaman onların tutumları sizin tutumunuz kadar eleştirilmedi. Hatta sabahleyin görüşmeler yapıldı, bizim onlardan yana şikâyetimiz zaman zaman olur ama onun dışında fazla bir şikâyetimiz olmaz. Ama siz geriye dönüp o tutanaklara bir bakın, sizin konumunuzu niçin biz tartışma konusu yapıyoruz? Siz, samimi söylüyorum, AKP grup başkan vekillerinin tarafsızlığından değil, onların tarafından daha da ileride bir taraf konumundasınız. Siz Parlamenti böyle yönetemezsiniz. Yönetemediğiniz için de gerginlikler oluyor. Yönetemediğiniz için çatışma çıkıyor burada.

Ben size şunu söyleyeyim: Siz bu kadar süredir yönetiyorsunuz, hiç grup başkan vekillerini odanıza davet ettiniz mi? Bu tartışmalar niye çıkıyor diye sordunuz mu? Siz yönetemiyorsunuz, tarafsız değilsiniz.

Şu kuşkuyu biz üstümüzden atmak istiyoruz: Sayın Başkan birilerinden talimat aldı, İç Tüzük'ü bir tarafa bırakın, muhalefetin engelleme haklarını bir tarafa bırakın, gücü, oy gücünü, parmak gücünü kullanın, hukuku da atın bir tarafa, siz bu Anayasa'yı buradan geçirin. Nitekim, bir milletvekili arkadaşımız ilginç bir şey söyledi, onlar da tutanaklara geçti: "Biz, bu Anayasa değişikliğini, siz ne yaparsanız yapın, ivedilikle buradan geçireceğiz." Hani, Anayasa değişikliklerinde bir tartışma olacaktı, ivedilik olmayacaktı.

RECEP KORAL (İstanbul) – Tartışmıyor muyuz yani?

KEMAL KILIÇDAROĞLU (Devamla) - Bütün bunlar yapılırken siz müdahale ettiniz mi Sayın Başkan? Etmediniz. Ben size şurada gelip müdahale ettim ve söyledim: Bir milletvekili arkadaşımız şu perdelerin hepsini çekti. Açık oylama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kılıçdaroğlu, teşekkür ederim efendim.

RECEP KORAL (İstanbul) - Ne alakası var? İnanmadan söylüyorsunuz.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (Devamla) - Sayın Milletvekili, alakası yoksa o perdeleri buradan kaldıralım o zaman.

BAŞKAN - Sayın Kılıçdaroğlu, teşekkür ederim.

RECEP KORAL (İstanbul) - Oy kullanmaya gir de bak nasıl oluyor, gizli mi, açık mı?

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) - Ben oy kullanarak sizin Anayasa'ya aykırı eylemlerinize ortak olmam Beyefendi. (AK PARTİ sıralarından "Oo" sesleri)

BAŞKAN - Lütfen tartışmayalım.

Sayın Canikli, buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NURETTİN CANIKLI (Giresun) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Sayın Başkanın tutumunun lehinde söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, biraz önce yaşadığımız bir olay nedeniyle, İç Tüzük'ün 63'üncü maddesi çerçevesinde bir tartışma açıldı. O çerçevede kanaatlerimizi, görüşlerimizi ifade ediyoruz.

Biraz önce Sayın Konuşmacı kanaatlerini ifade ederken, Sayın Başkanın müdahalesi gibi gözükken ya da o şekilde algılanan hususu Sayın Başkan biraz önce çok net olarak ifade etti. Esasında, daha önce, muhalefete mensup arkadaşlarımızın başka bir olay vesilesiyle Sayın Başkanı davet ettikleri tutumun aynısıdır. Yani, isimleri biraz önce Sayın Başkan tarafından tutanaklardan okundu. O zaman, o arkadaşlarımız, aynı şekilde, doğrudur yanlıştır, katılırsınız katılmazsınız ya da bazı arkadaşlar bunun doğru olduğuna inanır, bazıları eleştirebilir, ona bir şey demiyorum ancak sadece aynı çizgide olmak gerekiyor, yani daha tutarlı olmak gerekiyor. Onu söylemeye çalışıyorum.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) - Sayın Canikli, Başkan tutarlı olursa başka sorun olmaz.

NURETTİN CANIKLI (Devamla) - Başkası için, başkası olmadığı zaman ortaya koyduğunuz tavır, aynı şekilde, sizin kendi arkadaşınız konuşurken de koyabilirsiniz, bunu gösterebilirsiniz o zaman saygıdeğer bir görüş olarak ortaya çıkabilir bu, yani o zaman takdir edilebilir ama savunması gereken, kendi açınızdan savunması gereken, sizin açınızdan desteklemeniz gerektiğini düşündüğünüz bir kişi olduğunda farklı bir tutum, konuşmacıya müdahale ama kendi arkadaşınızla ilgili olduğu zaman da tamamen zıt bir görüş, gerçekten, o zaman, çelişki olarak ortaya çıkıyor. Bence bu çelişkinin giderilmesi gerekiyor. Ancak bu olduğu zaman görüşleriniz, kanaatleriniz Genel Kurul tarafından kabul görebilir ve o zaman anlamlı olabilir, aksi hâlde insanlar ciddiye almaz.

Değerli arkadaşlar, biraz önce yine bir arkadaşımız tarafsız, işte, konuşmacıların burada -biraz önce Sayın Bozdağ'la ilgili- konunun dışında görüş beyan ettiğini ifade etti.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) - 63'e göre söz aldı.

NURETTİN CANIKLI (Devamla) - Bakın, aşağı yukarı bir haftadan fazla zamandır Anayasa görüşmeleri yapıyoruz. Kaç arkadaşımız acaba bu konuşmalarında, bu kanaatlerinde görüşlerini ifade ederken, tartıştığımız konu olan Anayasa'nın ilgili maddesinin içeriğinde sınırlı kaldı? Kaç arkadaşımız buna bağlı kaldı? Kaç arkadaşımız, verdiği önerge üzerinde, verdiği önergeyle sınırlı olarak o çerçevede konuşma yaptı değerli arkadaşlar? Allah aşkına, bir bakın lütfen...

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, ne ilgisi var?

NURETTİN CANIKLI (Devamla) - Bir bakın...

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) - Önergelerle ne ilgisi var?

NURETTİN CANIKLI (Devamla) - Bir bakın, ondan sonra...

BAŞKAN - Sayın Canikli...

NURETTİN CANIKLI (Devamla) - Elbette, İç Tüzük açık o konuda, bir şey demiyorum, İç Tüzük açık diyor ki: Her gelen konuşmacı, hangi açıda, hangi alanda kendisine söz hakkı verilmişse onunla sınırlı olarak, o içerikle bağlı olarak konuşmasını yapmak zorundadır, tamamlamak zorundadır.

ABDÜLKADİR AKCAN (Afyonkarahisar) - Kendi arkadaşların iftiraya kadar attılar.

NURETTİN CANIKLİ (Devamla) - Kural bu ama ben bir realiteden bahsediyorum, ben bir gerçekten, yaşadığımız süreçten... Canlı, çok canlı... Daha bugün, dün, önceki gün, muhtemelen yarın da devam edecek. Biraz sonra takip edin, arkadaşlarımızın verdiği önerelerde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Canikli, teşekkür ederim.

NURETTİN CANIKLİ (Devamla) - ...önergenin konusu ve konuştukları konuya bakın ve...

BAŞKAN – Lütfen... Tamam.

NURETTİN CANIKLİ (Devamla) – ...ondan sonra bu eleştirileri yapın.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Çok teşekkür ederiz.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkan, Sayın Canikli, benim buradan, oturduğum yerden konuşmama cevaben söylüyor. Hatip orada sizin tutumunuzun lehinde söz aldı ama bir önceki konuşmada Sayın Oktay Vural'ın konuşmasına cevap verdi, buna siz müdahale etmediniz. Hâlbuki dün bir konuşmacıya bu anlamda müdahale ettiniz. Ben bunu hatırlatmak için müdahale ettim.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

Şimdi, bu usul tartışması nereden çıkmıştı? Sayın Kart konuşurken bir yüksek mahkeme başkanının isminden bahsedince, ben dün yapılan görüşmeler sonucu burada mutabık kaldığımız bir hususu hatırlattım. Biraz önce Sayın Kılıçdaroğlu'nun beyanlarını sizlere okudum. Bütün bunların üzerine - zabıtlardan okuyorum- şunu söylemişim: “Gayet tabii, yalnız bu beyanınızdan şöyle bir sonuç çıkaralım - sizi kast ederek söylüyorum Sayın Kılıçdaroğlu- burada söz alan arkadaşlarımız, her kim olursa olsun, burada bulunmayan kişilerle ilgili bu tür beyanlarda bulunmamalıdır. O bakımdan haklısınız -size 'haklısınız' diyorum- çünkü burada cevap verme hakkı olmayan bir kişiyle ilgili burada birtakım isnatlarda bulunmak doğru olmaz, o bakımdan haklısınız. Bunu zabıtlara geçirmiş olalım. Teşekkür ederim.” Benim hatırlatmak istediğim buydu.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, o konuşmayı siz yaptıktan sonra zaten biz de tartışmayı kestik.

ATILLA KART (Konya) – Konuşmayacak mıyız Sayın Başkan!

AHMET YENİ (Samsun) – Sayın Başkan, konu bitmiştir.

BAŞKAN – Tamam efendim.

O nedenle benim tutumumu değiştirmeyi gerektirecek herhangi bir husus ortaya çıkmamıştır. Ancak şunu da hatırlatayım: Değerli arkadaşlar, benim burada Başkanlık yapmam ve Meclisi yönetiyor olmam çok sık eleştiriliyor. İç Tüzük'ün 14'üncü maddesini okuyorum: “Başkanın görevleri şunlardır: Türkiye Büyük Millet Meclisini Meclis dışında temsil etmek, Genel Kurul görüşmelerini yönetmek.” Şimdi, benim, Anayasa ve İç Tüzük'ün verdiği bu görevi yapıyor olmamı niye eleştiriyorsunuz? Niye eleştiriyorsunuz? Ben görevimi yapıyorum, görevimi yapıyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, dolaylı olarak oyunuzu açıklıyorsunuz. Muhalefetin sözünü keserek, muhalefetimizi engelleyerek ihsası reyde bulunuyorsunuz.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Teamül var, teamül.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (S. Sayısı: 497) (Devam)*

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Oktay ve arkadaşlarının önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 497 sayılı Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 19 ncu maddesinin aşağıda ki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Akın Birdal (Diyarbakır) ve arkadaşları

Madde: 19 - Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 148 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinin sonuna “ve bireysel başvuruları karara bağlar” ibaresi, üçüncü fıkrasındaki “Cumhurbaşkanı,” sözcüğünden sonra gelmek üzere “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı,” ibaresi eklenmiş, beşinci fıkrası “Yüce Divan kararlarına karşı yeniden inceleme başvurusu yapılabilir. Genel Kurulun yeniden inceleme sonucunda verdiği kararlar kesindir.” şeklinde değiştirilmiş, maddeye ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar ve üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere “Genelkurmay Başkanı da görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divanda yargılanırlar.” şeklinde yeni bir fıkra eklenmiş ve devamındaki fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Herkes, Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Başvurular en geç iki yılda sonuçlanır. Başvuruda bulunabilmek için olağan kanun yollarının tüketilmiş olması şarttır. Bireysel başvuruda, kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlarda inceleme yapılamaz. Bireysel başvuruya ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.”

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu önergeye efendim?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

DEVLET BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Birdal, buyurun efendim.

Süreniz beş dakikadır. (BDP sıralarından alkışlar)

AKIN BİRDAL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 497 sıra sayılı Anayasa'nın kimi maddelerinde değişiklik teklifi üzerinde 19'uncu maddenin değiştirilmesine ilişkin söz almış bulunuyorum. Saygıyla selamlarım.

Şimdi, gerçekten bu Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkının getirilmesinden murat edilen nedir? Örneğin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde mahkûm edilen ülkelerin birinci sırasında olan Türkiye'yi alt sıralara çekmek mi murat ediliyor? İkincisi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde yapılan başvuruların yüzde 86'sı Türkiye Cumhuriyeti devleti aleyhine sonuçlanıyor. Acaba bunun yüzdesini mi aşağıya çekmek murat ediliyor? Üçüncüsü, ödenen çok yüklü, gerçekten... Örneğin 2007 yılında 7.297.065 euro, 2008'de 5.734.111 euro, 2009'da 6.132.434 euro Türkiye Cumhuriyeti mahkûm edilmiş. Şimdi, örneğin Türkiye'nin mahkûm edilmesine neden olan bu yargı, insan hakları ve demokratikleşmeyle ilgili evrensel hukuka ya da Türkiye'nin taraf olduğu sözleşmelere uydurma gibi böyle bir gereksinme duyuyor mu? Ya da duymadığı hâlde mahkemenin karşısına gelen mahkûmları mahkûm ederken o kararı veren yargıçlar Anayasa'nın 90'uncu maddesini esas alarak, iç hukukta olmasa bile kabul ettiğimiz ulusalüstü hukukun iç hukukun üstünde olduğunu kabul edip karar veriyorlar mı? Ve ne yazık ki bunların böyle olmadığı görülüyor.

Şimdi, biz buna karşın Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkının tanınmasının süresinin belirtilmesi gerektiğini düşünüyoruz, yani örneğin iki yıl olmalı, aksi takdirde beş yıl, on yıl sürecektir ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuru yollarını da, kanallarını daraltacak ya da kapatacaktır.

Aslında bu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi olsun ya da Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru olsun bunu bence aşağıya çekebilmenin tek bir yolu aslında açılım olduğundan değil olmadığındandır. Açılımdan burada kasıt nedir? Kürt sorununun demokratik çözümüdür. İkincisi demokratikleşmedir, yani düşünce ve ifade özgürlüğünün önündeki engellerin kaldırılması, Terörle Mücadele Yasası ve Türk Ceza Yasası'ndaki hukuk dışı uygulamaları kaldırmak, cezaevlerinde insan haklarına dayalı düzenlemelerin yapılması, örneğin şu anda 117 bin kişiye ulaştı, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde hiç bu kadar tutuklu ve hükümlü olmamıştı. Zaten Türkiye bu baskıcı yasaklarla yarı cezaevine dönüştürülmüş durumda. O

nedenle, bence Türkiye'yi bir açık hava cezaevinden kurtarmak gerekiyor, özgür, demokratik bir ülkeye dönüştürmek gerekiyor. Bunun referansı da belli. Örneğin Avrupa Birliği sürecinde, tam üyelik sürecinde yükümlülük altına gireceğimiz, kabul ettiğimiz bir "Kopenhag Siyasi Kriterleri" başlığı var, demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü ve azınlıkların korunması. Yani şimdi, örneğin 1915'in 95'inci yılı nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin de gerçekten, bir oturum -bence- açılması ve bunun burada, insanlığa karşı işlenen suçun sorgulanması gerekebilirdi. Niye tarihçilere bırakıyoruz?

O nedenle, burada siyasi iradedir asıl olan, halkların kardeşliğini, bölge halklarıyla dostluğu oluşturacak olan siyasi iradedir ve bu iradeyi ortaya koyacak olan da Türkiye Büyük Millet Meclisidir.

Şimdi, ayrıca yine getirilen buradaki değişiklik önerimizde, askerlerin, generallerin Yüce Mahkemede -Yüce Divanda- değil sivil mahkemelerde yargılanmasını öngörüyoruz. Eğer, gerçekten askerlere karşı bu Anayasa üzerindeki vesayeti kaldırmak istiyorsanız önce Genelkurmayı Millî Savunma Bakanlığına bağlayın, artı, Millî Güvenlik Kurulunu kaldırın, artı, askerlerin, silahlı kuvvetlerin harcamalarını bir denetime alın. İhalesi belli değil, alımı belli değil, ne alınıyor, ne satılıyor, nereden alınıyor, ne karşılığında alınıyor, bunlar belli değil.

O nedenle, bu Anayasa üzerindeki vesayeti önce bu düzenlemelerle belki kaldırabiliriz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayınız efendim sözlerinizi.

AKIN BİRDAL (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Bu nedenle, arkadaşlar, bence Avrupa İnsan Hakları Mahkemesindeki ve Anayasa Mahkemesindeki bireysel başvuru sayısını ve sonuçlarını ortadan kaldırabilmek için, insan haklarına dayalı, hukukun üstünlüğünü temel alan, demokratik, sivil toplum rejimini öngören, çoğulcu ve herkesin kendisini görebileceği bir anayasadır. Böyle bir anayasa ancak bu düzenlemeleri yapar. Yoksa bugün gerçekten trajediler yaşanıyor her alanda, her zamanda; bugün Karadeniz'de, yarın Anadolu'da, başka bir gün de başka bir yerde. Bunlar, sorunların demokratik çözümü konusunda bir irade gösterememekten kaynaklanan durumlardır.

Nedir bunun anahtarı? Barıştır. Bütün farklı olanların bir arada, barış içinde, kardeşçe yaşayabileceği, Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı olarak farkının saygı görmesinin istenmesi kültürüdür. Bunu yapalım. Yoksa yarın burada -her gün neredeyse- kalkan arkadaşlarımız, gerçekten, yaşanan trajedilerden ötürü üzüntülerini bildirmek durumunda kalacaklardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Birdal, çok teşekkür ederim.

AKIN BİRDAL (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Bu duygularla hepimizi saygıyla selamlıyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim, sağ olasınız.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım dört önerge de aynı mahiyettedir. O nedenle önergele birlikte işleme alacağım, istemleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim.

İlk önergeyi ve diğer önergelemlerin imza sahiplerini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 19 uncu maddesi ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 148 nci maddesine 2 inci fıkradan sonra gelmek üzere eklenen ilk fıkrada geçen "Anayasa Mahkemesine başvurulabilir." ibaresinin "Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunabilir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Abdurrahman Arıcı

Antalya

Veysi Kaynak

Kahramanmaraş

Ali Öztürk

Konya

Mehmet Yılmaz Helvacioğlu

Siirt

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Arıcı, konuşacak mısınız gerekçeyi mi okutalım?

ABDURRAHMAN ARICI (Antalya) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Okuyun:

Gerekçe:

Başvurunun bireysel haklar için olduğu hususu açıklığa kavuşturulmuştur.

BAŞKAN – Sayın Kaynak?

VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) - Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...Gerekçeler aynı.

Sayın Öztürk?

ALİ ÖZTÜRK (Konya) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Sayın Helvacioğlu?

M. YILMAZ HELVACIOĞLU (Siirt) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Sayın milletvekilleri, birlikte işleme aldığım önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, 19'uncu madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, maddenin gizli oylamasına başlayacağız.

Ancak değerli arkadaşlarım, lütfen henüz sıraya girmeyin, daha gizli oylamayı başlatmadım.

Gizli oylamanın ne şekilde yapılacağını arz ediyorum: Komisyon ve Hükümet sıralarında yer alan Kâtip Üyelerden Komisyon sırasındaki Kâtip Üye Adana'dan başlayarak İstanbul'a kadar -İstanbul dâhil- Hükümet sırasındaki Kâtip Üye ise İzmir'den başlayarak Zonguldak'a kadar -Zonguldak dâhil- adı okunan milletvekiline biri beyaz biri yeşil biri de kırmızı olmak üzere üç yuvarlak pulla mühürlü zarf verecek ve pul ve zarf verilen milletvekilini ad defterinde işaretleyecektir. Milletvekilleri, Başkanlık kürsüsünün sağında ve solunda yer alan kabinlerden başka yerde oylarını kullanmayacaklardır. Bildiğiniz üzere, bu pullardan beyaz olanı kabul, kırmızı olanı ret, yeşil olanı ise çekimser oyu ifade etmektedir. Oyunu kullanacak sayın üye, Kâtip Üyeden üç yuvarlak pulla mühürlü zarf aldıktan ve adını ad defterine işaretlettikten sonra kapalı oy verme yerine girecek, oy olarak kullanacağı pulu burada zarfın içerisine koyacak, diğer iki pulu ise iskarta kutusuna atacaktır. Bilahare oy verme yerinden çıkacak olan üye oy pulunun bulunduğu zarfı Başkanlık Divanı kürsüsünün önüne konulan oy kutusuna atacaktır. Oylamada adı okunmayan milletvekiline pul ve zarf verilmeyecektir.

Şimdi gizli oylamaya Adana ilinden başlıyoruz, buyurun efendim.

(Oylar toplandı)

BAŞKAN – Evet, oyunu kullanmayan arkadaşımız kaldı mı efendim?

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, milletvekilleri kendi iradeleriyle gelir, gelmez; dolayısıyla geldi, gelmedi... Varsa vardır.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Mevcutlu olarak getiriliyorlar.

OKTAY VURAL (İzmir) – Mevcutlu olarak getirilecek değil yani. Polis zoruyla mı getireceksiniz?

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Mevcutlu olarak getiriliyorlar.

OKTAY VURAL (İzmir) – Yanlış şeyler bunlar.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, isterseniz yarım saat yemek molası verin, oylama yemekten sonra devam etsin.

OKTAY VURAL (İzmir) – Böyle bir baskı ortamı gizli oylamada...

AHMET YENİ (Samsun) – Nerede baskı ortamı?

NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Herkes kendi isteğiyle geliyor, oyunu kullanıyor ama kendi isteğiyle gelmeyip oy kullanmayanlar var.

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan var mı?

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Sandık başında kimse yok.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım, bakın, bizim önergemizi okumayan, daha sonra da burada oylamayı takip edip oylamayı geciktirenle ilgili güvensizliğimiz devam ediyor ve...

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Güvensizliği besleyen Sayın Başkan sizsiniz, zatialiniz bu güvensizliği besleyen.

OKTAY VURAL (İzmir) – Böyle bir şey olmaz efendim.

BAŞKAN – Ne yapmamı istiyorsunuz efendim?

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Birkaç kez kürsüye kadar gelip zatialinize söyledim “Orada tutanakları doğru okumayan insanı almayın.” diye ama bakın, şimdi arkadaşımız orada.

NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Sayın Başkan, arkadaşlar oylarını kullanıyorlar. Yani kullanmasalar mı? Özgürce oy kullanmalarını engelleyelim mi?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Şimdi biz nasıl güveneceğiz?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, önergeler standart önerge. Arkadaşların eğer bir tereddütleri varsa kaset versinler, istediklerinin sesiyle doldurtsunlar, orada okusunlar.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Olur mu böyle şey?

BAŞKAN – Efendim, kendisi şu anda nöbetçi kâtip üyedir. Ne yapmam lazım?

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İzmir) – Boşluk olmasın Sayın Başkan, hiçbir boşluk olmasın.

OKTAY VURAL (İzmir) – Ne yapılması gerektiğini biz mi size söyleyeceğiz?

BAŞKAN – Biz kendisini uyardık efendim.

NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Ne yaptı da uyarıyorsun Sayın Başkan?

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, oturtmayacaksınız.

BAŞKAN – Biz uyardık.

NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Bir yanlış yok, bir hata yok, bir eksiklik yok, bir usul hatası yok; her şey kurala uygun ilerliyor Sayın Başkan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, önergeler hep standart...

BAŞKAN – Bitti mi arkadaşlar? Var mı efendim daha? Bitti.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – ...fotokopi önergeler... Sesli kaset versinler, oradan okunsun.

OKTAY VURAL (İzmir) – Önergemizden paragraflar çalan, Allah bilir ne oluyor?

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, oy kullanma işlemi bitmiştir.

Lütfen oy kutularını kaldırınız.

(Oyların ayrımına başlandı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, önergelerin hepsi standart, kopya önerge. Kaset doldursunlar, oradan okunsun önergeleri.

OKTAY VURAL (İzmir) – İstersen sen oku önergemizi!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sen oku!

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Kâtip üye mi takdir edecek ya!

OKTAY VURAL (İzmir) – Önergeyi Mustafa Elitaş okusun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ayıptır, “Burada bir yanlışlık var.” diye söylenir mi, bu kadar gerilir mi!

OKTAY VURAL (İzmir) – Sen oku! Çok istiyorsun herhâlde! Her bir AKP grup başkan vekili bizim önergemizi okusunlar.

SUAT KILIÇ (Samsun) – Divan üyesi olmayanlar orada Sayın Başkanım.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – O zaman, Divan üyeleri de eşit olsun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bizim güvenimiz kalmadı, Divan üyesi olmayanların orada bulunmasına.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Her partiden 1 kişi bulunsun. 7 tane AKP'den Divan üyesi var ya.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hepsı çıksın o zaman canım. İdare amirleri...

AHMET YENİ (Samsun) - Millet seçmiş, millet, o üyeleri.

ATILA EMEK (Antalya) - Millet hile yapsın diye seçmemiş.

AHMET YENİ (Samsun) – Hiç biz hile yapmayız.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Hile yapıyor, hile.

AHMET YENİ (Samsun) – Hayır.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, oy sayımında görev alan arkadaşlarımızın içerisinde hem iktidardan hem de muhalefetten Divan üyesi arkadaşlarımız vardır. Lütfen onlara itimat edelim arkadaşlar. Biz de takip ediyoruz burada, ben de takip ediyorum.

(Oyların ayırımına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinin gizli oylama sonucunu açıklıyorum:

“Oy sayısı : 407

Kabul : 337

Ret : 69

Çekimser : 1

Boş : -

Geçersiz : -

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Yaşar Tüzün

Gülşen Orhan

Bilecik

Van”

(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum efendim.

Kapanma Saati: 17.54

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.15

BAŞKAN: Mehmet Ali ŞAHİN

KÂTİP ÜYELER: Fatih METİN (Bolu), Yusuf COŞKUN (Bingöl)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 95'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

497 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

20'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 20- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 149 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 149- Anayasa Mahkemesi, iki bölüm ve Genel Kurul halinde çalışır. Bölümler, başkanvekili başkanlığında dört üyenin katılımıyla toplanır. Genel Kurul, Mahkeme Başkanının veya Başkanın

belirleyeceği başkanvekilinin başkanlığında en az oniki üye ile toplanır. Bölümler ve Genel Kurul, kararlarını salt çoğunlukla alır. Bireysel başvuruların kabul edilebilirlik incelemesi için komisyonlar oluşturulabilir.

Siyasî partilere ilişkin dava ve başvurulara, iptal ve itiraz davaları ile Yüce Divan sıfatıyla yürütülecek yargılamalara Genel Kurulca bakılır, bireysel başvurular ise bölümlerce karara bağlanır.

Anayasa değişikliğinde iptale, siyasî partilerin kapatılmasına ya da Devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin üçte iki oy çokluğu şarttır.

Şekil bozukluğuna dayalı iptal davaları Anayasa Mahkemesince öncelikle incelenip karara bağlanır.

Anayasa Mahkemesinin kuruluşu, Genel Kurul ve bölümlerin yargılama usulleri, Başkan, başkanvekilleri ve üyelerin disiplin işleri kanunla; Mahkemenin çalışma esasları, bölüm ve komisyonların oluşumu ve işbölümü kendi yapacağı içtüzükle düzenlenir.

Anayasa Mahkemesi Yüce Divan sıfatıyla baktığı davalar dışında kalan işleri dosya üzerinde inceler. Ancak, bireysel başvurularda duruşma yapılmasına karar verilebilir. Mahkeme ayrıca, gerekli gördüğü hallerde sözlü açıklamalarını dinlemek üzere ilgilileri ve konu üzerinde bilgisi olanları çağırabilir ve siyasî partilerin kapatılmasına ilişkin davalarda, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısından sonra kapatılması istenen siyasî partinin genel başkanlığının veya tayin edeceği bir vekilin savunmasını dinler.”

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 20’nci madde üzerinde ilk söz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Ali Özpolat’a aittir.

Sayın Özpolat, buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

CHP GRUBU ADINA MEHMET ALİ ÖZPOLAT (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 20’nci madde üzerinde partim adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken saygıdeğer hukuk adamı Özdemir Özok’u rahmetle anıyorum. Dönemin Cumhurbaşkanı tarafından Anayasa Mahkemesi üyeliğine atanmış, ancak kendisi bunu reddetmişti; hatırlayın ve hiç unutmayın “Ben CHP üyesiyim, tarafsızlığım sorgulanır.” demişti. Bu yüksek ahlaki ve yargıya saygıyı herkese örnek göstermek istiyorum.

Bilindiği gibi anayasalar uzlaşmayla oluşturulan metinlerdir. Katılım ve uzlaşmanın aranmadığı yerde demokrasiden söz edilemez. Mevcut Anayasa’yı beğenmeyip daha ileri bir anayasayla değiştirme iddiasını taşıyan bir parti en geniş mutabakatı aramazsa elbette samimiyeti sorgulanır, bugün olan da budur. İktidarın samimiyeti geniş kesimlerce sorgulanıyor. Sadece biz değil, sokaktaki insan da bu konuda iktidarın samimiyetini sorguluyor haklı olarak, çünkü bakan, biz haftalardır bize dayatılmış bir metni konuşuyoruz.

Daha baştan “İster beğenin ister beğenmeyin biz bu işi yapacağız” havası oluşturuldu. Her ne kadar muhalefetle görüşme talepleri olduysa da aslında içerik konusunda AKP’nin kararı kesindi ve hiç değişmedi. Bugün bu değişikliğin temel nedeni olan yargı konusunda AKP hiçbir zaman iknaya açık olmadı, çünkü yola çıkma nedeni buydu, amaç yargıyı kendi istediği doğrultuda oluşturmaktı. Nitekim yargı ayağa kalktı, çeşitli kesimlerden ciddi itirazlar yükseldi. Bu işin bu hâlde sakıncalı sonuçlar doğurabileceği söylendi ama AKP, bu itirazı ve eleştirileri dikkate alacağına bir de buna fena hâlde bozuldu.

“İyot gibi açığa çıktınız.” denildi; “Gidin, kurtarın, parti kurun.” denildi; “Yargı siyaset yapıyor.” denildi. Değişiklik metnini eleştirenler en tahammülsüz sözlerle azarlandı. Oysa yargı siyaset filan yapmadı. Yargı, yine yargıyla ilgili konuştu; kendisini ilgilendiren konularla ilgili kaygılarını, görüşlerini, örneklerini söyledi. Bu da bir görevdir. Buna niye bozuluyorsunuz? Yüksek yargı kendisini ilgilendiren konuyla ilgili konuşmayacak da neyle ilgili konuşacak? Sizin göreviniz de dinlemektir, dikkate almaktır, üzerinde düşünmektir; iktidar sorumluluğu bunu gerektirir.

Olması gereken bu duruma, Başbakan başta olmak üzere, birçok parti mensubu, yargıyı küçümseyen, hadsizlikle itham eden talihsiz beyanlarda bulundular. Zaten iktidarda var olan yargıya hasmane tavır, bu kez de Anayasa tartışmaları üzerinden iyice alevlenmiş oldu.

Bir taraftan “Tarihî önemde bir Anayasa değişikliği yapıyoruz.” diyeceksiniz diğer yandan sözünüzün üzerine söz istemeyeceksiniz.

Her yargı yılı açılışında, her fırsatta evrensel hukuka uygun bir yargı reformu istediklerini söyleyen yargı mensupları, şimdi yargının bundan iyice uzakta olmasından edişe duyuyorlar. Onlar daha dün ne istiyorlardı, bakın şimdi neler oluyor? Daha ilerisini isterken daha gerisine kuzu kuzu razı olmaları bekleniyor. Ömürlerini dosyalar arasında çürütmüş saygın hukuk adamlarının içi acıyor elbette.

Bu ülkede hukuku, adaleti gözlerinden sakınırcasına korumaya çalışan hukukçular, şimdi hukukun yok olmasına seyirci mi kalacaklardı? Çıgıllıkları bundandır. Bu ülkede hukuk devleti yaralanmasın istiyorlar, biz de bunu istiyoruz. Tüm sağduyulu yurttaşlar gibi, yargının siyasi iktidarın iki dudağı arasında olmasında sakınca buluyoruz. AKP'li sayın yöneticiler yargıyı CHP'yle aynı dilden konuşmakla itham ediyorlar. Doğruyu söylemek ne zamandan beri suç oldu? Yargı konuşuyor da ne diyor? Anayasa Mahkemesi ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun siyasallaşmamasını diliyorlar ve bunu Türk yargısının bağımsızlığını korumak adına istiyorlar. Ülke demokrasisi için aynı şeyleri, aynı doğruları savunan, neyse yanlış, evet biz de tıpkı yargı mensupları gibi bağımsız, tarafsız, siyasal müdahaleye imkân vermeyen çağdaş bir yargı istiyoruz. Anayasa siyasi çıkar amacıyla değişmesin istiyoruz. Anayasa Mahkemesi ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyelerinin seçiminde siyasetin çıkar amaçlı etkinliği bulunmasın istiyoruz.

Yüksek yargının Anayasa Mahkemesindeki etkinliğinin azaltılması, gücünün siyasetin eline geçmesi yasama ve yürütmenin denetlenemez olması sonucunu doğurur. Bunun sonu da baskıcı rejimdir. Anayasa Mahkemesi, Anayasa ve anayasal düzeni korumakla görevli yaşamsal önemde bir kurumdur.

Anayasa Mahkemesinin bağımsızlığı kuvvetler ayrılığının işlerliği açısından da çok önemlidir. Hele bugünkü gibi hem yürütmeyi hem yasamayı tek partinin elinde bulundurduğu durumlarda Anayasa Mahkemesinin denetleme yetkisi de olmazsa seçilmiş kralların egemenliği söz konusu olmaz mı? İstenilen bu mudur? Gizli gündem 60 öncesinin tek parti rejimine dönmek midir?

Yapılan düzenlemeyle Anayasa Mahkemesi, AKP mahkemesi hâline dönüşecektir. Başbakan, pek çok kurumda olduğu gibi, Anayasa Mahkemesine de kendi zihniyetini taşımak istiyor. Yüksek Mahkeme siyasetin emrine girecek, tarafsızlığını yitirecek, adaleti sağlama ve demokrasiyi koruma işlevinden uzaklaşacaktır. Böylece demokrasinin kendisini hukuk yoluyla koruma refleksi de kalmayacaktır.

Bu noktada, çok tehlikeli bir yoldasınız. Anayasa Mahkemesi gibi önemli bir yargı kurumunu etkisiz hâle getirmek demokrasimizi korumasız bırakmak demektir. "Batı demokrasilerinde yüksek yargıya cumhurbaşkanları üye seçiyor." diyorsunuz. Evet, doğrudur ama sizin dediğiniz gibi değil. İşinize gelince Batı'dan örnek alıyorsunuz, işinize gelmeyince almıyorsunuz. Batı'da cumhurbaşkanları nitelikli çoğunluklarla gönderiyorlar, tarafsız insanları gönderiyorlar, liyakate önem veriyorlar, yani yandaş göndermiyorlar yargıya, yandaş.

Ahlaklı, olgun, demokrasi ve uzlaşma kültürüne sahip, hukukun üstünlüğünü siyasal güçlerin üstünde gören siyasetçiler bu işi şaibesiz yapabilirler, bu İktidar değil ama.

Tabiri caizse uzlaşmayı takmayan, üyeleri hakkında 608 dosya bulunan bir Parlamento yapısından, tarafsızlığı tartışmalı idarecilerinden, hukuka uygun atama yapmalarını beklemek ham hayaldir.

23 Nisanda koltuğuna oturan çocuğumuza, Sayın Başbakanın "Sen Başbakansın, ister asar ister kesersin." demesi, ülkenin siyasi belleğine kaydedildi. Şimdi gelin de bu anlayışa tüm yetkileri teslim edin, iyi ki Allah'tan "yakabilirsiniz" de diyebilirdi, demedi.

Bakın, toplumun tüm beklentisi dokunulmazlıkların kaldırılmasıydı, ancak Sayın Başbakan "Dokunulmazlıkları kaldırırsak siyaset kurumu biter." dedi. Yani açıkça, suçlumuz çok, hepsine dokunursak elimizde vekil kalmaz demek istedi.

Kamuoyu siyasetçilerin dokunulmazlığı kalksın beklentisi içindeyken, şimdi üstüne bir de parti dokunulmazlığı kavramıyla karşı karşıyayız. Parti kapatmayı Meclisin onayına bırakan düzenlemeyle, dokunulmazlık kavramı iyice güçlenmiştir.

Yeni düzenlemeyle getirilen, kulağa da pek hoş gelen kişisel başvuru hakkının ise ülkemiz gerçeklerine uymadığı ve ileride de olumlu sonuçlar vermeyeceği yaşanarak görülecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sekiz yıl boyunca yargıya hiçbir iyileştirici hizmet yapmayanlar, şimdi yolun sonu görünmüşken bir çırpıda yargı reformu yapıyorlar ve bu da tüm toplumu fazlasıyla endişelendiriyor. Zira yargının kodlarıyla oynamanın şakası yoktur. Bağımsız ve adil yargının bir gün herkese lazım olacağı unutulmamalıdır.

Sayın Cemil Çiçek, Adalet Bakanı olduğu ilk yıl "Adaletin durumu içimi sıvlatıyor." demişti. Bu yaklaşım, sorunların çözüleceği noktasında umut yaratmıştı. Ancak, bakın oradan nereye gelindi: Sayın Çiçek Erzincan soruşturmasına telefonla bizzat müdahalede sakınca görmedi. Bu mudur adalet hizmeti? Emrinize amade bir yargı vicdanınızı rahatlatıyor mu?

Değerli arkadaşlar, asıl amaç, bu anlayışın Türkiye’de yaygın olması isteği için bu Anayasa teklifi, değişikliği getirildi.

Geçen sekiz yılda bırakın sorunların çözülmesini, iktidarın yargıya âdeta savaş açtığına tanık olduk...
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özpolat, lütfen tamamlayınız. İki dakika ek süre veriyorum size.

MEHMET ALİ ÖZPOLAT (Devamla) - ...ve bugün, bu savaşın son noktasına geldiği anlaşılıyor. Yargı teslim alınacak, bu kavga bitecektir, olansa bu ülkeye olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özetle, bugün, burada üzerinde konuştuğumuz özgürlükçü bir anayasa değildir, tam tersine yargıyı tutsak etme girişimini konuşuyoruz. Dolayısıyla burada 12 Eylül hukukunu sonlandırmış falan değiliz, daha geri, daha baskıcı bir rejimin anahtarını iktidar partisine vermiş olacağız. Elbette, Türk yargısının sorunlarının akılcı çözümlere ihtiyacı vardır. Ancak, bu hâliyle hukuk katledilecektir, yargı siyasetin can simidi hâline gelecek, siyasetin suçlarını örtbas etme mercisi olacaktır. Oysa, yargı hukukun üstünlüğünü korumak, adaleti sağlamak içindir. Yüksek yargı, suç işleyen siyasetçileri görmezden gelecek, aklayıcı, saklayıcı, paklayıcı, korumalı bir havuz değildir. Siz, yargıyla ilgili emellerinizi temel hakları düzenleyen maddelerin arkasına saklayarak halkı kandıracaksınız, tek paket ısrarınızla referandumda halka hile yapmış olacaksınız.

Değerli arkadaşlar, unutmayın ki yargı bağımsızlığını ortadan kaldıran bir düzenlemenin referandumla bile meşruiyet kazanması mümkün değildir, olmayacaktır da. Bu mesele daima tartışılacaktır.

Değerli arkadaşlar, kontrolsüz güç bir gün gelip sizi de vuracaktır. Siz, kendiniz gibi düşünmeyen insanları yok etmek için bu Anayasa değişikliğini getirdiniz. Tarih göstermiştir, bu yasayı çıkaranlar mutlaka o yasalar gelmiş onları yok etmiştir. Umarım siz bu akıbete uğramazsınız.

Ulusumuz çağdaş anayasalara layıktır, ilerici anayasalara layıktır, daha gerici anayasalara değil.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özpolat.

Şimdi de Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Faruk Bal.

Sayın Bal, buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

On dakikadır süreniz.

MHP GRUBU ADINA FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Anayasa Değişikliği Kanun Teklifi’nin çerçeve 20’nci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Bu vesileyle, bugün hain bir terör saldırısına kurban verdiğimiz astsubayımıza, yaralı askerlerimize Cenabı Allah’tan rahmet ve şifalar diliyorum, milletimizin başı sağ olsun diyorum.

Değerli milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisi sekiz yıldır bu memleketin yürütme organını ve büyük bir temsil oranıyla da yasama gücünü elinde bulundurmaktadır. Sekiz yıl boyunca Türkiye’nin fotoğrafını çektiğimizde, AKP’nin yaptığı üç önemli işi görüyoruz:

Bunlardan bir tanesi, devleti bir parti devleti hâline getirmiştir, partizanlık yapmıştır.

İkincisi, yandaşlarını zengin etmiştir, sermaye transferini gerçekleştirmiştir. Sermaye transferi gerçekleşirken yandaşlar zengin olmuş, halk fakirleşmiştir.

Üçüncüsü, dördüncü kuvvet dediğimiz basın yüzde 60’ına yakınını yandaş basın hâline getirmiş, bakiyesini ise vergi borcuyla ya da hapisle korkutarak basını tahakkümü altına almıştır.

İşte bu üç önemli fotoğraf Türkiye’nin gerçeğidir ve bugün önümüzde bulunan Anayasa değişikliği teklifi de yaratılan bu Türkiye’ye bir hukuk düzeni yaratma amacının eseridir.

Değerli arkadaşlarım, anayasalar gücün sınırlandırıldığı kanunlardır. Anayasalar yasama gücünün sınırlandırıldığı, yürütme gücünün sınırlandırıldığı kanunlardır ve temel kanunlardır. Yasama gücünü Anayasa Mahkemesi sınırlandırır. Yasama gücünü Anayasa Mahkemesi Anayasa’ya göre sınırlandırır.

AKP, yaratmış olduğu bu üç önemli, devletteki partizan kadrolaşma, ekonomideki yandaş zenginleştirme ve sermaye transferi ve basınla ilgili, basın hürriyetini tehdit altına alan ve basını yandaş hâline getiren uygulamasına uygun bir hukuk düzeni yaratabilmek için, Anayasa Mahkemesini yasama gücünü sınırlandırma görevini ifa edemeyecek bir noktaya götürmek istemektedir. Nasıl? Anayasa Mahkemesini, yandaş yargıç yaratma aşamasını geçtikten sonra yandaş yargı kurumu yaratarak

gerçekleştirmek istemektedir. İşte bununla ilgili ince ince hesaplar yapılmış, her şey, her ihtimal düşünülmüş ve milimetrik hesapların neticesinde Anayasa Mahkemesine yeni bir şekil ve üye seçimiyle ilgili yeni bir düzen verilmektedir.

Değerli arkadaşlarım, dün de bahsettim, Anayasa Mahkemesine çizilecek yeni görevin ve o görev içerisinde yer alacak kişilerin belirlenmesinde, Sayın Cumhurbaşkanı Gül'ün 3 tane Anayasa Mahkemesi üyesini atamasında satranç oyunundaki hamlelere benzer ince hesapların bir önemli özelliğini görmekteyiz. Sayın Gül Anayasa Mahkemesine üye atamakla kalmamış, aynı zamanda Anayasa Mahkemesinin ileride bölümlerinin tanziminde görev alacak hâkimlerin kıdemlerini de oluşturabilecek şekilde bir atama yapmıştır. İlk önce birinci yedek üyeyi, Yargıtaydan seçilen, üçüncü sıradan seçilen hâkimi atamış, arkasından bürokrasiden seçilen ikinci yedek üyeyi atamış. Bürokrasiden seçilen yedek üye, Anayasa Mahkemesinde görev almasının sebebi, devlet içerisindeki bürokratik deneyimlerinin Anayasa yargısına hizmet olarak sunulması amacıyla seçilir ancak bu seçilen üyenin sadece otuz bir günlük bürokratik hizmeti vardır. Otuz bir gün içerisinde nasıl bir bürokratik deneyim kazandığı ve bu otuz bir günlük deneyimini nasıl Anayasa Mahkemesine bir hizmet olarak sunacak bu şüpheli ama bir gerçek var ki, o sayın üyenin, böyle bir seçime mazhar olduğuna göre, yüklendiği önemli misyonlar vardır. Tarih bize, o misyonlarda bu millete nelerin kazandırılacağını, nelerin kaybettireceğini gösterecektir. Son seçim, kıdemsiz üye ise, asaleten seçilen, Askerî Yargıtaydan gelen üye olmuştur. Dolayısıyla, onun sonuncu olarak seçilmesi, bugün görüştüğümüz kanunda daha hassas davranmamızı gerektiren hususların varlığını ortaya koymaktadır.

Değerli arkadaşlarım, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkı verilmektedir. Türk mahkemeleri iki derecede çalışmakta iken adil yargılanma konusunda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde yoğun miktarda tazminata mahkûm edilen kararlara muhatap olunmuştur. İlk derece mahkemesi ve Yargıtaydan verilen kararlarda davaların uzadığından bahisle, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Türkiye'yi mahkûm etmiştir. AKP'nin devri iktidarında bunun arasına iki tane daha yargı makamı inşa edilmiştir. Bunlardan birisini istinaf mahkemesi, sonuncusunu ise bugünkü bireysel başvuru hakkıyla birlikte Anayasa Mahkemesi oluşturmaktadır. Demek ki iki kademedeyen geçerken makul sürede davayı bitiremeyen Türk yargısı, ilave iki kademeyle birlikte, nasıl, davaları makul sürede bitirebilecek hâle getirecektir? Bu bir abesle iştigaldir, bu abesle iştigalin sonunda bir de kaos vardır. Anayasa Mahkemesi, farz edelim ki Anayasa'da teminat altına alınmış temel hak ve hürriyetler içerisinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde yazılı olan hakların ve hürriyetlerin ihlal edildiğine karar verdi. Bu takdirde ne olacaktır? Verilen kararın gereğini Hükûmet yerine getirecektir. Getirmezse, yine Anayasa Mahkemesine gidilecektir veya reddetti, reddettiği takdirde Anayasa Mahkemesine gitmeyi engelleyen hükûm var mı? Hayır, yok. O zaman, bu, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin iş yükünü azaltacak ve Türkiye aleyhine oluşacak kararların azaltılmasında bir çözüm ihtimali değildir, olsa olsa yüksek yargı organları üzerinde yeni bir yargı organı yaratmaktır. Bu, Danıştayın içtihat niteliğinde vermiş olduğu kararlar ile çelişirse ne olacaktır? Yargıtayın içtihat niteliğinde verdiği kararlarla çelişirse ne olacaktır? Yargıtay Ceza Genel Kurulunun verdiği kararlarla çelişirse ne olacaktır? Yargıtay Ceza Genel Kurulu ve Hukuk Genel Kurulunun verdiği içtihadı birleştirme kararlarıyla çelişirse ne olacaktır? Cevap yoktur, cevap kaostur. Dolayısıyla, bu kaos, AKP'nin Anayasa hukukuna armağan ettiği, milletimize hayırlı sonuçlar getirmeyecek yeni bir hizmet olarak ortaya çıkmaktadır.

Değerli arkadaşlarım, Anayasa Mahkemesine üye seçimiyle ilgili maddeyi dün görüştük. Bu maddeyle -birkaç tane örnek vererek ifade etmek istiyorum- 1 üye için oy verecek kişiler, sadece 1 üye için oy kullanabilecektir ve 3 üye seçecekler. Varsayalım ki Danıştayda veya Yargıtayda ortaya çıkan adaylar içerisinde 1 tanesi sadece kendisinin oyunu aldı, diğeri de sadece kendinin oyunu aldı ve kalan üye de tamamının oyunu aldı. Bu 3'ü birlikte seçecek makamın huzuruna girdiğinde, ölçü, ne kadar oy aldığı esas alınacak bir ölçü olmadığına göre, geçmişteki uygulamalarda çok az oy alan üyeler Sayın Cumhurbaşkanı tarafından seçildiğine göre, ölçü, o yüksek yargı organından çıkacak temayül değil Sayın Cumhurbaşkanının eğilimi olacaktır. Bu eğilim de yandaş yargı yaratma ürünü bir eğilime dönüşür ise Türkiye'nin yargı alanında en yüksek makamı yandaş yargı kurumu hâline dönüşmüş olacaktır. İşte bu Anayasa değişikliği teklifinin özü budur. Bunun gerekçesini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bal, iki dakika daha süre veriyorum. Lütfen konuşmanızı tamamlayın efendim.

FARUK BAL (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, bunu, Sayın Cumhurbaşkanı Necdet Sezer Beyefendi'nin tercihleri ile mukayese ederek "Biz de böyle yaparız." anlamına gelen bir tercih, tez değildir, sentez değildir; bu, teze karşı antitezdir yani bu, terkipten yoksundur; bu, adaletten yoksundur; bu, kanı kanla yıkamak demektir. Kanı kanla yıkamak, yeni bir kanayan yara açmak demektir.

Değerli arkadaşlarım, temenni ederiz ki bu düşünceler sizlerin vicdanında makes bulur ve gerek yargı açısından gerek anayasa hukuku açısından gerek milletimizin beklediği hizmetler açısından olumlu bir sonuca kavuşturulur.

Aslında, bizim bugün burada konuşacağımız bu değil. Bugün burada konuşulacak konu işsizlik, fakirlik, yolsuzluk, hırsızlık, ahlaksızlık, yozlaşmadır. Benim de görev yaptığım Siirt'in Pervari ilçesinde iki yaşındaki bir çocuğu 8 tane çocuk yaştaki vatandaşımızın cinsel istismara tabi tutma şekli bir sosyal vahşettir, sosyal cinayettir, sosyal bir çılgınlıktır. Bu çılgınlığı yaratan sebep AKP'nin sekiz yıllık iktidarındır. Bu sebebin konuşulması gerekir.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Çok yazık! Çok yazık! Çok yazık! Hiç yakışmıyor. Bakanlık yaptınız bu ülkede. Bu ülkede bakanlık yaptınız, yakışmıyor size. Bakanlık yaptınız, yakışmıyor.

ALİ İHSAN MERDANOĞLU (Diyarbakır) – Ayıp! Ayıp!

FARUK BAL (Devamla) – Dinleyin. Dinleyin.

Bu, Siirt'in ilçesinde de görülmüş bir vahşettir. Bu vahşetin sosyal ve ekonomik sebepleri burada konuşulmalıdır.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Çözüm için hep birlikte gayret gösterelim ama bunu bize yüklemek yakışmıyor size. Gelip birlikte çözelim diye öneri verebilirsiniz.

BAŞKAN – Lütfen müdahale etmeyelim sayın milletvekilleri. Lütfen müdahale etmeyin.

FARUK BAL (Devamla) – Bu, Batman'da 30 tane kadının bir ayda intiharıyla sonuçlanan sosyal ve ekonomik sorun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bal, ek süreniz de doldu efendim. Çok teşekkür ederim.

FARUK BAL (Devamla) – Bir de İzmir'in Tire ilçesinde 60 tane kadının -bir aydaki- intiharlarına kalkışması sorundur. Bu sorunun çözümünün burada konuşulması lazım.

BAŞKAN – Sayın Bal... Sayın Bal...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sorunları tartışalım diyebilirsiniz ama bunu sizin bize ithaf etmeniz yakışmıyor.

FARUK BAL (Devamla) – AKP'nin sekiz yıllık iktidarında bunu yaratan sebepler üzerinde konuşmamız gerekmektedir, Anayasa'nın değil.

Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bal, teşekkür ederiz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – "AKP İktidarı yüzünden" demek yakışık alır bir şey mi?

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Ülkeyi siz yönetiyorsunuz ama.

ALİ İHSAN MERDANOĞLU (Diyarbakır) – Ne alakası var!

ATILLA KART (Konya) – Bu işin sorumlusu yok mu?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sosyolojik, ekonomik yapı sizin eseriniz değil mi?

ATILLA KART (Konya) – Sekiz yıldır Türkiye'yi yönetiyorsun! Kimin yüzünden oluyor?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yazıklar olsun! Çok yazık! Çok ayıp ediyorsun Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi de Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Sayın Bengi Yıldız'da söz sırası.

Sayın Yıldız, buyurun. (BDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır efendim.

BDP GRUBU ADINA BENGİ YILDIZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 497 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesi hakkında BDP Grubunun görüşlerini sunmak üzere söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Siirt'te meydana gelen bu olay ve benzerleri aslında ülkemizde yıllardır biriken sorunların bir yansımasıdır. Televizyondan, televole kültüründen tutalım da eğitim sistemine kadar birçok alanda yıllardır ihmale uğrayan sorunların biriktirdiği bir sonuçtur ve tabii, bir yıl öncesinde gerçekleşmiş olmasına rağmen kamuoyu tarafından bugüne kadar bilinmemesi de ayrı bir tartışma konusudur ve orada aslında çocukların, herkesin hareketinden yirmi dört saatin her dakikasında haberdar olan yetkililerin bu tür vahim olayları görmezden gelen, üstünü örten yaklaşımlarını da yadırgadığımızı belirtmek isteriz. Sorumluların, hâlen hiçbir şey olmamış gibi, özellikle Valinin ve Emniyet Müdürünün, Millî Eğitim Müdürünün, sorunun üstünü örtmeye yönelik yaklaşımlarını da gerçekten yadırgıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa Mahkemesinin yapısı, işleyişi ve aldığı kararların sonuçları itibarıyla yargısal olmaktan çok siyasal yönleri ağır basmaktadır. Bu mahkemenin hangi ihtiyaçtan doğduğunu bilmek için siyasal bir geçmiş değerlendirmesi yapmak gerekir.

Türk siyasetindeki temel bölünme çizgisinin merkezî, askerî ve bürokratik elitler ile çevresel güçler arasındaki bir merkez-çevre çatışmasına dayandığı yolunda Türk siyasal bilimcileri arasında büyük ölçüde görüş birliği vardır. Burada çevresel güçlerden kastedilen, yönetici sınıfa, yani askerî, bürokratik elite dâhil olmayan bütün toplum kesimidir.

Askerî, bürokratik elit, Tanzimat reformlarından itibaren Türk siyasal hayatına hâkim olmuş, onu temsil eden İttihat ve Terakki ve CHP, 14 Mayıs 1950 seçimlerine kadar kesintisiz bir biçimde iktidarı elinde bulundurmıştır. 1950 seçimleri, çevresel güçleri etkin şekilde mobilize etmeyi başaran Demokrat Partinin zaferiyle sonuçlanmıştır.

Merkezî, askerî, bürokratik elitin eseri olan 1924 Anayasası, o dönemde Türkiye Büyük Millet Meclisi tek partili CHP rejiminin tam hâkimiyeti altında olduğundan, bütün yetkileri Mecliste toplamış, anayasa yargısına ve yargı bağımsızlığına yer vermemiştir. Temel hak ve hürriyetlere değinmekle birlikte onlara yeterince anayasal güvence sağlayamamıştır. Kısacası, 1924 Anayasası çoğulcu değil, tam anlamıyla çoğunlukçu bir demokrasi anlayışını yansıtmıştır. Tek parti mekanizması yoluyla Türkiye Büyük Millet Meclisi çoğunluğu garanti altında olduğu sürece, Anayasa yargısının ve yargı bağımsızlığının yokluğu askerî, bürokratik elitler bakımından sorun teşkil etmemiştir. Hatta, kendi siyasal tercihlerini kolayca kanunlaştırmak açısından büyük bir avantaj sağlamıştır.

50 seçimleriyle çevresel güçlerin iktidara gelmesi bu durumu kökten değiştirmiştir. 1950 yılından itibaren askerî ve bürokratik elitlerin temsilcisi olan CHP, Anayasa yargısının ve yargı bağımsızlığının kabulü yönünde ısrarla talepte bulunmaya başlamıştır. Anayasa Mahkemesi kurulması talebi, CHP'nin 1957 seçimlerinden önce yayınladığı seçim beyannamesinde belirtilmiştir. Bu talep, CHP'nin 14'üncü büyük kurultayında kabul edilerek, 14 Ocak 1959 tarihinde ilan edilen İlk Hedefler Beyannamesi'nde açıkça yer almıştır. Ancak, bu defa da çoğunlukçu demokrasinin avantajlarından kendisi yararlanmakta olan Demokrat Parti iktidarı bu taleplere soğuk bakmıştır.

1961 Anayasası'nda yer alan Anayasa Mahkemesi 62 yılında faaliyete başlamıştır. 61 Anayasası'nın temel felsefesi, 24 Anayasası'nın çoğunlukçu demokrasi anlayışının yerine, temel hak ve hürriyetlerin güçlü yargı güvencesi altında olduğu çoğulcu demokrasi anlayışını geçirmiştir. Bunun, 1950-1960 yılları arasında çoğunlukçu demokrasi uygulamalarından çok acı çekmiş olan devlet elitleri açısından bilinçli bir siyasal tercih olduğundan kuşku duyulmamaktadır.

Bayar'a göre, 1961 Anayasası, millî egemenliğin kullanılmasına ordu ve aydınlar gibi yeni ortaklar getirmiştir. Ordu Millî Güvenlik Kuruluyula, aydınlar da Anayasa Mahkemesi, üniversiteler, TRT, Planlama ve hatta Senatonun seçim dışı gelen üyeleriyle devlet ortaklığına girmişlerdir. Böylece, Osmanlı Devleti'nin saray, medrese ve ordusundan oluşan üçlü yönetim sistemine geri dönülmüş olmaktadır. Tümüyü devlet elitlerinin iradesinin ürünü olan 1982 Anayasası'nda da Anayasa Mahkemesinin varlık ve yetkilerine dokunulmamış, aksine mahkeme bu elitlerin temel, siyasal değer ve tercihlerini koruyacak bir araç olarak düşünülmüştür. Anayasa'yı yapan devlet elitlerinin temel ideolojisi olan Atatürkçü düşünce sistemi, Anayasa'nın, Atatürk devrimlerini, laikliği, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü koruyan pek çok hükmüne yansıtılmıştır.

1982 Anayasası'nın yirmi beş yıllık uygulamasında Anayasa Mahkemesinin kendisini yaratan ve yetkilendiren devlet elitlerinin değer ve beklentileriyle esas itibarıyla uyumlu bir tavır sergilediği söylenebilir. Bu tavır özellikle siyasi parti kapatma davalarında gözlemlenebilir. Anayasa Mahkemesi, Anayasa ve Siyasi Partiler Kanunu hükümlerini oldukça katı bir biçimde yorumlayarak resmî ideolojiye göre İslamcı ve etnik partiler olarak görülen partiler hakkında daima kapatma kararı almıştır. Anayasa Mahkemesinin resmî ideolojinin muhafızlığını liberal bir hak anlayışına tercih ettiğini görüyoruz. Anayasa Mahkemesinin kuruluşundan bu yana kendisini yetkilendirmiş olan devlet elitlerinin beklentilerine uygun hareket etmiş olduğu söylenebilir. Anayasa yargısının kurulması, önemli birtakım devlet yetkilerinin halkça seçilmiş olmayan ve halka hesap verir konumda bulunmayan bir kuruma devri anlamına gelmektedir. Anayasa mahkemelerinin verdikleri kararların büyük çoğunlukla özünde siyasal nitelik taşıdıklarından kuşku duyulmamaktadır. Bu anlamda anayasa mahkemeleri ikinci bir meclis gibi çalışmakta ve bu durum bir yandan yargının siyasallaşmasına, diğer yandan da siyasetin yargısallaşmasına yol açmaktadır.

Anayasa yargısının demokratik meşruluğunu güçlendirici yöntemler üzerinde düşünmekte yarar vardır. Bu yöntemlerin en etkililerinden birisi, anayasa yargıçlarının seçiminde siyasal organlara, özellikle millî iradenin temsilcisi konumunda olan parlamentolara ağırlık vermek ve yargıçlık görevini belli bir süreyle sınırlamak gerekir. Böylece, kamuoyundaki eğilimlerin anayasa mahkemelerine bir ölçüde de olsa yansımaları sağlanmış olacaktır.

Başlıca Avrupa ülkelerinde anayasa mahkemelerinin oluşumunda bu ilkeye uyulduğunu görmekteyiz. Fransa Anayasa Konseyinin 9 üyesinden 3'ünü Cumhurbaşkanı, 3'ünü Meclis Başkanı, 3'ünü de Senato seçmektedir. Almanya'da 16 üyeden 8'ini Birinci Meclis, 8'ini İkinci Meclis seçmektedir. İtalya'da 15 üyeden 5'i hükümetçe, 5'i yargı organlarınca, 5'i de Parlamentonun ortak toplantısıyla seçilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Yıldız, size de iki dakika ek süre veriyorum efendim. Lütfen tamamlayın konuşmanızı.

BENGİ YILDIZ (Devamla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

İspanya'da 12 üyenin 2'si hükümetçe, 2'si yargı organlarınca, 4'ü Kongrece ve 4'ü de Senato tarafından seçilmektedir. Üyelik süresi Fransa, İtalya ve İspanya'da dokuz yıl, Almanya'da on iki yıldır. Almanya ve İtalya'da yasama organlarında seçilecek üyeler bakımından üçte 2, İspanya'da ise beşte 3 çoğunluk öngörülmektedir. Böylece, anayasa mahkemelerinde siyasal muhalefetin destekleyeceği üyelerin de yer alması sağlanmış olmaktadır.

Anayasa Mahkemesi 2004 yılında tartışmaya açtığı bir Anayasa değişikliği önerisiyle, Anayasa Mahkemesi üyelerinin seçiminde Türkiye Büyük Millet Meclisine bir rol tanıyan bir formül önermişti. Buna göre 17 üyeden oluşacak mahkemenin 11 üyesi yüksek mahkemelerce, 4 üyesi de Türkiye Büyük Millet Meclisince seçilecekti. Görüldüğü gibi, Anayasa Mahkemesinin üyeleri bile, Başkanı bile Meclis iradesine bir değer biçmişken, Yüce Parlamentonun kendisini dışlayan, kendi iradesini bu karar sürecine katmayan yaklaşımını doğrusunu isterseniz yadırgıyoruz.

2001-2002 adli yıl açılış konuşmasında Yargıtay Başkanı Sayın Sami Selçuk, yeni bir anayasa ihtiyacına vurgu yaparken "İlkin halkımızın ve dünyanın karşısına yepyeni bir anayasayla çıkmalıyız." diyor.

1982 Anayasası, devleti bireye göre biçimlendirecek ve sınırlandıracak bir yerde durması gerekirken, bireyi devlete göre biçimlendiriyor ve sınırlandırıyor, özgürlüklerin tabanını değil tavanını saptıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Yıldız, ek süreniz de doldu.

BENGİ YILDIZ (Devamla) - Evet Sayın Başkan, Genel Kurulu selamlayacağım.

BAŞKAN - Evet. Sadece Genel Kurulu selamlamanız için. Lütfen.

BENGİ YILDIZ (Devamla) - Dolayısıyla bütün yargı organları, siyasal partiler, sivil toplum örgütleri ve aydınlar yeni bir anayasa ihtiyacına vurgu yapmışken, yüce Parlamentoda bulunan siyasal partilerin de en kısa zamanda yeni bir anayasa yapılması konusunda bir ortaklaşma içerisine girmesi gereğine inanıyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle Yüce Parlamentoyu saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yıldız, teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, Mersin Milletvekili arkadaşımız Sayın Kadir Ural'ın Divana bir yazılı başvurusu olmuştur.

Şimdi okutuyorum:

XI.- GEÇEN TUTANAK HAKKINDA KONUŞMALAR

1.- Mersin Milletvekili Kadir Ural'ın, Genel Kurulun 25/4/2010 tarihli 94'üncü Birleşiminde söylediği bazı sözlerini geri aldığına ilişkin önergesi (x)

TBMM Başkanlığına

İç tüzüğün 60. maddesi gereği aşağıdaki yazılı konuşmamı kürsüden okutulmasına müsaadelerinizi arz ederim.

Kadir Ural

Mersin

Genel Kurul'un 25.4.2010 tarihli 94. Birleşimi 2. oturumunda bir tartışma ortamında söylediğim "çıkarıp göstermezseniz şeref yoksunusunuz, hepiniz şerefsizsiniz" sözümü geri alıyorum; muhataplarıma hakaret kastım yoktur, maksadını aşan bir söz olmuştur; üzgünüm.

Geçen birleşim tutanağında yer alan bu beyanımın düzeltilmesini arz ederim. Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Ural, beyanınız tutanaklara geçmiştir.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (S. Sayısı: 497) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi de 20'nci maddenin üzerinde gruplar adına son söz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sakarya Milletvekili Sayın Ayhan Sefer Üstün'e aittir.

Sayın Üstün, buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA AYHAN SEFER ÜSTÜN (Sakarya) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; 497 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin Anayasa'mızın 149'uncu maddesinde değişiklik içeren çerçeve 20'nci maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, teklif 5 Nisan 2010 tarihinde Meclis Başkanlığımıza yeterli imzayla verildikten sonra Anayasa Komisyonumuzda görüşmelere başladık ve gerçekten, Komisyonunda son derece olgun bir tartışma ortamı gerçekleşti. Gerek üyelerimiz gerekse üye olmayan değerli milletvekillerimiz gelip sözlerini son cümlelerine kadar orada ifade ettiler. İnşallah, aynı olgunluktaki görüşmelerin burada, Genel Kurulda da devam etmesini arzu ediyorum.

(x) Söz konusu yazılı açıklamaya ilişkin ifade 25/04/2010 tarihli 94'üncü Birleşim Tutanak Dergisinin 43'üncü sayfasındadır.

Değerli arkadaşlar, nitekim, orada yapılan görüşmeler sonucunda teklifin otuz maddesinden on bir maddesinde değişiklik yaptık. Bu bence çok önemli bir veridir. Yani gerekçede de var, muhalefet şerhinin gerekçesinde "Gelen tekliflerin, tasarıların virgülüne dahi dokunulmuyor." deniliyor. Hayır, bu Meclis, yüce Meclis, gelen tasarıların da tekliflerin de virgülüne de dokunur, esasına da dokunur. Nitekim, bunu yaptığını burada göstermiştir.

Değerli arkadaşlar, Anayasa Mahkemesi siyasi hayatımıza ve hukuk sistemimize 1961 Anayasası'yla girmiştir. 1971 Muhtırası'yla ve darbesiyle birtakım değişikliklere maruz kalmış, ardından 1982 Anayasası'nda -yine bir darbe Anayasası- son şeklini almıştır.

Değerli arkadaşlar, 1982 Anayasası çıktığı günden beri, onaylandığı günden beri büyük tartışmalara sebebiyet vermiş ancak Anayasa Mahkemesi üzerinde genellikle fazla bir değişiklik olmamış, bu tartışmalar sonucu diğer maddelerde değişiklik olmuş ama Anayasa Mahkemesi üzerinde esaslı bir değişikliğe tabi tutulmamıştır. Fakat, gün geçtikçe Anayasa Mahkemesinin işlevi konusunda da, kamuoyunda olsun bilim çevrelerinde olsun hatta ve hatta Anayasa Mahkemesinin Başkan ve üyelerinde dahi Anayasa Mahkemesine ilişkin olarak değişiklik talepleri yükselmeye başlamıştır. Nitekim, bu çerçevede, 2003 yılında, o zamanki Anayasa Mahkemesi Başkanı Sayın Mustafa Bumin ve Anayasa Mahkemesi üyeleri bir taslak hazırlamıştır. Bu taslağı kamuoyuyla paylaştıkları gibi Meclis Başkanlığımıza da ve yine Anayasa Komisyonu Başkanlığına sunmuştur.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bu önümüzdeki görüştüğümüz teklifin 20'nci maddesine baktığımızda, aşağı yukarı, tıpatıp, yani o zamanki Sayın Mustafa Bumin'in teklif ettiği taslağın neredeyse aynıdır. Fark ne? Fark sadece şu: Birisi "bölümler" demiş, şu an teklifte, oradaki taslakta ise "daire" adını vermiş. Farksa, sadece böyle bir fark var.

Yine, karar yeter sayısı açısından birisi "Üye tam sayısının beşte 3'üyle karar verilir." demiş, yine teklifte de "toplantıya katılanların üçte 2 çoğunluğuyla karar verilir" denilmiş. Farksa, bütün fark bu. Şimdi, bu...

ATILLA KART (Konya) – Üyelerin seçimi nasıl?

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) - Bu, bu...

ATILLA KART (Konya) – Sayın Üstün, üyelerin seçimi nasıl?

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) - Bu hükümlerin Anayasa'ya aykırı olduğu iddia edilmektedir.

ATILLA KART (Konya) – Üyeleri kim seçiyor? Onu doğru söyleyin.

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, düşünün, bir Anayasa Mahkemesi Başkanı ve üyeleri...

ATILLA KART (Konya) – Üyeleri kim seçiyor?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen hatibe yerimizden müdahale etmeyelim.

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) – ...Anayasa'ya aykırı bir taslak hazırlayacaklar; bunu düşünebiliyor muyuz değerli arkadaşlar? Mümkün değil.

ATILLA KART (Konya) – Üyeleri kim seçiyor, doğru söyleyin. Doğru söylemiyorsunuz, eksik söylüyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Kart, lütfen...

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Anayasa Mahkemesinin elbette çalışma usul ve esasları çok önemlidir.

ATILLA KART (Konya) – Cumhurbaşkanı'dan evvel kurum seçiyor. Sayın Üstün, doğru söyleyin.

BAŞKAN – Sayın Kart, böyle bir usulümüz yok, lütfen karşılıklı konuşmayın.

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) – Ancak bir başka şeyi daha önemsiyorum.

ATILLA KART (Konya) – Doğru konuşmuyorsunuz; yakışmıyor, yakışmıyor.

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) – Bu da Meclisin Anayasa Mahkemesine 3 üyeyle de olsa bir üye seçmesini gerçekten önemsiyorum çünkü uluslararası hukuka baktığımızda, mukayeseli hukuka baktığımızda...

ATILLA KART (Konya) – Yazık, yazık!

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) – ...bir ülke gösteremezsiniz ki anayasa mahkemelerine Meclisin üye seçmemiş olması. O bakımdan, 3 üyeyle de olsa, belki bir başlangıç da olsa Meclisin gasbedilen bu hakkının iade edilmesi açısından bir başlangıç olarak önemsiyorum.

ATILLA KART (Konya) – Yani bu kadar bariz de yanlış bilgi verilmez, burada bir kasıt var.

BAŞKAN – Sayın Kart, böyle bir usulümüz yok, lütfen.

ATILLA KART (Konya) – Sadece hatırlatıyorum Sayın Başkan.

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bildiğiniz gibi, anayasa mahkemeleri İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa'da kurulmuştur.

ATILLA KART (Konya) – Türkiye'yi anlat, Türkiye'yi.

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) – Muhalefet şunu söylüyor, diyor ki: “Evet, İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra acılar yaşanmıştır. Dolayısıyla bu acılar çerçevesinde, o olayları örnek göstererek mutlaka Türkiye’de bir Anayasa Mahkemesi kurulmalıdır.” Elhak doğrudur. Peki, Avrupa’da olan bir olguyu, olan bir olayı örnek gösteriyorsunuz da Avrupa’da kurulan mahkemeleri niye örnek göstermiyorsunuz arkadaşlar? Bu bir çelişkidir.

Değerli arkadaşlar, evet, Anayasa Mahkemesiyle ilgili koruyucu demokrasi fikri ortaya atılmıştır. Bu, daha sonraki yıllarda bir militan demokrasi ilkesiyle daha da katılaştırılmıştır.

ATILLA KART (Konya) – Militan demokrasiyle değil, hukuk yoluyla demokrasinin kurulması...

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) – Bunun sebebi, Anayasa Mahkemesinin özgürlükler ortamında değil de maalesef bir darbe ortamında kurulmasıdır; bütün şanssızlığı budur, zamanlama hatasıdır. Eğer özgürlükler ortamında kurulsaydı özgürlükleri önceleyen, demokrasiyi önceleyen, insan haklarını önceleyen bir felsefeyle kurulacaktı.

ATILLA KART (Konya) – Kavramları çarpıtıyorsunuz.

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) – Aslında, değerli arkadaşlar, Aristo ile Eflatun da böyle bir tartışma ortamında bunu gündeme getirmişler. O zaman da koruyucu demokrasi...

ATILLA KART (Konya) – Montesquieu ne diyor, onu da söyler misin.

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) - Bu koruyucu demokrasi ilkesi ta o eski Yunanistan’dan geliyor. Aristo ile Eflatun bunu tartışırken koruyucu demokrasiyi ortaya atmış Eflatun...

ATILLA KART (Konya) – Fransız Devrimi ne diyor?

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) - Aristo da demiş ki: “Peki, koruyuculardan bizi kim koruyacak?”

Değerli arkadaşlar, koruyucular gelmiş ama maalesef bu memlekette demokrasiyi katletmişler, milletin haklarına tecavüz etmişler. O koruyuculardan bu hukuk sistemi bizi koruyamamış.

Değerli arkadaşlar, yine burada başka bir itiraz geldi. Dendi ki: “Efendim, Meclisin Anayasa Mahkemesine üye seçmesi uygun değildir çünkü Meclisteki bakanlar, başbakanlar yarın orada yargılanacaklar. Dolayısıyla yandaş bir yargı ortaya çıkıyor.”

ATILLA KART (Konya) – Milletvekilliği dokunulmazlığı yetmiyor, bir de parti dokunulmazlığı istiyorsunuz.

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) - Bakın, Yüce Divan sıfatıyla Anayasa Mahkemesi başka kimleri yargılıyor? Anayasa Mahkemesi Cumhurbaşkanını yargılıyor. Bu zamana kadar bütün cumhurbaşkanları, oradaki Anayasa Mahkemesi üyelerini atadı, şimdi yandaş bir yargı mı kendisine tayin etti? Hayır. Başka kimleri yargılıyor? Anayasa Mahkemesi üyelerini yargılıyor: Yargıtay, Danıştay, Askerî Yargıtay, Askerî İdare Mahkemesi üyelerini yargılıyor. Arkadaşlar, eğer bu dediğiniz doğru olsaydı, Yargıtaydan, kendi üyeleri arasından seçilen insanlar orada görev yapıyorlar, demek ki kendi üyelerini orada yargılarken yandaş davranacaklar. Böyle bir itham yapılabilir mi? Böyle bir haksızlık yapılabilir mi Anayasa Mahkemesine? Kesinlikle hayır.

Değerli arkadaşlar, bakın, ben elbette Anayasa Mahkemesinin yapısını önemsiyorum ama Anayasa Mahkemesi istediğimiz bu özgürlükçü tutumu bir türlü takınmadı. Siyasi parti davalarında olsun veya norm denetimi yaparken maalesef bu, demokratik bir yaklaşım sergileyemedi. Şimdi, şu yüce Meclis, Anayasa Mahkemesine bu vesayetçi ortamı ortadan kaldıracak yeni bir görev veriyor, bireysel başvuru hakkını tanıyor. Bu çok önemli bir haktır. Bundan sonra Anayasa Mahkemesi vesayetçi bir anlayışı terk edecek, vatandaşların temel hak ve özgürlüklerini önceleyen bir anlayışla görev yapacak. Bunlar neler değerli arkadaşlar? Bakın, bunları sayalım. Bunlar çünkü çok önemli. Bakın, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kapsamındaki temel haklar.

ATILLA KART (Konya) – Hukukçu olmayanlar nasıl yargılama yapacak?

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) – Sayın Kart, lütfen dinleyin.

Yaşama hakkı, işkence yasağı, kölelik ve zorla çalıştırma yasağı, özgürlük ve güven hakkı, adil yargılama hakkı, cezaların yasallığı, özel ve aile hayatının korunması...

ATILLA KART (Konya) – Anayasa Mahkemesi üst temyiz mercisi mi olacak, üst mahkeme mi olacak?

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) – ...düşünce, din ve vicdan özgürlüğü hakkı, ifade özgürlüğü hakkı, etkili başvurma hakkı, ayrımcılık yasağına ilişkin haklardır. Anayasa Mahkememiz bundan sonra yasaklayıcı bir anlayışla değil insan haklarına saygılı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Üstün, size de ek süre veriyorum. Konuşmanızı lütfen tamamlayın efendim.

ATILLA KART (Konya) – Diğer yüksek mahkemeleri ne yapacağız Sayın Üstün?

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) - Avrupa’da üyesi hukukçu olmayan mahkeme var mı? Onu açıklar mısınız.

ATILLA KART (Konya) – Hukukçu olmayan yargıç var mı?

BAŞKAN – Sayın Kart, Sayın Köktürk, efendim, lütfen...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ya, ama bu sorumuza yanıt falan almıyoruz ki.

BAŞKAN – Arkadaşlar, böyle bir usulümüz yok, lütfen...

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) – ...özgürlükçü bir anlayış ile kararlarını verecektir. Bu, değişerek gelişmektir. Beklentimiz bu yöndedir.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Var mı, öğrenelim bari.

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, Anayasa Komisyonumuzda çok düzeyli bir çalışma yaptık. Anayasa Komisyonumuzda gerçekten çok önemli hukukçular var: Sayın Burhan Kuzu, Sayın Faruk Bal, Sayın Atilla Kart, Sayın Atila Emek, yine Sayın Geylani...

ATILLA KART (Konya) – “Ben bildiğimi yaparım.” diyorsun Sayın Üstün.

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, bunların yaptıklarını beğenmiyor musunuz?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ayhan Bey, diğerleri dolgu malzemesi mi?

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, hepsini sayabilirim, hepsini sayabilirim. Nevzat Bey, seni de sayabilirim.

Bakın, bunların yaptıklarını beğenmiyorsunuz ama Anayasa Mahkemesinin kuruluş kanununu kimler yapmış, bir anlatayım:

Başkan: Tümgeneral Muzaffer Başkaynak.

Üye: Kıdemli Albay İsmet Onur.

Üye: Feridun Balathoğlu.

Üye: Albay Ersin Eserol.

Üye: Hâkim Binbaşı Tevfik Odman.

Değerli arkadaşlar, şimdi, Anayasa Mahkemesinin kuruluş kanununu bunlar yapmış. Bunları ben duyduğumda benim içim acıyor. Ben inanıyorum ki sizler de bunları kabul etmiyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, sizler Anayasa’nın müellifini kınıyorsunuz ama şu Anayasa’ya da müellifin eserine de sahip çıkmak için dört kolla sarılıyorsunuz.

ATILLA KART (Konya) – Sayın Üstün, söylediklerine inanıyor musunuz Allah aşkına?

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, gelin hep birlikte şu Anayasa’yı değiştirelim, vatandaşımızın özlediği demokratik, özgür, sivil anayasayı yapalım diyorum.

ATILLA KART (Konya) – Söylediklerine inanıyor musun?

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Devamla) - Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum değerli arkadaşlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – Sayın Vekilim, Anayasa’yı hep birlikte çıkarmayacağız ama sizi hep birlikte indireceğiz iktidardan, merak etmeyin.

BAŞKAN – Sayın Üstün, teşekkür ederim.

Şimdi şahıslar adına konuşmalara geçiyoruz.

Sayın Mevlüt Akgün, Karaman Milletvekili.

Sayın Akgün, buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEVLÜT AKGÜN (Karaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Anayasa değişiklik teklifinin 20’nci maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, Anayasa değişikliği teklifinin genel gerekçesi “Yüz elli yıllık Anayasa geleneği içerisinde halkın katılımı ve demokratik yöntemlerle bir anayasa yapılamamış olması ülkemiz bakımından büyük bir eksikliklerdir.” diye başlıyor. Gerçekten de baktığımız zaman, 1961 ve 1982 Anayasaları gibi darbe döneminin ürünü anayasalar dışında diğer anayasalarımız da olağanüstü şartlar ve yöntemlerle hazırlanmış anayasalardır.

Demokrasinin kalbi ve millet egemenliğinin yegâne temsilcisi Meclisimizin sivil ve demokratik bir anayasa yapamamış olması büyük bir eksikliklerdir diye düşünüyorum çünkü siyaset kurumu sorun üretmek için değil sorun çözmek için var olmalıdır. Hele bazı kesimlerin dile getirdiği gibi milletin Meclisini Anayasa yapma ve değiştirme konusunda âciz, yetersiz ve yetkisiz görenler, Türkiye Büyük Millet Meclisiyle birlikte milleti ve millet iradesini inkâr ettiklerini görmek durumundadırlar.

Değerli arkadaşlarım, hâlen yürürlükte olan 1982 Anayasası bir askerî darbe döneminin anayasasıdır. Anayasa’da 16 kez değişiklik yapılmış ise de Anayasa’nın ruhu değişmemiştir. Bu Anayasa, Meclise, siyasetçiye, siyasi partilere, sivil toplum örgütlerine, sendikalara, velhasıl millete güvenmeyen bir anayasadır. Nitekim, modern anayasalarda bireyin hak ve özgürlükleri devlet iktidarına karşı güvence altına alınırken, 82 Anayasası tersini yaparak bireye karşı devleti güvence altına almaktadır.

Yine Anayasa hazırlanırken, millet iradesine duyulan derin güvensizlik nedeniyle, demokratik yollarla seçilen iktidarların gücünü sınırlamak amacıyla bürokratik kurumlar oluşturulmuştur. Bu kurumlar, askerî ve sivil bürokrasi, yargısal kurumlar ve akademik bürokrasi olarak düşünülmüştür. Ayrıca kurumların yapısı, demokratik toplumsal denetimin dışında tutulmuştur. Böylelikle halka hesap verme zorunda olmayan yetkisiz kurumlar, yönetme gücünü kullanmak suretiyle zaman zaman siyasi iktidarlara karşı karşıya gelmişlerdir. Çoğu zaman da siyaset kurumunu hizaya getirme çabasında olmuşlardır.

Biz AK PARTİ olarak diyoruz ki, millet egemenliği üzerinde hiçbir vesayeti kabul etmiyoruz. Bazı kesimler, çok partili siyasi hayata geçtiğimiz dönemden beri millet egemenliğinden hep rahatsız olmuşlardır. Rahmetli Menderes, rahmetli Özal gibi halkın teveccühünü kazanan liderlerden de rahatsız olmaları bu yüzdendir. Bazen seçim sonuçlarını beğenmedikleri zaman, oy veren vatandaşı “bidon kafalı”, “göbeğini kaşıyan adam” gibi cümlelerle alaya almasını bilmişlerdir. Ancak her defasında milletimiz vakur duruşuyla bu kesimlere gereken cevabını sandıkta vermesini bilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, öyle zannediyorum ki 1982 Anayasası üzerinde söylenmemiş söz kalmamıştır. Siyasi partilerimiz, barolar, sivil toplum örgütleri, yüksek yargı organlarının temsilcileri, sendikalar, velhasıl bütün toplum kesimleri bu Anayasa’nın antidemokratik olduğunu, çağı yakalamış Türkiye’yi taşıyamadığını dile getirmektedirler. Anayasa’nın değişmesi gerektiği konusunda bu bakımdan toplumsal uzlaşma olduğu söylenebilir. Hâl böyle iken, daha düne kadar Anayasa’dan şikâyet eden muhalefet partilerimizin Anayasa değişikliğine kapıyı tamamen kapatmalarını anlayabilmek mümkün değildir. Hele milletvekillerine oy kullandırtmamak suretiyle iradelerine ipotek koymak kabul edilebilir bir davranış şekli değildir.

Anayasa değişikliklerini sürekli ötelemenin de makul bir nedeni yoktur. Eğer muhalefet partilerimiz bu noktada samimi iseler, daha demokratik ve evrensel standartlara uygun Anayasa önerilerini kamuoyuna sunmaları gerekirdi.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Uzlaşma Komisyonunda “yapalım” dedik, neredeydiniz?

MEVLÛT AKGÜN (Devamla) – Zaman zaman bazı konuşmacılar, Anayasa önerisinin işsizliğe, ekonomik sıkıntılara, esnafın derdine, memura, emekliye çare olmadığını, bu nedenle milletin gündeminde olmadığını dile getirmektedirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akgün, bir dakika süre veriyorum, lütfen konuşmanızı tamamlayın.

MEVLÛT AKGÜN (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Değerli arkadaşlarım, o hâlde telaşlanmaya, hatta bu değişikliği engellemek için olağanüstü bir çaba sarf etmeye gerek yok. Bırakın değişiklik referanduma gitsin, halkımız Anayasa değişikliklerinde derdine çare var mı, yok mu, kendisi karar versin. Bu karar da hepimizin başının tacı olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu değişiklikler belki bütün kesimlerin beklentilerine cevap vermemektedir. Bazılarınca yeterli görünmeyebilir ancak Anayasa değişiklikleri, demokrasinin tıkalı damarlarını açmakta ve demokratikleşmeye doğru atılan ileri bir adım olmaktadır.

Değerli arkadaşlarım, bu maddeyle Anayasa'mızın 149'uncu maddesi değiştirilmektedir. Özellikle insan hakları ihlallerinde Anayasa Mahkemesine kişisel müracaat hakkı tanınmaktadır.

Dolayısıyla, bu değişikliklerin hayırlı olmasını temenni ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.
(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akgün, teşekkür ederim.

Şimdi, şahısları adına ikinci söz hakkı İstanbul Milletvekili Sayın Sebahat Tuncel'e ait.

Sayın Tuncel...

BENGİ YILDIZ (Batman) – Yok Başkan.

BAŞKAN - Başka söz talebi? Yok.

Madde üzerinde gruplar ve şahıslar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre verilmiş iki önerge vardır.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İçtüzüğün 72. maddesi uyarınca, görüşülmekte olan 497 sıra sayılı Yasa Teklifinin 20. maddesi üzerindeki görüşmelerin devam ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hakkı Suha Okay	Kemal Kılıçdaroğlu	Birgen Keleş
Ankara	İstanbul	İstanbul
Atilla Kart	Atila Emek	Tayfur Süner
Konya	Antalya	Antalya

Gerekçe:

Anayasalar, devletin dayandığı temel ilkelerle siyasal rejimin belirlendiği; yetkili organların, teşkilatın ve bunların nasıl işleyeceklerinin düzenlendiği ve insan hak ve özgürlüklerinin güvence altına alındığı temel hukuk metinleridir.

Anayasa Devletin ve toplumun temel kanunu, temel toplum sözleşmesidir; bu günü ve geleceği ilgilendirir. Bu nedenle toplumsal mutabakatı gerektirir.

Dünyada ve Türkiye'de Anayasalar hep olağanüstü dönemlerin eseri olmuştur. Amerika'da, Fransa'da, Sovyetler Birliği'nde, Almanya'da ve hatta İran'da Anayasalarla siyasal rejimler değiştirilmiş; siyasal rejimler kurulmuştur.

Anayasaların halkın ihtiyaçlarını karşılayamayarak toplumsal taleplerin gerisinde kalması durumunda ise değiştirilmesi ihtiyacı gündeme gelmiştir. Değişiklik ihtiyacını gündeme getiren ise Dünyanın her yerinde ve Türkiye'de hep halk olmuştur. Halk ve halkın temsilcileri, sorunları tartışmış, çözüm yollarında uzlaşmış ve varılan mutabakatın eseri olarak Anayasalar değiştirilmiştir.

AKP iktidarı ise toplumu bir yana koyarak, kendini her şeyi yapmaya muktedir cuntacılar gibi gördüğünden mutabakat aramamaktadır. Darbe dönemlerinin cuntaları dahi, konu Anayasa olduğunda bir toplumsal meşruiyet arayışına girmesine rağmen, AKP iktidarı çoğunluğum varsa astığım astık, kestğim kestik anlayışı içindedir.

Türkiye'de halkın gerçek gündemi işsizlik, gelir dağılımındaki adaletsizlik, yoksulluk ve yolsuzluktur. Halk, aşından ekmeğinden keserek üniversite okuttuğu çocuklarına iş istemektedir. Halk, kamu kaynaklarının yandaşlara peşkeş çekilmesini değil, eğitime ve sağlığa harcanmasını istemektedir. Halk, ürettiği ürünlerin maliyetini karşılamasını beklemektedir.

AKP iktidarı ise sayısal çoğunluğuna dayalı olarak Meclis gündemine taşıdığı Anayasa değişikliği paketi ile halkın gerçek gündeminin üzerini örtmenin ötesinde, Anayasada olağanüstü dönemlere özgü değişiklikler öngörerek demokratik siyasal rejimi dönüştürmeyi hedeflemektedir.

Anayasa değişikliği metni bir sivil darbe belgesidir. Demokratik rejimlerde temel hak ve özgürlüklerin güvencesi bağımsız ve tarafsız yargıdır ve AKP'nin Anayasa değişikliği doğrudan insan haklarının teminatı olan bağımsız yargıyı hedeflemektedir

Hedefledikleri, yaptıkları yolsuzluklardan dolayı ilerde kendilerini yargılayacak olan hâkimleri bu günden seçerek, özgürlüklerini yarattıkları yandaş yargıya emanet etmektedir. Yürütmenin Yasama Organına egemen olması yetmemekte, yargıyı da ele geçirerek bir dikta rejimini kurumsallaştırmak istemektedirler. İstedikleri hukuka ve vicdani kanaatlerine göre karar veren bağımsız ve tarafsız yargı değil, siyasi ideolojileri ile uyum içinde olan "yandaş yargı"dır

AKP iktidarı sayısal çoğunluğuna dayalı olarak yaratacağı "yandaş yargı"yı Anayasal düzeyde kurumsallaştırmanın peşindedir

Sayın Başbakanın hedeflediği "yandaş yargı" oluşturma anlayışına toplumun tüm kesimleri karşıdır. Sivil Toplum Örgütleri karşıdır. Yargı kuruluşları karşıdır. Mecliste temsil edilen siyasi partiler karşıdır.

Çok büyük badireler atlatmış; tarihten silindi denildiği anda kendini var edebilmeyi başarabilmiş bu halk bu gidişe dur diyecektir

Bunun için söz konusu düzenlemenin görüşmelerine devam edilmelidir

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Anayasa Değişiklik Teklifinin 20. maddesinin TBMM İctüzüğü'nün 72. maddesi uyarınca, görüşmelerinin devamına karar verilmesini saygı ile arz ve talep ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Mehmet Şandır
Konya	İzmir	Mersin
Behiç Çelik	S. Nevzat Korkmaz	M. Akif Paksoy
Mersin	Isparta	Kahramanmaraş
	Cemaleddin Uslu	
	Edirne	

Gereke

Anayasalar, vatandaşların temel hak ve hürriyetlerini teminat altına alan, siyasi rejimin ve devlet organlarının görev ve yetkilerini belirleyen kanunlar hiyerarşisinin en üstünde temel hukuk normlarıdır

iki ihtilal ve 3 muhtıra ile üzerine gölge düşürülen Türk demokrasisini;

21. yüzyıl evrensel değerlerine kavuşturabilmenin

Asırlık anayasa tartışmalarından kurtarmanın

Her kesimin benimseyebileceği bir anayasaya kavuşturabilmenin

tek yolu toplumsal uzlaşmaya dayalı bir Anayasa yapmayı sağlamaktır.

MHP bu sebeple;

"Anayasa Değişikliği Uzlaşma Komisyonu" kurulmasını,

Partilerin uzlaştıkları hususlarda demokratik bir sözleşme yapılmasını,

Siyasi partilerin hangi konularda uzlaştığının kamuoyuna duyurulmasını,

Her partinin görüş ve tavrının, yapılacak ilk seçimde milletin takdirine sunulmasını,

Seçimler sonunda oluşacak Meclis'in ilk işinin anayasa değişikliğini gerçekleştirmek olmasını teklif etmiştir.

MHP; bu kapsamda,

Devlet ile Milleti kucaklaştıracak,

Milletin değerleri ile Devletin değerlerini bağdaştıracak,

Demokrasi ile Cumhuriyeti barıştıracak,

Vatandaşın temel hak ve hürriyetlerini evrensel standarda yükseltecek,

Milletin bölünmez bütünlüğünü sağlayacak üniter yapı içinde Devleti kurum ve kuruluşları ile uyum içinde çalıştıracak,

Kuvvetler ayrılığına dayalı parlamenter demokratik düzeni iyileştirecek,

Cumhuriyetin temel nitelikleri ile Anayasamızın değiştirilmesi dahi teklif edilemeyecek maddelerini koruyacak,

Toplumsal bir sözleşme belgesi niteliğinde anayasa değişikliği kararını ilan etmiştir.

Anayasa değişikliği ancak böylece milletin iradesine dayandırılmış olacaktır.

AKP, MHP'nin bu teklifine kulak tıkamış, kendisi için hazırladığı Anayasa teklifini partilere ve millete dayatmıştır.

AKP, Anayasa değişikliğini seçmene ve yargıya hesap vermekten kaçmak için malzeme olarak kullanmaktadır.

AKP'nin Anayasa Değişiklik Teklifi, kendi hedefine ulaşmak için hazırlanmıştır.

Bu teklif ile kuvvetler ayrılığına dayanan parlamenter sistemin denge ve denetim mekanizmaları iktidar lehine bozulmaktadır. Bunun doğal sonucu olarak başta parti kapatma, yargı bağımsızlığı ve hâkim teminatı ile hukuk devleti ve hukukun üstünlüğü ilkeleri zedelenmektedir. Parlamenter sistem yerine ucu diktaya açık bir Başkanlık sistemi getirilmektedir.

Bu teklifin içinde; Millet yoktur, Milletin iradesi yoktur, Milletin beklentisi yoktur.

Millet, AKP'den bölücü terörü bitirmesini beklemektedir.

Millet, AKP'den yoksulluğun, yolsuzluğun, hayat pahalılığının ve işsizliğin hesabını vermesini beklemektedir.

Millet, AKP'den İş beklemektedir. Aş beklemektedir.

Millet, AKP'den düşünce, inanç, teşebbüs, örgütlenme ve benzeri alanlarda temel hak ve hürriyetlere güvence beklemektedir.

AKP 8 yılı heba etmiştir. Milletin beklentilerini karşılayamamıştır.

AKP millet için değil, kendini korumak için Anayasa değişikliği yapmaktadır.

AKP, iyi niyetli değildir, başlattığı PKK Açılımı için bu teklif ile anayasal zemin hazırlamaktadır. Bu sebeple yargıyı etkisiz hâle getirmektedir.

Bu hususlarda uzlaşmaya varıncaya kadar görüşmelere devam edilmelidir.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 72'ye göre verilmiş iki önergeyi birlikte oylarınıza sunmadan önce bir yoklama talebi oldu.

Yoklama talebinde bulunan arkadaşların isimlerini tespit edeceğim: Sayın Kılıçdaroğlu, Sayın Keleş, Sayın Kart, Sayın Köktürk, Sayın Bingöl, Sayın Aydoğan, Sayın Köse, Sayın Emek, Sayın Sönmez, Sayın Gök, Sayın Tütüncü, Sayın Susam, Sayın Yalçınkaya, Sayın Diren, Sayın Arat, Sayın Çakır, Sayın Seçer, Sayın Karaibrahim, Sayın Kesici, Sayın Anadol.

İki dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (S. Sayısı: 497) (Devam)*

BAŞKAN - Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, şimdi on dakika süreyle soru-cevap işlemi yapacağız.

Sayın Yıldız, buyurun.

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sorum Komisyon Başkanımıza. Sayın Başbakan küçük başbakanın üzüldüğünü belirttiği “Yetki artık sensin, ister asarsın ister kesersin.” Daha kolay, daha güçlü yönetim için de başkanlık sisteminin gerektiğini söylemektedir.

AKP anayasa taslağını hazırlayan Sayın Profesör Ergun Özbudun başkanlık sisteminin Türkiye’ye uymayacağını, kriz yaratacağını, darbeleri davet edeceğini, Başbakanın üç yıl önce böyle bir arzu ve imasının olmadığını belirtmektedir. Anayasa Mahkemesinin işlevsiz hâle getirilmesi, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun siyasallaştırılması başkanlık sistemi için atılmış bir adım mıdır? Bu konu hakkında siz ne düşünüyorsunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özdemir, buyurun.

HASAN ÖZDEMİR (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakana soruyorum: Geçtiğimiz günlerde basına intikal eden bilgilere göre, İmralı canisi açılım konusunda kendisiyle görüşüldüğünü bildirmiş, gazeteci yazar Cengiz Çandar da bunu doğrulamıştır. Sayın Başbakan, 17 Nisan 2010 günü, Kanal 24’ün programında, Anayasa değişikliği konusunda: “Anayasa değişikliği önerimiz, açılım projemizin, millî birlik ve kardeşlik projemizin önemli bir parçasıdır. Açılım konusunda atacağımız adımların önü açılıyor, altyapısını hazırlıyor.” demiştir.

Soru 1) Bu kanun teklifinde, İmralı canisinin hangi görüşleri yer almıştır?

Soru 2) Sayın Başbakanın ifadesiyle, PKK terör açılımının ilk adımı bu ise ikinci, dördüncü ve sonuncu açılımları neler olacaktır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tankut...

YILMAZ TANKUT (Adana) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, basına yansıyan haberlere göre, AKP’nin, terörle mücadele ve partilere hazine yardımı konularında, Mecliste bulunan bir siyasi parti grubuna güvence vermek suretiyle yeni birtakım düzenlemelere gideceği belirtilmektedir. Bu, doğru mudur? Güvence verilen siyasi parti, Barış ve Demokrasi Partisi midir?

Terörle Mücadele Kanunu’nda ne gibi temel değişiklikler düşünülmektedir?

Bu değişiklikler, kamuoyunca “PKK açılımı” olarak bilinen sözde açılım kapsamında Habur’dan giriş yapan PKK’lı hainler ve onlara yardım ve yataklık yapan tutuklu belediye başkanlarını kapsamakta mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

MURAT ÖZKAN (Giresun) – Sayın Bakan, demokrasi içinde halkın yönetime aktif olarak katılmasını sağlaması gerekir. Bunun için, gün ışığında yönetim, iktidarın denetlenmesi, hukuk devleti, hukukun üstünlüğü, erklerin ayrılığı kavramları ile özgür ve bağımsız bir basının varlığını gerekli kılar. Bu Anayasa’nın ise AKP tarafından, halkın ve halkın temsilcilerinin katılımı sağlanmadan hazırlandığı, alelacele Meclise sunulduğu ve buradan da hızlı bir şekilde geçirilmeye çalışıldığı görülmektedir.

Diğer bir husus, hak ve özgürlüklerin de referandum konusu yapılması gibi bir hukuk garabetiyle karşı karşıyayız. Bu nedenle, milletimizin demokratik gelişimini bu uygulamaların aksi yönde etkilemektedir. Demokrasi çoğulculuk üzerine kurulur. Çoğulculuğu ve temel demokratik kavramları bir kenara bırakarak acaba neyi amaçlıyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Korkmaz, sisteme girdiniz sanırım.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Evet Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, Mecliste bulunan tüm partiler, hatta tüm kamuoyu sıfır kilometre, yepyeni, demokratik bir anayasa yapılması gerektiği iradelerini ifade ettiler. “Ben böyle bir girişime karşıyım.” diyen olmadığımıza göre;

Bir: Anayasa değişiklik metnini neden her kesimin görüşlerini alarak milletin talebi hâline getirmediğiniz? Sizi engelleyen neydi?

İki: Böyle bir girişim toplumsal uyum ve barışa daha çok hizmet etmez miydi?

Üç: Meclisteki bu gerginliğin sebebi AKP'nin bu “Ben yaptım, oldu”cu tavrı değil midir?

Dört: Sayın Başbakanın “Açık Görüş” programında “Bu anayasa değişikliği açılım projemizin bir uzantısıdır...” Kastettiği bilfiil açılım projesidir. Bu değişikliğin, daha sonra atacakları adımların önünü açacağını söylemektedir. Siz de aynı görüşte misiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Komisyon...

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Sayın Başkanım, Sayın Yıldız'ın sorduğu, Sayın Başbakanımızın başkanlık sistemi konusundaki kanaati zaten yeni değil. 2003'te de, biliyorsunuz, vermiş olduğu demeçlerde “Gönlümden geçen tam başkanlık modeli.” demiştir, tıpkı benim gönlümden geçtiği gibi.

Şimdi, Sayın Yıldız, eğer siz gönlünüzde ya da kafanızda beliren başkanlık sistemini “astığı astık, kestiği kestik” gibi düşünüyorsanız, bu, başkanlık sisteminin bilinmediğine işaretler. Başkanlık modeli olsa, bu Meclis çok daha... (MHP sıralarından gürültüler)

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – Başbakanın söylediği, ben demiyorum, Başbakan söylüyor.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Hayır, hayır, siz bilmiyorsunuz. Başkanlık sisteminde...

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – “Astığı astık, kestiği kestik” Başbakana ait.

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen değerli arkadaşlar...

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Başkanlık sisteminde meclis çok daha etkindir, çok daha yetkilidir.

OKTAY VURAL (İzmir) – Aaa, o zaman başka(!)

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Bu sistemin adı aslında “kongre hükûmeti”dir. Gelin, bunu beraber değerlendirelim. Tarihî fırsattır. Kendi aramızda çok daha rahat çalışabiliriz. Kuvvetler ayırımını en iyi gerçekleştiren bir modeldir. İnsan hakları bakımından da fevkalade modeldir ve Anayasa Mahkemesi çok güçlüdür o modelde.

Dolayısıyla, evvela sistemi öğrenelim, sonra beraber konuşuruz.

Teşekkür ediyorum.

MUHARREM VARLI (Adana) – Biz sistemi çok iyi biliyoruz da sen bilmiyorsun!

BAŞKAN – Sayın Hükûmet...

OKTAY VURAL (İzmir) – Başbakana bir ders ver.

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – Başbakana öğret o sistemi o zaman!

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen sayın milletvekilleri...

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Ömrümü verdim, ömrümü bu işe. Siz ne bilirsiniz bu işi ya? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHARREM VARLI (Adana) – Bravo(!) Eksik kaldı, eksik.

BAŞKAN – Sayın Hükûmet...

DEVLET BAKANİ HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben de öncelikle Giresun'da terör eylemi sonucu vefat eden subayımıza rahmet diliyorum, yaralananlara acil şifalar diliyorum ve temenni ediyorum ki, inşallah Türkiye bu tür olayları bir daha yaşamaz. Ayrıca, değerli

meslektaşım, Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok'a da Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine ve Baro camiasına başsağlığı diliyorum.

Değerli arkadaşlar, Sayın Özdemir'in ve Sayın Tankut'un soruları birbirine benziyor. 14 Ağustos 2001 tarihine dönelim. Bizim programımızın ismi "demokratikleşme ve zenginleşme projesi"dir ve biz emaneti aldığımız günde...(CHP ve MHP sıralarından gürültüler)

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, bir daha tekrar eder misiniz efendim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Demokratikleşme ve zenginleşme(!)

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Bakan, beni dinlemezseniz aynı bilgiyle kalacaksınız. Bu yazık olur! Yani, biraz bilginizin artması lazım! Dinlerseniz, bilginiz artar! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Projenin adını bir daha tekrar eder misiniz efendim.

MUHARREM VARLI (Adana) – "Zenginleşme"nin ismini yeni öğrendik.

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Bakan, burası interaktif bir yerdir, burada bilginiz varsa aktarırız, eksikse bilgi alırız. Ben böyle bakıyorum. Ben birçok arkadaşımın bilgi ediniyorum. Soru sordunuz, cevap vereceğim, dinleyin. İşinize gelirse değerlendirirsiniz, gelmezse es geçersiniz.

ERGÜN AYDOĞAN (Balıkesir) – Zaten bir şey söylemiyorsunuz!

MUHARREM VARLI (Adana) – Zenginleşmeyi bir anlat.

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Bizim projemizin ismi -unutmayın yalnız bunu lütfen, rica ediyorum- "demokratikleşme ve zenginleşme programı"dır...

MUHARREM VARLI (Adana) – Zenginleşme nedir, bir anlat!

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Türkiye'nin zenginleşmesi.

...ve biz, 14 Ağustos 2001 tarihinden bu yana... (MHP sıralarından gürültüler)

MUHARREM VARLI (Adana) – Nedir zenginleşme?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Allah aşkına... Lütfen... Kendimize yapılmasını istemediğimizi başkalarına yapmayalım lütfen.

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – ...Türkiye'nin demokratikleşmesi, birey hak ve özgürlüklerinin en üst düzeye yükseltilmesi konusunda...

OKTAY VURAL (İzmir) – "Zenginleşme" derken kendilerini kastediyor.

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – ...Türk yasal mevzuatında, Anayasa dâhil olmak üzere, çok önemli değişiklikleri gerçekleştirdik. Bazen Cumhuriyet Halk Partisinin katkılarını da aldık, teşekkür ediyorum. Ve bu proje de, bizim o gün millete taahhüt ettiğimiz, demokratikleşme ve zenginleşme projesi kapsamında yürüttüğümüz, millete sözünü verdiğimiz projelerden bir tanesi.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Bakan, kaç gün sürecek bu?

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Bunu başka hiçbir yere yamamayın. Siz ne dersiniz deyin, bunun ne anlama geldiğini milletimiz gayet iyi anlamış, onlar takdir edecek.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Yıkım projesi olduğunu kabul ediyor musunuz?

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Sorunun devamı, diyorsunuz ki: "Bunu niye halkla, halkın temsilcileriyle paylaşmadınız?" Bunu defalarca anlatıyoruz, Başbakanımız anlatıyor, burada sözcüler anlatıyor. Geçen gün burada bulunduğum sürede bana sordunuz, ben size bunu arz etmeye çalıştım.

Bakan değerli arkadaşlar, "paylaşım" demek Mecliste bulunan bütün partilerin temsilcileriyle paylaşım anlamına gelmez, arzu ederiz ki onlarla da olsun. Paylaşım... Demokrasi "örgütlü toplum" demektir ve örgütlü toplumun içerisinde sadece siyasi partiler değil sivil toplum kuruluşları -STK'lar- meslek odaları, vakıflar, buna benzer bir sürü örgütler var ve biz bu Anayasa taslağı süresince bu kuruluşlarla ve onların temsilcileriyle her türlü paylaşımı yaptık ama sizin kapınıza geldiğimizde siz değil paylaşım, "kahvemizi için, gidin." dediniz.

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – Biz yanlıslara kapalıyız.

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Katkı verme niyetinde olmadığınızı, dolayısıyla bu konuda bir paylaşım sürecini kabullenmeyeceğinizi peşinen ifade ettiniz ve dolayısıyla bu proje milletin

önemli bir kesimiyle paylaşılmak suretiyle bugün Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşmesi sürdürülüyor, devam ediyor.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ederim Sayın Bakan.

Süreniz doldu efendim.

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Ben teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, madde üzerinde on sekiz önerge var. Ancak bilindiği gibi her madde üzerinde milletvekillerce yedi önerge verilebilmektedir.

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – Sayın Bakan, bu projenizin arkasında mısınız? Demokratikleşme ve zenginleşme projesinin arkasında mısınız?

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Ne demek ya? Partimizin programı.

BAŞKAN – Aynı anda gelen önergeler arasından çekilen kurada ortaya çıkan yedi önergeyi şimdi okutacağım, sonra bu önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – Bu sözün arkasında mısınız?

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Programımızı ben size göndereceğim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen karşılıklı konuşmayalım.

İlk önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 20 nci maddesi ile değiştirilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 149 uncu maddesinin 3 ncü fıkrasında geçen “toplantıya katılan üyelerin” ibaresinin “üye tam sayısının” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Yılmaz Tunç

Bartın

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 20 nci maddesi ile değiştirilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 149 uncu maddesinin 3 ncü fıkrasında geçen “toplantıya katılan üyelerin” ibaresinin “üye tam sayısının” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Azize Sibel Gönül

Kocaeli

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 20 nci maddesi ile değiştirilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 149 uncu maddesinin 3 ncü fıkrasında geçen “toplantıya katılan üyelerin” ibaresinin “üye tam sayısının” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

İkram Dinçer

Van

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 20 nci maddesi ile değiştirilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 149 uncu maddesinin 3 ncü fıkrasında geçen “toplantıya katılan üyelerin” ibaresinin “üye tam sayısının” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Veysi Kaynak

Kahramanmaraş

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 497 sayılı Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 20 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bengi Yıldız
Batman

Hasip Kaplan
Şırnak
İbrahim Binici
Şanlıurfa

Sırrı Sakık
Muş

Madde 20 - Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 149 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 149 - Anayasa Mahkemesi, üç bölüm ve Genel Kurul hâlinde çalışır. Bölümler, başkanvekili başkanlığında dört üyenin katılımıyla toplanır. Genel Kurul, Mahkeme başkanının veya Başkanın belirleyeceği başkanvekilinin başkanlığında en az onbeş üye ile toplanır. Bölümler ve Genel Kurul, kararlarını salt çoğunlukla alır. Bireysel başvuruların kabul edilebilirlik incelemesi için komisyonlar oluşturulabilir.

Siyasi partilere ilişkin dava ve başvurulara, iptal ve itiraz davaları ile Yüce Divan sıfatıyla yürütülecek yargılamalara Genel Kurulca bakılır, bireysel başvurular ise bölümlerce karara bağlanır.

Anayasa değişikliğinde iptale, siyasi partilerin kapatılmasına ya da Devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin üçte iki oy çokluğu şarttır.

Şekil bozukluğuna dayalı iptal davaları Anayasa Mahkemesince öncelikle incelenip karara bağlanır.

Anayasa Mahkemesinin kuruluşu, Genel Kurul ve bölümlerin yargılama usulleri, Başkan, başkanvekilleri ve üyelerin disiplin işleri kanunla; Mahkemenin çalışma esasları, bölüm ve komisyonların oluşumu ve iş bölümü kendi yapacağı içtüzükle düzenlenir.

Anayasa Mahkemesi Yüce Divan sıfatıyla baktığı davalar dışında kalan işleri dosya üzerinde inceler. Ancak, bireysel başvurularda duruşma yapılmasına karar verilebilir. Mahkeme ayrıca, gerekli gördüğü hâllerde sözlü açıklamalarını dinlemek üzere ilgilileri ve konu üzerinde bilgisi olanları çağırabilir ve siyasi partilerin kapatılmasına ilişkin davalarda, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısından sonra kapatılması istenen siyasi partinin genel başkanlığının veya tayin edeceği bir parti yetkilisi ile üç vekilin savunmasını dinler “

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Anayasa değişikliği teklifinin, 20. maddesinin teklif metninden çıkarılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Faruk Bal
Konya
Behiç Çelik
Mersin

Oktay Vural
İzmir
S. Nevzat Korkmaz
Isparta
Yılmaz Tankut
Adana

Mehmet Şandır
Mersin
Metin Ergun
Muğla

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım sayın milletvekilleri.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/256 Esas Numaralı 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 20. maddesinin Anayasaya aykırılığı nedeniyle Teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Rıza Öztürk
Mersin

İsa Gök
Mersin

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu efendim?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

DEVLET BAKANİ HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan katılmayacaklarına o kadar emin ki! Bu kadar uzlaşmaya açık olmadıklarını siz de teyit etmiş oldunuz.

BAŞKAN – Hayır hayır, sadece bazen dalgınlık oluyor.

Buyurun Sayın Gök.

Süreniz beş dakikadır efendim.

İSA GÖK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önergemiz adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Arkadaşlar, dün arz ettim. Burada konuşurken lütfen dürüst olun. Lütfen gerçeğe aykırı beyanda bulunmayın. Lütfen şu kitap, kâğıt...

AHMET YENİ (Samsun) – Sen git işine bak!

İSA GÖK (Devamla) – Dinle önce!

AHMET YENİ (Samsun) – Git işine bak!

İSA GÖK (Devamla) - ...ve yazı neyse şunu doğru dürüst okuyun.

Az önce bir sözcü, Mustafa Bumin'in...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Burada azarlamak alışkanlık yaptı. Grup başkan vekili çıkıp azarlıyor, milletvekili çıkıp azarlıyor. Ne demek bu?

İSA GÖK (Devamla) – Dinleyin Sayın Elitaş.

...Anayasa Mahkemesinin, 2003 yılında gönderdiği, yaptığı Anayasa Mahkemesi yapılanmasına ilişkin taslaktan bahsetti ve bu taslağı aynen uyguladıklarından bahsetti. El insaf! Hiç mi Allah korkusu yok! Hiç mi gerçeğe bağlılık konusunda şu kadarlık damar yok! Böyle bir şey olamaz!

Arkadaşlar, bakın...

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – İsa, sende de vicdan yok.

İSA GÖK (Devamla) – Dinleyin Sayın Başkan.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Sende hiç vicdan yok.

İSA GÖK (Devamla) – Aynen...

OKTAY VURAL (İzmir) – Komisyon Başkanı satışmada bulunur mu?

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

İSA GÖK (Devamla) - Başkan, siz, okumayı bilmiyorsunuz, okumayı. Önce bir okuyun bunu, Sayın Bakan sizler de.

BAŞKAN – Lütfen karşılıklı konuşmayalım.

İSA GÖK (Devamla) – Arkadaşlar, bakın, bir defa, Sayın Mustafa Bumin ve Hükûmetin tasarısı arasındaki benzerlikleri ben size söyleyeyim: Doğru, 17 üye; bravo, tebrik ediyorum sizi! İki daire, genel kurul, benzerlik bu; bravo, tebrik ediyorum sizi! Görev süresi on iki yıl. Başka ne benzerlik var? Başka ne benzerlik var? Buraya çıkan arkadaşımız az önce “Aynısını yaptık, alkış almamız lazım.” dedi. Alkışlıyorum sizi ama yalanlarınızdan dolayı alkışlıyorum sizi!

Arkadaşlar, bakın, her iki tasarımı ben size karşılaştıracam. Hükûmet “17 üye” diyor, doğru; Bumin de “17 üye” diyor, Anayasa Mahkemesi de “17” diyor.

Bakın, Hükûmet, “Cumhurbaşkanı 14 üye atayacak.” diyor. Anayasa Mahkemesi ise “2 üye atayacak.” diyor, 2 üye. Neden? Çünkü bizim Anayasa Mahkememizde Yüce Divan yetkisi var. Cumhurbaşkanı 14 üye atayacak. Anayasa Mahkemesinin konuşulan ve yalan atfedilen bu tasarısında “2 üye” diyor ve ayrıca mevcut Anayasa'nın 104'üncü maddesinin (c) fıkrasında Cumhurbaşkanı yetkileri vardır. Bu yetkilerden (104/c) şunu der: “Cumhurbaşkanının, yargıyla ilgili olarak, Anayasa Mahkemesi üyelerini seçmek yetkisi vardır. Cumhurbaşkanından bu yetkinin alınması gerekiyor.” diyor Anayasa Mahkemesi, yalnızca “2 üye seçer.” diyor. 2 üyeyi de nasıl belirliyor biliyor musunuz arkadaşlar? Vali, büyükelçi, falan, bunlara da, siyasal, iktisat, hukuk alanında eğitim görmüş olma şartı koyuyor. Siz 14 kişiyi atıyorsunuz. YÖK, üst kademedeki 4 tane yönetici. Ne isterseniz var Cumhurbaşkanından. Bu Mahkeme Yüce Divan yetkisini taşıyor, Yüce Divan yetkisini taşıyan anayasa mahkemeleri cumhurbaşkanı gibi siyasi makamlarca atılmıyor dünyada.

AGÂH KAFKAS (Çorum) – Hadi canım!

İSA GÖK (Devamla) - Ayrıca, bakın, Sayın Bumin'in Anayasa Mahkemesinin taslağında şunu diyor arkadaşlar...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Şu andaki ne?

BAŞKAN - Lütfen hatibe müdahale etmeyelim, sakın olalım.

İSA GÖK (Devamla) - "Tam 11 üye, yüksek yargıca, yargı tarafından kendi başkan ve üyeleri arasından salt çoğunlukla seçilir." diyor, 11 üye. Kim bunlar arkadaşlar? 5 tanesi Yargıtay, 4 tanesi Danıştay, 1'i Askerî Yargıtay, 1'i Yüksek İdare Mahkemesi. 11 üyeyi, o kurullar, o yüksek yargı, kendi başkan ve üyeleri arasından salt çoğunlukla seçiyor. Bu 11 üye sayısının bir sihri var. Nedir bu sihir? Aynı taslakta, parti kapatma ve Anayasa değişikliklerinin iptali konusunda da gerekli olan çoğunluğa "17 üyede 11 üye" diyor. Yani, Anayasa Mahkemesinin taslağında, önemli kararlarda, yargıdan gelin 11 üyeyi, parti kapatma ve iptal davalarında 11 üyeye sınırlıyor, sihir burada. Siz ne yapıyorsunuz? Sizin tasarınızda parti kapatma ve Anayasa Mahkemesindeki iptallerde üçte 2 arıyorsunuz, yani, 12 üye. Bumin'in tasarısında ne var, Anayasa Mahkemesi tasarısında? 11 üye, yani beşte 3. Nerede benzerlik? Nerede benzerlik? Yalan söylemeyin!

Devam ediyorum arkadaşlar, bakın, seçim... Anayasa Mahkemesinin gönderdiği taslakta "Tüm seçimlerde salt çoğunluk." diyor, salt çoğunluk ve hatta hatta mesela "Meclis 4 kişi seçer." diyor Bumin'in tasarısında, 4 kişi. Bunun 2'si, 1'i YÖK, 1'i Barolar Birliği. "Barolar Birliği seçer adayını gönderir." diyor. Diğerini de YÖK gönderir. YÖK'ün aday kim olacak biliyor musunuz? Sarı çizmeli Memet Ağa değil! YÖK, doğrudan "Genel kamu, Anayasa, idare ve ceza hukukunda profesör olacak." diyor YÖK'ten gelecekler. Bakın, bunu dahi düşünmüşler. Sayıştay "Nasıl bilerseniz yapın." diyor Meclise...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Gök, süreniz doldu efendim. Size de bir dakika ek süre veriyorum, lütfen tamamlayın.

İSA GÖK (Devamla) - Sağ olun.

Bu kadar ince hesaplanmış bir Anayasa tasarısı var Anayasa Mahkemesinden gelen taslak metinde. Sızinkinde ise ne var? Yalnızca 17 üye, iki daire ve görev süresi harici hiçbir benzerlik yok, Allah'tan korkun. Buna atıf yapmayın, bu yalanı kullanmayın çünkü Yüce Divandan kurtulmak için 12 üyelik üçte 2 çoğunluğu getiriyorsunuz, buradaki hukukçu üye sayısını 6'ya, 7'ye düşürüyorsunuz, siyasi makamın seçeceği sayıyı artırıyorsunuz, sonra da "Dünyada böyle." diyorsunuz, yalandır.

MEHMET OCAKDEN (Bursa) - Fransa'da da böyle.

İSA GÖK (Devamla) - Ben sana öğreteyim. Fransa... Alakası yok, alakası yok. Yalanlarla mahkeme kurulmaz.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

III.- Y O K L A M A

(MHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

OKTAY VURAL (İzmir) - Sayın Başkan, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN - Yoklama talebi var. Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim:

Sayın Vural, Sayın Çakmakçıoğlu, Sayın Yalçın, Sayın Çelik, Sayın Tankut, Sayın Asil, Sayın Paksoy, Sayın Durmuş, Sayın Işık, Sayın Sipahi, Sayın Yunusoğlu, Sayın Melen, Sayın İnan, Sayın Günal, Sayın Homriş, Sayın Özensoy, Sayın Dağdaş, Sayın Uzunırmak, Sayın Çobanoğlu, Sayın Korkmaz.

Demin isimlerini tespit ettiğimiz arkadaşlarımız lütfen sisteme girmesinler, yoklamaya girmesinler.

Yoklama işlemini başlatıyorum ve iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

**IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (S. Sayısı: 497) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Anayasa değişikliği teklifinin 20. maddesinin teklif metninden çıkarılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Oktay Vural (İzmir) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu efendim?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Sayın Başkanım, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümet?

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Sayın Başkanım, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Gerekçe mi efendim?

OKTAY VURAL (İzmir) – Evet.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Anayasalar, vatandaşların temel hak ve hürriyetlerini teminat altına alan, siyasi rejimin ve devlet organlarının görev ve yetkilerini belirleyen kanunlar hiyerarşisinin en üstünde temel hukuk normlarıdır.

İki ihtilal ve 3 muhtıra ile üzerine gölge düşürülen Türk demokrasisini;

- 21. yüzyıl evrensel değerlerine kavuşturabilmenin,
- Asırlık Anayasa tartışmalarından kurtarmanın,
- Her kesimin benimseyebileceği bir Anayasa'ya kavuşturabilmenin tek yolu toplumsal uzlaşmaya dayalı bir Anayasa yapmayı sağlamaktır.

MHP bu sebeple;

- “Anayasa Değişikliği Uzlaşma Komisyonu” kurulmasını,
- Partilerin uzlaştıkları hususlarda demokratik bir sözleşme yapılmasını,
- Siyasi partilerin hangi konularda uzlaştığının kamuoyuna duyurulmasını,
- Her partinin görüş ve tavrının, yapılacak ilk seçimde milletin takdirine sunulmasını,
- Seçimler sonunda oluşacak Meclis'in ilk iş olarak anayasa değişikliğini gerçekleştirmek olmasını teklif etmiştir.

MHP; bu kapsamda,

- Devlet ile Milleti kucaklaştıracak,
- Milletin değerleri ile Devletin değerlerini bağdaştıracak,
- Demokrasi ile Cumhuriyeti barıştıracak,
- Vatandaşın temel hak ve hürriyetlerini evrensel standarda yükseltecek,
- Milletin bölünmez bütünlüğünü üniter yapı içinde sağlayacak ve Devleti kurum ve kuruluşları ile uyum içinde çalıştıracak,
- Kuvvetler ayrılığına dayalı parlamenter demokrasiyi iyileştirecek,

• Cumhuriyetin temel nitelikleri ile Anayasamızın değiştirilmesi dahi teklif edilemeyecek maddelerini koruyacak,

Toplumsal bir sözleşme belgesi niteliğinde anayasa yapma kararını ilan etmiştir

Anayasa değişikliği ancak böylece milletin iradesine dayandırılmış olacaktır

AKP, MHP'nin bu teklifine kulak tıkamış, kendisi için hazırladığı Anayasa teklifini partilere ve millete dayatmıştır.

AKP, Anayasa değişikliğini seçmene ve yargıya hesap vermekten kaçmak için malzeme olarak kullanmaktadır.

AKP'nin Anayasa Değişiklik Teklifi, kendi hedefine ulaşmak için hazırlanmıştır.

Bu teklif ile kuvvetler ayrılığına dayanan parlamenter sistemin denge ve denetim mekanizmaları iktidar lehine bozulmaktadır. Bunun doğal sonucu olarak başta parti kapatma, yargı bağımsızlığı ve hâkim teminatı ile hukuk devleti ve hukukun üstünlüğü ilkeleri zedelenmektedir. Parlamenter sistem yerine ucu diktaya açık bir Başkanlık sistemi getirilmektedir

Bu teklif, Parlamenter demokrasi esasına göre inşa edilen Anayasaya aykırıdır.

Bu teklifin içinde; Millet yoktur, Milletin iradesi yoktur, Milletin beklentisi yoktur.

Millet, AKP'den bölücü terörü bitirmesini beklemektedir.

Millet, AKP'den yoksulluğun, yolsuzluğun, hayat pahalılığının ve işsizliğin hesabını vermesini beklemektedir.

Millet, AKP'den İş beklemektedir. Aş beklemektedir

Millet, AKP'den düşünce, inanç, teşebbüs, örgütlenme ve benzeri alanlarda temel hak ve hürriyetlere güvence beklemektedir

Millet, mahkemelerdeki iş yükünü azaltacak ekonomik, sosyal ve adli reform beklemektedir.

Millet, yandaş yargıç değil, tarafsız ve bağımsız mahkemelerde hakkını aramak istemektedir.

AKP 8 yılı heba etmiştir. Milletin beklentilerini karşılayamamıştır.

AKP, millet için değil kendini korumak için Anayasa değiştirmektedir.

AKP, tarafsız ve bağımsız mahkemeler için hiç bir şey yapmamıştır.

AKP, hukuki ihtilaf ve suç sebeplerini ortadan kaldıracak hiçbir ekonomik, sosyal ve adli tedbir almamıştır. Aksine ceza yargısında yaptığı tahribat ile iş yükünü dayanılmaz boyuta ulaştırmıştır. Bu durum davaların makul sürede bitirilmesini engellemekte ve AİHM Türkiye'yi tazminata mahkûm etmektedir. Mahkemelere bilimsel ve teknolojik destek sağlanmadan bireysel başvuru hakkının tanınması yargılama sürecini uzatan başka bir sebep olacaktır.

AKP, başkanlık sistemi hevesi ile diktaya yönelişin önünde engel gördüğü Anayasa mahkemesini yandaş yargı kurumu haline getirmektedir

AKP, açılım adı altında PKK'nın siyasallaştırılması için ilk adım olduğunu ifade ettiği bu teklif ile, bin yıllık kardeşliğin ve milli bütünlüğün bozulmasına anayasa zemini hazırlamaktadır.

AKP, iyi niyetli değildir, başlattığı PKK AÇILIMI için bu yasa değişikliği ile anayasal zemin hazırlamaktadır. Bu sebeple milletin hayrına değildir ve Anayasa'ya aykırıdır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 497 sayılı Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 20 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bengi Yıldız (Batman) ve arkadaşları

Madde: 20 - Türkiye Cumhuriyeti Anayasasınının 149 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 149 - Anayasa Mahkemesi, üç bölüm ve Genel Kurul halinde çalışır. Bölümler, başkanvekili başkanlığında dört üyenin katılımıyla toplanır. Genel Kurul, Mahkeme başkanının veya Başkanın

belirleyeceği başkanvekilinin başkanlığında en az onbeş üye ile toplanır Bölümler ve Genel Kurul, kararlarını salt çoğunlukla alır. Bireysel başvuruların kabul edilebilirlik incelemesi için komisyonlar oluşturulabilir.

Siyasî partilere ilişkin dava ve başvurulara, iptal ve itiraz davaları ile Yüce Divan sıfatıyla yürütülecek yargılamalara Genel Kurulca bakılır, bireysel başvurular ise bölümlerce karara bağlanır.

Anayasa değişikliğinde iptale, siyasî partilerin kapatılmasına ya da Devlet yardımıyla yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin üçte iki oy çokluğu şarttır.

Şekil bozukluğuna dayalı iptal davaları Anayasa Mahkemesince öncelikle incelenip karara bağlanır.

Anayasa Mahkemesinin kuruluşu, Genel Kurul ve bölümlerin yargılama usulleri, Başkan, başkanvekilleri ve üyelerin disiplin işleri kanunla; Mahkemenin çalışma esasları, bölüm ve komisyonların oluşumu ve iş bölümü kendi yapacağı içtüzükle düzenlenir.

Anayasa Mahkemesi Yüce Divan sıfatıyla baktığı davalar dışında kalan işleri dosya üzerinde inceler. Ancak, bireysel başvurularda duruşma yapılmasına karar verilebilir. Mahkeme ayrıca, gerekli gördüğü hâllerde sözlü açıklamalarını dinlemek üzere ilgilileri ve konu üzerinde bilgisi olanları çağırabilir ve siyasî partilerin kapatılmasına ilişkin davalarda, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısından sonra kapatılması istenen siyasi partinin genel başkanlığının veya tayin edeceği bir parti yetkilisi ile üç vekilin savunmasını dinler “

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu efendim?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyoruz efendim:

Gerekçe:

İş yoğunluğu dikkate alınarak hızlı bir yargılama için üç dairenin oluşturulması, genel kurulun onbeş üyeden oluşması, savunma hakkının kısıtlanmaması ve adil yargılanma hakkı için parti temsilcisi ve en az üç avukatın savunma yapması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım dört önerge de aynı mahiyettedir. O nedenle önergeleri birlikte işleme alacağım ve istemleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim.

Şimdi, ilk önergeyi ve diğer önergelerin imza sahiplerini okutuyorum, buyurun:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 20 nci maddesi ile değiştirilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 149 uncu maddesinin 3 üncü fıkrasında geçen “toplantıya katılan üyelerin” ibaresinin “üye tam sayısının” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Veysi Kaynak

Kahramanmaraş

İkram Dinçer

Van

Azize Sibel Gönül

Kocaeli

Yılmaz Tunç

Bartın

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu efendim?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Kaynak, konuşacak mısınız?

VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Anayasa değişikliğinin iptaline, siyasi partilerin kapatılması ya da devlet yardımından yoksun bırakılma kararlarının önemine binaen daha yüksek bir nisapla karar verilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Sayın Dinçer...

İKRAM DİNÇER (Van) – Gerekçe...

BAŞKAN – Sayın Gönül...

AZİZE SİBEL GÖNÜL (Kocaeli) – Gerekçe...

BAŞKAN – Sayın Tunç...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Gerekçe...

BAŞKAN – Aynı gerekçe, tekrar okutmuyorum.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

KEMAL KILIÇDAROğLU (İstanbul) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Birlikte işleme aldığım önergelerin oylamasından önce bir yoklama talebi vardır.

Şimdi yoklama talebinde bulunan milletvekili arkadaşlarımızın tespitine geçiyoruz: Sayın Çay, Sayın Kılıçdaroğlu, Sayın Ateş, Sayın Altay, Sayın Köktürk, Sayın Kart, Sayın Sevigen, Sayın Keleş, Sayın Susam, Sayın Paçarız, Sayın Arat, Sayın Ağyüz, Sayın Hacaloğlu, Sayın Seçer, Sayın Serter, Sayın Erbatur, Sayın Yıldız, Sayın Oyan, Sayın Ağyüz, Sayın Kesici.

Sayın milletvekilleri, elektronik sistemle yoklama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısı vardır.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİğER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (S. Sayısı: 497) (Devam)

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, 20'nci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi maddenin gizli oylamasını gerçekleştireceğiz.

Sayın milletvekilleri, tekrar kısaca hatırlatıyorum: Sizlere görevli arkadaşlarımız tarafından üç pul verilecektir. Bu pullardan beyaz olanı kabul, kırmızı olanı ret, yeşil olanı ise çekimser oyu ifade etmektedir.

İsmi okunmayan arkadaşlarım lütfen sıraya girmesinler. Kapalı mekânlarda oylarımızı kullanacağız. Zarfların da ağzını lütfen kapatın çünkü pullar düşebiliyor.

Şimdi, gizli oylamaya Adana ilinden başlıyoruz efendim.

(Oyların toplanmasına başlandı)

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım, efendim, burada milletvekillerinin kendi iradesiyle oy kullanması gerekiyor.

AHMET YENİ (Samsun) – Kendi iradeleriyle kullanıyorlar.

OKTAY VURAL (İzmir) – Dolayısıyla, bırakın da milletvekillerini kendi iradesiyle oy kullansınlar.

BEKİR BOZDAğ (Yozgat) – Milletvekilleri kendi iradesiyle oy kullanıyor Sayın Başkan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Milletvekilleri kendi iradeleriyle istediği oyu kullanıyor.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Milletvekili istediği oyu kullanıyor.

OKTAY VURAL (İzmir) – Böyle bir şey olur mu?

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Kim müdahale ediyor?

OKTAY VURAL (İzmir) – Yani zimmetli mi oluyor?

AHMET YENİ (Samsun) – Oy kullanan herkes hür iradesiyle kullanıyor Sayın Başkan.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Oylama yapıyoruz, oylama İç Tüzük'e uygun yapılıyor.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oy kullanmayan arkadaşımız kaldı mı? (AK PARTİ sıralarından “Var, var.” sesleri) Var, peki.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

OKTAY VURAL (İzmir) – Burada bir milletvekilinin ismi anons edilip yapılmaz; bu oylama, hür bir oylama.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Zaten hür bir oylama. (AK PARTİ-CHP ve MHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

Sayın Başkanım... Sayın Başkanım... Buradaki oylamalar İç Tüzük'e uygun yapılıyor ama muhalefet partileri farklı söylemlerle bunu çarpıtmak istiyor. İç Tüzük'e uygun oylama yapılıyor, Divan bunu ifade etsin efendim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Doğrudan doğruya milletvekiline baskı yapıp...

BAŞKAN – Efendim, herhangi bir milletvekiline baskı yapılamaz, hiçbir milletvekili de bir baskıya pabuç bırakmaz. Burada görev yapan tüm milletvekili arkadaşlarımız şerefli arkadaşlardır. Lütfen...

OKTAY VURAL (İzmir) – Oy kullanmayan CHP'liler var, bekleyecek miyiz şimdi onları?

İBRAHİM YİĞİT (İstanbul) – Bekleriz.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Oylarını kullansınlar.

AHMET YENİ (Samsun) – Gelsinler efendim, gelsinler. (AK PARTİ ve MHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Var mı daha oy kullanacak arkadaşımız? Oy kullanmayan arkadaşımız kaldı mı?

Oy kullanma işlemi bitmiştir. Kutuları kaldırıyoruz.

(Oyların ayrımına başlandı)

(AK PARTİ-CHP ve MHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Lütfen yerlerinize oturun. Ayakta, bu tür karşılıklı konuşmalar, bağışmalar... Şu anda televizyon naklen yayınlıyor, kamuoyuna böyle görüntü vermeyelim.

Lütfen milletvekili arkadaşlarımız yerlerine otursunlar efendim.

(AK PARTİ-CHP ve MHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, buyurun, yerlerinize oturun efendim.

Milletvekili arkadaşlarımız yerlerine otursunlar efendim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım, zarflar kaybolmasın; paragraflar kayboluyorsa onu da sormak gerekiyor.

(Oyların ayrımına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinin gizli oylama sonucunu açıklıyorum:

“Oy sayısı : 408

Kabul : 338

Ret : 70

Çekimser : -

Boş : -
Geçersiz : -

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Murat Özkan	Bayram Özçelik
Giresun	Burdur”

Sayın milletvekilleri, birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.44

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 21.25

BAŞKAN: Mehmet Ali ŞAHİN

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Harun TÜFEKÇİ (Konya)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 95’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

497 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon? Yerinde.

Hükümet? Yerinde.

21’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 21- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 156 ncı maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Askerî Yargıtayın kuruluşu, işleyişi, mensuplarının disiplin ve özlük işleri mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.”

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 21’inci madde üzerinde gruplar adına ilk konuşma, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Kürşat Atılgan’a aittir.

Sayın Atılgan, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır efendim.

MHP GRUBU ADINA KÜRŞAT ATILGAN (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Anayasa’nın 156’ncı maddesinde yapılan değişiklik üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, Giresun’da şehit olan vatan evladı astsubayımıza Allah’tan rahmet diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun. Ayrıca, yaralı askerlerimize acil şifalar diliyorum.

Hükümeti de bölücü terörle mücadelede daha aktif olmaya, bölücü terörünün önünü açmak için Anayasa değişiklikleri yerine, terörle müzakere yerine, mücadele etmeye davet ediyorum bu kürsüden. Daha ne kadar vatan evladı ölmesi lazım ki daha etkin mücadele edelim.

Değerli milletvekilleri, Askerî Yargıtay, askerî mahkemelerin verdiği karar ve hükümlerin son inceleme mercisidir. Bu anayasal kurumumuz 6 Nisan 1914 tarihinde kurulmuştur, yani doksan altı yıllık bir anayasal kurumdur. Askerî yargının varlığı ve gerekliliği silahlı kuvvetlerin varlığıyla izah olunur. Ordular olduğu müddetçe onlara özgü yargılama usul ve biçimi de olmuştur ve öyle olması da gereklidir.

Askerî yargı, silahlı kuvvetlerin varlığından doğan iki yükümlülüğün neticesidir. Bunlardan birincisi, hizmet için hazır bulunma, ikincisi ise itaatın sağlanmasıdır. Dolayısıyla, çok az istisna dışında, ordusu bulunan bütün ülkelerde askerî yargı organları mevcuttur.

Değerli arkadaşlar, orduların temeli disipline ve emirlere mutlak itaate dayanır. Disiplinle kuralları önceden belirlenmiş mevzuat hükümlerine riayet ile sağlanır. Bozulan disiplinin tekrar tesisi, konuyla ilgili hükümlerin kısa sürede uygulanmasını gerektirir. Bu açıdan bakıldığı zaman ordunun temeli disiplin, disiplinin yasal ve koruyucu sağlam temeli de askerî yargıdır. Dolayısıyla, askerî yargı üzerinde yapılan değişiklikler çok itina ile ve çok düşünülerek yapılmalıdır. Aksi takdirde, ordunun disiplinine çok büyük zararlar vermek mümkündür. Yani, bir ordunun operasyonel gücünün en önemli unsuru olan disiplinin bozulmasına sebep oluruz.

Değerli arkadaşlarım, Anayasa Mahkemesinin dört ay önce aldığı askerî hâkimlerle ilgili bir karar doğrultusunda, maalesef, askerî hâkimler sınıfı silahlı kuvvetlerde bir belirsizlik içine girmiştir. Şu anki

pozisyonla hâkimlerin sicillerini vermek mümkün değildir. Çünkü Anayasa Mahkemesi “Komutanlar hâkimlere sicil veremez.” diye bir karar vermiştir. Bu durum, askerî hâkimlerin ve savcılarının terfilerini tehlikeye sokmuştur. O nedenle, şimdi Millî Savunma Bakanı ve Genelkurmay Başkanlığı askerî yargının önemli görevlerini yapan hâkim ve savcılarının tayin, terfi, atama usulleri ile bu yapılan son değişikliği de dikkate alarak, bir karar vermek zorundadır. Belki de tüm bu işlemler için hep itiraz ettiğiniz Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu gibi yeni bir kurum kurmak zorundayız, onun da adı Askerî Yüksek Hâkimler ve Savcılar Kurumu olmak zorundadır. Dolayısıyla, herhâlde Hükümet, Millî Savunma Bakanı ve Genelkurmay Başkanı önümüzdeki birkaç ay içinde bu konuda yapacağı değişiklikleri bu Meclisi getirecektir diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlarım, soğuk savaş döneminden sonra bütün ordularda bir dönüşüm ve değişim vardır. Çok gayet tabiidir Türk Silahlı Kuvvetlerinde de bir dönüşüm ve değişim vardır. Bu değişimin planlaması 90’lı yıllarda yapıldı, 2000’li yıllarda hayata geçmeye başladı ve hâlen de bu dönüşümü Türk Silahlı Kuvvetleri yapmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin bu dönüşümü çok süratli yapamamasının çok önemli bir gerekçesi vardır. Bunun da en önemli gerekçesi ülkemizi bölmeye yemin etmiş bir terör örgütüyle yapılan silahlı mücadelenin etkin bir şekilde devam etmesidir. Dolayısıyla burada şundan hiç kimsenin şüphesi olmasın ki her türlü gelişmenin ve dönüşümün öncüsü olan Türk Silahlı Kuvvetleri bu dönüşümünü ve gelişimini sağlayacaktır ve soğuk savaş sonrası düzene ayak uyduracaktır. Burada hükümetlere düşen görev şudur: Silahlı kuvvetlerin bu dönüşümüne yardım edecek birtakım hukuki düzenlemeler yapmaktır. Aksi takdirde bu dönüşümü sancılı yaparsanız ülkeye zarar verirsiniz ama öyle anlaşılıyor ki AKP Hükümeti, kendi siyasi menfaatleri doğrultusunda Türk Silahlı Kuvvetlerindeki bu dönüşümü çok sancılı bir şekilde yapmaya niyet etmiştir ve o doğrultuda hareket etmektedir.

Değerli arkadaşlarım, bu coğrafya bir Portekiz gibi değildir yani önu İspanya, arkası Atlantik değildir. Bu coğrafya çok kuvvetli bir silahlı kuvvetlere ihtiyaç gösterir çünkü dünyadaki çatışmaların merkezinde yer alan bir coğrafyadayız. Dolayısıyla bu orduyu zayıflatmak, bu silahlı kuvvetleri zayıflatmak hiçbir insanımızın, hiçbir siyasi grubun, hiç kimsenin menfaatine değildir. Düşünebiliyor musunuz ki 2 tane genç savcı “Türk Silahlı Kuvvetlerinin yüzde 25 generalini tutuklayın.” diye emir çıkaracak ama aynı günün sabahında o savcılar alınacak. Nasıl alındığını Adalet Bakanı açıklamak zorundadır. Ne oldu da o savcılar aldınız, bu işten vazgeçtiniz? Ben biliyorum nasıl o işten vazgeçtiğinizi ama bu kürsüde söylemek istemiyorum. Dolayısıyla, hiçbir dünya ordusunda, hiçbir modern ülkede veya geri kalmış ülkede böyle bir garabet yoktur. Kendi silahlı kuvvetlerinin yüzde 25 general kadrosunu bir emirle “İçeri alın.” diye emir çıkaran bir ülke yoktur.

Dolayısıyla, değerli arkadaşlarım, Türk Silahlı Kuvvetlerini yıpratırken çok dikkatli olmak gerekir. Bu ülkenin gerçekten kuvvetli, iyi bir silahlı kuvvetlere ihtiyacı vardır. Bunu derken şunu demek istemiyorum: Bu ordunun içinde görev yapanlar içinde görevini yaparken görevinin yetki ve sorumluluklarını kanun dışına çıkarak yapan varsa adalet önünden kaçsın demiyorum. Elbette ki böyle yapanlar adalet önünde hesap vermek zorundadır. Ama şu anda öyle bir psikolojik ortam yaratıldı ki bu ülkede, bu ülkede ne kadar melanet iş varsa onun altında sanki Türk Silahlı Kuvvetleri ve onun mensupları varmış gibi bir psikolojik harekât yaratıldı. Bu doğru değildir.

HÜSEYİN TANRIVERDİ (Manisa) – Hayır canım, öyle bir şey yok.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) – “Hayır” diyorsunuz ama öyle olmadığını siz de biliyorsunuz. Her gün, bakın gazetelere, Türk Silahlı Kuvvetleri hakkında ne yazıldığını hepimiz biliyoruz. Kendi taraftarlarınızın neler dediğini ben biliyorum. Yazıktır, günahdır, bu ülkeye yazık ediyorsunuz.

HÜSEYİN TANRIVERDİ (Manisa) – Bu siyasi bir iş değil, yargının işi.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) - Bu işten sadece ve sadece bu ülkenin düşmanları ve bu ülkeyi bölmeye yemin etmiş bölücü terör mensupları ve onun destekçileri sevinmektedir. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar) Dolayısıyla, değerli arkadaşlarım, silahlı kuvvetler düşmanlığı yaparken çok dikkat etmek gerekir. Çünkü bu coğrafyada yaşamının başka yolu yoktur. Bu coğrafyada yedi tane medeniyet batmıştır. Bu coğrafya o kadar ucuz olmamıştır. Milyonlarca şehit kanıyla bu coğrafyayı Türkler vatan yapmıştır. O kadar ucuz değildir bu ülkenin silahlı kuvvetlerini yıpratmak. Dikkat etmek gerekir.

Dolayısıyla, biraz Anayasa değişikliği üzerinde görüşlerimi belirterek anlatmak istiyorum. Konuya bir fıkrayla devam edeyim ki biraz ortam hafiflesin diye söylüyorum. Latin Amerika ülkelerinin birinde anayasa yapılacakmış. Araştırmışlar, demişler ki: “Nereden uzman getirelim?” Biri demiş ki: “Amerika Birleşik Devletleri. İki yüz elli senedir bir anayasayla devam ediyorlar. Dolayısıyla bunu oradan alalım ki en iyi uzmanlar orada olur.” Hemen diğeri itiraz etmiş, demiş ki: “Hayır Türkiye’ye başvuralım. Türkiye’de

öyle 2 tane uzman var ki biri Anayasa Komisyonu Başkanı biri Adalet Komisyonu Başkanı. Dolayısıyla onları getirelim, biz de bir anayasa yapalım.” Öyle anlaşılıyor ki bu görüşmelerden sonra Sayın Kuzu ile İyimaya Latin Amerika yolcusu değerli arkadaşlarım. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar) Dolayısıyla bu Anayasa, bakın bu Anayasa 1987 yılından beri on beş defada seksen altı maddesi değiştirilmiştir, şimdi de yirmi dokuz maddesi değiştiriliyor. Değiştirilmeyen maddesi aşağı yukarı kalmıyor. Dünyada bana bir tek ülke gösterin Sayın İyimaya, bir tek ülke gösterin ki yirmi üç yılda anayasasını on altı, on yedi sefer değiştiriyor. Yok böyle bir şey.

LÜTFİ ÇIRAKOĞLU (Rize) - Darbeler değiştiriyor işte, 80 darbesi, 60 darbesi, onlardan hiç bahsetmiyorsun.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) - Peki. Yani sizler “darbe, darbe” diyorsunuz ama ürünü olduğunuz 28 Şubat ve 27 Nisanla ilgili en ufak kılınızı kıpırdatmıyorsunuz.

LÜTFİ ÇIRAKOĞLU (Rize) - Hangi ürün ya?

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) - Hadi... Hadi 27 Nisanla, 28 Şubatla ilgili getirsenize bu Meclise bir şey.

LÜTFİ ÇIRAKOĞLU (Rize) - Cunta var, cunta.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) - Peki... Tabii acıttı mı? Söylediklerimiz acıttı galiba biraz gururunuzu.

MUHARREM VARLI (Adana) - Biz cezaevinde yatarken sen neredeydin?

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - İhaleye giriyordu.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) - Sayın Başkan...

Değerli arkadaşlarım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Atılğan, size ek süre veriyorum efendim, lütfen konuşmanızı tamamlayın.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, seçim yasası bile, bakın seçim yasası bile değiştirildiği zaman bir dahaki, sonraki -bir yıl önce değişti- seçimde uygulanabiliyor. Şimdi seçimlere bir yıl kala siz Anayasa'yı değiştiriyorsunuz. Ya, böyle bir şey olabilir mi?

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) - Niye olmasın?

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) - Evet, doğrudur, böyle bir şey olabilir. Zamanı mıdır diye söylüyorum. Demek ki zamanı olarak değerlendiriyorsunuz, doğrudur, sizinle ilgili, tabii bu konuyla ilgili emir verenlerin emrine uymak zorundasınız.

Ayrıca bir konu daha var: Acaba Meclis şu anda, 2007'deki gibi, millî iradenin temsil edildiği gibi temsil ediliyor mu? Aritmetik olarak bir değişiklik yok ama şundan emin olun ki seçmen tercihlerinde çok ciddi değişiklik var. Dolayısıyla bu Meclis bugün seçmen tercihlerini yansıtacak bir şekilde değildir. Dolayısıyla, bu zaman, Anayasa değiştirme zamanı değildir.

Değerli arkadaşlarım, mutabakat metnidir Anayasa, hepimiz bunu diyoruz çünkü devletin temel yasası bütün kurum ve kuruluşların ittifak ettiği bir yasa olmak zorundadır.

Peki, bu, AKP Grubunda konuşulmanın dışında -pardon, sizin grubunuzda bile konuşulmadı- hiçbir yerde konuşuldu mu? Hatta öyle bir olay oldu ki başlangıçta, Meclis Başkanının imzasıyla Meclis Başkanlığına verdiniz, birtakım tevîl oyunlarıyla geri çekmeye çalıştınız. Baktınız ki zirva tevîl götürmeyince imzaları geri çekip tekrar başka bir metni Meclis Başkanlığına verdiniz.

Bu Anayasa değişikliğini, değerli arkadaşlarım, barolar tartıştı mı? Tartışmadı. Üniversiteler tartıştı mı? Tartışmadı. Sivil toplum örgütleri tartıştı mı? Tartışmadı. Millet tartıştı mı? Tartışmadı. Paneller, sempozyumlar, konferanslar düzenlendi mi? Hayır düzenlenmedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Atılğan, ek süreniz de doldu efendim.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) - Dolayısıyla, bu nasıl millî mutabakat metni? Affedersiniz, bir dernek tüzüğü bile hazırlanırken bu şekilde hazırlanmaz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Çok teşekkür ederiz Sayın Atılğan.

Şimdi de Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına Iğdır Milletvekili Sayın Pervin Buldan hitap edecekler.

Buyurun Sayın Buldan. (BDP sıralarından alkışlar)

On dakikadır süreniz.

BDP GRUBU ADINA PERVİN BULDAN (İğdır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesi hakkında konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1960'lı yıllardan sonra ivme kazanan sol hareketin bastırılmasına yönelik olarak geliştirilen baskı politikalarının sahipleri, sorumlu olarak gördükleri 1961 Anayasası'nı göreceli de olsa fazla özgürlükçü bulmuş, devletin yeniden düzenlenmesi gerektiğine karar vermişlerdir ve bildiğiniz gibi 1980 12 Eylül darbesiyle beraber bu kurucu elitler devletin yeniden inşasına yönelik bir tanımlama yoluna gitmiş ve bu anlayışla da 1982 darbe Anayasası'nı hazırlamışlardır. Bu darbe Anayasası'nda devlet ve devletin resmî ideolojisi her türlü ilişkide birey ve toplumun üzerinde bir güç, bir kudret olarak tutulmuştur. Düşünün ki, meşruiyetini toplumdan değil kendi kendinden alan kutsal bir devlet anlayışı ile otuz yıldır bu ülke yönetilmeye çalışılmaktadır. Demokratik sistemlerde olması gereken devletin ideolojik tarafsızlığı rafa kaldırılmış, devletin resmî ideolojisi üstün bir güç olarak kurumsallaştırılmıştır. Bu ideolojik dikta rejimi en başta 1982 Anayasası'nda güvence altına alınmıştır. Anayasa'da üstün tutulan mezihetlerin dışında kalan işçiler, yoksullar, kadınlar, Kürtler, Aleviler ve öteki konumuna itilmiş bütün kesimler bu çerçevenin dışında kalmışlardır. Bu nedenledir ki, hazırlandığından bu yana bu Anayasa tartışma konusu olmuştur ve yeni bir Anayasa'nın gereği canlılığını hiç yitirmeyen bir talep olarak gündemdeki yerine korumuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son otuz yıldır Türkiye Büyük Millet Meclisinden birçok siyasi parti, farklı iktidarlar geldi geçti, yeni bir anayasa talebi ve gündemi hep vardı. Dolayısıyla, bu talep ilk defa AKP Hükümetiyle beraber gündeme gelmemiştir. AKP bir değişiklik paketi hazırladı, lakin bu da AKP'nin gerçekleştirdiği bir ilk değildir. 1982 darbe Anayasası'nın dörtte 1'i bugüne kadar zaten değiştirilmiştir. Otuz yıldır bir ileri iki geri temposunda çeşitli değişiklikler yapılmıştır. Lakin siz de takdir edersiniz, yapılan bu kısmi değişikliklerin yeterli olmadığı toplumun bütün kesimleri tarafından kabul görmektedir ki, Anayasa değişikliği hâlâ bizim gündemimize gelmektedir. Şimdi siz çıkmış diyorsunuz ki bir kısım değişiklik yapalım. Biz de ısrarla size şunu soruyoruz: Darbe Anayasası'nı kısım kısım değişikliğe tabi tutarak ülkenin en acil ihtiyacı olan demokratikleşme sürecine neden zaman kaybettiriyorsunuz? Değişiklikler bu Anayasa'yı düzeltmeye yetmez çünkü bu Anayasa kuruluş felsefesinden başlamak üzere yanlış bir anayasadır, tarafsız ve kapsayıcı değildir. Çünkü bu Anayasa'nın üstün bir ırk anlayışı vardır, cinsiyeti vardır, devlet ve toplum arasında tuttuğu ideolojik bir tarafı vardır. Eğer hukuk yoluyla bir demokrasi isteniyorsa bir ülkenin hukukunun temeli olan anayasayı demokratik esaslar çerçevesinde düzenlememiz ve bu temelde düşünmemiz gerekmektedir. Türkiye'nin mevcut Anayasa ve kanunlarla bir hukuk devleti düzenine kavuşturulmadığı ortadadır. Türkiye'nin yakın tarihi bunun en iyi örneğidir.

Şimdi soruyorum size: Burası bir hukuk devleti olsaydı faili meçhul tutulan binlerce cinayet işlenebilir miydi, binlerce yurttaşımız gözaltında kaybedilir miydi; Susurluk, Yüksekova çeteleri türeyebilir miydi; Şemdinli olayı yaşanır mıydı, bunca işkence ve yargısız infaz olur muydu, onca katil mahkemeler yoluyla aklanabilir miydi ve daha sormaya zaman bulamadığım binlerce hukuksuzluk sorusunu burada huzurlarınızda sıralayabilir miydim? Sonuçta şuna dikkatinizi çekmek istiyorum: Hukuk, asla bir ülke için erken ve fazla bir şey değildir. Hukuk, bütün ülkeler için ertelenmeyecek yaşamsal bir ihtiyaçtır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 21'inci maddesi Askerî Yargıtayın kuruluşunu düzenlemektedir. Biz bu maddeyi onaylamıyoruz çünkü askerî mahkemelerin disiplin mahkemeleri dışında olmaması gerektiğini ve bu bağlamda Askerî Yargıtayın da tamamen kaldırılması gerektiğini düşünüyoruz. Düzenlemede askerî yargının görev alanı daraltılmakta ancak askerî yargının varlığı korunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, hukuk tektir, bu nedenle yargı birliği şartlara göre değişmeyecek şekilde sağlanmalıdır. Yargıda çift başlılık hukuken olamaz, olmamalıdır. Hukuk güvenliğinin tesis edilmesi için yargı birliği elzem bir koşuldur ve bu yargı birliği ancak sivil yargıtay ile sağlanabilir.

Başta Avrupa ve Afrika ülkeleri olmak üzere, dünyanın birçok ülkesinde askerî yargı ya sivilleştirilmeye çalışılmakta ya da tamamen kaldırılmaktadır. Demokratik yöntemlerle yönetilen ülkelerde askerî mahkemeler mevcut değildir. Almanya, İsveç, Norveç ve Danimarka'da barış hâlinde askerî mahkemeler yoktur. Avusturya'da ise barışta ve savaşta, hiçbir durumda askerî mahkemeler bulunmamaktadır. Bu ülkelerde sadece ordunun iç disiplinini ilgilendiren kurullarla ilgili olarak disiplin

mahkemeleri bulunmaktadır. Yine Cezayir’de ve Tunus’ta askerî yargıtay yoktur. Senegal’de tüm asker kişiler sivil mahkemelerde yargılanmaktadırlar.

Değerli milletvekilleri, adil yargılama hakkının temel bir gereği olan tabii hâkim ilkesi ve yargılama birliğinin sağlanması gerçek bir hukuk devleti için bir zorunluluktur. Bu nedenle askerî mahkemeler ve Askerî Yargıtay hukuk ilkelerine aykırıdır. Askerî disiplin mahkemeleri oluşturulabilir ancak bu mahkemelerin üst hukuk denetimini istinaf yolunda sivil istinaf mahkemeleri, temyiz yolunda ise Yargıtay yapmalıdır. Bu nedenle, değişiklik yapmak yerine 145’inci madde tamamen kaldırılmalıdır.

Biz yıllardır bu mahkemelerin antidemokratik bir şekilde, sivil insanlar da dâhil olmak üzere yurttaşlarımızı nasıl yargıladıklarına ve hukukla bağdaşmayacak kararlara attıkları imzalara tanıklık ettik. Hiçbiri hukuk eğitimi almamış olan kişiler bu askerî mahkemelere başkanlık etmişlerdir. Hukukçu olanları ise tam bir askerî hiyerarşi içerisinde görev yapmışlardır ve bu kişiler sivilleri de yargılamaktadırlar. Bu mahkemeler âdeta asker kişilerin işledikleri suçlar konusunda akladıkları merkezler olarak çalışmışlardır. Bunun en bariz örneği Şemdinli olayıdır. Şemdinli olayının faileri olan askerlerin bu mahkemelerce beraat ettirilmesinin hukuki bir karar olduğunu kim söyleyebilir? Nitekim, askerî mahkemede beraat eden bu kişiler sivil mahkemede otuz dokuz yıl hapis cezasına mahkûm edilmişlerdir. Adaletin Türkiye’de mevcut yargı sisteminde ne kadar yara aldığı binlerce örneği vardır. Burada bu örnekleri sıralamaya zaman yetmez.

Devlet güvenlik mahkemelerinin yerini alan özel yetkili ağır ceza mahkemeleri, askerî mahkemeler mevcut olduğu sürece adaletin tesisinin mümkün olamayacağı bir gerçekliktir. Özellikle JİTEM davası gibi davalarda görülmesinde mahkemeler arasında sürekli güven uyumsuzlukları yaşanmaktadır.

Diyarbakır’da görülen ve ilk JİTEM davası olarak bilinen davaya tam on bir yıldır bakacak mahkeme bulunmamaktadır. Askerî mahkeme ile ağır ceza mahkemesi arasında gidip gelen dosya son olarak ağır ceza mahkemesine gönderilmiştir. Bu örgütün organizatörleri ve tetikçileri de bu uyumsuzluğun nimetlerinden fayda ummakta, sürekli uzatılan davalarda zaman aşımına uğramasını beklemektedirler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; askerî yargı, mahkemelerin bağımsızlığı ve yargıç teminatına ters düşen birçok hukuk dışı hükmü içeren bir yapıya sahiptir. Bu nedenle askerî yargının bağımsız ve tarafsız olamayacağı açıktır. Askerî yargının varlığı yargı birliğini engellemekte, hukuk devleti ilkesini ve hukuk güvenliğini ihlal etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Buldan, size de ek süre veriyorum. Konuşmanızı tamamlayın lütfen.

PERVİN BULDAN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Avrupa Birliği ilerleme raporlarında ve Avrupa Birliği kararlarında bu duruma sürekli vurgu yapılmıştır. Biz de bu görüş ve kanaatlerimizle askerî yargının tamamen kaldırılması gerektiğini düşünüyoruz ve yasada yapılan kısmi değişikliği de yeterli bulmuyoruz. Bu nedenle değişikliği onaylamayacağımızı belirtir, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Buldan.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Ayşe Türkmenoğlu.

Sayın Türkmenoğlu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır efendim.

AK PARTİ GRUBU ADINA AYŞE TÜRKMENOĞLU (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin Anayasa’nın 156’ncı maddesinde değişiklik yapan çerçeve 21’inci maddesi hakkında Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetiniz ve ekranları başında bizleri izlemekte olan milletimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce Giresun’da şehit olan şehidimize Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı; yine, Barolar Birliği Başkanımız Özdemir Özok’a Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada ülkemizin, çocuklarımızın geleceği adına çok büyük ve tarihî bir adım atıyoruz. Yürürlüğe girdiği günden bugüne kadar tartışma konusu olan, herkesin tartıştığı, eleştirdiği ve muhalefet partileri de dâhil değiştirilmesi konusunda uzlaşılan 1982 Anayasası’nın bazı maddelerinin değiştirilmesini görüşüyoruz.

Evet, 1982 Anayasası'nın değiştirilmesi konusunda hepimiz hemfikiriz. Hemfikiriz ama hadi değiştirelim deyince bazıları çıkıyor, Anayasa değişikliğinin bir sonraki Meclise bırakılmasını talep ediyor, bazıları öne çıkıyor "Kapağını dahi açıp okumam." diyor, sonra "Üç madde dışında tamam, onları halka götürelim." deniliyor, daha sonrasında da bu üç madde on dört maddeyi kapsayan bir değişikliğe dönüşüyor, sonra "Olmaz, halka değil, hepsini mahkemeye götürelim." deniyor, önce olur dediği maddelerin oylamasına girmiyor, temsil ettiği kesimi yok sayarak oylamalardan kaçıyor ve hatta bugün yine muhalefet partisi grup başkan vekillerinden birisi "Sizinle birlikte oy kullanıp Anayasa'ya aykırı eylemler yapmayacağız." diyor. Millet iradesinin tecelli ettiği Mecliste, milletvekillerinin oy kullanması Anayasa'ya aykırılık mıdır, bunları vicdanlarınıza soruyorum, halkımızın vicdanlarına soruyorum.

Yine, "Bu kadar neden acele ediliyor? Yirmi sekiz yıldır bu Anayasa'yla Türkiye yönetildi." Bir yirmi sekiz yıl daha mı bekleyelim yani bu mu isteniyor? Ben bunu gerçekten anlamakta zorluk çekiyorum.

Meclis çalışmalarının ne kadar maliyette olduğunu hepimiz biliyoruz. Değişik önergelerle uzatmaya çabalayarak ve görüşmeleri kilitleyerek bir yere varılmayacağını hepimiz biliyoruz. Bu, sadece ülke ekonomisine maalesef olumsuz yönde etki ediyor. Bunu da halkımızın bilgilerine sunuyorum.

ÇETİN SOYSAL (İstanbul) – Ekonomi zarar görmesin, Meclisi kapatalım!

AYŞE TÜRKMENOĞLU (Devamla) – Yine Anayasa Komisyonu görüşmelerinde, bizlere, yine muhalefet partilerinin grup başkan vekillerinden birisi Menderes'i örnek gösterdi, 1960 yılındaki olayları örnek gösterdi ve "Sonunuz Menderes gibi olacak." dendi. Şu anda, elli yıl sonra o tarihlere baktığımızda Menderes'e yapılan haksızlıkları çok net görüyoruz. Hâlâ bunları görememiş olanları da yine halkın vicdanlarına havale ediyorum. Elli yıl sonra da biz hâlâ o aşamadaysak, o zihniyetteyse bu arkadaşlarla bençe herhangi bir tüzük bile yapamayız diye düşünüyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 19 Nisan 2010 tarihinde görüşmelerine başladığımız Anayasa Değişikliği Kanun Teklifi'nde bugüne kadar 20 maddeyi oyladık. "Kadınlara, çocuklara, yaşlılara ve özürllülere pozitif ayrımcılık tanınsın." dedik. Buna mı karşısınız? O hâlde neden oylamaya girmediniz, karşı değilseniz? "Memurlar ve diğer kamu görevlileri de toplu sözleşme hakkına sahip olsun." dedik, "Siyasi partilerin kapatılması yeni bir hukuki rejime bağlansın, siyasal örgütlenme özgürlüğü güçlendirilsin." dedik, "Asker olmayan kişiler askerî mahkemelerde yargılanmasın." dedik, "Bireylere idarenin işleyişiyle ilgili olarak kamu denetçisine başvuru hakkı getirilsin; YAŞ kararlarına, HSYK kararlarına, uyarma ve kınama cezalarına karşı yargı yolu açılsın." dedik. Bunlara mı karşısınız? Karşı değilseniz neden oylamaya girmiyorsunuz ya da ret oyu kullanıyorsunuz?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, artık uygar dünya ile bütünleşmiş, her türlü siyasi ve ideolojik etkiden arındırılmış, hızlı ve etkin bir yargı sistemi kurulması için acil bir yargı reformunun yapılması zorunluluğu yüksek yargı organlarıncı da belirtilmektedir ve dile getirilmektedir. Özellikle son dönemlerde görülen bazı önemli davalarda birbirleriyle çelişen ve toplum vicdanını ikna edecek hiçbir gerekçeye dayanmayan günaşırı farklı kararların ortaya çıkması yargıya olan güveni temelden sarsmaktadır. Bunları ben söylemiyorum. Bunları yüksek yargıçlar söylüyor. Geçtiğimiz günlerde bunlar söylendi. Bugün geldiğimiz teklifin 21'inci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Askerî Yargıtay" kenar başlıklı 156'ncı maddesinde yapılan değişiklikle, Askerî Yargıtayın kuruluşu, işleyişi, mensuplarının disiplin ve özlük işlerinin mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenleneceği belirtilmiş ve "askerlik hizmetinin gerekleri" kavramı maddeden çıkartılmıştır. Yargı fonksiyonunu temsil eden hâkim ve savcılarının tam olarak bağımsız ve teminatlı hâle getirilmesi demokrasinin vazgeçilmez bir şartıdır.

Anayasa'nın 9, 138 ve 145'inci maddelerinde öngörülen "yargı bağımsızlığı" ilkesinin askerî yargı için de geçerli olduğu konusunda kuşku bulunmamaktadır. Askerî hâkimlere bağlı oldukları komutanlar veya askerî kurum amirleri ile kıdemli hâkimler tarafından subay sicili verilmesi işlemleri "hâkim bağımsızlığı" ilkesiyle doğrudan ilgilidir. Askerî hâkimlere verilmekte olan subay sicili ile mesleki sicil belgesi, bu kişilerin mesleki yükselmelerinde temel alınmakta olup, meslekte yükselmeleri bakımından önemli bir yere sahiptir. Genel olarak hâkim bağımsızlığı kavramı ile aynı anlamda kullanılan yargı bağımsızlığı "Hâkimlerin kararlarını verirken özgür olmaları, hiçbir baskı ve etki altında bulunmamaları, baskı yapılması kadar baskı yapılabilme ihtimalinin de bulunmaması, hâkimin kimseden emir almaması, hukuka ve vicdanına göre karar vermesi" biçiminde tanımlanmaktadır. Hâkimlerin ve mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlıklarının kuşkuya yer vermeyecek biçimde sağlanması anayasal kuralların gereğidir.

Anayasa'nın 145'inci maddesinin dördüncü fıkrasına göre, askerî hâkimlerin özlük işlerinin mahkemelerin bağımsızlığı, hâkimlik teminatı ve askerî hizmetin gereklerine uygun olarak düzenlenmesi zorunluluğu açıktır. Bununla birlikte, askerî mahkemelerin askerî bir düzen içerisinde yer almaları ve görev alanlarının askerî konulara özgülenmesi olgusu, hâkim bağımsızlığı ilkesinin göz ardı edilmesinin

nedeni olamaz. Askerlik hizmetinin gerekleri, mahkemelerin bağımsızlığına ve bağımsızlığın güvencesi ve dayanağı olan hâkimlik teminatına dokunmadığı sürece geçerli olabilir. Başka bir deyimle, askerî mahkemelerin anayasal yapısı karşısında, askerlik hizmetlerinin gerekleri nedenine dayanılarak, askerî mahkemelerde görev yapan hâkimlerin bağımsızlığının ve teminatının zedelenmesine yol açılması savunulamaz.

Askerî hizmetin gerekleri hâkimlerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatını koruyacak güvenlik alanının sınırına dayandığı anda askerlik hizmetlerinin gereklerinin işletilmemesi gerekir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Askeri Hakimler Kanunu gereğince askerî hâkim ve yardımcılar tarafından verilen kararlara karşı kanun yollarına başvurulması durumunda Askerî Yargıtay daireleri ve Daireler Kurulunca dosyaların incelenmesi sonucunda mesleki sicil notu verilmektedir. Bu yolla askerî hâkimlerin mesleki yeterlilikleri denetlenmekteyken, ayrıca sıralı idari sicil üstleri ve kıdemli askerî hâkimler tarafından askerî hâkimlere idari sicil düzenlemesi, askerî mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda güvensizlik ve şüphe uyandırabilir. Yargılama aşamasında böyle bir güvensizliğin ve şüphenin ortaya çıkma olasılığı, subay sicili uygulamasını mahkemelerin bağımsızlığı ilkesine ve hâkimlik teminatına aykırı kılmaktadır. Bu nedenle, nezdinde askerî mahkeme kurulan komutan veya askerî kurum amirleri ile kıdemli askerî hâkimlerin askerî hâkimlere subay sicili belgesi vermesi askerî mahkemelerin bağımsızlığına ve hâkimlik teminatına aykırılık oluşturmaktadır.

Anayasa'nın 9, 138, 139 ve 145'inci maddeleri dikkate alındığında az önce değindiğimiz hususlar, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı unsurlarını içeren yargı bağımsızlığı hususu hiç şüphesiz askerî mahkemeler için de elzem ve zaruridir.

Sözlerimi burada tamamlarken, ülkemizin demokrasisine, özgürlüklerine, birey hukukuna ve hukuk devleti kavramına gerçekten çok tarihî, eşsiz ve gelecekte önemi daha da iyi anlaşılacak katkılar sağlayacak bu Anayasa değişikliğinin şimdiden ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum, yüce heyetinizi ve halkımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Türkmenoğlu, teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, 21'inci madde üzerinde gruplar adına son söz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Haluk Koç'a aittir.

Sayın Koç, buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Koç, aynı zamanda şahsınız adına da söz talebiniz var, arzu ederseniz ikisini birleştirebilirim.

HALUK KOÇ (Samsun) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN - O zaman on beş dakika olarak başlatıyoruz.

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA HALUK KOÇ (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Anayasa Değişikliği Teklifi'nin 21'inci maddesi üzerinde grubum ve şahsım adına söz aldım.

Maddeyle ilgili, daha önceki konuşmacılar açıklamada bulundular. Ben, ilke olarak şunu söyleyeyim: Temel bir çelişkinizden başlamak istiyorum. Geçen yasama döneminin sonuna doğru Türk Ceza Kanunu'nun 250'nci maddesinde bir değişiklik yaptınız. Anayasa'nın 145'inci maddesi o günkü hâliyle ve bugünkü hâliyle açıkça yürürlükte olmasına rağmen, yaptığınız değişikliğin Anayasa'ya aykırı olduğunu bile bile 250'yi yapıp bu konuda Cumhuriyet Halk Partisi Anayasa Mahkemesine gittiğinde, bir hukuk gereğini yerine getirdiğinde hep beraber, dışarıda oluşturduğunuz yandaş çevreyle beraber büyük bir demagoji fırtınası estirdiniz Türkiye'de. Neymiş? Cumhuriyet Halk Partisi görevi dışında suç işleyen askerlerin sivil yargıda yargılanmasını engelliyormuş! Niye şimdi 145'i değiştiriyorsunuz, ihtiyaç duyduunuz? Niye 145 ve bağlantılı maddeleri değiştiriyorsunuz? Demek ki geçen sene yaptığınız yasal tasarruf yanlış, Anayasa'ya aykırıydı ve öyle bir kampanya oluşturduunuz ki bunun altında kaldınız ne yazık ki! Ben, çok açıklıkla söylüyorum Cumhuriyet Halk Partisinin tavrını: Ne Türk Silahlı Kuvvetlerinin siyasal bir korumaya ihtiyacı vardır ne de Cumhuriyet Halk Partisinin böyle bir beklentisi olabilir. Bizlerin açık ve net görüşü: Asker bir kişi, görevi dışında Türk Ceza Kanunu'nda yazan herhangi bir maddeyle ilgili suçlandığında yargılanma yeri sivil yargıdır, böyle olmalıdır. Bunu açıkça ifade ediyor ve söylüyoruz.

Değerli arkadaşlarım, bugün görüştüğümüz Anayasa değişikliği tartışmalarının temelinde iki tane önemli gerçek var, bunları unutmamak zorundayız. Baktığınız zaman, Türkiye bugün gerçekten çok ağır - size belki bu yorgunluğunuzun altında çok basit gibi gözükebilir ama- iç ve dış sorunlarla kuşatılmış durumda ve şu aşamada "kuşa bak, cambaza bak" politikası, çok bilinçli bir şekilde toplumun önüne getiriliyor, bu temel yaşamsal sorunlar unutturulmaya çalışılıyor.

Değerli arkadaşlarım, bugün, ekonomik ve sosyal sorunlar can yakıyor dedim. Her gün canımızı acıtan bir terör belasıyla karşı karşıyayız. Ben, sadece bugün kaybettiğimiz astsubayımıza değil, bu uğurda canlarını feda eden tüm şehitlerimize rahmet diliyorum.

Değerli arkadaşlarım, bakarsanız, bütün bu sorunlar altında ezilen insanlara siz şimdi siyaseten ne getiriyorsunuz? İşçiye, emekliye, köylüye, sanayiciye, sıkıntı içinde yaşayan insanlara “Al sana bir paket anayasa, al sana bir paket özgürlük.” Ne? Engelliyeye özgürlük veriyoruz, eşitlik veriyoruz, kadına eşitlik getiriyoruz. Kâğıt üzerinde yapıyorsunuz. Zaten savunduğunuz temel dünya görüşüyle bunların bağdaşmadığını sizler de çok iyi biliyorsunuz.

İkincisi: Uzun vadeli bir stratejiyle Türkiye’yi dönüştürmeye çalışıyorsunuz.

MUSTAFA HAMARAT (Ordu) – Dünyayı olduğu gibi gösteriyoruz.

HALUK KOÇ (Devamla) – Evet, dünyayı olduğu gibi gösterecekler size yakında, merak etme.

Bu, Türkiye’nin dönüştürülmesi planında sizin temel amaçlarınızdan bir tanesi, stratejinizin bir temel ayağı, hukuk devleti kavramının esnetilmesi, gevşetilmesi, içinin boşaltılması ve Parlamentodaki çoğunluğa ve yürütmeye bağımlı bir yargının oluşturulması ve bunu da -çok açıkça söylüyorum, içinizde değişik, daha önceki yaşamlarında farklı siyaset çizgilerinden gelenler var- ortak slogan olarak da yanlış bir millî irade kavramına bu tezlerinizi oturtarak yapmaya çalışıyorsunuz. Yani bir Anayasa fetişizmi aldı gidiyor, hepinizin dilinde bu.

Değerli arkadaşlarım, yarın görüşülecek ama şimdi, bakın, “bağımsız yargı” diyorsunuz, “tarafsız yargı” diyorsunuz, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kuruluyla ilgili çok temel sorunlar...

Sayın Kuzu burada...

MEHMET EMİN EKMEN (Batman) – Yok.

HALUK KOÇ (Devamla) – Yok. Sayın Üstün orada. Sayın Kuzu TRT 3’te Anayasa görüşmelerini eleştirmekten başka hiçbir şey yapmıyor, gelip görevini burada üstlense çok daha iyi olacak.

Şimdi, sorular çok net ve açık: HSYK’nın yapısından Adalet Bakanı ve Müsteşarı çıkartıldı mı? Hani bağımsızlaşıyorduk? Hani tarafsızlaşıyorduk? Tam tersine, yapısını güçlendiriyorsunuz. HSYK mahkemelerin bağımsızlık esasına göre yapılandırılıyor mu? Cevap, hayır. HSYK’da birinci sınıf yargıç ve savcıların sağlıklı bir seçim yöntemiyle temsili sağlanabiliyor mu? Hayır. Yargıçların idari görevleri yönünden Adalet Bakanlığına bağlılıkları kaldırılıyor mu? Hayır. Bağımsız yargı ya sizin tezinizde! Yine, yargıçların mesleğe girişleri, eğitimleri, sicil, soruşturma dâhil, her türlü özlük işleri konusunda HSYK yetkilendiriliyor mu? Hayır. HSYK için bağımsız bir bütçe öngörülüyor mu? Hayır. Tüm disiplin kararlarına karşı yargı yolu açılıyor mu? Sadece ihraç kararlarına karşı yargı yolu açık tutuluyor ve sonuçta siz bunu allayıp pullayıp “Biz yargıyı bağımsız hâle getiriyoruz.” diyorsunuz, tam göbeğinden, kalbinden merkezî idareye, yürütmeye bağlıyorsunuz.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Adalet Bakanı, Sayın Ergin, bu paket için “Biz Avrupa’nın çağdaş ve demokrasi değerlerini kıstas aldık.” diyor. Birçok köşe yazarı ve yorumcu da aynı besteye aynı güfteyle katılıyor. Şimdi, bakalım -ben aynı zamanda Avrupa Konseyinde görev yapan bir milletvekili arkadaşınızım- Avrupa Birliği ilerleme raporlarında ve Avrupa Konseyi ile AB organlarının Türkiye’deki süreçle ilgili değerlendirmeleri tamamen farklı. Nasıl oluyor bu kıstas, bu değerlendirme?

Şimdi, Sayın Bakana ve kayıtsız koşulsuz medya destekçilerine bir kez daha Avrupa standartlarını hatırlatmakta fayda var. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin kararı şu şekildedir değerli arkadaşlarım: “Hâkimlerin seçimi ve kariyerleri konusunda karar veren merci, hükûmet ve idareden bağımsız olmalıdır. Bu mercinin bağımsızlığını teminat altına almak için getirilecek kurullarla mercinin üyeleri yargı tarafından seçilmeli ve bu merci kendi usul ve kararlarını kendisi oluşturmalıdır.” 13 Ekim 1994 tarihli, 518 sayılı Bakanlar Komitesi Kararı. Hani siz Avrupa Birliği kriterlerini takip ediyordunuz? Hani bu yolda ödünsüz yürüyordunuz? Bu çelişkilerinizle yüzleşmek zorundasınız. Kendi içinizde belki size aktarılan bilgilerle bir kısım arkadaşınız bu demagojik söylemlere kapılmış olabilir. Gerçekler böyle değil değerli arkadaşlarım.

Şimdi, bakın, bunlar ortadayken, çelişkiler ortadayken, niyetler bazı kesimlerde artık örtülü değil, çok açık yürütülüyorken demokrasi tramvayını kullanarak arzulanan tek adam sistemine ulaşmak arzusu Sayın Başbakanda hiç bitmedi, öyle gözüküyor. Bence Anayasa Mahkemesinin daha önce aldığı “Laiklik karşıtı eylemlerin odağı olma.” yargı kararına, artık hukuk devletinin içinini boşaltma, hukuk darbesi yapma suçlarından da bir odak olma apoleti eklemek gerekecek. Bu, gerçek demokrasi adına bütün maskelerin düşmesi demektir değerli arkadaşlarım.

Çeşitli fonlardan gaz verilen bir çevre var Türkiye’de, bunlarla da konuşmak lazım. Bu çevreler, içinde, bilsinler ki çok ağır bir suç ortaklığı oluşturmaktadır.

Sayın Başbakanın, Sayın Arınç’ın ve bazı diğer AKP kurmaylarının yakın zaman diliminde, yargı organları ve mensupları için söyledikleri bazı sözler akıllardadır. Bakın, bunlar, bilinçaltılarında neyi özlediklerini, neyi hedeflediklerini ortaya koymaktadır.

2005 yılının Kasım ayında, Başbakan, bir Danıştay kararı üzerine “Bu senin işin değil, ulemaya soracaksın efendi!” demiştir. Dedi mi? Dedi, yüksek yargı kararına karşı. Şimdi, başka, yakın zamanda, yine bir karar üzerine “Bu kadar siyasete meraklılarsa seçim yaklaşıyor, mesleklerini bırakıp, cübbelerini çıkartıp herhangi bir partiden üye olsunlar.” Yani bunun anlamı şu: Yargı siyasi iktidarın hizmetinde olmalı -benim kafama göre diyor Sayın Başbakan- bunu hazmedemeyen veya içine sindiremeyen yargıç da istifa etmeli.

Değerli arkadaşlarım, yakın siyasi tarihimize bakalım. Bakın, 1954 Haziranı. 2 Mayıs 1954 genel seçimlerinden sonra, Demokrat Parti İktidarı. Bir kanun çıkartılıyor: Üniversite öğretim üyeleri yetmiş yaşında, yargıçlar altmış beş yaşında emekli olabiliyorlar, yaş sınırından, görevlerini yapıyorlar. Bu Haziran 1954’te çıkartılan kanun sırasında, görüşmelerde çok ilginç tutanaklar var. Şimdi, burada, beğenmediği yargıçı Meclis...

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Hükümet, hükümet.

HALUK KOÇ (Devamla) - ...resen, o zamanki deyimle tekaüt edebiliyor yani emekli ediyor.

Değerli arkadaşlarım, bunlar görüşülürken, Haziran 1954 ile bugün bazı AKP sözcülerinin bu kürsüde söyledikleri arasında hiçbir fark yok, hiçbir fark yok. Tarihsel bir mücadele sürdürüyorsunuz.

Bakın, Cemal Tüzün, Kocaeli Milletvekili, tasarının antidemokratik olduğunu, kuvvetler ayrımı ilkesini tahrip ettiğini söyleyen muhalefet hatiplerine cevap veriyor: “Dediler ki: ‘Hükümetin tekliflerini motamot kabul eden meclisler itibarlarını kaybederler.’ Biz, buraya Türk milletinin bağrından seçilerek gelmiş, hiçbir tesir altında kalmayan ve yalnız ve yalnız vicdanlarının sesini aksettiren insanlarız. Arkadaşlarım, devlet ve hükümet sofrasının âcizlere veya yedikleri kabı kirletmeyi itiyat edenlere aş ocağı olmaktan kurtarılması zamanı çoktan gelmiştir.” diyor. Daha kabaca ifade ediyor bugünkü düşünceleri.

Bir başkası -bilmiyorum, rahmetliyse Allah rahmet eylesin- Sinan Tekelioğlu: “Hâkimler birer memurdurlar, ne farkları var ki.” diyor. Daha sonra ne diyor? “Hâkimler kanun haricinde hareket ederse ne yapılır? Mesela Habeşistan’da veya İbnisuud hükümetinde bir hâkim yanlış hüküm verirse o hâkim derhal idam edilir.” diyor. Başka? “Bizde de ne kararlar veren hâkimler vardır. Onların kararlarını temyiz de tasdik etmiştir.” Yüksek yargıya da bulaşıyor. “Şimdi soruyorum: Böyle hâkimleri işten atmalı mı? Milletın hukukunu zirüzeber etmekte devam mı etsinler?” Ve bunları, neredeyse idama kadar ceza talep eden bir mantık içerisinde yaklaşıyor.

Değerli arkadaşlarım, bunlar, yakın tarihimizdeki sözler.

Şimdi, Anayasa Mahkemesi eski Başkanı Mustafa Bumin’in, mahkemenin 43’üncü kuruluş yıl dönümünde, laiklik ilkesinin korunması yönünde yaptığı konuşmaya, Sayın Arınç, 2 Mayıs 2005’te “Meclis, Anayasa Mahkemesini kaldırma yetkisine de sahiptir.” demişti. Bunları da unutmadık. Bu açıklamanın dahi, yürütmenin tamamen hukuki denetimden bağımsız, çoğulcu demokrasiyi dışlayan bir derin düşüncenin dışı vurumu olduğunu kabul etmek zorundayız.

Değerli arkadaşlarım, çok söylendi, hukuka ve Anayasa’ya uygunluk yönünden denetlenemeyen bir iktidar, keyfiliğe kaçma, hukuk dışı tutumunu tekrar etme ve sistemin baskıcı bir sisteme dönmesi, otoriter ve denetimsiz bir idareye dönme riski taşır. Bunu ben, vicdanı olan ve bugün milletin vekili olarak burada görev yapan tüm arkadaşlarıma hatırlatmak istiyorum. Egemenlik, artık bu koşullar gerçekleştiğinde, kayıtsız şartsız tek kişiye geçer ki bu idare şeklinin adı, artık, totaliter bir rejimdir, yürütmenin başı da tiran olur, diktatör olur.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, ilk defa, tek bir parti Anayasa dayatmasıyla karşı karşıya bırakıyor Meclisi. Eğer yapılırsa bu Anayasa değişikliği, tüm ulusun bütününün değil, bu dayatmayı yapanların anayasası olur -ben tümünüzü kastetmiyorum- Sayın Başbakanın ve yakın çevresinin oluşturduğu bir dayatma kadrosunun eseri olur.

Bir başka aşama halk oylamasıyla ilgili. Hukuk devleti ilkesi, cumhuriyetimizin temel nitelikleri arasındadır. Bu nitelik de diğerleri gibi, doğrudan olmasa da dolanarak, aldatılarak değiştirilemez, içi

boşaltılamaz. Hukuk devletinin içini bu şekilde boşaltacak olan bir anayasa değişikliği, planlanan halkoyu ile de hiçbir zaman meşruiyet kazanmaz. Bunu da lütfen bir kenara not etmeye çalışın.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Burhan Kuzu'nun kişisel görüş, resmî görüş kısmına katılmayacağım ama Sayın Zafer Üskül'e iki çift sözüm var: Sayın Üskül, "Türk Demokrasisi'nde 130 Yıl" isimli, Bülent Tanör Hoca'nın anısına düzenlenen kitaptaki görüşleri bugün savunuyor mu, savunmuyor mu, merak ediyorum, gerçekten merak ediyorum. Bugün koşa koşa beyaz oy vermeye koşan Zafer Üskül acaba o görüşlerin arkasında mı, değil mi? Bunu sormak hakkım. Bunu sormak hakkım çünkü akademik ahlak en başta tutarlılık ister, ilkeli duruş ister, siyasi biatle hiçbir zaman teslimiyete girmez, girmemelidir.

Değerli arkadaşlarım, bu davranışlar, aynen ekose kumaş üzerine konmuş bir bukalemunu hatırlatıyor. Karenin hangi rengine geldiyse, başı ayrı renk, gövdesi ayrı renk, kuyruğu ayrı renk. Böyle siyaset olmaz, böyle akademik tavır da konmaz, böyle akademik duruş da sergilenmez. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Hele bu konuda bazı arkadaşlarımız bu kürsünün coşkusuna kapılıp daha da ileri gidiyorlar, Cumhuriyet Halk Partisinin siyasi vicdanını sorgulamaya kalkıyorlar.

Değerli arkadaşlarım, diyorlar ki: "20 metre öteye gidip şu perdenin arkasında niye vicdanınızın mührünü söküp de oy kullanmıyorsunuz?" Ben şimdi diyorum ki o arkadaşşıma: Değerli arkadaşım, sen siyasi vicdanını devre mülk olarak kiraya vermişsin. Sen, devre mülk olarak siyasi vicdanını kiraya vermişsin. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Senin ne haddine Cumhuriyet Halk Partisinin siyasi vicdanını, tavrını sorgulamak!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Senin ne haddine! Senin haddine mi?

HÜSEYİN TANRIVERDİ (Manisa) – Senin ne haddine!

HALUK KOÇ (Devamla) – Önce otur, kendini sorgula, kendini eleştir, "Neredeydim, nereye geldim?" diye bir bak aynaya, ondan sonra o kelimeleri kullanma hakkına sahip olabilirsin.

Değerli arkadaşlarım, bu süreç çok farklı bir noktada gidiyor. Lütfen, lütfen kendinizi aldatmayın, "hukuk devleti" kavramının içini boşaltmayın, gerçek dışı savunularla, bazen demagojiye varan açıklamalarla hukuku aşındırmayın. Unutmayın, bir gün hukuk herkese lazım olacak.

Herhâlde kısa bir uzatma sürem olacak Sayın Başkan.

BAŞKAN – Vereceğim efendim, vereceğim Sayın Koç.

HALUK KOÇ (Devamla) – Şimdi, iktidarı destekleme...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayınız, size de ek süre veriyorum.

Buyurun.

HALUK KOÇ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Ben kendi siyasi partim içerisinde demokratik tutumumu gösterdim, mertçe bir mücadele yaptım. Demokrasinin ilkelerine de bağlıyım, partime de bağlıyım. Onun mücadelesinde savunduğum fikirlerimi de taşıyorum değerli arkadaşlarım. Allah size de nasip etsin, dik duruşu Allah size de nasip etsin. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen... Lütfen... Hatibe müdahale etmeyelim.

HALUK KOÇ (Devamla) – Şimdi, iktidarı destekleme stratejik görevini üstlenen bir çevre var Türkiye'de. İsterseniz bu çevrenin de bir siyasi anatomisini çıkaralım. Bakın, iktidarı destekleme stratejik görevini üstlenen birtakım kendinden menkul, liberal üniformalı insanlar var Türkiye'de. Bugün böyleler, yarın patron değiştiğinde onlara dönük davranacaklar, sizi kötülecekler, hiç unutmayın. Şimdi bunlar haykırıyorlar: "Avrupa standardında bir demokrasi ve Anayasa istiyoruz." Bir gün özür diliyorlar Taksim'de, bir gün başka türlü şeyler yapıyorlar. Şimdi, bu çelişkileri ve olası sonuçlarını görebilecek kadar da akıllılar, dikkatlieler ama çarpık bir yansımayla, çoğunluğu ele geçiren iradeye, siyasi iradeye tapınma düzeyinde destekleri devam ediyor. Bu şekilde iktidara gelenlerin siyasi iradeleri tüm güçlerin üzerindedir, denetlenemez, soruşturulamaz, hikmetinden de sual olunamaz ve bu teslimiyet bu çevrelerce

âdeta bir görev olarak kabul ediliyor. Başbakanın -benim değil, Başbakanın- sık kullandığı bir deyimle tanımlamak istiyorum: Çok çirkin bir koalisyon bu. "Çirkin" sözünü çok kullanır Sayın Başbakan. Çok çirkin bir iş birliği bu. Bunun içinde her şey var değerli arkadaşlarım. Bunun içinde yerlisi var, yabancıları var, iyi niyetli ama kandırılmışı var, iki torba makarnaya tercihi alınan var, sponsoru var, çıkarıcısı var, sermayesi var, cemaati var, okyanus ötesi rüzgârları var, demin söylediğim gibi vicdanlarını devre mülk olarak kiraya veren siyasetçiler var. Yani cumhuriyet öncesinin etnik ve dinsel cemaat kimliklerine dönme arzusu içinde olanlar var. Bu koalisyonun içerisinde bunlar var.

Değerli arkadaşlarım, hepsi sahnede, hepsi Türkiye'nin bir kenarından tutmuş, hepsi bir yerinden kemiriyor ama şunu çok net ve açık söylüyorum: Türkiye, bu koalisyonu oluşturan yapıların ve Adalet ve Kalkınma Partisinin ve Sayın Başbakanın tümünden çok güçlü ve çok büyük bir ülkedir. (CHP sıralarından alkışlar) Bu zorlukları, bu sıkıntılı dönemleri aşacak insan birikimi de vardır, bilgi birikimi de vardır, iradesi de vardır. Bunu hep beraber göreceğiz.

Bir de şu darbe konusuna geleceğim: 12 Eylül, 12 Eylül, 12 Eylül... Burada AKP içerisinde ne kadar çok 12 Eylül mağduru varmış, ben de şaşırımdım. Gerçekten, inşallah böyle değildir diye düşünmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, siz darbe Anayasası'nı değiştirmiyorsunuz, darbe Anayasası'nı güçlendiriyorsunuz, kararlılıkla güçlendiriyorsunuz ve -bu tespiti yapmama lütfen kızmayın, müsaade edin- siz, siz darbe mağduru filan değilsiniz. Burada darbe mağduru olanlar bu tarafta oturuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALUK KOÇ (Devamla) – Sizler, 12 Eylülün boşalttığı koridorda...

BAŞKAN – Sayın Koç, ek süreniz de doldu. On sekiz dakika süre verdik. Lütfen Genel Kurulu selamlayınız efendim.

HALUK KOÇ (Devamla) – ...12 Eylülün davet ettiği rabitalarla Anadolu'da sermayesini oluşturan, darbe mağduru değil, darbe ürünlerisiniz.

Saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bozdağ, buyurun.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, Değerli Hatip, konuşması sırasında, grubumuzu ve grubumuzdaki milletvekillerini hitaben "vicdanlarını devre mülk olarak kiralyanlar" olarak itham etmiştir, bir. İkincisi: Sayın Başbakanımızın yargının siyasallaşmasından şikâyetine dair ifadelerini "Benim emrime girmezseniz gidin, siyasete girin." şeklinde çarpıtmıştır ve burada grubumuzun kabul edemeyeceği, bizim grup başkanımıza ve sayın milletvekillerimize dönük ağır hakaretlerde bulunmuştur. O nedenle söz istiyorum.

ERGÜN AYDOĞAN (Balıkesir) – Partinin adını söylemedi ya!

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Efendim, çok net...

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, itirazları kayda geçmiştir.

BAŞKAN – Yeni bir satışmaya mahal vermemek üzere size üç dakika süreyle satışma nedeniyle söz veriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP ve MHP sıralarından gürültüler) Arkadaşlar, hepimiz de takip ettiniz.

Lütfen Sayın Bozdağ...

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

6.- Yozgat Milletvekili Bekir Bozdağ'ın, Samsun Milletvekili Haluk Koç'un, AK PARTİ Grubu Başkanına satışması nedeniyle konuşması

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Hatip, saygı duyduğumuz bir değerli milletvekili arkadaşımız, tecrübeli, birikimli birisi. Ben, bu takdirimi her defasında kendisine de iletmişimdir, huzurlarınızda da iletmek isterim ama bu hitap tarzını, işin doğrusu, kendisine yakıştıramadığımı da ifade etmek isterim. "Neden?" dersiniz... (CHP sıralarından gürültüler) "Neden" dersiniz, üç noktada ifade etmek isterim.

Sayın Başbakanımızın yargıya dönük eleştirileri var, doğru. Bizim de yargıya dönük eleştirilerimiz var, o da doğru ama eleştirinin özü, yargının yürütmenin emrine girmesi veya girmemesinden değil, yargının siyasallaşması ve siyasal muhtevada kararlar vermesi noktasında yapılan eleştirilerdir. O nedenle, Sayın Başbakan, yargı görevi yapanlar, hâkimlik teminatı ve yargı bağımsızlığı çerçevesinde Anayasa'ya, hukuka, kanuna ve vicdanına göre karar vermeli, ideolojilerine göre karar vermemeleri gerektiğini ifade sadedinde bunu söylemiştir.

OKTAY VURAL (İzmir) – Nereden biliyorsun?

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – “Eğer siyaset yapıyorsanız veya yapmak istiyorsanız bunu bağımsızlığın ve tarafsızlığın şerefli cübbesi altında değil, istifa edersiniz, siyaset meydanında yaparsınız.”

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Sayın Başkan, bu sataşma falan değil ki.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bu anlamında söylenen bir sözdür. Bunu kesinlikle başka bir manaya çarpıtmamak lazım, bu bir.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Sataşma falan değil, sözü tekrar ediyor.

BAŞKAN – Efendim... Sayın Anadol...

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – İkincisi... İkincisi...

BAŞKAN – Sayın Anadol, sataşma nedeniyle söz verdim, o da konuşuyor. Neye itiraz ediyorsunuz?

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Ben kimseye sataşmıyorum, Sayın Başbakanımıza atfedilen sözü düzeltiyorum.

İkinci bir şey...

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Sayın Başkanım, süreme ilave ederseniz.

Şimdi, devam eden bu Anayasa değişiklik görüşmeleri, hukuk devletini güçlendirmekte, hak arama yollarının önünü açmakta, yeni haklar vermekte ve hukuk devletini, yargı bağımsızlığını temin etmektedir.

RAHMİ GÜNER (Ordu) – Cevap vermiyor ki.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Buradan hareketle, AK PARTİ odak oldu, şimdi de yanına hukuk devletine karşı aykırı eylemlerin odağı olacak apoletini de koyacaklar. Vallahi alkışlamak lazım! Bir siyasetçiden...

RAHMİ GÜNER (Ordu) – Doğru!

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Hayır, ben şunu diyorum: Ben, üzüldüm şahsen. Bir siyasetçiden, bir partinin kapatılmasını, böyle bir damga yemesini bu kürsüden ifade etmesini esefle karşıladığımı ifade etmek isterim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bir başka şey, o da şu: AK PARTİ Grubuna mensup sayın milletvekillerini, vicdanlarını devre mülk olarak kiralamakla itham ettiler. Bu, kabul edilemez bir ithamdır. Milletvekillerimizin her biri hür iradesiyle gelip evet dediğine evet, hayır dediğine hayır diyorlar (CHP sıralarından “Ooo” sesleri, gürültüler) ama bakın burada kimin vicdanları rehin altında, kimin vicdanları devre mülk veya daimî mülk olarak kiralı, millet biliyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Gelip burada Anayasa değişikliğine hayır diyenlerin, hayır olsun diye uğraşanların hayır deme özgürlüğü yok. Sayın Başbakanın bu gruba güveni var, bizim var ama Sayın Baykal'ın size güveni yok, oy kullandırtmıyor size.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bozdağ, teşekkür ederim.

MEHMET ZAFER ÜSKÜL (Mersin) – Sayın Başkanım...

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Üskül'ün daha önceden bir işareti var.

Buyurun efendim.

MEHMET ZAFER ÜSKÜL (Mersin) – Sayın Hatip biraz önce benim adıma da anarak benimle ilgili bazı düşünceler dile getirdi. O konuda açıklama yapmam gerekiyor, sanırım 69'a göre.

BAŞKAN – Sayın Koç, evet, konuşmasında sizden bahsetti, sizin bir kitabınızdan bahsetti. Tabii siz burada yoktunuz. Keşke zabıtları bir inceleyip...

AHMET YENİ (Samsun) – Efendim, açık bir şekilde...

BAŞKAN - Zabıtları bir isteyin, inceleyin, ben de inceleyeyim, size daha sonra söz vereyim.

MEHMET ZAFER ÜSKÜL (Mersin) – Sayın Başkan, benim bilimsel ahlakımla ilgili söz söylendi burada, ismim anılarak.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Söylemedi, söylemedi. Eski görüşlerinin arkasında burada ne yaptığımız. Söylediği bu.

BAŞKAN – Peki efendim. Sizden bahsettiğini, en azından kitabınıza atıfta bulunduğunu biliyorum.

Sayın Üskül, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Size de üç dakika verebileceğim efendim, üç dakika içinde lütfen...

7.- Mersin Milletvekili Mehmet Zafer Üskül'ün, Samsun Milletvekili Haluk Koç'un, şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET ZAFER ÜSKÜL (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elbette her bilim adamının bilimsel ahlaka sahip olması gerekir. Ben otuz yıldır, en az otuz yıldır, hatta daha uzun süreden beri anayasa sorunlarıyla ilgileniyorum ve 1982 Anayasası yürürlüğe girdikten sonra bu Anayasa'nın yerine yeni bir anayasa yapılması, bu mümkün olamıyorsa değiştirilebilmesi için çok sayıda çalışmanın içinde yer aldım.

Kuşkusuz benim kişisel olarak özlediğim bir anayasa var ancak bir grup içinde birlikte çalıştığınızda, mutlak surette, o grubun içinde yer alan kişilerle müzakere edersiniz ve belli konularda belli uzlaşmalara varırsınız. (CHP ve MHP sıralarından gürültüler)

RAHMİ GÜNER (Ordu) – Ne uzlaşması...

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

MEHMET ZAFER ÜSKÜL (Devamla) – Biz, mesela, Türkiye Barolar Birliği için bir anayasa taslağı yazdığımızda 11 kişiydik. O anayasa taslağı, hiçbirimizin özel anayasa taslağı değildi.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Grup kararı mı aldınız bunun için?

MEHMET ZAFER ÜSKÜL (Devamla) - Her birimiz kendi görüşlerimizi ortaya koyduk ve sonuçta, belli noktalarda uzlaştık ve ortaya bir metin çıktı. Bu çalışmalar böyle yapılır.

Tabii, benim hakkımda ya da benim gibi arkadaşlar hakkında düşünce ileri sürenler bunları bilirler. Ben, üstelik, bir zamanlar kimlerin hangi taslakları hazırladıklarını ve o taslaklarda neler önerdiklerini, hangi konularda hangi görüşleri ileri sürdüklerini çok iyi biliyorum. Çünkü... (CHP ve MHP sıralarından gürültüler)

RAHMİ GÜNER (Ordu) – Söyle, söyle.

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – Söyle.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Söyle, söyle.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Hoca, Meclis de bilmek istiyor.

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen sayın milletvekilleri...

MEHMET ZAFER ÜSKÜL (Devamla) – Dinlemeyi bileceksiniz, öğreneceksiniz.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Söyle, söyle. Söylemeyen namerttir!

MEHMET ZAFER ÜSKÜL (Devamla) - Şimdiye kadar hiçbirinize tek bir söz söylemedim siz konuşurken.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Söyle bakayım.

MEHMET ZAFER ÜSKÜL (Devamla) - Bilimsel ahlakın yanında aynı zamanda insana saygıyı da öğrenmek gerekir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Evet, bugün, ne yazık ki yeni bir anayasa yapamayacak bir durumdayız, bir siyasi irade yok.

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Sizin gibi ilim adamları olursa böyle olur tabii.

MEHMET ZAFER ÜSKÜL (Devamla) - Ortada bir anayasa değişikliği teklifi var. Bu teklifte benim imzam var. Bu teklifin bütün maddelerine olumlu oy veriyorum. Bu demek değildir ki o teklifte yer alan hükümleri yazsaydım, ben yazsaydım öyle yazılırdı, belki farklı yazardım bazı şeyleri. Bu gayet doğaldır, başka türlü olamaz. Burada bir uzlaşma vardır. Bu teklif yazılırken, teklifi hazırlayanların yanında, değişik biçimlerde o teklifin hazırlanmasına katkıda bulunanların da fikirleri vardır.

Bu metin bir uzlaşmanın sonucudur. Elbette, o uzlaşma sonucunda ortaya çıkan metni kabul ederiz, çok içimize sinmeyen şeyler olsa dahi kabul ederiz.

Sonuç olarak, önemli olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Üskül, çok teşekkür ederim.

MEHMET ZAFER ÜSKÜL (Devamla) – Bir bütün olarak değerlendirildiğinde bu teklif ileriye doğru gidiyor mu, gitmiyor mu? Beyaz oy vermeye devam edeceğim.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Üskül, teşekkür ederim.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Anadol, buyurun.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Cevap verirken Sayın Bekir Bozdağ, Grup Başkan Vekili, yeni bir sataşmaya yol açtı, Cumhuriyet Halk Partisinin, Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerinin oy kullanmadığından bahsederek “Asıl vicdanlarını kiltleyen sizsiniz.” dedi.

AHMET YENİ (Samsun) – Kullanıyor musunuz siz?

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ben yalan söylemedim efendim, mevcut durumu sadece tespit ettim. Yalan mı söyledim?

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Aynı şeyi söylediğimiz vakit...

BAŞKAN – Siz, sataşma nedeniyle mi söz istiyorsunuz, yoksa bir açıklama mı yapacaksınız, düzeltme mi yapacaksınız? Daha doğrusu, açıklığa mı kavuşturacaksınız bir hususu? Sataşma mı?

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Onun sataşması üzerine açıklama yapacağım.

AHMET YENİ (Samsun) – Kullanamadıklarını söyleyecek.

BAŞKAN – Üç dakika içerisinde Sayın Anadol... (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

8.- İzmir Milletvekili K. Kemal Anadol'un, Yozgat Milletvekili Bekir Bozdağ'ın, grubuna sataşması nedeniyle konuşması

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Sayın Başkan, yüce Meclisin saygıdeğer üyeleri; burada biraz önce konuşan -bir bilim adamı aynı zamanda- Sayın Üskül'ü dinledik, son cümlesi şu oldu, dedi ki Sayın Profesör: “Vicdanıma sinmese de, benimsemesem de bazı yerlerini, bazı yerlerini zorlansam da...” (AK PARTİ sıralarından “Öyle demedi.” sesleri)

NURETTİN AKMAN (Çankırı) – “Harfiyen benimsemesem de...”

K. KEMAL ANADOL (Devamla) – “İçime sinmese de...” dedi, tamam. (AK PARTİ sıralarından “Hayır.” sesleri) Ne dedi? Ne dedi?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Harfiyen benimsemesem de...” dedi.

BAŞKAN – Efendim, lütfen, karşılıklı konuşmayalım.

Sayın Anadol, siz Genel Kurula hitap edin lütfen.

K. KEMAL ANADOL (Devamla) – Düzeltiyorum Sayın Elitaş, değiştirmiyorum: “Harfiyen benimsemesem de beyaz oy kullanacağım ve kullanmaya devam edeceğim.” dedi her maddesine.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Milletvekili özgürlüğü yok mu? Bunu deme özgürlüğü yok mu?

K. KEMAL ANADOL (Devamla) - Şimdi ben soruyorum: Sayın Bozdağ, bunu söyleyenlere bakın...

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Kendi özgür iradesiyle söylüyor.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Bir dakika.

Sizin bir bilim adamınız, bir hukukçu, harfiyen benimsemediği maddeye oy verdiğini ikrar ediyor ama Cumhuriyet Halk Partililer bir satırını benimsemedikleri Anayasa değişikliklerine oy vermiyorlarsa özgür iradeleriyle hareket etmiyorlar mı? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Özgür iradesi varsa “hayır” der.

BAŞKAN – Lütfen sayın milletvekilleri, sakın olun.

Sayın milletvekilleri, sakın olun. Değerli arkadaşlarım, lütfen...

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Baykal, güvenmiyor milletvekillerine, güvenmiyor, kayıp kaçak olur diye göndermiyor!

K. KEMAL ANADOL (Devamla) – İki: Şimdi...(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim, lütfen arkadaşlar, Hatibe müdahale etmeyelim.

K. KEMAL ANADOL (Devamla) – Siyasi eleştirme yapmak bu kürsüden mümkün değil mi? Sataşma yok...

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Nasıl sataşma yok ya, “devre mülk” demek hakaret değil mi?

BAŞKAN – Sayın Bozdağ, lütfen...

K. KEMAL ANADOL (Devamla) - ...siz Sayın Bozdağ’a söz veriyorsunuz, tekrar cevap veriyor. Burada biz siyaset yapıyoruz, her eleştiri sataşma değildir, zaman zaman biz sataşma iddiasıyla söz istediğimiz vakit “Zabıtlara bakacağım.” diye zaman kazanıyorsunuz ama aynı işlemi iktidar partisi için yapmıyorsunuz.

AHMET YENİ (Samsun) – Korkmayın, korkmayın.

K. KEMAL ANADOL (Devamla) – Sen bir defa, kadrolu laf atıcısın, sus!

AHMET YENİ (Samsun) – Korkmayın.

K. KEMAL ANADOL (Devamla) - Söyleyeceğin bir şey varsa gel buraya. Kadrolu laf atıcısın sen. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Anadol, lütfen karşılıklı konuşmayalım. Siz Genel Kurula hitap edin Sayın Anadol.

Değerli arkadaşlarım, lütfen Hatibe laf atmayalım.

K. KEMAL ANADOL (Devamla) – Seni onun için öne oturtturuyorlar laf atsın diye, senin için o; varsa söyleyeceğin, gelirsin.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Kadrolu o, kadrolu!

BAŞKAN – Sözle müdahale etmeyelim Hatibe.

Buyurun Sayın Anadol.

K. KEMAL ANADOL (Devamla) – En son cümlemi söylüyorum: Siz ne dersiniz tersini yapmakta yarar var. Eğer sizin dediklerinizi dinleseydik, 1 Mart muhtırasına, 1 Mart tezkeresine biz oy verseydik Türkiye, bugün 60 bin Amerikan askerinin işgalinde olacaktı, Irak’ta öldürülen 1 milyon Müslüman’ın katilleri arasında olacaktı. Onun için biz, sizin dediğinizin tersini yaptık, ulusal çıkarları koruduk, 1 Mart tezkeresiyle bu gazi Meclise layık bir grup olduk. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Sayın Anadol.

IX- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (S. Sayısı: 497) (Devam)*

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 21’inci madde üzerinde kişisel görüşlerini arz etmek üzere Sayın Nurettin Akman. (MHP sıralarından gürültüler)

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Arkadaşlar, nasıl böyle bir, birden koro hâlinde...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım, herhâlde konsantre oldunuz galiba, duymadınız, biraz Meclisle ilgilenirseniz memnun oluruz.

BAŞKAN – Takip ediyorum.

Buyurun.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım, bira önce, biz, bir Anayasa görüşmesi yapıyoruz, ruhuyla, lafzıyla Anayasa görüşmelerinin gizli olması ve sadece milletvekillerinin iradesiyle teklif edileceğine amir olmasına rağmen, bunun bir parti grubunun kararı olduğu, bağlayıcı olduğu ve AKP’ce hazırlandığını ifade etmiştir. (AK PARTİ sıralarından “Nereden çıkarıyorsun?” sesleri) Bunun tutanaklara girmesini istirham ettim. O bakımdan söz aldım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, tamam.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Efendim, nedir Sayın Bozdağ?

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, görüşülen Anayasa değişiklik teklifi milletvekillerinin imzasıyla verilmiştir; bir partinin teklifi değildir, bir grubun teklifi değildir. Tamamen çarpıtmaya matuftur. Tutanaklar burada. Her şey Anayasa’ya, İç Tüzük’e uygundur.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, kürsüde konuşan hatip böyle söylemiştir.

BAŞKAN – Peki efendim, sizin beyanlarınız da tutanağa geçti. Çok teşekkür ederim.

Sayın Akman, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Akman, süreniz beş dakika efendim.

NURETTİN AKMAN (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin Anayasa’nın 156’ncı maddesinde değişiklik yapan çerçeve 21’inci maddesi hakkında görüşlerimi paylaşmak üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Giresun’da şehit olan astsubayımıza Allah’tan rahmet, kederli ailesine başsağlığı ve yaralı kardeşlerimize de acil şifalar diliyorum.

Teklifin çerçeve 21’inci maddesiyle, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın “Askerî Yargıtay” kenar başlıklı 156’ncı maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Yüce Türk ulusu adına yargılama yetkisini kullanan ve Anayasa’mızda yer alan altı yüksek mahkemeden birisi olan Askerî Yargıtayda yapılan değişiklik, mahkemenin kuruluşu, işleyişi, mensuplarının disiplin ve özlük işlerinin mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenleneceği öngörülmekte, mevcut metinde yer alan “askerî hizmetin gerekleri” kavramının, yargı bağımsızlığının güçlendirilmesi amacıyla madde metninden çıkartılmasına ilişkin bulunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6 Nisan 1914 tarihinde çağdaş hukuk anlayışına kısmen uygun olarak kurulmuş olan Askerî Yargıtay, Türkiye Cumhuriyeti’nin modern yapısı içerisinde korunarak geliştirilmiş ve bugünkü yapısına kavuşmuştur. Ancak ülkemizde askerî yargının, düzenli orduların kuruluşuyla birlikte, yani Osmanlı İmparatorluğu’nun kuruluşundan itibaren var olduğunu söyleyebiliriz. Bu bağlamda ülkemizdeki askerî yargı ülke sathına yayılmış tugay ve daha yukarı birlik ve komutanlıklar bünyesinde kurulu yirmi bir askerî mahkeme ve yüz otuz dört disiplin mahkemesiyle sistemin en üst kurum ve denetim organı olarak da Askerî Yargıtay ile Anayasa ve yasalarla verilen görevleri yerine getirmektedir. Bugün Askerî Yargıtay tümü ceza davalarına bakan dört daireyle mevcut olup her dairede 1 başkan 7 üye, başsavcılıkta ise 1 başsavcı yardımcısı ve 13 savcı yardımcısı bulunmaktadır. Askerî Yargıtayın tamamı yüksek hâkimlik niteliğini haiz 35 üyeden meydana gelmektedir. Anayasa’nın 9’uncu, 38’inci ve 145’inci maddelerinde öngörülen yargı bağımsızlığı ilkesi kuşkusuz askerî yargı için geçerlidir. Ancak, askerî hâkimlerin bağlı oldukları komutanlar ve askerî kurum amirleriyle kıdemli askerî hâkimler tarafından her yıl subaylara sicil verilmesi hâli doğrudan hâkimlerin bağımsızlığı ile ilgilidir. Sicil müessesesi askerî hâkimlerin yükselmelerinde en önemli etkindir. 143’üncü maddenin dördüncü fıkrası, askerî hâkimlerin özlük işlemlerinin mahkemelerin bağımsızlığı, hâkimlik teminatı ve askerî hizmetlerin gereklerine uygun olarak düzenlenmesi zorunluluğu vardır, hükmüne yer vermiştir. Askerî hizmetin

gerekleri, mahkemelerin bağımsızlığına ve bu bağımsızlığın güvencesi ve dayanağı olan hâkimlik teminatına dokunulmadığı sürece geçerlidir. Askerî hizmetin gerekleri, hâkimlerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatını koruyarak güvenlik altına alınmasının hâli, ancak askerî hizmetin gerekleri işletilirse problem ortaya çıkacaktır. Örnek vermek gerekirse: Geçtiğimiz dönemde kendi amirlerinin dahi haberi olmadan onlarca askerî hâkim Yüksek Askerî Şûra Kararlarıyla, değerli arkadaşlarım, ordudan tart edilmiştir, ilişiği kesilmiştir. Bu mahzurları ortadan kaldırmak için Anayasa'mızda bu değişiklik hayata geçirilmektedir. Son Anayasa Mahkemesi kararıyla da askerî hâkimlerle ilgili yeni bir düzenlemenin yine hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Yapılmakta olan Anayasa değişiklikleri insan hayatının her safhasına hitap etmektedir. Değerli arkadaşlarım, bu yasa değişikliklerinde çocuklar vardır, engelliler vardır, işçiler, memurlar, askerler, hülâsa tüm insanlarımız vardır. Yıllardır kangren hâline gelen YAŞ kararlarıyla... Ki binlerce aileye âdetâ büyük acılar yaşatan, ölümlere, intiharlara vesile olan bu yargı kararlarına bugün yargı denetiminin açılmış olmasına kim "Hayır" diyebilir? Siyaset kurumu olarak geçtiğimiz yıl enerjimizi, vaktimizi parti kapatmaları için harcadık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akman, size de ek süre veriyorum, lütfen konuşmanızı tamamlayın efendim.

NURETTİN AKMAN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Parti kapatmalarına kim "Evet" diyebilir? Milletimiz bunlardan rahatsız olmaktadır. Bu değişikliklerle Türkiye'nin önü açılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizler sekiz yılda Türkiye'nin makûs talihini değiştirdik. "Çözumsuz" denilen sorunların üzerine kararlılıkla gittik. Ezberleri bozduk. Ülkemiz üzerindeki kara bulutları dağıttık, Türkiye'nin önüne yeni ufuklar açtık.

Bizim yolumuz demokrasi yoludur, hukuk yoludur. Bizim yolumuz, Anayasa'mızda açıkça ifadesini bulan demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti yoludur. (CHP ve MHP sıralarından gürültüler)

Değerli milletvekilleri, değişim rüzgârları estiğinde bazıları duvar örer, bazıları ise esen rüzgâra göre yelkenini ayarlar. Karşıdan gelen ve kendisine zarar verebilecek olan rüzgârın gücünü arkasına alır ve hareket kabiliyetine dâhil ederek gücünü güç katar. Değişim kaçınılmazdır. Gelin, altında kalacağınız duvar örmek yerine sağduyuya kulak verin, Anayasa değişikliklerine oy kullanın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet...

NURETTİN AKMAN (Devamla) - Bu duygularla, görüşülmekte olan Anayasa değişikliklerine ilişkin hükümlerin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AKİF AKKUŞ (Mersin) – Sen altında kalmışsın zaten. Kalmışsın altında!

BAŞKAN – Sayın Akman, teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre verilmiş görüşmelerin devamına dair bir önerge var, önergeyi okutuyorum efendim:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Anayasa Değişiklik Teklifinin 21. maddesinin TBMM İçtüzüğü'nün 72. maddesi uyarınca, görüşmelerinin devamına karar verilmesini saygı ile arz ve talep ederiz.

Oktay Vural

Mehmet Şandır

S. Nevzat Korkmaz

İzmir

Mersin

Isparta

Behiç Çelik

Mustafa Kalaycı

Ahmet Kenan Tanrıku

Mersin

Konya

İzmir

Mehmet Serdaroğlu

Akif Akkuş

Kastamonu

Mersin

Gerekçe:

Anayasalar, Vatandaşların temel hak ve hürriyetlerini teminat altına alan, siyasi rejimin ve devlet organlarının görev ve yetkilerini belirleyen kanunlar hiyerarşisinin en üstünde temel hukuk normlarıdır.

İki ihtilal ve 3 muhtıra ile üzerine gölge düşürülen Türk demokrasisini;

21. yüzyılın evrensel değerlerine kavuşturabilmenin

Asırlık anayasa tartışmalarından kurtarmanın

Her kesimin benimseyebileceği bir anayasaya kavuşturabilmenin tek yolu toplumsal uzlaşmaya dayalı bir anayasa yapmayı sağlamaktır.

MHP bu sebeple;

“Anayasa Değişikliği Uzlaşma Komisyonu” kurulmasını,

Partilerin uzlaştıkları hususlarda demokratik bir sözleşme yapılmasını,

Siyasi partilerin hangi konularda uzlaştığının kamuoyuna duyurulmasını

Her partinin görüş ve tavrının yapılacak ilk seçimde milletin takdirine sunulmasını,

Seçimler sonunda oluşacak Meclisin ilk işinin anayasa değişikliğini gerçekleştirmek olmasını teklif etmiştir.

MHP; bu kapsamda,

Devlet ile Milleti kucaklaştıracak,

Milletin değerleri ile Devletin değerlerini bağdaştıracak,

Demokrasi ile Cumhuriyeti barıştıracak,

Vatandaşın temel hak ve hürriyetlerini evrensel standarda yükseltecek,

Milletin bölünmez bütünlüğünü sağlayacak üniter yapı içinde Devleti kurum ve kuruluşları ile uyum içinde çalıştıracak,

Kuvvetler ayrılığına dayalı parlamenter demokratik düzeni iyileştirecek,

Cumhuriyetin temel nitelikleri ile Anayasamızın değiştirilmesi dahi teklif edilemeyecek maddelerini koruyacak,

Toplumsal bir sözleşme belgesi niteliğinde anayasa değişikliği kararını ilan etmiştir.

Anayasa değişikliği ancak böylece milletin iradesine dayandırılmış olacaktır.

AKP, MHP'nin bu teklifine kulak tıkamış, kendisi için hazırladığı Anayasa teklifini partilere ve millete dayatmıştır.

AKP, Anayasa değişikliğini seçmene ve yargıya hesap vermektan kaçmak için malzeme olarak kullanmaktadır.

AKP'nin Anayasa Değişiklik Teklifi kendi sübjektif hedefine ulaşmak için hazırlanmıştır.

Bu teklif ile kuvvetler ayrılığına dayanan parlamenter sistemin denge ve denetim mekanizmaları iktidar lehine bozulmaktadır. Bunun doğal sonucu olarak başta parti kapatma, yargı bağımsızlığı ve hâkim teminatı ile hukuk devleti ve hukukun üstünlüğü ilkeleri zedelenmektedir. Parlamenter sistem yerine ucu diktaya açık bir Başkanlık sistemi getirilmektedir.

Bu teklifin içinde; Millet yoktur, Milletin iradesi yoktur, Milletin beklentisi yoktur.

Millet, AKP'den bölücü terörü bitirmesini beklemektedir.

Millet, AKP'den yoksulluğun, yolsuzluğun, hayat pahalılığının ve işsizliğin hesabını vermesini beklemektedir.

Millet, AKP'den iş beklemektedir. Aş beklemektedir.

Millet, AKP'den düşünce, inanç, teşebbüs, örgütlenme ve benzeri alanlarda temel hak ve hürriyetlere güvence beklemektedir.

AKP 8 yılı heba etmiştir. Milletin beklentilerini karşılayamamıştır.

AKP, millet için değil kendini korumak için Anayasa değişikliği yapmaktadır.

AKP, iyi niyetli değildir, başlattığı PKK açılımı için bu teklif ile anayasal zemin hazırlamaktadır. Bu sebeple yargıyı etkisiz hâle getirmektedir.

Bu hususlarda uzlaşmaya varıncaya kadar görüşmelere devam edilmelidir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, şimdi on dakika süreyle soru-cevap işlemi başlatacağım.

Sayın Yıldız, hazır mısınız?

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Hükümetinizin başta “Kürt açılımı” diye başladığı, tepkiler üzerine demokratik açılıma döndüğü, gelen tepkiler üzerine “millî birlik ve kardeşlik projesi” adını verdiğiniz, şimdi de bugün bir Sayın Bakan “demokratikleşme ve zenginleşme projesi” adını verdi. Size göre bu açılımın gerçek adı nedir?

PKK ile etkin bir mücadele etmek için kararlı bir şekilde mücadele eden Türk Silahlı Kuvvetlerinin direncini kırmak için mi, TSK'nın direncini artırmak için mi Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin işleyişi ve yargılama usullerini değiştirmek istiyorsunuz?

AKP'nin Anayasa değişikliği paketi de PKK açılımının önünü açmak, buna anayasal meşruiyet kazandırmak amacına mı yöneliktir? Bu projeden vazgeçmeniz için daha ne kadar asker ve polisimizi şehit vermemiz gerekmektedir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ağyüz...

YAŞAR AĞYÜZ (Gaziantep) – Dokunulmazlıkları neden kaldırmıyorsunuz?

Alevi açılımının parçası olan din ve ahlak bilgisi dersinin mecburiyetini elinizde fırsat varken niye kaldırmıyorsunuz? Alevi yurttaşlarımızı “Alevi açılımı” adı altında oyalıyorsunuz.

Ayrıca, bir grup başkan vekiline verilen kınama cezası oylarınızla reddediliyor. Bu çoğunluk diktatoryası değil midir? Dediğiniz ileri demokrasi bu mudur yoksa?

İş çevreleri “Siyaset ekonominin önüne geçti, üç yıl kaybettik.” diyorlar. Siz de diyorsunuz ki: “Bu toplumun beklentisi.” Sizininki mi doğru? Yoksa, bugün anketlerde işsizlikte yakınlar yüzde 70, Anayasa’dan –en önemli sorun görenler- yüzde 18.

Ayrıca da dokunulmazlıkları kalksa milletvekili seçilemeyecek olan 60-70 tane AKP’li milletvekilinin oylarıyla Anayasa değişikliği yapıyorsunuz. Bu etik midir? Siyasi etik neresinde bunun?

Ayrıca bedelli askerlik, 100 bin memur, referanduma giderseniz vatandaşa şimdiden sunulmuş, seçmene sunulmuş bir vaat olarak mı görüyorsunuz bunu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Cengiz...

MUSTAFA KEMAL CENGİZ (Çanakkale) – Sayın Bakanım:

1- Sayın Başbakanın Büyük Ortadoğu Projesi Eş Başkanlığı görevinin Anayasa’mızda hukuki bir altyapısı, yasalarımızda hukuki bir zemini var mıdır?

2- Sayın Başbakan bu göreve atama yoluyla mı, yoksa seçim yoluyla mı getirilmiştir?

3- Atama ise kim atamıştır, seçilmişse kimler seçmiştir?

4- Sayın Başbakan bu görevi kabul etmeden önce milletten, Meclisten ve yasalardan müsaade almış mıdır? Yoksa bu kararı tek başına mı vermiştir?

5- Türkiye Cumhuriyeti devletinin Cumhurbaşkanlığı katıyla, yargıyla, siyasi partilerle mutabakat hâlinde Meclise gelmeyen bu Anayasa yoksa Büyük Ortadoğu Projesinin Türkiye’ye dayatması mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Taner...

RECEP TANER (Aydın) – Sayın Başkan, aracılığınızla Sayın Bakana soruyorum: Görüşmeler sırasında en fazla gündeme getirilen görüş 12 Eylül zihniyetinin yaptığı Anayasa’yı değiştirmek. 12 Eylül döneminde Mustafa Pehlivanoglu, Cengiz Bektemur, Halil Esendal, Selçuk Duracık gibi gencecik fidanları idam ettiren zihniyet ile Başbakanın ifadesiyle “İster asarsın, ister kesersin.” diyen zihniyet arasında kişilerden farklı ne var?

İki, ihtilallere, muhtıralara eğer karşıysanız bu düzenlemelerin arasında neden 28 Şubat ve 27 Nisan e-muhtıralarına karşı bir düzenleme yok?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Köse...

ŞEVKET KÖSE (Adıyaman) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Adalet Bakanlığı Adalet Bakanlığının taraf olduğu bir davada Ankara idare mahkemelerinden birisinin başkanını YARSAV üyesi olduğu gerekçesiyle reddi hâkim talebinde bulunmuştur. Bu bilgi doğru mudur? Doğruysa bu durumda Adalet Bakanının yargıyı sabote etmesi anlamına gelmez mi? Bu durumdan 1.300'den fazla seçkin üyeye sahip ülkemiz yargıç ve savcılarının ilk ve en geniş tabanlı sivil örgütü olan YARSAV üyesi tüm yargıçlarının Adalet Bakanlığının taraf olduğu davalardan çekilmesi mi gerekecektir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Nalcı...

KEMALETTİN NALCI (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, bugün Kerim Tanır isminde bir vatandaş bir şikâyetiyle ilgili bir yazı göndermiş, ben aynen size bunu aktarıyorum: “Anayasa değişikliği tekliflerinin görüşülmesine televizyonda bakıyorum. Konuşmalarda sık sık Avrupa hukukundan, Avrupa kriterlerinden örnekler gösterilmektedir. Hangi Avrupa ülkesinde bir alacak davasının on yıl sonuçlanmadığı görülmüştür? Geç gelen adalet, adalet midir?”

Sonuç olarak talebim: Görüşülmekte olan Anayasa değişikliğinde vatandaşın güncel sorunları olan işsizlik, yoksulluk, yolsuzluk, yargılama sisteminin adil ve hızlandırılması konusuna gerekli çalışmaların yapılması için ek maddeler ilave edilerek vatandaşların dertlerine çare bulunacak mı?”

İkinci sorusu ise: “Adalet Bakanlığı müfettişlerin Sincan Adliyesine, Erzincan Adliyesine sık sık...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan...

M. NURİ YAMAN (Muş) – Sayın Başkanım...

KAMİL ERDAL SİPAHİ (İzmir) – Sayın Başkan, ben sorularımı sormadım. İlk önce ben girdim.

BAŞKAN – Efendim, şimdi, bakın, Sayın Bakana dört dakika süre kaldı efendim, Sayın Bakana dört dakika süre kaldı.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, biz de ilk girenlerdeniz ama söz vermediniz.

M. NURİ YAMAN (Muş) – Yanlış liste Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamı on dakikadır; beş dakika soru, beş dakika cevaptır. Altı dakika soru şeklinde değerlendirildi. Şimdi dört dakikada da Sayın Bakan cevap verecek. Ne yapabilirim, İç Tüzük böyle.

M. NURİ YAMAN (Muş) – Hayır ama, sırayı yanlış yapıyorlar.

BAŞKAN – Hayır efendim, hayır. Elektronik sistem neyse aynıdır, hiçbir değişiklik olmaz, hiçbir problem olmaz gerçekten.

KAMİL ERDAL SİPAHİ (İzmir) – Çocuk oyuncuğu değil ki bu!

M. NURİ YAMAN (Muş) – Bu tarafa hiç gelmedi sıra.

BAŞKAN – Yani hiçbir arkadaşımıza böyle bir ayrıcalık, geridekini öne almamız filan böyle bir şey olabilir mi?

Sayın Bakan, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir) – Sayın Başkan, her şeyden evvel gerek kürsüde konuşma yapan sayın milletvekillerine gerekse soru soranlara teşekkür ediyorum gösterdikleri ilgiden dolayı.

Ama, önce, müsaade ederseniz, bugün bir başçavuşumuzu kaybettik. Jandarma Başçavuş Ahmet Eryılmaz, Giresun İl Jandarma Alay Komutanlığı mensubuydu. Şebinkarahisar'a giderken yolda şehit oldu, iki erimiz de yaralandı. Belki bilginiz dışında olan bir husus, bu, tamamen bir teknisyen arabasıydı ve Şebinkarahisar'a bazı teknik tamirleri, onarımları yapmak için gidiyordu yani bir muharip araba da değildi ve tamamen teknisyenlerdi ve burada, maalesef, bu personeli kaybettik. Ailesine, Jandarma Genel Komutanlığına, Türk Silahlı Kuvvetlerine ve ulusumuza başsağlığı diliyorum.

Bir hususu da burada belirtmek istiyorum. Daha önce patlayıcılar doğuda çok kullanılıyordu. Evvelsi gün de bir arkadaşımız sormuştu, cevap verememiştim. Şimdi jammerlar Türkiye'de ve özel sektör

tarafından imal edilmekte ve güneydoğuda dikkat ederseniz bunların kullanımı ile pek çok şey önlenebilmektedir.

Şimdi, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; demokratik açılımla ilgili sorular devamlı soruluyor. Ben zannediyorum Sayın İçişleri Bakanımız burada iki defa bunları etraflıca açıkladı.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Hiçbir şey açıklamadı.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir) – Şimdi, benim bu ölçüde meseleye girmem ve açıklama yapmam mümkün değil. Bu sebeple, ben, yalnızca sorulmuş olmak için mi acaba soruldu diyorum. Çünkü tatmin de olunmamış olabilir. Takdir sizlerin.

Ancak bir hususu özellikle belirtmek istiyorum. Türk Silahlı Kuvvetlerinin terörle mücadelesi ile demokratik açılım arasında biz Bakanlık olarak bir ilişki kurmuyoruz. Terörle mücadele, bütün hızıyla devam etmektedir. Bakanlık olarak bizim görevimiz, bu mücadelede Silahlı Kuvvetleri en iyi şekilde teçhiz etmek ve onları harbe hazırlamaktır. Zaten Anayasa'dan kaynaklanan, Hükûmetten dolayı gelen görevimiz de budur.

OSMAN ÖZÇELİK (Siirt) – Hani harp yoktu Sayın Bakan!

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir) – Sayın Başkan, söz mü verdiniz Arkadaşımıza?

BAŞKAN – Yok, hayır, hayır. Siz devam edin Sayın Bakan. Zaman zaman oluyor böyle.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir) – Evet, peki efendim.

Burada, bu konuda soracağınız her şeye cevap vermeye amadeyim, her türlü sorunuza cevap vermeye amadeyim.

YILMAZ TANKUT (Adana) – Sayın Bakan...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir) – Diğer sorulara, din dersi Millî Eğitim Bakanlığının, Orta Doğu Projesi Dışişleri Bakanlığının, YARSAV Adalet Bakanlığının, adaletin gecikmesi de Adalet Bakanlığının ve müfettişler de onun. Bu konuda kendimi ehil kabul etmiyorum sayın milletvekilleri.

MUSTAFA KEMAL CENGİZ (Çanakkale) – Hükûmeti temsil ediyorsunuz, yazılı da verebilirsiniz.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Hükûmeti temsil de madde üzerinde sorun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir) – Arzım bundan ibaret. Teşekkür ediyorum.

RECEP TANER (Aydın) – Sayın Bakan, benim sorum 12 Eylülle ilgiliydi.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, soru-cevap işlemi tamamlanmıştır.

Birleşime beş dakika ara veriyorum efendim.

Kapanma Saati: 22.54

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 23.02

BAŞKAN: Mehmet Ali ŞAHİN

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Fatih METİN (Bolu)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 95'inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

497 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Sayın milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz 21'inci madde üzerinde on üç önerge vardır.

Şimdi, İç Tüzük çerçevesinde kurayla belirlenen yedi önergeyi okutacağım, sonra bu önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 21 inci maddesi ile değiştirilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 156 ncı maddesinin son fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Yılmaz Helvacıoğlu

Siirt

“Askeri Yargıtayın kuruluşu, işleyişi, yargılama usulleri, mensuplarının disiplin ve özlük işleri, mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 21 inci maddesi ile değiştirilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 156 ncı maddesinin son fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

İkram Dinçer

Van

“Askeri Yargıtayın kuruluşu, işleyişi, yargılama usulleri, mensuplarının disiplin ve özlük işleri, mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 21 inci maddesi ile değiştirilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 156 ncı maddesinin son fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Yılmaz Tunç

Bartın

“Askeri Yargıtayın kuruluşu, işleyişi, yargılama usulleri, mensuplarının disiplin ve özlük işleri, mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 21 inci maddesi ile değiştirilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 156 ncı maddesinin son fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ali Öztürk

Konya

“Askerî Yargıtayın kuruluşu, işleyişi, yargılama usulleri, mensuplarının disiplin ve özlük işleri, mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 21 inci maddesi ile değiştirilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 156 ncı maddesinin son fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Necla Arat

İstanbul

Metin Arifağaoğlu

Artvin

“Askerî Yargıtayın kuruluşu, işleyişi, yargılama usulleri, mensuplarının disiplin ve özlük işleri, mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 497 sayılı Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 21 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bengi Yıldız	Hasip Kaplan	Akın Birdal
Batman	Şırnak	Diyarbakır
M. Nezir Karabaş	Pervin Buldan	Sırrı Sakık
Bitlis	İğdır	Muş

Madde: 21- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 156 ncı maddesi kaldırılmıştır.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım önerge, maddeye en aykırı önerge, okutup işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Anayasa değişikliği teklifinin, 21. maddesinin teklif metninden çıkarılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Mehmet Şandır
Konya	İzmir	Mersin
Behiç Çelik	S. Nevzat Korkmaz	Cemaleddin Uslu
Mersin	Isparta	Edirne

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu efendim önergeye?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Sayın Başkanım, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir) – Katılmıyoruz efendim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe

Anayasalar, vatandaşların temel hak ve hürriyetlerini teminat altına alan, siyasi rejimin ve devlet organlarının görev ve yetkilerini belirleyen kanunlar hiyerarşisinin en üstünde temel hukuk normlarıdır.

İki ihtilal ve 3 muhtıra ile üzerine gölge düşürülen Türk demokrasisini;

21. yüzyılın evrensel değerlerine kavuşturabilmenin,

Asırlık anayasa tartışmalarından kurtarmanın,

Her kesimin benimseyebileceği bir anayasaya kavuşturabilmenin tek yolu toplumsal uzlaşmaya dayalı bir Anayasa yapmayı sağlamaktır.

MHP bu sebeple;

“Anayasa Değişikliği Uzlaşma Komisyonu” kurulmasını,

Partilerin uzlaştıkları hususlarda demokratik bir sözleşme yapılmasını,

Siyasi partilerin hangi konularda uzlaştığının kamuoyuna duyurulmasını,

Her partinin görüş ve tavrının, yapılacak ilk seçimde milletin takdirine sunulmasını,

Seçimler sonunda oluşacak Meclis’in ilk iş olarak anayasa değişikliğini gerçekleştirmek olmasını teklif etmiştir.

MHP; bu kapsamda,

Devlet ile Milleti kucaklayacak,

Milletin değerleri ile Devletin değerlerini bağdaştıracak,

Demokrasi ile Cumhuriyeti barıştıracak,

Vatandaşın temel hak ve hürriyetlerini evrensel standarda yükseltecek,

Milletin bölünmez bütünlüğünü üniter yapı içinde sağlayacak ve Devleti kurum ve kuruluşları ile uyum içinde çalıştıracak,

Kuvvetler ayrılığına dayalı parlamenter demokrasiyi iyileştirecek,

Cumhuriyetin temel nitelikleri ile Anayasamızın değiştirilmesi dahi teklif edilemeyecek maddelerini koruyacak,

Toplumsal bir sözleşme belgesi niteliğinde anayasa yapma kararını ilan etmiştir.

Anayasa değişikliği ancak böylece milletin iradesine dayandırılmış olacaktır.

AKP, MHP'nin bu teklifine kulak tıkamış, kendisi için hazırladığı Anayasa teklifini partilere ve millete dayatmıştır.

AKP, Anayasa değişikliğini seçmene ve yargıya hesap vermekten kaçmak için malzeme olarak kullanmaktadır.

AKP'nin Anayasa Değişiklik Teklifi, kendi hedefine ulaşmak için hazırlanmıştır.

Bu teklif ile kuvvetler ayrılığına dayanan parlamenter sistemin denge ve denetim mekanizmaları iktidar lehine bozulmaktadır. Bunun doğal sonucu olarak başta parti kapatma, yargı bağımsızlığı ve hâkim teminatı ile hukuk devleti ve hukukun üstünlüğü ilkeleri zedelenmektedir. Parlamenter sistem yerine ucu diktaya açık bir Başkanlık sistemi getirilmektedir.

Bu teklif, Parlamenter demokrasi esasına göre inşa edilen Anayasaya aykırıdır.

Millet, AKP'den bölücü terörü bitirmesini beklemektedir.

Millet, AKP'den yoksulluğun, yolsuzluğun, hayat pahalılığının ve işsizliğin hesabını vermesini beklemektedir.

Millet, AKP'den İş beklemektedir. Aş beklemektedir.

Millet, AKP'den düşünce, inanç, teşebbüs, örgütlenme ve benzeri alanlarda temel hak ve hürriyetlere güvence beklemektedir.

Millet, mahkemelerdeki iş yükünü azaltacak ekonomik, sosyal ve adli reform beklemektedir.

Millet, yandaş yargıç değil, tarafsız ve bağımsız mahkemelerde hakkını aramak istemektedir.

AKP 8 yılı heba etmiştir. Milletin beklentilerini karşılayamamıştır.

AKP, millet için değil, kendini korumak için Anayasa değiştirmektedir.

AKP, günü geldiğinde herkesin güvenli liman gibi sığınabileceği tarafsız ve bağımsız mahkemeler için hiç bir şey yapmamıştır.

AKP, 8 yıllık iktidarında, yandaş yargıç yaratmış, yargıyı siyasallaştırmıştır.

AKP, hukuk devleti ve hukukun üstünlüğünü tahrip etmek, üstünlerin hukukunu yaratmak istiyor.

AKP, açılım adı altında PKK'nın siyasallaştırılması için ilk adım olduğunu ifade ettiği bu teklif ile, bin yıllık kardeşliğin ve millî bütünlüğün bozulmasına anayasa zemini hazırlamak istemektedir.

AKP, iyi niyetli değildir, başlattığı PKK açılımı için bu yasa değişikliği ile anayasal zemin hazırlamaktadır. Bu sebeple bu Anayasa değişikliği milletin hayrına değildir ve Anayasa'ya aykırıdır.

III.- YOKLAMA

(MHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

OKTAY VURAL (İzmir) – Oylamadan önce yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Yoklama talebi var. Yoklama talebinde bulunan milletvekili arkadaşlarımızı tespit ediyoruz: Sayın Vural, Sayın Çelik, Sayın Tanrıkulu, Sayın Taner, Sayın Paksoy, Sayın Şafak, Sayın Kutluata, Sayın Özdemir, Sayın Toskay, Sayın Asil, Sayın Özensoy, Sayın Büyükataman, Sayın Günal, Sayın Melen, Sayın Atılgan, Sayın Bukan, Sayın Ekici, Sayın Türkeş, Sayın Kaya, Sayın Ertuğrul, Sayın Çobanoğlu, Sayın Varlı.

İsmini okuduğum arkadaşlarımız sisteme girmiyorlar, uyarıyorum.

Elektronik sistemle yoklama yapacağız.

İki dakika zaman ayırıyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

**IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (S. Sayısı: 497) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 497 sayılı Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 21 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Akın Birdal (Diyarbakır) ve arkadaşları

“Madde 21- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 156 ncı maddesi kaldırılmıştır. “

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Birdal, konuşacak mısınız?

AKIN BİRDAL (Diyarbakır) – Konuşacağım.

BAŞKAN – Buyurun efendim. (BDP sıralarından alkışlar)

Beş dakikadır süreniz.

AKIN BİRDAL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yapılması öngörülen 21’inci madde üzerinde söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Şimdi, Avrupa Parlamentosu defalarca karar almıştır, Türkiye’deki yargı sisteminin uluslararası hukuk normlarına, Avrupa Birliğinin birtakım kazanımlarına, demokratik değerlerine ve normlarına uygun olmadığına ve değiştirilmesi gerektiğine dair.

Şimdi, bu değişikliklerin, Avrupa Birliği müktesebatına uygun hâle getirilmesi saikiyle yapıldığını biliyoruz. Fakat, ne yazık ki bu düzenlemeler, gerçekten, ne Avrupa Birliği hukuk normlarına uymakta ne olağan yargı sistemine uymakta ne yargının eşitlik ilkesine uymakta. Yine, bu değişikliklerle, Anayasa üzerindeki askerî vesayetin korunduğunu görüyoruz. Askerî yargının taraf olduğu bu tutum, uluslararası hukuka uymayacak. Acaba, bu müktesebata uygun olmadığı sonucuna ne diyecekler, bilemiyoruz.

Şimdi, 23’üncü Dönem seçimlerinden sonra, bir kez, Amerika Devlet Başkanı Obama geldiği zaman generaller geldiler, bu tribünde yer aldılar ve sonra, bir daha gelmediler. Örneğin...

SELAMİ UZUN (Sivas) – Gelmediler mi?

AKIN BİRDAL (Devamla) – Gelmediler.

“Ulusal egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” diyoruz ama generaller ki -bunlar kamu görevlisidir-onların...

SELAMİ UZUN (Sivas) – Sizi boykot ediyorlar.

AKIN BİRDAL (Devamla) – Yani, neyi boykot ettiklerini bilmiyoruz ama milletin iradesine karşı bir tutum aldıkları görülüyor. Örneğin, Sayın Bakan, bu konuda bugüne değin rahatsız olmuş mudur? Bu ulusal egemenlik iradesine, anlayışına karşı bu tutumu, bürokratik bir tutumu, nasıl değerlendirmişlerdir? Doğrusu, merak ediyoruz. Daha üç gün önce, burada “Ulusal egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” iradesine karşı, yine, törenlere gelmemişlerdir.

Şimdi, birkaç gün önce, bedelli askerlik tartışması oldu ve 100 bin kişinin, bu yasanın çıkarılması hâlinde, bundan yararlanmak istediğine dair bir tespit yapıldı ve 2,5 milyar TL de Maliye Bakanlığına kaynak yaratılacağı söylendi. Doğrusu, Hükûmetin açıklamalarından, bu bedelli askerliğe ilişkin bir

yaklaşım olduğu görülyordu ama sonra, Genelkurmay Başkanıyla yapılan toplantıda, koşulların olmadığı gerekçesiyle bedelli askerlik başka bir bahara ertelendi.

Şimdi, bir de vicdani ret konusu... Örneğin Avrupa Birliği tam üyelik sürecinde mutlaka Avrupa Birliği müktesebatına uygun olarak vicdani reddin bir insan hakkı olduğu kabul edilecektir ama ne yazık ki ölmek ve öldürmek istemeyen gençlerimiz bugün askerî mahkemelerde yargılanıyor. Bu nasıl açıklanacaktır, buna Sayın Bakan acaba ne diyecektir, doğrusu merak ediyoruz. O nedenle, vicdani reddin bir an önce Avrupa hukukuna, insan hakları hukukuna ve Avrupa Birliği müktesebatına uygun olarak, bir hak olduğunun artık kabul edilmesi gerekir ve gençlerimizin ellerine silah almayışının bu hukuk anlayışı ile çelişmemesi gerektiğini düşünüyorum.

Bizler eğer gerçek bir demokrasi istiyorsak, ki ünlü yazar Yaşar Kemal'in deyimiyle... Ki bizim örgütlerimizin birçoğunun girişinde yazar "Ya gerçek demokrasi, ya da hiç!" diye. Şimdi, demokrasi yarım olmaz arkadaşlar. Demokrasi, gerçekten, anayasasıyla çelişmez. O anayasa da vesayetçi bir anayasa olmaktan çok, sivil, demokratik, altını her zaman çizdiğimiz insan haklarına dayalı, hukukun üstünlüğünü temel alan bir sivil anayasadır ve bunu yapacak da mutabakatını sağlayacak da yüce Meclisimizdir. Ama ne yazık ki burada yine bu eksik ve güdük kalacaktır ya da...

1998 Nobel Edebiyat Ödülü sahibi Portekizli Saramago diyor ki: "Bu gökyüzünün altında artık söylenmedik bir şey kalmadı, her şey söylendi. Marifet, artık, söylenenlerin yapılabilmesindedir." Gerçekten, nasıl bir demokrasi, nasıl bir insan hakları, nasıl bir adalet, bunların hepsi artık söylendi aşağı yukarı, burada kesiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Birdal, konuşmanızı tamamlayın efendim. Bir dakika ek süre verdim.

AKIN BİRDAL (Devamla) – Bitiriyorum efendim. Teşekkürler.

O nedenle biz, artık, söylenenlerden çok, Türkiye'nin, Türkiye halkının beklentilerine, gereksinmelerine karşılık verebilecek demokratik, sivil bir anayasadır ve tam bir demokrasidir. Yoksa, halının kenarından giderek "temizlik yapıldığı" söylenirse gerçekten bu aldatıcı ve yanıltıcı olur. Halının altıdır asıl olan, temizlenmesi gereken ve bunun için de hem fikrî olarak hem teknik olarak koşullar uygundur. Önemli olan bunu yapabilmektir.

Bu umutla hepinizi selamlıyor ve saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Birdal, teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım beş önerge de aynı mahiyettir. O nedenle birlikte işleme alacağım ve istemleri hâlinde önerge sahiplerine söz vereceğim.

İlk önergeyi ve diğer imza sahiplerini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 21 inci maddesi ile değiştirilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 156 ncı maddesinin son fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Askerî Yargıtayın kuruluşu, işleyişi, yargılama usulleri, mensuplarının disiplin ve özlük işleri, mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir."

Necla Arat (İstanbul) ve arkadaşları

Diğer imza sahipleri:

Ali Öztürk

(Konya)

Yılmaz Tunç

(Bartın)

Mehmet Yılmaz Helvacıoğlu

(Siirt)

İkram Dinçer

(Van)

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu efendim önergelere?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir) – Katılmıyoruz efendim.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Necla Arat konuşacak.

BAŞKAN – Sayın Arat, buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika efendim.

NECLA ARAT (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Görüşmekte olduğumuz 497 sıra sayılı Yasa Teklifi'nin 21'inci maddesine ilişkin önerge üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Günlerdir tartıştığımız Anayasa değişikliği hatta günlerdir ve gecelerdir tartıştığımız Anayasa değişikliği için AKP sözcüleri, yargı bağımsızlığının ve tarafsızlığının güçlendirilmesi amacıyla yapıldığını savunuyorlar ve bol özgürlük soslu demokrasi söylemleri vermeyi sürdürüyorlar ama muhalefet sözcülerinin ekonomiden bahsetmelerinden çok rahatsız oluyorlar.

Sayın milletvekilleri, ekonomi bir toplumun temel içgüdüğü gibidir. Eğer tüm altyapının üzerinde kurulacağı bu temel içgüdü yani ekonomi güçsüz ve problemlidir ise üstyapı kurumlarında, örneğin hukukta yapılacak değişiklikler asla etkili olmaz. Bu nedenle ben çok kısaca da olsa sözlerime ekonomiyle gireceğim.

Günümüz Türkiye'sinde -hepinizin bildiği gibi- 7 milyonu aşkın kişi yoksulluk sınırında, 2 milyon 592 bin kişi işinden olmuş durumda. TÜİK'in verilerine göre 2008'de yüzde 11 olan işsizlik oranı, 2009'da yüzde 14'e çıkmış, işsiz sayısı 860 bin kişi artarak 3 milyon 471 bine ulaşmış. 89 bin esnaf kepenk kapatmış. Çiftçi, zanaatkâr, küçük esnaf borçlarını ödeyemez hâle gelmiş. Genç işsizliği ise yüzde 25'lere vurmuş durumda. Toplumsal yapı ve değerler sistemi ne yazık ki altüst olmuş. Cinayetler, yolsuzluklar, intiharlar, tecavüzler ve her türden şiddet olayları bir tür akıl tutulmasının, hastalıklı bir yapının göstergeleri. İşte, Türkiye'nin gerçek dar gömleği, içinde bulunduğu bu kaotik durum.

Sayın milletvekilleri, bu iç karartan manzara karşısında AKP İktidarının en temel kaygısı, prodüksiyonunu kendi başına üstlendiği bir Anayasa paketini Meclisten geçirmek. Üstelik bu paket değiştirdiğimiz büyük dertlere deva olabilecek hiçbir çare içermiyor. Nitekim, çeşitli tartışma programlarında vatandaşlarımız...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen ayakta dolaşmayalım, yerlerimize oturalım. Lütfen sessizlik...

NECLA ARAT (Devamla) - ...bu paket yaşamlarımızda ne gibi değişikliklere yol açacak; oğlum, kızım artık iş bulabilecek mi; terör sona erecek mi; Kıbrıs sorunu, sözde Ermeni soykırımı, AB üyeliği gibi sorunlar çözülecek mi, özelleştirme adı altında sokağa bırakılan işçilerin kazanılmış hakları ne olacak, diye soruyorlar.

İktidar ve yandaşları ise, bu paketle, süngü yolu ile halka “evet” dedirten 12 Eylül Anayasası'nın antidemokratik bazı hükümlerini değiştireceğini savunuyor. Başbakan, devleti bireye karşı koruyan bu vesayetçi 12 Eylül Anayasası'nın artık toplumun yapısına dar geldiğini söylüyor ve millî idarenin bu dar gömleği yırtmak istediğini ifade ediyor.

Sayın milletvekilleri, “millî irade” kavramı, çok tartışılması gereken bir kavram. Bugün hiç kimse pek çok maddesi değiştirilmiş olan 12 Eylül Anayasası'nı savunmuyor ama bu Anayasa'nın 1982'de referanduma götürülmüş olduğu ve yüzde 92'lik bir millî iradeyi yansıttığı unutulmamalıdır. O tarihte meydanlara yansıyan vatandaş iradesinin görsel belgeleri arşivlerde dururken ve dönemin tanıkları hâlen sağ iken süngü yoluyla “evet” dedirtmek türünden yanıltıcı bir söylem de kullanılmamalıdır.

OSMAN ÖZÇELİK (Siirt) – Şeffaf zarflarla mı? Mavi hayır oyu, şeffaf zarf...

NECLA ARAT (Devamla) – Anayasalar toplumsal sözleşmelerdir, toplumun tüm kesimleriyle uyum ve anlaşma içinde hazırlanmaları gerekir. Bu koşul göz önünde bulundurulduğunda geçerlilik kazanırlar. Eğer yöntem, tersine “Ben yaptım oldu.” şeklinde işlerse muhalefetin yanıtı da uzlaşmaz ve sert olur.

Kuşkusuz, Parlamentodaki sayısal çoğunluğu nedeniyle güç iktidar partisinin elindedir ama demokrasilerde çoğunluk kadar azınlık da önemlidir ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN- Sayın Arat, bir dakika ek süre veriyorum, lütfen konuşmanızı tamamlayın efendim.

NECLA ARAT (Devamla) – Toparlıyorum.

...eğer güç, meşru siyasal amaçlara ulaşmakta işe yarayacak yerde, bir araç olacak yerde AKP İktidarının yaptığı gibi daha çok güç elde etmek için kullanılırsa, tehlikeli bir amaç hâline gelir. Şu anda AKP İktidarı, Anayasa Mahkemesi ve HSYK'nın yapılarını değiştirme ve parti kapatmakta kendi çoğunluğunun egemen olduğu Türkiye Büyük Millet Meclisini yetkilendirme girişimleri nedeniyle bu tehlikeli amacı örneklendirmektedir. Yasama ve yürütme zaten avucunun içinde olduğu hâlde anayasal özgürlüklerin ve kurumların güvencesi durumunda olan yargı erkini de tarafsızlığını ve bağımsızlığını yok ederek kendi egemenlik alanı hâline getirmek istemektedir. Oysa gerçek demokrasi her şeyden önce bir bilinç, erdem ve sorumluluk rejimidir ve ancak kitle insanları sorumlu bireylere dönüştüklerinde yaşanabilir ve yaşatılabilir. Demokrasi kültürünün ve ikliminin bulunmadığı yerlerde yeşeremez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sadece selamlama yapabilmemiz için tekrar mikrofonunuzu açıyorum Sayın Arat.

NECLA ARAT (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim, sağ olun.

Sayın Öztürk, konuşacak mısınız, gerekçe mi? Gerekçe.

Sayın Tunç? Gerekçe.

Sayın Dinçer? Gerekçe.

Sayın Yılmaz? Gerekçe.

Aynı paraleldeki gerekçeyi okuyunuz lütfen.

Gerekçe:

Askerî Yargıtayın yargılama usullerinin de mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile hâkimlik teminatı esaslarına göre düzenlenmesi amaçlanmıştır.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, bu işleme koyduğunuz önergelerin veriliş tarih ve saati ile benim önergem veriliş tarihini ve saatini söyler misiniz?

BAŞKAN – Onları araştırırız efendim.

Birlikte işleme aldığım önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, bir soru sordum size.

BAŞKAN – İnceleriz, size bilgi veririz efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bu işleme koyduğunuz önermelerle benim önergelerimin veriliş tarih ve saatine bakar mısınız?

BAŞKAN – Sayın Genç, sorunuza hemen şimdi burada bir anda cevap vermem mümkün değil, bir baktırmam lazım takdir edersiniz ki.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, bakın işte. Benim önergemi ben önce verdiğim hâlde işleme koymadın.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri 21'inci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Şimdi maddenin gizli oylamasına başlıyoruz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan! Ben sana bir laf söylüyorum! (AK PARTİ sıralarından “Bağırma!” sesleri, gürültüler)

BAŞKAN – Bir dakika... Bir dakika... Bana böyle bağıramazsın!

KAMER GENÇ (Tunceli) – Benim önergeyi haksız yere işleme koymuyorsun.

BAŞKAN – Hayır, burada hiçbir kimseye haksızlık yapılmaz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Saatine bakar mısın? Saatine bakar mısın?

BAŞKAN – Hepsi de aynı anda gelmiş. Kurayla yedi önergeyi seçtik.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır efendim, gruplar adına işleme koyduğün önerge sonra verilmiş.

BAŞKAN – Buyurun, gelin, bakın. Buyurun, buyurun. Gel buraya...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sen gel buraya!

BAŞKAN – Hadi o zaman otur yerine! Otur yerine! Otur! Terbiyesiz!

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sana bunu pahalıya ödeteceğim!

BAŞKAN – Biraz saygılı ol! Biraz saygılı ol şu kürsüye, saygılı ol!

KÜRŞAD TÜZMEN (Mersin) – Kale alma Başkan ya.

BAŞKAN - Üstelik kurayı da kendin çekmişsin.

Gizli oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

(Oylar toplandı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oy kullanmayan arkadaşımız kaldı mı? Yok.

Oy kullanma işlemi sona ermiştir.

Lütfen oy kutularını kaldıralım.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesinin gizli oylama sonucunu açıklıyorum:

“Oy sayısı : 408

Kabul : 338

Ret : 70

Çekimser : -

Boş : -

Geçersiz : -

Kâtip Üye

Harun Tüfekci

Konya

Kâtip Üye

Murat Özkan

Giresun”

(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, 22'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 22- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 157 nci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin kuruluşu, işleyişi, yargılama usulleri, mensuplarının disiplin ve özlük işleri mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.”

BAŞKAN – Madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kırklareli Milletvekili Sayın Turgut Dibek konuşacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Dibek, buyurun.

Süreniz on dakikadır efendim.

CHP GRUBU ADINA TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Anayasa değişiklik paketinin 22'nci maddesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi adına söz aldım. Öncelikle Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bir haftayı aşkın süre oldu. Hükûmetin, AKP Hükûmetinin bir dayatmayla Türkiye'nin önüne getirmiş olduğu bu paketi maalesef gece gündüz görüşüyoruz değerli arkadaşlar. Dayatma olduğu, aslında az önce Sayın Zafer Üskül'ün açıklamalarında da zımninden de olsa üstü örtülü olsa da bir anlamda kabul edildi zaten.

Değerli arkadaşlar, bunun öncesini de düşündüğümüzde, yani bu paket burada görüşülüyor ama komisyon aşaması var, artı, Hükûmetin işte günlerce dilinden düşmemiştir hatırlıyorsunuz, onları düşündüğümüzde iki ayı aşkın süredir Türkiye'de AKP İktidarı, Hükûmet, bir defa devlet tüm görevlerini askıya almış gözüküyor. Yani Türkiye'de ne oluyor, ne bitiyor, bununla ilgilenen yok maalesef.

Şimdi, gecenin bu saatinde tabii bunları konuşmak zorunda kalıyoruz fakat değerli arkadaşlar, bakın, Sayın Başbakan dâhil, bakanlar dâhil burada yatıp kalkıyorlar neredeyse ki milletvekillerinin hâli ortada! Şimdi, bakanlar görevlerini askıya almış durumdadır. AKP Hükûmeti tarafından, Başbakan tarafından bu ülkede bir sıkıyönetim, Ankara'da bir sıkıyönetim ilan edilmiş, bunun adı ancak budur değerli arkadaşlar.

MUHYETTİN AKSAK (Erzurum) – Sıkıyönetim sizde var, bizde yok.

TURGUT DİBEK (Devamla) - Ülkede çok ciddi sorunlar var. Ben, bugün, sayın bakanları Meclis bahçesinde, basına demeç verirken görüyorum. Bilmiyorum kendileri bu durumdan üzülmüyorlar mı ama ben gerçekten üzülmüyorum. Siirt'te yaşanan konuyla ilgili olarak ilgili bakanlar kimler? Millî Eğitim Bakanı, kadın ve aileden sorumlu olan Devlet Bakanı, ancak Meclisin bahçesinde basına demeç verebiliyor arkadaşlar! Böyle bir noktaya gelmiş.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ilk gün, bu görüşmelerin başladığı ilk gün, aslında sizin de üzülmeyeniz gereken bir tabloyla, daha doğrusu bir görüntüyle karşılaştık burada. Hükûmetin bir Bakanı Kayseri'de çirkin bir saldırıya maruz kaldı, Sayın Taner Yıldız. Hepimiz gerçekten o saldırıya üzüldük ama değerli arkadaşlarım, Taner Yıldız hastaneye gitti, neyse, kendisine gerekli tıbbi müdahale yapıldı; helikopterle buraya getirdiniz, o yüzü gözü şiş hâlde, burada o insana oy kullandırdınız ve Sayın Bakan ancak ve ancak Meclisteki, buradaki odada veya kuliste dinlendirildi. Değerli arkadaşlar, siz bundan üzülmeyeniz mi, utanmadınız mı? Bu yakışıyor mu bir Bakana? Yakışıyor mu değerli arkadaşlarım? Yani o insanın dinlenmeye ihtiyacı var...

M. MÜCAHİT FINDIKLI (Malatya) – Sen bunu anlayamazsın?

TURGUT DİBEK (Devamla) – Bir dakika...

M. MÜCAHİT FINDIKLI (Malatya) – Sen bunun ne anlama geldiğini anlayamazsın?

TURGUT DİBEK (Devamla) – Acaba, doktorlar kendisine dinlenmesi için kaç gün rapor verdiler? Ama buraya getirdiniz o insanı!

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Kendisi, sorumluluğunu bilen bir Bakandır.

BAŞKAN – Lütfen...

TURGUT DİBEK (Devamla) – Değerli arkadaşlar, sorumluluk ayrı mesele.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Siz de sorumluluğunuzu bilin, oy kullanın.

BAŞKAN – Lütfen...

TURGUT DİBEK (Devamla) – Sorumluluk ayrı mesele...

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Hiçbir şey anlamıyorsunuz!

BAŞKAN – Lütfen Sayın Bakan.

TURGUT DİBEK (Devamla) – Ben şunu anlatmaya çalışıyorum: Bakın...

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Sen hiçbir şey anlamıyorsun!

BAŞKAN – Sayın Akdağ, lütfen...

TURGUT DİBEK (Devamla) – Sayın Bakanım, ben size söylemiyorum.

Bakın, ben şunu anlatmaya çalışıyorum.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Bir şey anlamıyorsun!

BAŞKAN – Sayın Akdağ, lütfen müdahale etmeyin.

TURGUT DİBEK (Devamla) – O kişi burada, Meclisin odalarında veya kuliste yatarak dinlenmeye mahkûm edildi sizin tarafınızdan. Böyle bir utanç tablosunu bu Türkiye'ye izlettiriyorsunuz bir haftadan bu yana değerli arkadaşlar. (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

SUAT KILIÇ (Samsun) – Utanç tablosu, burada olup oy vermeyenlerdir.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – O, sorumluluğunu bilen bir milletvekili! Siz de sorumluluğunuzu bilin, oy kullanın!

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Sayın Bakan, dövecek misiniz? Sayın Bakan dövecek mi?

TURGUT DİBEK (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlar...

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Demokratik sorumluluğu olan bir milletvekili!

BAŞKAN – Sayın Akdağ, lütfen...

TURGUT DİBEK (Devamla) – Bakın değerli arkadaşlar, şimdi, Türkiye'de neler oluyor, neler bitiyor. Ben, birkaç somut örnekle... (Gürültüler)

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Sayın Başkan, müdahale etmelisiniz.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Sen kendi demokratik bilincine sahip ol!

BAŞKAN – Sayın Akdağ, lütfen... Sayın Bakan...

TURGUT DİBEK (Devamla) – Sayın Bakanım, siz niye rahatsız oluyorsunuz?

AHMET YENİ (Samsun) – Ortalığı germe!

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Tabii, burada yok Taner Yıldız, burada yok!

BAŞKAN – Sayın Bakan...

TURGUT DİBEK (Devamla) – Siz niye rahatsız oluyorsunuz?

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Hiçbir şey anlamıyorsunuz!

TURGUT DİBEK (Devamla) – Ben, sizlerin söylemesi gereken bir şeyi söylüyorum burada. (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Hakkında konuşuyorsun, haksızlık ediyorsun!

AHMET YENİ (Samsun) – Niçin oy kullanmadığınızı söyleyin.

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen... Lütfen, müdahale etmeyin.

TURGUT DİBEK (Devamla) – Sizlerin rahatsız olması gereken bir şeyi söylemeye çalışıyorum.

BAŞKAN – Sayın DibeK, siz Genel Kurula hitap edin efendim. Sayın DibeK, siz Genel Kurula hitap edin.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Ne kadar ayıp!

BAŞKAN - Lütfen, müdahale etmeyelim. (Gürültüler)

TURGUT DİBEK (Devamla) – Şimdi bakın, değerli arkadaşlar...

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Sayın Başkan, Bakan olmak imtiyazlı mı? Ayrıcalıklı mı Bakan olmak?

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar...

TURGUT DİBEK (Devamla) – Niye rahatsız oluyor ki Sayın Bakan.

OKTAY VURAL (İzmir) – O arkadaşın ismi var efendim.

BAŞKAN – Sayın DibeK, siz konuşmanıza devam edin efendim, siz devam edin.

AHMET YENİ (Samsun) – Niye oy kullanamıyorsunuz, onu söyle önce.

BAŞKAN - Arkadaşlar, lütfen, yerinizden hatibe söz atmayın.

TURGUT DİBEK (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, şimdi, bu Anayasa değişikliğinin altında ne var diye burada günlerdir konuşuluyor. Arkadaşlarımız söylüyorlar, diğer muhalefet sözcüleri söylüyorlar. Aslında, sizin çok iyi yaptığımız, sekiz yıldan bu yana yaptığımız tek şey var. Değerli arkadaşlar, buraya geliyorsunuz veya değişik ortamlarda, ya yapmak istediğiniz şeyin tam tersini söylüyorsunuz, onu konuşuyorsunuz ya da yapmak istediğiniz şeyleri gizliyorsunuz.

SUAT KILIÇ (Samsun) – Ne söylüyorsak, o.

TURGUT DİBEK (Devamla) – Buna “takiye” de denebilir, buna takiye de denebilir değerli arkadaşlar. O yöntemi burada da kullanıyorsunuz. Hükûmet içerisinde bunu, Sayın Çiçek, en iyi yapan o, ama diğer arkadaşlar, sözcüler de bunu yapmaya gayret ediyorlar. Bu yöntemi bu değişiklikte de kullanıyorsunuz değerli arkadaşlar.

Türkiye’de neler olup neler bitiyor, birkaç tane somut örnek vereceğim size değerli arkadaşlar:

Şimdi bakın, geçenlerde gazetede küçük bir kupür hâlindeydi ama Diyarbakır’da bir genç, babası ve kardeşiyle bir tartışmaya girdiler işsizlik konusuyla ilgili olarak. O genç, babasını ve kardeşini silahla vurdu, öldürdü. Merak ediyorum, buradaki arkadaşların kaçının umurundaydı o mesele yani? Bununla ilgili olarak kim ne dedi, kim ne etti? Diyarbakır milletvekilleri, burada, bu konuyla ilgili olarak acaba ne kadar ilgilendiler?

Yine, başına düşen bir haber daha vardı. Bir baba, iki aylık evladının fotoğrafını çekmiş eşiyile beraber, işsiz kalan bir baba, balkona çıkmış, intihar etmiş.

Değerli arkadaşlar, Türkiye’de bunlar yaşıyor. Siirt’teki olayı geçiyorum. O, hepimiz için bir utanç tablosudur. Sayın Bakanlar, burada oturmak zorunda kalıyorlar. Bizim değerli milletvekili arkadaşlarımız, gitmişler ve bugün, Siirt’teki bu konuyu ilgililerle görüşüp veya oradaki mağdurlarla görüşüp en azından ne olup ne bittiğini anlamaya çalışıyorlar.

Değerli arkadaşlar, 2010 yılının ilk üç ayında bu ülkede 60’a yakın kadın ya intihar etmiş ya da öldürülmüş, yani üç ayda, üç ayda! Değerli arkadaşlar, bunların içerisinde çocuk yaşta kızlarımız var, intihara sürüklenenler de var. Bunlarla acaba ilgileniyor musunuz, umurunuzda mı? Burada yatıp kalkıyorsunuz da, acaba bu konulara bakıyor musunuz?

Bakın, asgari ücret 577 lira, siz bu millete 30 liraya kıyma yediriyorsunuz! Vatandaş bunun hesabını size soracak. Yani hiç çekinmeyin, soracak. Bu millete 30 liraya kıyma yediren bir iktidara, bu halk ne yapar ne eder hesap sorar.

Şimdi, Sayın Başbakan veya ilgili bakan çıkmış, burada biz tarımla, hayvancılıkla ilgili konuşurken, Sayın Tarım Bakanı buraya geliyor, yirmi dakika nutuk atıyor burada. Değerli arkadaşlar, Türkiye’yi siz yönetiyorsunuz. Bu et, bu kıyma niye 30 liraya çıktı? Bunun hesabını siz mi vereceksiniz, biz mi vereceğiz?

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Biz vereceğiz, biz. Muhalefet sorumlusu!

TURGUT DİBEK (Devamla) – Sekiz yıldır niye bu konu bu hâle geldi? Hiç konuşan yok değerli arkadaşlar.

Anneler, babalar -bakın, aynı telefonlar size de geliyordur- evde evlatlarını yalnız bırakamıyorlar. Bunu samimiyetle söylüyorum. Diyorlar ki: “Birimiz gidip işimizi göreceksak diğerimiz evde kalıyor, çocuğumuzla yalnız kalıyor.” Bu ülkede eğitilmiş işsizlik oranını neredeyse üçte 1’e, dörtte 1’e çıkardınız. Yani çocuklardan korkuyorlar başlarına bir şey gelir mi evde yalnız kalırlarsa diye. Böyle bir ülke bıraktınız Türkiye’de değerli arkadaşlar.

Aslında bunları uzatabiliriz, çok daha fazla uzatabiliriz ama bunlara girmek istemiyorum. Şunları söyleyeyim değerli arkadaşlar...

MUHYETTİN AKSAK (Erzurum) – Ergenekon’u da anlatsana biraz, anlat, anlat, onu da anlat.

TURGUT DİBEK (Devamla) – Onlara da gireriz, onlara da gireriz.

Bakın, gündem bunlar değerli arkadaşlar. SONAR bugün bir anket yayınladı. Tabii, bilmiyorum, dikkatinizi çekti mi. Orada tercihlerle ilgili rakamlar da var, girin, bakın. SONAR ciddi bir kurum ama bakarsanız nerelere düştüğünüze... Yüzde 28’lere düşmüşsünüz orada. Yani çok değil, bir sonraki ankette herhâlde Cumhuriyet Halk Partisi sizin de üzerinizde olacak değerli arkadaşlar.

MEHMET NİL HİDİR (Muğla) – Seçimde göreceksiniz, merak etme.

TURGUT DİBEK (Devamla) – Ama bakın, ülkenin gündemini de sormuşlar vatandaşlara. Türkiye’deki vatandaşlar, bizim milletimiz, en çok şu anda Türkiye’nin gündeminde olan sorunlar sorulduğunda, yüzde 71,20’si işsizlik demiş, yüzde 70,30’u ekonomik sorunlar, yani hayat pahalılığı demiş. “Ne pahasına olursa olsun vazgeçmeyeceğiz.” dediğiniz o Kürt açılımı meselesi var ya, yüzde 20, 20, vatandaşın gündeminde yüzde 20!

MUHYETTİN AKSAK (Erzurum) – Siz masaüstü anketleri bırakın da milletin içine girin, içine!

TURGUT DİBEK (Devamla) – Ya bugün şurada konuştuğumuz mesele ne kadar arkadaşlar? Girersiniz, bakarsınız. Bak, hepinizin elinde bilgisayarlar, telefonlar var.

AHMET YENİ (Samsun) – Niçin oy kullanmıyorsunuz?

TURGUT DİBEK (Devamla) – Yüzde 18,6 değerli arkadaşlar. Yani şu Anayasa değişikliğinin Türkiye'deki, vatandaşın gündemindeki yeri bu değerli arkadaşlar, bunu da bilmeniz gerekiyor.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – CHP yüzde kaç görünüyor orada?

TURGUT DİBEK (Devamla) – Bakın, bir de şunu da söyleyeyim, şurada yaşanan tablo da utanç verici, onu da söyleyeyim: Gelen, çıkan, konuşan “askerî darbe Anayasası”, “12 Eylül Anayasası” diyor, başka bir şey demiyor.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Sayın Bakan, arkadan vurmaysın ha!

Sayın Başkan, arkadan vurur Sayın Bakan ha, arkadan vurur!

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Duymuyorum, ne diyorsun?

TURGUT DİBEK (Devamla) – Arkadaşlar, şurada yaşanan tablo. Burada yaşı büyük olan ve 12 Eylül Anayasası'nda oy kullanan AKP'li milletvekilleri var. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Arkadan vurmaysın Sayın Bakan, arkadan vurmaysın!

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Ne diyorsun ya?

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen sayın milletvekilleri, lütfen...

TURGUT DİBEK (Devamla) – Şunu merak ediyorum değerli arkadaşlar, şunu: Orada biliyorsunuz sarı bir zarf vardı, incecik. Bir mavi oy vardı, bir de beyaz oy vardı. Yani mavi “hayır” oyuydu, beyaz da “evet” oyuydu. Yani o mavi oyu sandığın başına gidip atmak yürek istiyordu değerli arkadaşlar, çünkü zarfa baktığınız zaman içinde gözüküyordu. Merak ediyorum, şu içinizden kaçınız “hayır” oyu kullandı acaba, buraya gelip darbe Anayasası'ndan bahsediyorsunuz?

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – 12 Eylül valileri var burada.

TURGUT DİBEK (Devamla) – Bakın, buradaki tabloyu ben, oradan, yerimden takip ediyorum, ne olduğunu biliyorum. Milletvekillerinin peşine refakatçi takmışsınız.

SUAT KILIÇ (Samsun) – Öyle bir şey yok, iftira ediyorsunuz!

TURGUT DİBEK (Devamla) – Milletvekillerine burada diyorsunuz ki: Kapalı kabine girmeyeceksin, açık atacaksın...

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Valiler var, valiler... Danışma Meclisine başvurular var.

TURGUT DİBEK (Devamla) – ...elindeki o pusulayı da -iki tane, o yeşil ve kırmızı var ya- onları da bir arkadaşla teslim edeceksiniz.

AHMET YENİ (Samsun) – Yalan konuşmayın!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Onu başkası yapıyor.

TURGUT DİBEK (Devamla) – Arkadaşlar, bunları görüyoruz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Onu başkası yapıyor, karıştırıyorsunuz!

TURGUT DİBEK (Devamla) – Herkes için geçerli değil, şüphelileriniz var, şüphelileriniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Oy kullanmadın sen!

AHMET YENİ (Samsun) – Yalan konuşmayın!

LÜTFİ ÇIRAKOĞLU (Rize) – Yalan konuşuyorsun! Yalan konuşuyorsun!

BAŞKAN – Sayın Dibek, konuşmanızı tamamlar mısınız lütfen.

TURGUT DİBEK (Devamla) – Ben yalan konuşmuyorum arkadaşım, hepsini gördüm.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Oy kullanmadın sen. Ancak işkembeyi kübradan konuşuyorsun!

TURGUT DİBEK (Devamla) – Bakın, değerli arkadaşlar, sizin bu oylamadaki uygulamalarınızın hiç farkı yok o darbe Anayasası'ndan. Sizin yaptığınız da darbe değişikliği anayasasıdır, hiç fark etmiyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar, müdahale etmeyelim.

TURGUT DİBEK (Devamla) – Az önce bir şey söyledim, onlarla sözlerimi bitireyim. Bakın arkadaşlar, “Gerçek niyetinizi saklıyorsunuz.” dedim. Ya saklıyorsunuz ya da tersini konuşuyorsunuz. Bu değişiklikle aslında neyi anlatmaya çalışıyorsunuz, birkaç şey de ben söyleyeyim size arkadaşlar, gerçek niyetiniz nedir?

HAYDAR KEMAL KURT (Isparta) – Hani, nerede oyun?

AHMET YENİ (Samsun) – O zaman oy kullanın.

TURGUT DİBEK (Devamla) – Şunu diyorsunuz: “Sekiz yıldır iktidardayız, bizim dönemimizde o kadar çok yolsuzluk ve usulsüzlükler oldu ki, bizim dönemimizde bize yakın o kadar çok dolar milyoneri veya milyarderi türedi ki.” Bir bakıyoruz, onların hiçbiri, daha, vergi listelerinde en çok verenler içerisinde yok. “Yahu, mutlaka bunların hesabı sorulacak ilk seçimde, önlem almamız lazım.” diyorsunuz.

Bakın, binlerce insanın telefonu dinlendi, hâkimler, Danıştay, Yargıtay üyeleri, telefonları dinlenmeyen insan kalmadı. Anayasa’nın veya yasaların soruşturma ve sorgulamayla ilgili güvence altına aldığı insanları sorguladınız, tutuklattınız. “Hukuk devleti yerle bir edildi, mutlaka önlem almamız gerekir.” diyorsunuz.

İlk kez, belki de burada konuşulmayan bir şeyi de söyleyeyim, bilmeyenler vardır, bu taslağı hazırlayanlar onu bilerek hazırladılar, bir de Deniz Feneri meselesi var arkadaşlar.

Bakın, en büyük korku da o, bunu hazırlayanlar için söylüyorum. O Deniz Feneri meselesinde diyorsunuz ki: “Bir tarafından bize bulaşırsa, yandık.”

Değerli arkadaşlar, o Deniz Feneri meselesiyle ilgili çok yakında ben gelişmeler olacağını düşünüyorum, zaten bugün basında da var ama o vatandaşlarımız milyonlarca avroyu oraya bağışlarken hangi niyetlerle bağışlamışlardır biliyorsunuz. “Bize yakın olan.” diyorsunuz. O insanlar bu paraları aldılar, iç ettiler, Türkiye’ye getirdiler, Kanal 7’de kullandılar. “Yahu, bu paraların bizimle ilgisini bir şekilde belgelerle falan acaba bir ortaya çıkarsa biz mahvoluruz, nasıl anlatırız millete.” diyorsunuz, O nedenle “şu siyasi partilerin kapatılmasıyla ilgili maddeleri şöyle bir düzenleyelim.” diyorsunuz, ona göre bir sistem kurmaya çalışıyorsunuz.

Bakın, en çok kullandığımız bir atasözü var “Korkunun ecele faydası yok.” Korkularınızdan kurtulun. Bakın, bu millet kafasında hesabını, sizin biletinizi kesmiş. Öyle güzel bir Osmanlı tokadı yiyeceksiniz ki ilk seçimde feleğinizi şaşıracaksınız, benden söylemesi. (CHP sıralarından alkışlar)

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Elli senedir o tokadı yiyorsunuz, elli senedir.

BAŞKAN – Sayın Dibek, teşekkür ederim.

SUAT KILIÇ (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kılıç, buyurun.

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Sayın Başkan, Sağlık Bakanının sağlığı bozuldu, ona bir doktor falan getirelim!

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen... Birbirinize böyle söz atmayın.

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Sınırları çok bozuldu, Sağlık Bakanı durmadan laf atıyor.

BAŞKAN – Efendim lütfen...

Sayın Kılıç buyurun.

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Hayır, Sağlık Bakanının böyle sağlığı bozulursa biz ne yapacağız?

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Sen kendine bak!

SUAT KILIÇ (Samsun) – Sayın Başkanım, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına konuşan milletvekili arkadaşımız...

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Bizim hâlimiz ne olacak?

BAŞKAN – Bir saniye... Bir saniye arkadaşlar, duyamıyorum.

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Ama Sağlık Bakanı orada, bakın...

BAŞKAN – Sayın Kılıç’ı duyamıyorum.

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Önce Sağlık Bakanına bak, sen Grup Başkan Vekilisin, Sağlık Bakanınız orada...

BAŞKAN – Sayın Koçal... Sayın Koçal...

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Yani, Bakanınızın sağlığını koruyun ondan sonra konuşun.

SUAT KILIÇ (Samsun) – Sayın Bakanımız kendi sağlığını da korur, sizinkini de korur.

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Baksanıza orada sinir krizi geçiriyor.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Sen aynaya bak, aynaya, ayna göndereyim.

BAŞKAN – Sayın Kılıç ne demiştiniz efendim?

SUAT KILIÇ (Samsun) – Sayın Başkanım, Cumhuriyet Halk Partisi grup sözcüsü konuşması sırasında...

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Tansiyonu düştü Bakanın!

SUAT KILIÇ (Samsun) – ...sarf ettiği cümlelerle kasıtlı olarak, oylama usulü ve yöntemi üzerinde kuşku ve kaygı yaratacak ifadeler kullanmıştır. Bu ifadeleri düzeltmek üzere yeni bir sataşmaya da mahal vermeyecek şekilde söz talep ediyorum.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim, bir saniye... Bir saniye...

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Allah Allah! Her seferinde, her konuşmacıya bunlar karşılık verirlerse...

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Kılıç, ben, kaç kez buradan açıklama yaptım.

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Her konuşmacıya bir bahane buluyor.

BAŞKAN - Buradaki oylamaların, gizli oylamaların nasıl yapılması gerektiğini buradan defalarca uyardım ve ben, buradan, arkadaşlarımla birlikte oylamanın Anayasa ve İç Tüzük'e uygun olması konusunu yakinen takip ediyorum. Anayasa'ya ve İç Tüzük'e aykırı herhangi bir...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Bu çocuk konuşmadan duramıyor, söz ver de konuşsun!

SUAT KILIÇ (Samsun) - Hocam, siyaset yapmak için sizin yaşınıza mı gelmek lazım? Ayıp, ayıp, yaşınızdan utanın!

BAŞKAN – Bir saniye arkadaşlar, aranızda konuşmayın.

Biz Başkanlık Divanı olarak yani şurada bulunan arkadaşlarınız olarak, gizli oylamanın Anayasa ve İç Tüzük'e uygun olduğunu görüyoruz.

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Görüyor muyuz?

BAŞKAN - Bu konuda herhangi bir aksi yönde tespitimiz yoktur. Her şey yasalara ve İç Tüzük'e uygun olarak yapılmaktadır.

Sayın Kılıç, lütfen oturunuz yerinize.

SUAT KILIÇ (Samsun) - Teşekkür ederim.

MEHMET ZAFER ÜSKÜL (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim?

MEHMET ZAFER ÜSKÜL (Mersin) – İsmimi zikrederek Sayın Hatibin ifadesi oldu. Sanki grubumun denetimi doğrultusunda oy kullanmışım. 69'a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Evet, siz söyleyin efendim, zabıtlara geçiyor.

MEHMET ZAFER ÜSKÜL (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Hayır, hayır, gerek yok. Demek istiyorsunuz ki siz kendi vicdanınıza göre oy kullanıyorsunuz. Değil mi efendim, bunu söylemek istiyorsunuz?

MEHMET ZAFER ÜSKÜL (Mersin) – Sayın Başkan, iki dakikada anlatmam gerekiyor.

BAŞKAN – Bunu zaten daha önce söz aldığınızda söylemiştiniz.

MEHMET ZAFER ÜSKÜL (Mersin) – Hayır efendim, söz istiyorum.

LÜTFİ ÇIRAKOĞLU (Rize) – Kürsüden, kürsüden...

BAŞKAN – Ne dedi efendim, bana tekrar hatırlatır mısınız, ne demişti Sayın Dibek?

MEHMET ZAFER ÜSKÜL (Mersin) – Düzeltmem gerekiyor, adımı söyleyerek...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Ona ne oldu ya?

BAŞKAN – Peki, efendim, iki dakikada lütfen sadece açıklama yapın, yeni bir satışmaya mahal vermeyin lütfen.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

9.- Mersin Milletvekili Mehmet Zafer Üskül'ün, Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek'in, şahsına satışması nedeniyle konuşması

MEHMET ZAFER ÜSKÜL (Mersin) – Biraz önce yaptığım konuşmada grup çalışmalarında bir uzlaşmanın sağlanması gerektiğinden ve bunun yapıldığından söz ettim. Burada kastettiğim AK PARTİ Grubu değildi. Bu gayet açıktı çünkü bugün tartışmakta olduğumuz teklifin sahiplerinin arasında bir uzlaşma olduğunu, “teklifleri” kelimesine vurgu yaparak söylemiştim.

Ben özgür irademle oyumu kullanıyorum ve irademe ipotek koyacak kimseyi de tanımıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Bravo Hoca! Helal olsun(!)

BAŞKAN – Tamam, peki.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (S. Sayısı: 497) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi 22'nci madde üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Kürşat Atılğan.

Buyurun Sayın Atılğan.

Süreniz on dakikadır efendim.

MHP GRUBU ADINA KÜRŞAT ATILGAN (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Anayasa'nın 157'nci maddesi üzerinde yapılan değişiklik üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 24 Şubat 1972 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine AYİM'le ilgili, yani Askerî Yüksek İdare Mahkemesiyle ilgili kanun tasarısı sunuldu, 4 Temmuzda kabul edildi, 20 Temmuzda da yani 1972 yılında yürürlüğe girmiştir.

Peki, neden böyle bir mahkemeye ihtiyaç duyulmuştur dersenez, bunun gerçek sebebi şudur: İdari nitelikteki askerî işlem, eylem ve kararların, özellikle Danıştayın görevine giren işlerin özelliğinden çok farklı olması ve herhangi bir konuda takdire yer vermesi gerekirken, askerî eylem ve işlemlerin askerlik alanındaki derece ve yetkisine bakılarak yapılması zorunlu olmuştur. Bunun somut örneği ise yine bildiğiniz gibi Danıştay paşaları hadisesidir. Dolayısıyla Danıştay kararıyla Silahlı Kuvvetlere dönen birçok general Silahlı Kuvvetler içinde büyük bir kargaşanın doğmasına neden olduğu için Askerî Yüksek İdare Mahkemesi kurulmuştur. Şu anda idare hukukunun asker kişileri ilgilendiren ve askerî hizmete ilişkin uygulamasından kaynaklanan uyuşmazlıklar Askerî Yüksek İdare Mahkemesinde çözümlenmektedir.

Değerli arkadaşlarım, askerî yargı üzerinde yapılacak her türlü değişiklik çok dikkatli bir şekilde yapılmak zorundadır. Yapılan değişikliklerin hiçbir şekilde ordunun en kuvvetli silahı olan disiplini üzerinde bir olumsuz etkisi olmamalıdır. Ancak, 156'ncı maddenin değişikliğinde de söylediğim gibi, şu anda Türk Silahlı Kuvvetlerinin askerî yargıda görevli hâkim ve savcılarının sicil, terfi, tayin işlemleri belirsizlik içindedir çünkü dört ay önce Anayasa Mahkemesinin, askerî bir hâkimin açtığı dava sonucu, komutanların askerî hâkimlere sicil verememesiyle ilgili aldığı karar, askerî hâkimlik ve askerî yargıda görev yapan hukukçuların durumunu belirsiz hâle getirmiştir. İşte, Millî Savunma Bakanımız da dinliyor. En kısa zamanda bu belirsizlik giderilmezse askerî yargıda görev yapan arkadaşlarımızın gerek terfileri gerek tayinleri çok sıkıntılı bir şekilde önümüze gelecektir. Dolayısıyla, çok geçmeden bu durumu açıklığa kavuşturacak bir çalışma yapılmak zorundadır.

Değerli arkadaşlarım, milletimizin ve ülkemizin geleceği ve bağımsızlığı için çok önemli olan Silahlı Kuvvetlerimizin disiplini zafiyete uğratmamak gerekir. Disiplini bozulmuş bir ordu hiçbir anlam ifade etmez. Zayıflatılmış ve morali bozulmuş bir ordu, üzerinde oyun oynanan ve... Silahlı Kuvvetleri her gün yıpratmanın bu ülkeye, bu millete, hiçbirimize bir faydası yoktur. Silahlı Kuvvetler, hepimizin ordusudur, milletin ordusudur, dünyada örneği görülmeyen millî bir ordudur. Yani, ülkenin her kesiminden, milletin

her kesiminden, ülkenin her yerinden gelen Anadolu çocuklarının bir şekilde eğitilerek bu ülkenin hizmetine hayatlarını verdiği ve gerçekten halkın ve milletin bütünü temsil eden gerçek bir millî ordudur ve dünyada örneği çok azdır. Dolayısıyla, bu ordu düşmanlığını bir kenara bırakmak gerekir ve ayrıca, ordu üzerindeki oyunlar üzerinde herkes gerekli hassasiyeti göstermesi gerekir. Özellikle ordunun bağlı olduğu Başbakan ve Başkomutan olan Cumhurbaşkanı, orduyla ilgili yapılan spekülasyonlarda en kısa zamanda devreye girerek ordunun bir şekilde açıklamalarını önlemeli ve ayrıca, siyasete müdahale gibi olan birtakım söylemlerini de önlemesi gerekir. Eğer bu kurumlardaki zatlar müdahale etmezse, mecburen ordu kendini savunmak için birtakım açıklamalar yapar, o da siyasete müdahale gibi anlaşılır. Dolayısıyla, Başbakan ve Cumhurbaşkanı anayasal sorumluluklarını yerine getirip, ordunun kalkması zorundadır.

MEHMET ERDOĞAN (Adıyaman) – Müdahale...

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) - Çünkü, morali bozulan ve yıpratılan bir ordu, sadece ve sadece senin işine yaramaz değerli kardeşim, bu ülkeyi bölmek isteyenlerle, bu coğrafyada büyük olan, hesapları olan güçlerin, emperyalist güçlerin işine yarar. Belki sana dokunuyordur böyle orduyu savunuyormuş gibi bir görüntü ama bu orduyu kimlerin nasıl yıprattığını hepimiz çok iyi biliyoruz.

Değerli arkadaşlarım...

SUAT KILIÇ (Samsun) – Orduyu savunmak bu grupta hiç kimseye dokunmaz.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) - Orduyu savunmak senin de görevin Sayın Kılıç.

KEMALETTİN AYDIN (Gümüşhane) – Hepimizin görevi.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) - Yaşın gençtir, belki orduda görev yapmamışsındır ama ordunun en önemli savunucularından biri sen de olmak zorundasın. Anayasa...

SUAT KILIÇ (Samsun) – Orduyu savunmak bu grupta kimseye dokunmaz.

KEMALETTİN AYDIN (Gümüşhane) – Hepimiz savunuyoruz, merakın olmasın, hepimiz savunuyoruz.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) - Aferin, savunmaya devam edin, dolayısıyla takdir edelim biz de sizi. Savunduğunuzu gayet iyi biliyoruz, çok iyi biliyoruz, aferin!

KEMALETTİN AYDIN (Gümüşhane) – 336 kişi de savunuyor. Merak etme sen, endişeli olma.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, orduyla ilgili söyleyeceklerim bu kadar.

Tekrar Anayasa değişikliği üzerindeki görüşlerime gelmek istersem, yine, iş biraz çığırından çıktı bu Anayasa görüşmeleri esnasında bu Mecliste. Bir anekdotla sözlerime devam etmek istiyorum. Bir tarih öğretmeni bir okula tayin olur ve çocukların bilgi seviyesini kontrol etmek için ortaya bir soru sorar: “Çocuklar Roma’yı kim yaktı?” der. Çocuklar hep bir ağızdan der ki: “Hocam biz yakmadık.” Hoca hiddetlenir ve koridora çıkar, koridorda müdürle karşılaşır, hocanın yüzündeki kızgınlığı gören müdür der ki: “Hayrola hocam, ne oldu?” Der ki: “Böyle bir soru sordum, bana böyle bir cevap verdiler.” Müdür der ki: “Hocam, üzülme, bu talebe milleti hem yakar hem de yakmadım der.” der. Hoca daha da hiddetlenir ama bir şey diyemez müdür olduğu için. Akşam evine gider, yüzünden hiddet bellidir. Karısı der ki: “Bey, ne oldu?” Der ki: “Bugün okula girdim, böyle böyle dedim, onlar bana bunu dedi, daha sonra müdürle karşılaştım, o da bana bunu dedi.” der. Bunun üzerine eşi der ki: “Üzülme. Az önce televizyonda Kenan Doğulu diye bir şarkıcı vardı ‘Roma’yı da yakarım, Roma’yı da yakarım’ diye şarkı söylüyordu, muhtemelen o yakmıştır” der.

Değerli arkadaşlarım, bu Anayasa değişikliğiyle ilgili soruyorum: Roma’yı kim yaktı? Evet, hepiniz biliyorsunuz Roma’yı kimin yaktığını.

KEMALETTİN AYDIN (Gümüşhane) – Ülkeyi kim yaktı, ülkeyi, onu söyle!

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) – Roma’yı kimin yaktığını hepiniz biliyorsunuz ama sessiz kalıyorsunuz, sessiz.

KEMALETTİN AYDIN (Gümüşhane) – Bu ülkeyi 2002’ye kadar kim yaktı, onu söyle.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sen yakmış olabilirsin Paşam!

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) – Elitaş da çok iyi biliyor Roma’yı kimin yaktığını ama sessiz kalıyor.

SUAT KILIÇ (Samsun) – Sen yakmışsın gibi bir hâlin var Paşam!

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) – Ama milletin geleceği söz konusu ise sessiz kalmak ihanetle eş değerdir değerli arkadaşlar.

Değerli milletvekilleri, getirmek istediğiniz düzen... Aslında kadılık sistemini geri getirmek istiyorsunuz ama esas itibarıyla kadılık sisteminden bile geri bir sistem getirmek istiyorsunuz çünkü kadılık sisteminde padişahlar ve vezirler zaman zaman kadının karşısına çıkarak hesap verirdi. Siz hesap vermemenin yollarını arıyorsunuz ama hiç unutmayın ki herkes yaptığının karşılığını, bu dünyada da öbür dünyada da hesabını vermek zorundadır ve verecektir.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hesabı millet sandıkta verir.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, sadece sandıkta vermez...

SUAT KILIÇ (Samsun) – Bu dünyada da öbür dünyada da verecek...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hesabı millet sandıkta görür.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) – Sadece sandıkta vermez Elitaş, sadece sandıkta vermez; öbür dünyada da vereceğiniz hesap var, merak etmeyin.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, karşılıklı konuşmayalım lütfen.

Sayın Atılğan, siz Genel Kurula hitap edin.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, dünyada bakınız sağlık devleti yoktur, ekonomi devleti de yoktur, eğitim devleti de yoktur, kültür devleti de yoktur ama bütün devletler, sistemleri ne olursa olsun, en azından kendilerini hukuk devleti olmak isterler çünkü bir devlet hukuk devleti ise o devlet de sağlık da vardır, ekonomi de vardır, eğitim de vardır, kültür de vardır. Sizin ortadan kaldırmak istediğiniz şey, insanların hayatları pahasına asırlardır mücadele ettiği hukuk devleti olma mücadelesini ortadan kaldırmadan başka bir şey değildir. Çünkü hukuk devletinin en önemli unsuru olan yargı bağımsızlığı ve yargı tarafsızlığını ortadan kaldırıyorsunuz. Bunun içindir ki her haksızlık karşısında bütün dünya “Berlin’de hâkimler var.” sözünü hatırlar. Siz, evet siz Ankara’da hâkimler olsun istemiyorsunuz.

Şimdi, esas şu hayati soruyu sormak istiyorum: Yıllardır tartışılan ve âdeta kanayan bir yara hâline gelen dokunulmazlıkları kaldıran, bu yaptığınız değişikliklerde dokunulmazlığı kaldıran en ufak bir cümle var mı? Niçin yok? Mahkemelerin veya HSYK’nın kaç kişi olacağı sizleri bu kadar ilgilendiriyor da, dokunulmazlık gibi bir zırhın sırtımızdaki ağırlığını duymuyor musunuz, hiçbiriniz duymuyor mu? (MHP ve CHP sıralarından alkışlar) Hesap vermeyeceğinizi mi zannediyorsunuz? Yanılıyorsunuz değerli arkadaşlarım. Herkes yaptığının hesabını hem bu dünyada hem de öbür dünyada bir şekilde verecektir.

Değerli milletvekilleri, değişiklik teklifinde ilginç bir noktaya daha temas etmek istiyorum. YAŞ kararlarını ve HSYK kararlarının bazılarını yargı denetimine açılıyorsunuz; evet, YAŞ kararları ve HSYK’nın bazı kararlarını yargı denetimine açıyoruz.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Hukuk devletinde böyle işte, evet.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) – Ama parti kapatmayla ilgili bulduğunuz, dünya hukuk literatürüne geçecek kadar hilkat garibesi bir komisyon kararının kesin olduğunu yazıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Atılğan, normal süreniz doldu, size iki dakika ek süre veriyorum, lütfen tamamlayın.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) – Sağ olun Sayın Başkan. Evet, daha söyleyecek çok şey vardı ama neyse iki dakikada idare edelim.

Neden Komisyon kararı hukuk şeyine açılmıyor?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Yargı kararı değil ki komisyon kararı.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) – Evet, tabii, çok güzel. Çünkü yargı denetimini bu kadar istediğinize göre Türkiye Büyük Millet Meclisinde kapatmayla ilgili kurulmasını istediğiniz komisyon kararı niçin yargı kararı dışında? Az önce belirtmeye çalıştım, hukuk ve yargı insanoğlunun en önemli, en büyük özgürlüğüdür değerli arkadaşlarım. Yargıyı âdeta...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sen demokrasiden...

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) – Senin yaşıñ yetmez! Evet, senin yaşıñ yetmez! Laf atma oturduğun yerden, varsa bilgin, gel buradan anlat.

SUAT KILIÇ (Samsun) – Ne var yaşıñda?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Anayasa’yı değiştirelim o zaman öyleyse.

BAŞKAN – Lütfen değerli milletvekilleri, Hatibe müdahale etmeyelim.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) – Evet, hukuk ve yargı insanoğlunun en önemli, en büyük özgürlüğüdür.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Anayasa’daki seçilme yaşıñı artıralım o zaman.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) - Sayın Elitaş, sana da hiç yakışmıyor yerinden laf atmak. Yani bir grup başkan vekilinin burada hatibe laf atması, Sayın Başkan, ne kadar yakışıyor, sizlerin takdirine bırakıyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ama “yaşıñ yetmez” demek de sizin gibi bir beyefendiye hiç yakışmıyor.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

Sayın Atılğan, siz Genel Kurula hitap edin lütfen.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) – Yargıyı âdeta yürütmeye dolaylı bir biçimde bağlamak yerine, eğer samimiyseniz gerçek bir yargı reformuyla Türkiye Büyük Millet Meclisinin önüne gelirsiniz.

Şimdi size iki şeyden bahsedeceğim, başka hiçbir dilde olmayan iki tabirden; Türkçemizde var: Biri “mahkemelerde süründürmek”, diğeri ise “mahkemelerde sürünmek.” Adalet ile bu iki deyim bağdaşır mı değerli arkadaşlarım? Adliyenin kapısından aşağıya inerken vatandaşa “Ne yapıyorsunuz?” diye sorun. Der ki: “Mahkemede sürünüyorum.” Veya birbirine kızdığı zaman der ki: “Seni mahkemelerde sürüm sürüm süründüreeceğim.” Bu, hukuk anlayışıyla, adalet anlayışıyla ne kadar bağdaşan bir husustur? İşte, yapılmak istenen olay şu olmalıydı değerli arkadaşlarım: Türkiye’deki yargılama sürecini iki, üç aya indirecek bir yargı reformu getirseydiniz, biz de sizi takdirle karşılar ve “Evet.” oyu verirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Atılğan, ek süreniz de doldu efendim.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) – Selamlayayım.

BAŞKAN – Sadece Genel Kurulu selamlayarak konuşmanızı tamamlamanız için mikrofonunuzu tekrar açıyorum, sadece selamlama için ama.

Sayın Atılğan buyurun.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) – Peki efendim.

Evet, çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan anlayışınıza. Sadece selamlamak için vakit verdiniz, ama...

Yaptığınız değişiklikler vatandaşın mahkemelerde sürünmesine ne kadar fayda temin ediyor? İki üç aya indirecek bir düzenleme getirmeyi düşünüyor musunuz? Hayır. Dolayısıyla hepinizi saygıyla selamlıyorum ve bir kez daha yapılan bu değişiklikleri düşünmenizi sizlere tavsiye ediyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hukuk devletini kavra da gel.

KÜRŞAT ATILGAN (Devamla) – Tabii sen... Sen yerinden laf atmaya devam et, yaşıñ yetmez.

BAŞKAN – Sayın Atılğan teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, şimdi de Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz isteyen Bitlis Milletvekili Sayın Nezir Karabaş’ı kürsüye davet ediyorum.

Sayın Karabaş, buyurun efendim. (BDP sıralarından alkışlar)

Sizin de süreniz on dakikadır.

BDP GRUBU ADINA MEHMET NEZİR KARABAŞ (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz Kanun Teklifi’nin 22’nci maddesi üzerine Barış ve Demokrasi Partisi adına söz almış bulunmaktayım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, günlerdir Anayasa’da yapılacak değişiklikleri tartışıyoruz. Bugün de askerî yargıdaki değişiklikler üzerine görüşmeler yapılıyor.

Tabii, ilginç bir ironi var. Şimdi, bir tarafta Hükümet, AKP, çok ciddi değişiklikler yaptıklarını, askerî yargının yapısını, Avrupa, çağdaş dünya standartlarına getirdiklerini söylüyor; bir taraftan bazı hatipler,

sürekli, geçmişten beri bağımsız yargıdan bahsediyorken askerî yargının genel hukukun dışına çıkarılmış olan, geçmişte dünyanın birçok ülkesinde benzeri olmasına rağmen mevcut, günümüz, çağımız hukukunda idari yargı içine alınan bu tür değişikliklere, asgari değişikliklere bile şiddetle karşı çıkıyorlar; bazı hatipler de mevcut çağdaş, çağcıl hukukla uyuşmayan, denk gelmeyen askerî yargıdaki değişiklikleri askerinin zayıflatılmasına, askerinin gücünün zayıflatılmasına bağlıyor.

Bunların hiçbiri gerçekçi değil. Burada gerçeğin ne olduğunu halka aktarmamız gerekiyor. Ne Hükümetin getirdiği, her ne kadar Hükümet "Bir grup partili, AK PARTİ'li getirdi." diyorsa bile Hükümetin getirdiği bu teklif, ne askerî vesayeti ve askerî yargının bulunduğu durumu çağdaş hukuk seviyesine getiriyor ne de muhalefet milletvekillerinin bu konuda dedikleri gerçekçidir.

Şimdi, dünyanın tüm ülkelerinde belli dönemlerde, geçmişte, askerinin kendisine göre kendisinin oluşturduğu bir hukuku, bir yargısı vardı ama özellikle 1900'lü yılların yarısından bu yana, 1945'lerden, 50'lerden bu yana bu ülkelerin birçoğu askerî yargıyı ya tümüyle ortadan kaldırdı, sadece disiplin suçlarına bakan askerî yargıyı kaldı veya askerî mahkemeler olsa bile onların işleyişini, onların denetimini sivil yargıya, adli yargıya bağladı.

Şimdi 157'nci maddeye bakıyoruz, 157'nci maddede yapılan tek değişiklik "askerlik hizmetlerinin gereklerine göre" kısmı çıkarılmış. 157'nci maddeye baktığımız zaman, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi, askerî olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askerî hizmete ilişkin idare işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların yargı denetimini yapan ilk ve son derece mahkemesidir.

Şimdi, değerli milletvekilleri, biz, işte, Avrupa hukukuyla, Avrupa Birliği normlarıyla uyuşan bir askerî yargı oluşturmayı düşünüyoruz. Bugün Avrupa ülkelerinin birçoğunda askerî mahkeme bile yok sadece disiplin mahkemeleri var. Fakat askerî mahkemelerin olduğu ülkelerde de yüksek askerî yargı kaldırılmış durumda. Askerî mahkemelerde hatta disiplin mahkemelerinde görülen her dava, verilen her karar sivil, adli mahkemelerin denetimine açıktır ve bu mahkemelere itiraz yapma hakkı vardır. Şimdi, bunu burada tutuyorken, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi yerinde duruyorken ve tesis edilmiş olan kararlar idari mahkeme tarafından verilmiş olsa bile bunların son karar mercisi Askerî Yüksek İdare Mahkemesiyken burada koparılan kıyamet nedir? AKP'nin bir taraftan "Ben Avrupa normlarında, Avrupa Birliği normlarında bir hukuk düzenlemesi getirdim." muhalefetin de işte "Askeri denetim altına alıyorsunuz, askerinin gücünü kırılıyorsunuz, askerinin idarenin denetimine geçmesini ve görev yapmasını engelliyorsunuz." diyor. Yani bu kıyametin koparılmasının nedeni nedir? Tek bir sözcüğün buradan çıkarılması, askerinin vesayetini, askerî yargılamadaki eksikliği Avrupa normlarında, çağdaş hukuk normlarında uyumlu olmamasını ortadan kaldırmaz.

Şimdi, bu askerî mahkemelerin yapısına da biraz bakmamız gerekiyor. Burada yapılan bir düzenlemeyle Askerî Şûra kararları yargı denetimine tabi tutuldu fakat askerî disiplin mahkemeleri var ve disiplin mahkemesinde görev yapan disiplin mahkemelerinin 3 tane görevlisi yargıç, hâkim subaylardan oluşmuyor, hâkim olmayan subaylardan oluşuyor ve bunlar karar alıyorlar. Peki, bunlar neden itiraza, bu verilen kararları idari yargıya taşımaya açık değil ve yine Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin de, Askerî Danıştayın da kararları son kararlardır ve adli yargı denetimine kapalıdır.

Peki, bu mahkemelerin yapısı nasıl oluyor? Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin subay olan üyeleri birliklerinin komutanı tarafından atanıyor; hâkim olan üyeleri de, yargıç olan üyeleri de yargıyla ilgili disiplin ve terfi işlemleri hâkimler tarafından ancak diğer taraftan bunlar askerî yapıya, askerî hiyerarşi içinde askerî yönden de bunlara verilen terfiler ve notlar işleme alınıyor ve ortalaması alınıyor.

Peki, biz mevcut çağcıl hukuka, yargının bağımsızlığına, yargının bağımsız ve tarafsız olma ilkesine sahipsek ve bu kürsülerden her siyasi partinin temsilcisi bunu savunuyorken, bu mahkemelerin yapısını Avrupa Birliği standartlarına taşıdığımızı nasıl söyleyebiliriz? Şimdi, Bakan, Komisyon Başkanı sanırım bu konuda gelip bir açıklama yaparlar. Yani Avrupa'da böyle mi işliyor Sayın Başkan? Avrupa'da askerî yargı bu şekilde mi işliyor?

Evet, son dönemde, 2003'ten bu yana yapılan değişikliklerle askerî yargının bakmakla yükümlü olduğu birçok konu idari yargı kararlarının denetimine alındı, bu kişilerin askerî yargıda yargılanmasından vazgeçildi ancak bunlar yeterli değil. Askerî Yüksek İdare Mahkemesi ve Askerî Yargıtay olduğu sürece ve bunların yargılaması idari yargı denetimine açık olmadığı sürece, idari yargıya bu davalarla ilgili ve bu davalarda mahkemelerin verdiği kararlarla ilgili itiraz edilecek bir üst idari mahkeme olmadığı sürece askerî vesayetin bittiğinden bahsedemeyiz ve gerçek, çağcıl Avrupa Birliği hukukuna

denk bir hukuki düzenlemenin yapılmasından bahsedemeyiz. Bu nedenle, bu konudaki önerimiz, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi ve Askerî Danıştayın Anayasa'mızdan ve yargı sistemimizden çıkarılması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karabaş, size de ek süre veriyorum, lütfen tamamlayın.

MEHMET NEZİR KARABAŞ (Devamla) – Teşekkür ederim Başkan.

Askerî disiplin mahkemesi ve askerî mahkemelerin her türlü kararı da idari yargıya açılmalı ve bu konuda verilen kararların itiraz mercisinin idari yargılar olması gerekiyor. O zaman askerde, askerî idare mahkemesi ve askerî mahkeme olsa bile bunların en azından kararlarının denetlenmesi, bunların verdikleri kararların, hakkında karar verilenlerin içine sindirilmesinden bahsedebiliriz.

Şimdi, tümüyle askerî disiplininin içinde işleyen... Ki dünyanın her yerinde bir ordu, bir asker varsa o askerin disiplini vardır ve askerin disiplininde çağdaş tüm ülkelerin hukukun tarafsız ve bağımsızlığının kabul ettiği bir işleyiş yoktur. Hiçbir orduda, sadece Türkiye Cumhuriyet ordusunda değil dünyanın hiçbir ordusunda böyle bakış yoktur. Orada da esas olan disiplindir. Onun için biz ordudaki işleyişi, orada işlenen yargısal süreçleri ve orada verilen kararlarda, hakkında karar verilen askerî kişi eğer tatmin değilse sivil idari mahkemelere bu sorunu taşıyabilmesinin yolunun açılması gerekir diyoruz. Bu düzenlemenin askerî vesayeti kaldırmayacağını, askerî mahkemeler konusunda gerçek, herkesin içine sinen bir karar veremeyeceğini belirtiyoruz.

Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Karabaş, teşekkür ederim.

Şimdi de söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kastamonu Milletvekili Sayın Musa Sivacıoğlu'na aittir.

Sayın Sivacıoğlu, buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSA SIVACIOĞLU (Kastamonu) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Anayasa'nın 157'nci maddesinde değişiklik yapan çerçeve 122'nci maddesi hakkında Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tarihî bir görev ifa ettiğimiz en kapsamlı Anayasa değişikliği çalışmalarımızın bugün yedinci günündeyiz. Hayırlısıyla iki gün sonra da çalışmalarımızı tamamlayacağız.

Normlar hiyerarşisi içinde en üstte bulunan, devletin yapısını, siyasi rejimini, bireylerin hak ve özgürlüklerini, kısacası bir sistem bütünlüğünün ifadesi olan Anayasa değişikliği, millettten aldığımız yetkiyle, onun temsilcileri olarak bu Anayasa değişikliklerini hep birlikte, iktidar ve muhalefet olarak müzakere ediyoruz. Gönül isterdi ki 90'ıncı yılını kutladığımız Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın bu yıl dönümünde bu kutsal çatı altında bir Anayasa değişikliği çalışmasını yapmayalım, demokratik ve özgürlükçü, Türk milletine laik bir anayasamız olsun. Amacımız da hedef gösterilen muasır medeniyetler seviyesinin üzerine çıkmak olduğuna göre, bugünleri elbette ki milletimizin yararına olarak gece gündüz çalışmak suretiyle de kullanmak durumundayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yasama, yürütme ve yargı olarak üçlü bir sacayağı oluşturan kuvvetler ayrılığı kurumlar arasındaki ilişkileri birbirlerine üstünlük ve rekabet yerine anayasal çerçevede iş birliği ile kendi görevlerini yapacak olurlarsa demokrasimiz güçlenir ve kökleşir. Bunun gerçekleşmesi için de, başta Anayasa'mız olmak üzere, özellikle de yargımızın ve onun organlarının tartışılır olmaktan çıkarılmış olması gerekir.

Bu noktada, bu konuyla ilgili olması nedeniyle, yasama ve yürütmeyi bir kenara bırakarak yargıyla ilgili olarak bazı konulara da değinmek istiyorum. Bir ülkenin gerçek hukuk devleti olup olmadığının anlaşılabilmesi için adil yargılamasına, bağımsız mahkemelerine, yargı dâhil yasama ve yürütmenin hukuka bağlı olarak hukukun üstünlüğünü gerçekleştirip gerçekleştirilememesine göre ölçülür, hassas adalet terazisinin hassasiyetine göre ölçülür. Bunun sağlanmasının yolu da yargı birliğinden geçmektedir. Ancak ülkemizde yargı birliğinden bahsetmek maalesef mümkün bulunmamaktadır.

Yüksek mahkemelerimizden sivil Yargıtayın karşılığı Askerî Yargıtay, Danıştayın karşılığı Askerî Yüksek İdare Mahkemesi. Sivil ve askerî mahkemeler arasındaki ihtilafları çözen de uyumsuzluk

mahkemelerimiz bulunmaktadır. Kuvvetler ayrılığı prensibinin en önemli ayağı olan yargıdaki bu ikilem uygulamaya da yansımaktadır ve bu durum, adalete ve mahkemelere olan güveni de sarsmaktadır.

Dün ve bugünkü konuşmacılarımız da zikrettikleri için ben de kısaca değinmek istiyorum. Kamuoyunda “Şemdinli Davası” olarak bilinen bir yargılamada, daha sonra askerî mahkemeye dosyanın gönderilmesi nedeniyle, bu konu kamuoyunda uzun uzun tartışılmış; şu anda da hâlen yargılanması devam etmektedir. Bu da yargılama birliğinin sağlanamamış olmasından kaynaklanmaktadır. Suçların askerî mahkemelerde, hangilerinin sivil mahkemelerde yargılanacağı hâlen de tartışılır olmaktadır.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa Mahkemesinin kararlarında, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin muhtelif kararlarında, ilerleme raporlarında ve istişari raporlarda yargı sistemimiz eleştiri konusu yapılmaktadır ve bu eleştirilerin dozajı da gittikçe artmaktadır. Daha önceki konuşmacılarımız da zikretmişlerdi. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde Rusya’dan sonra en fazla ihtilafı olan, en fazla dosyası olan bir ülke konumundayız. Bundan kurtulmanın yolu da tam demokrasi ve yargı bağımsızlığından geçmektedir. 13 bine yakın bir dosyanın hâlen buralarda bulunmuş olması, elbette ki savunulacak bir durum değildir.

Mukayeseli hukuk göstermektedir ki pek çok ülkede ayrı bir yargı sistemi bulunmamakta ve askerî kişiler de adliye mahkemelerinde yargılanmaktadır. Bazı ülkelerde ise, askerî mahkemeler sadece disiplin mahkemesi olarak oldukça sınırlı bir alanda görev yapmaktadırlar. Buna karşın, askerî yargı ülkemizde, demokrasi ve hukuk devleti standartlarının dışında geniş bir görev alanına sahiptir. Askerî yargının görev alanının geniş belirlenmiş olması, yukarıda da belirttiğim gibi, yargı mercileri arasında görev uyumsuzluklarına neden olmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında, yargı bağımsızlığı konusunda, bir mahkemenin bağımsızlığı, mahkeme üyelerinin atanma ve görevden alınma usulü, görev süreleri ve bu üyelere emir vermeye yetkili herhangi bir organın bulunup bulunmadığı, hâkimlerin her türlü dış tesirden korunmalarını sağlayacak mekanizmaların bulunup bulunmadığına göre ölçülmektedir. Bu ölçütlerden hareketle, yargı sistemimiz, başta Anayasa’mız ve ilgili kanunlar incelendiğinde ikili bir yapılanmanın olduğu bariz bir şekilde görülmektedir.

Anayasa’mızın “Yargı” başlıklı Üçüncü Bölüm’ünde, mahkemelerin bağımsızlığı, hâkimlik ve savcılık teminatı, hâkimlik ve savcılık mesleğinin ülke ve gerekli sivil yargıya... Yani adli ve idari yargı düzenlenirken “Askerî yargı” başlıklı 145’inci maddesindeki “Askerî yargı, askerî mahkemeler ve disiplin mahkemeleri tarafından yürütülür.” ifadesiyle düalist bir yargı sisteminin olduğu açıkça görülmektedir. Bu yapının hukukî, akademik ve belli hukuk çerçevesi dışında, siyaset arenasında da fazla tartışıldığı görülmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizden önce konuşan değerli, muhalefete mensup sözcülerimiz, Anayasa tartışmalarının ve müzakerelerinin devam ettiği böyle bir günde, sadece Adalet ve Kalkınma Partisini karalama adına “İşsizlikten bahsetmiyorsunuz, emekten bahsetmiyorsunuz, ekonomi kötü durumda.” derken, Adalet ve Kalkınma Partisi, çok daha önceleri, kurulduğu 18 Ağustos 2001 tarihinden itibaren millete neleri vaat etmişse, hangi sözleri vermişse onların hepsini de yerine getirmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elimde Adalet ve Kalkınma Partisinin seçimlere giderken 2002 yılında hazırlamış olduğu seçim beyannamesi var. Bu seçim beyannamesinde yargıyla, hukuk devletiyle ve ekonomiyle ilgili olarak neler vaat etmiş ise... Tam sekiz yıl önce bu beyannameyle milletin huzuruna çıkmış ve bu beyannameyle Adalet ve Kalkınma Partisi olarak, 2 tanesi milletvekili seçimi, 2 tanesi de mahallî seçimler olmak üzere 4 kez yüzünün ağıyla seçimlerden çıkmış, şu anda da Parlatmentonun en büyük grubunu teşkil etmektedir.

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – Sekiz senedir niye bekliyorsunuz?

MUSA SIVACIOĞLU (Devamla) – Bu konuyla ilgili olarak bakınız o yıl ne demişiz: “Temel hak ve özgürlükleri ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde, özellikle Kopenhag Kriterleri’nde belirtilen seviyeye yükseltmek için Anayasa ve yasalarda gerekli değişikliği yapacaktır.”

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – Bir sefer de doğru söyleyin.

MUSA SIVACIOĞLU (Devamla) – Bu söz, evet, 3 Kasım 2002 tarihinde seçimlere giderken milletimize vaat ettiğimizdir.

Bunun dışında, yargıyla ilgili olarak, "Hukuk ve Adalet Reformu." başlığı altında hazırlanan bu beyannamemizde ne demişiz: "Anayasa Mahkemesi üyelerinin seçimi yeniden düzenlenecek, yasama, yürütme ve yargı arasında denge kurularak Türkiye Büyük Millet Meclisine de üye seçme yetkisi tanınacaktır." Tam sekiz yıl önce biz bu sözü milletimize vermişiz. Onlarla kurduğumuz gönül köprüsü dolayısıyla neler vaat etmiş isek bugün de bunları gerçekleştiriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sivacıoğlu, size de ek süre veriyorum, konuşmanızı lütfen tamamlayınız.

MUSA SIVACIOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum Değerli Başkanım.

Yine ne demişiz: Temsilî demokrasiden katılımcı demokrasiye geçişi sağlamak için referandum yolu yaygınlaştırılacaktır." Ne zaman demişiz bunu? Evet, sekiz yıl önce Adalet ve Kalkınma Partisinin katıldığı ilk seçim beyannamemizde bunları zikretmişiz.

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – Siz de uzaydan geldiniz değil mi? Daha önce Refahtaydınız, CHP'deydiniz, MHP'deydiniz, o zaman da başka şeyler yapıyordunuz!

MUSA SIVACIOĞLU (Devamla) – Bütün bu verdiğimiz sözlerin hepsini de tekrar yerine getiriyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakınız, ekonomiyle ilgili olarak en çok önümüze getirdikleri de bu. Bakınız, burada ne demişiz: Temel yaklaşımlar, ekonomik politikalarla ilgili olarak, "Mevcut programın yetersizlikleri, programımızın amaçları ve stratejileri, maliye politikalarımız, borç yönetimi..." O tarihteki borcun ne olduğunu da biz biliyoruz. "Finans sektörü politikaları, KİT'ler ve özelleştirme, enflasyonla mücadele..." Evet, bu tarihte enflasyonun yüzde kaçlarda olduğunu hepimiz hatırlıyoruz.

YILMAZ TANKUT (Adana) – Yüzde kaç o zaman?

MUSA SIVACIOĞLU (Devamla) – "Reel sektörün canlandırılması, yabancı sermayenin cezbedilmesi, yeni bir ihracat hamlesi..." Bizim teslim aldığımızda 30 milyar dolar ihracatımız vardı...

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – İthalat ne kadar, bütçe açığı ne kadar, cari açık ne kadar?

MUSA SIVACIOĞLU (Devamla) – Şu anda ise 110 milyar dolarları aşmıştır. "Ucuz ve güvenli enerji, madencilik, ulaşım hamlesi, turizmin geliştirilmesi" gibi konularda milletimize neler vadetmiş isek 4 defadır yapılan seçimler dolayısıyladır ki, Adalet ve Kalkınma Partisi tek başına burada. Önceki dönemlerde de bize hep söylediniz, "Siz gideceksiniz biz geleceğiz." dediniz ama hâlâ değişen bir şey yok.

OKTAY VURAL (İzmir) – Geldik buradayız.

MUSA SIVACIOĞLU (Devamla) – Biz yine iktidar olarak buradayız, siz yine muhalefet olarak ikiye de bölünmüş bir şekilde orada oturuyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – Kamuoyu yoklamalarına bak bakalım, neredesiniz?

MUSA SIVACIOĞLU (Devamla) – Son değinmek istediğim konu da "Millet sizin biletinizi kesti." deniliyor ve ayrıca, bağımsızlıktan bahsederken bir de sık sık vurgulanan dokunulmazlık konusu. 1999 yılına kadar Memurin Muhakematı Hakkında Muvakkat Kanun, yılarca yürürlükte olduğu hâlde ancak 1999 tarihinde bir değişiklik yaptınız, orada da mevcut dokunulmazlıkların karşısına yeni dokunulmazlıklar ilave ettiniz!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Yahu Zahit Akman'a dokunulmazlığı biz mi verdik? RTÜK Başkan ve üyelerine dokunulmazlığı siz verdiniz!

BAŞKAN - Sayın Sivacıoğlu, iki dakika ek süreniz de doldu, lütfen, Genel Kurulu selamlayın efendim. Lütfen, mikrofonunuzu Genel Kurulu selamlamanız için açıyorum.

Buyurun.

MUSA SIVACIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Üzerinde çok durulması gereken belki bu dokunulmazlık konusu idi ama milletvekilleri dışında kimlerin dokunulmazlıkların zırhı altında olduğunu hepinizin takdirlerine bırakıyor...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Hep beraber getirin, hepsini getirin!

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – RTÜK'e dokunulmazlığı kim verdi, RTÜK'e?

MUSA SIVACIOĞLU (Devamla) – ...hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Peki, Sayın Sivacioğlu, teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 01.08

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 01.23

BAŞKAN: Mehmet Ali ŞAHİN

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Harun TÜFEKÇİ (Konya)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 95’inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

497 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

Hükümet yerinde.

Şimdi, 22’nci madde üzerinde şahsı adına söz sırası Niğde Milletvekili Sayın İsmail Göksel’e aittir.

Buyurun Sayın Göksel. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İSMAİL GÖKSEL (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin Anayasa’nın 157’nci maddesinde değişiklik yapan çerçeve 22’nci maddesi hakkında görüşlerimi paylaşmak üzere söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ordunun temeli disiplindir. Ordumuz, Türk birliğinin, Türk kudret ve kabiliyetinin çelikleşmiş bir ifadesidir; bu ifade, çelik gibi bir disiplinle, kuvvetli bir iradeyle mümkündür. İşte, askerî yargı, bunu sağlamak için, tümüyle disiplini, bozulan disiplini süratle tesis etmek için vardır, derecesine göre görev yapar. Bu derece de yargılama değildir ama disiplin amirlerinin de ceza verme yetkisi vardır. Disiplin mahkemeleri vardır, disiplin kabahatlerine bakar. Askerî mahkemeler ise sivildeki asliye ceza ve ağır cezanın karşılığı olan askerî suçlara bakar. Askerî Yargıtay temyizdir. İdari uyumsuzluklara ise Askerî Yüksek İdare Mahkemesi bakar arkadaşlar.

Orduda “Disiplin” çerçeve bir kelimedir yani sadece “Disiplin mahkemesi baksın.” demek, bu bilgidен uzak demektir. İşte, tümüyle birlikte, tüm bu yargının yaptığı iş, ordunun disiplinini temin etmektir. “Ordumuz, gittiği yere kitabını, defterini, mahkemesini, hâkimini de götürür ve başka birileri de gelsin buna baksın.” demek, işi uzatmaktır, sona bırakmaktır dolayısıyla ordunun disiplinini bozmaktır.

Ordu, hepimizin ordusudur arkadaşlar, bunda hiç şüphemiz yoktur. Askerler hepimizin çocuklarıdır. Bugün şehit olan astsubayımıza yüreği yanmayan bir kardeşimiz var mı? Olamaz arkadaşlar. Yaralanan çocuklarımıza üzülme birisi var mı? Olamaz arkadaşlar ve bu vesileyle, şehit olan astsubayımızın yakınlarına ve onun sahibi büyük Türk milletine buradan başsağlığı diliyorum zira onun sahibi Türk milletidir.

Değerli arkadaşlarım, askerî hâkimlik mesleğinden gelen bir arkadaşınız olarak, bu yargının tamamen, her tarafında çalışmış bir kardeşiniz olarak ve şu andaki uygulama ve gelecekteki uygulama nasıl olacak, onlara bir iki notla değinmek istiyorum zira benden önce konuşan gerek iktidar gerek muhalefetteki arkadaşlarımız teferruatıyla bunu anlattılar ve de sırf Anayasa değişikliğinin genel çerçevesini anlatmak yerine, kürsü adabına uyarak, bana verilen görevin ve konuşma metninin direkt özüne iniyorum. (CHP ve MHP sıralarından “Kim verdi?” sesleri.)

Arkadaşlar, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi, Anayasa’mızın 157’nci maddesinde yer almıştır ve 1972 tarihinden bu yana görev yapar yani sivildeki Danıştayın görevini yapar. Benim Harp Okulundan mezun olduğum tarihten beri bu böyledir arkadaşlar.

Burada arkadaşlar, demokratik hukuk devleti olan devletimizin yapısında... Dikkat edin, hukuk devleti demedim, demokratik hukuk devleti. Her devletin hukuku vardır ama bizim amacımız, demokratik hukuk devletini çağdaş dünya standartlarının üzerine çıkarmaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Burada, çıkarılmak istenen metin, askerî hizmetlerin gereklerine göre düzenlenmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Göksel, bir dakika ek süre veriyorum, lütfen, konuşmanızı tamamlayın efendim.

İSMAİL GÖKSEL (Devamla) – Arkadaşlar, askerî hizmetin gereklerinden birisi de subayların ve hâkimlerin sicilleridir. Anayasa Mahkemesi, bu sicili, böyle verilen sicili iptal etmiştir arkadaşlar.

Şimdi, hem bu boşluğu doldurmak hem de sivil yargıdaki Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu gibi, askerî hâkimlerin tayini, terfisi, görevleri, sicilleri, çeşitli yönlerle ele alınıyor, müfettişler vasıtasıyla denetleniyor, verdiği kararlar vasıtasıyla Yargıtayda denetleniyor. Peki, biz, bağımsız hâkimi, hâkimlik teminatını kullanacak hâkimi ve tarafsız hâkimi nasıl bulacağız, onun çarelerini arıyoruz. Zaten, şimdiye kadar, benim meslektaşlarım, bunda hiç şüphe yok ki hiçbir yargısal faaliyette hiçbir emir dinlememişlerdir, ben dâhil. Ve arkadaşlar, yerine getirmişizdir. Özellikle şu cümleleri de söylemek istiyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Göksel, ilave süreniz de doldu. Lütfen...

İSMAİL GÖKSEL (Devamla) – ...çalıştığımız komuta kademesindeki insanlarla hukuk ilkelerine, hukukun üstünlüğüne...

YILMAZ TANKUT (Adana) – Üç dakika daha verin Sayın Başkanım.

İSMAİL GÖKSEL (Devamla) – ...buna göre uygulama yapmışlardır.

BAŞKAN – Selamlamanız için mikrofonu tekrar açıyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım, açın.

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Sayın Başkanım, mikrofonu açın.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Mikrofonu açın, mikrofonu.

İSMAİL GÖKSEL (Devamla) – Bu vesileyle, arkadaşlar, hepinizi... (CHP ve MHP sıralarından “Devam, devam” sesleri)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – İsmail Bey, devam, devam!

İSMAİL GÖKSEL (Devamla) – Sayın Başkanım, devam diyorlar, devam mı?

BAŞKAN – Hayır efendim, tamam. Lütfen Genel Kurulu selamlayın efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Albayım, selamla.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – İsmail Bey, devam, devam!

İSMAİL GÖKSEL (Devamla) – Arkadaşlar, isteklerinizi bilahare yerine getireceğim. Hepinize çok teşekkür ediyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum. Hayırlı uğurlu olsun diyorum. Sağ olun, var olun! (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Gel, öpüselim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi de şahsı adına İstanbul Milletvekili Sayın Hasan Macit’e söz vereceğim. (Gürültüler)

Sayın Macit, buyurun efendim.

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Bu konuşmanın sonunda Sağlık Bakanımız sağlığına da kavuştu. Bravo İsmail Bey! (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

HASAN MACİT (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi şahsım ve Demokratik Sol Parti adına saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Göksel...

HASAN MACİT (Devamla) – Sayın Başkanım, bu seremoni bitsin, ondan sonra başlayayım sözlerime.

BAŞKAN – Efendim, lütfen, Sayın Göksel, yerinize oturun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Hasan Bey, bir dakika. Süren, süren...

BAŞKAN – Sayın Macit, siz devam edin efendim, siz devam edin.

Allah Allah...

(AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

İSMAİL GÖKSEL (Niğde) – Görüyorsun Başkanım, gene istiyorlar. (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun, yerinize oturun.

Evet, Sayın Macit’in sözünü yeniden başlatın efendim, yeniden başlatın lütfen.

HASAN MACİT (Devamla) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Anayasa değişikliğiyle ilgili kanun teklifinin 22’nci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Şahsım ve Demokratik Sol Parti adına yüce heyetinizi sevgiyle selamlıyorum.

Sözlerime Anayasa’mızın “Başlangıç” bölümündeki dördüncü fıkradan bir cümle okuyarak başlamak istiyorum: “Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medenî bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;” şeklinde devam eden bir fıkra. Yani kuvvetler ayrılığı ilkesinde birbirlerine üstünlüğünün olmadığını, bu kuvvetler ayrılığı noktasında ancak birbirleriyle eşit bir iş birliği sonucunu doğurduğunu yazıyor Anayasa’mızın “Başlangıç” bölümündeki dördüncü fıkrasında.

Bakıyoruz, burada, 3 Kasım 2002’den bu tarafa gelen bir süreçte Türkiye’deki laik cumhuriyetin, devletin temellerindeki bu rejimin değişim ve dönüşümünün yavaş yavaş gerçekleştirildiğini ve nihai hedefin bir noktaya doğru götürüldüğünü görmekteyiz. Kuvvetler ayrımı ilkesi noktasında yürütmenin yasama üzerinde bir üstünlük kurduğunu hepimiz burada biliyoruz ve yaşıyoruz. Bunun en güzel örneği ve belgesi, Sayın Meclis Başkanımızın sekiz gündür üst üste sabaha kadar süren toplantıları yönetmesidir. Elbette ki İç Tüzük’te “Meclis Başkanı oturumları yönetir.” şeklindeki ifadesi, doğrudur ve bu şekilde Meclisi yönetir ama geçmişte ben hiç anımsamıyorum -bilmiyorum başka anımsayan arkadaşlarımız var mı- bu şekilde üst üste Meclisi, oturumun başlangıcından gece yarısına kadar süre içerisinde sekiz gün devamlı yönettiğini. Ve bundan sonra da yöneteceği görüldüğü. Yasamayı temsil eden Meclis Başkanı bu şekilde yönetiyorsa, bu, yürütmenin Türkiye Büyük Millet Meclisine dayattığı Anayasa Değişiklik Teklifi’nde, yasamanın da Başkanı olan kişinin yürütmeyle birlikte iş birliği yaptığının bir belgesidir. Geriye kalıyor kuvvetler ayrılığı noktasında yargı. Yargıyı da bir şekilde yürütmenin emrine verebilmek için bu Anayasa değişikliği gerçekleştirilmektedir. Gerçekten, kuvvetler ayrılığı ilkesinde eğer yargı da yürütmenin emrine girecek olursa o zaman ne demokrasiden söz edilebilir ne cumhuriyetin ilk kuruluş felsefesinden söz edilebilir. O zaman bu sistemin adı farklı bir sistem olur. O zaman bu sistem totaliter bir rejim olur. İşte bunun, bu yolun kilometre taşları döşenmek üzeredir.

Değerli milletvekilleri, rejimleri değiştirmek için darbeler yapılır. Kimi silahlı kuvvetler gelir ülke yönetimine el koyar, silahlı bir darbedir, 60 ihtilalinde gördüğümüz gibi, 80 ihtilalinde gördüğümüz gibi. Başka ülkelerde gördüğümüz gibi kimi güçlüler gelir halk ayaklanması yapar, yönetimi ele alır ve bir darbe yapar. Bugün de Türkiye’de bir Meclis, yasamada yürütmenin darbesiyle karşı karşıyayız.

AHMET YENİ (Samsun) – Hadi oradan!

HASAN MACİT (Devamla) – Yani bugün parmak darbesi yapılmaktadır burada.

NURETTİN AKMAN (Çankırı) – Demokrasi çoğunluktur.

HASAN MACİT (Devamla) – Demokrasi çoğunluk rejimi değildir.

OSMAN KILIÇ (Sivas) – Nedir ya?

HASAN MACİT (Devamla) – Millet iradesi burada sadece AKP İktidarının teşkiliyle oluşmaz. İktidarıyla muhalefetiyle Meclisteki ve Meclis dışındaki siyasi partilerle millî irade ancak o şekilde tecelli edebilir. Burada oy çokluğuyla, parmak hesabıyla yapılan değişimler parmak darbesidir. Bugün AKP’nin yaptığı parmak darbesiyle karşı karşıyayız ve gelin, bu parmak darbesinden vazgeçelim ve gelin, yol yakınken bir uzlaşının zeminini hazırlayalım. Gerçekten, 82 Anayasası’nın demokrasi adına değiştirilmesi gerekiyorsa geçmişte yapıldığı gibi bir uzlaşmayla bunu gerçekleştirelim ve millî irade o zaman gerçek anlamında Anayasa değişikliğine damgasını vursun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Macit, size de ek süre veriyorum, lütfen tamamlayın efendim.

HASAN MACİT (Devamla) – Sayın Meclis Başkanımız bu uzlaşmanın ne demek olduğunu en iyi bilen kişilerdendir. 2001 yılında 82 Anayasası'nın 34 maddesi değiştirilirken kurulan Uzlaşma Komisyonunda önce Fazilet Partisi adına görev almıştır, daha sonra AKP adına görev almıştır. Nasıl bir uzlaşma yapıldığını, nasıl Anayasa değişikliğiyle ilgili çalışmaların yürütüldüğünü ve burada iktidarıyla muhalefetiyle bir Anayasa değişikliğinin gerçekleştirildiğini bugün Meclisimizi yöneten Başkan en iyi şekilde bilmektedir ve bu anlamda, biz, tekrar çağırıyoruz: Gelin, yol yakinken iktidarıyla muhalefetiyle iş birliği içerisinde, uzlaşma içerisinde, 80 ihtilalinin getirdiği bu Anayasa'yı değiştirelim ve gerçek demokrasiyi kazanalım. Yoksa AKP'nin parmak darbesiyle gerçekleştirilen bir Anayasa değişimi olarak ebediyen tartışılacaktır.

Hepinize saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Macit, teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, İç Tüzük 72'ye göre verilmiş, görüşmelerin devamına dair iki önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İçtüzüğün 72 nci maddesi uyarınca, görüşülmekte olan 497 Sıra Sayılı Yasa Teklifinin 22 nci maddesi üzerindeki görüşmelerin devam ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turgut Dibek	Ali İhsan Köktürk	Atilla Kart
Kırklareli	Zonguldak	Konya
Ramazan Kerim Özkan	Hüsnü Çöllü	Ensar Öğüt
Burdur	Antalya	Ardahan

Gerekçe:

Anayasalar, devletin dayandığı temel ilkelerle siyasal rejimin belirlendiği; yetkili organların, teşkilatın ve bunların nasıl işleyeceklerinin düzenlendiği ve insan hak ve özgürlüklerinin güvence altına alındığı temel hukuk metinleridir.

Anayasa Devletin ve toplumun temel kanunu, temel toplum sözleşmesidir; bu günü ve geleceği ilgilendirir. Bu nedenle toplumsal mutabakatı gerektirir.

Dünyada ve Türkiye'de Anayasalar hep olağanüstü dönemlerin eseri olmuştur. Amerika'da, Fransa'da, Sovyetler Birliği'nde, Almanya'da ve hatta İran'da. Anayasalarla siyasal rejimler değiştirilmiş, siyasal rejimler kurulmuştur.

Anayasaların halkın ihtiyaçlarını karşılayamayarak toplumsal taleplerin gerisinde kalması durumunda ise değiştirilmesi ihtiyacı gündeme gelmiştir. Değişiklik ihtiyacını gündeme getiren ise Dünyanın her yerinde ve Türkiye'de hep halk olmuştur. Halk ve halkın temsilcileri, sorunları tartışmış, çözüm yollarında uzlaşmış ve varılan mutabakatın eseri olarak Anayasalar değiştirilmiştir.

AKP iktidarı ise toplumu bir yana koyarak, kendini her şeyi yapmaya muktedir cuntacılar gibi gördüğünden mutabakat aramamaktadır. Darbe dönemlerinin cuntaları dahi, konu Anayasa olduğunda bir toplumsal meşruiyet arayışına girmesine rağmen, AKP iktidarı çoğunluğum varsa astığım astık, kestğim kestik anlayışı içindedir.

Türkiye'de halkın gerçek gündemi işsizlik, gelir dağılımındaki adaletsizlik, yoksulluk ve yolsuzluktur. Halk, aşından ekmeğinden keserek üniversite okuttuğu çocuklarına iş istemektedir. Halk, kamu kaynaklarının yandaşlara peşkeş çekilmesini değil, eğitime ve sağlığa harcanmasını istemektedir. Halk, ürettiği ürünlerin maliyetini karşılamasını beklemektedir.

AKP iktidarı ise sayısal çoğunluğuna dayalı olarak Meclis gündemine taşıdığı Anayasa değişikliği paketi ile halkın gerçek gündeminin üzerini örtmenin ötesinde, Anayasada olağanüstü dönemlere özgü değişiklikler öngörerek demokratik siyasal rejimi dönüştürmeyi hedeflemektedir.

Anayasa değişikliği metni bir sivil darbe belgesidir. Demokratik rejimlerde temel hak ve özgürlüklerin güvencesi bağımsız ve tarafsız yargıdır ve AKP'nin Anayasa değişikliği doğrudan insan haklarının teminatı olan bağımsız yargıyı hedeflemektedir.

Hedefledikleri, yaptıkları yolsuzluklardan dolayı ileride kendilerini yargılayacak olan hâkimleri bu günden seçerek, özgürlüklerini yarattıkları yandaş yargıya emanet etmektir. Yürütmenin Yasama Organına egemen olması yetmemekte, yargıyı da ele geçirerek bir dikta rejimini kurumsallaştırmak istemektedirler. İstedikleri hukuka ve vicdani kanaatlerine göre karar veren bağımsız ve tarafsız yargı değil, siyasi ideolojileri ile uyum içinde olan “yandaş yargı”dır.

AKP iktidarı sayısal çoğunluğuna dayalı olarak yaratacağı “yandaş yargı”yı Anayasal düzeyde kurumsallaştırmanın peşindedir

Sayın Başbakanın hedeflediği “yandaş yargı” oluşturma anlayışına toplumun tüm kesimleri karşıdır. Sivil Toplum Örgütleri karşıdır. Yargı kuruluşları karşıdır. Mecliste temsil edilen siyasi partiler karşıdır.

Çok büyük badireler atlatmış; tarihten silindi denildiği anda kendini var edebilmeyi başarmış bu halk bu gidişe dur diyecektir.

Bunun için söz konusu düzenlemenin görüşmelerine devam edilmelidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Anayasa Değişiklik Teklifinin 22. maddesinin TBMM İçtüzüğü'nün 72. maddesi uyarınca, görüşmelerinin devamına karar verilmesini saygı ile arz ve talep ederiz.

Mehmet Şandır	Oktay Vural	S. Nevzat Korkmaz
Mersin	İzmir	Isparta
Mehmet Serdaroğlu	Hasan Çalış	Behiç Çelik
Kastamonu	Karaman	Mersin
	Faruk Bal	
	Konya	

Gerekçe:

Anayasalar, vatandaşların temel hak ve hürriyetlerini teminat altına alan, siyasi rejimin ve devlet organlarının görev ve yetkilerini belirleyen kanunlar hiyerarşisinin en üstünde temel hukuk normlarıdır.

İki ihtilal ve 3 muhtıra ile üzerine gölge düşürülen Türk demokrasisini;

- 21. yüzyıl evrensel değerlerine kavuşturabilmenin
 - Asırlık anayasa tartışmalarından kurtarmanın
 - Her kesimin benimseyebileceği bir anayasaya kavuşturabilmenin
- tek yolu toplumsal uzlaşmaya dayalı bir Anayasa yapmayı sağlamaktır.

MHP bu sebeple;

- “Anayasa Değişikliği Uzlaşma Komisyonu” kurulmasını,
- Partilerin uzlaştıkları hususlarda demokratik bir sözleşme yapılmasını,
- Siyasi partilerin hangi konularda uzlaştığının kamuoyuna duyurulmasını,
- Her partinin görüş ve tavrının yapılacak ilk seçimde milletin takdirine sunulmasını,
- Seçimler sonunda oluşacak Meclis’in ilk işinin anayasa değişikliğini gerçekleştirmek olmasını teklif etmiştir.

MHP; bu kapsamda,

- Devlet ile Milleti kucaklaştıracak,
- Milletin değerleri ile Devletin değerlerini bağdaştıracak,
- Demokrasi ile Cumhuriyeti barıştıracak,
- Vatandaşın temel hak ve hürriyetlerini evrensel standarda yükseltecek,
- Milletin bölünmez bütünlüğünü sağlayacak üniter yapı içinde Devleti kurum ve kuruluşları ile uyum içinde çalıştıracak,
- Kuvvetler ayrılığına dayalı parlamenter demokratik düzeni iyileştirecek,
- Cumhuriyetin temel nitelikleri ile Anayasamızın değiştirilmesi dahi teklif edilemeyecek maddelerini koruyacak,

Toplumsal bir sözleşme belgesi niteliğinde anayasa değişikliği kararını ilan etmiştir.

Anayasa değişikliği ancak böylece milletin iradesine dayandırılmış olacaktır.

AKP, MHP'nin bu teklifine kulak tıkamış, kendisi için hazırladığı Anayasa teklifini partilere ve millete dayatmıştır.

AKP, Anayasa değişikliğini seçmene ve yargıya hesap vermekten kaçmak için malzeme olarak kullanmaktadır.

AKP'nin Anayasa Değişiklik Teklifi kendi hedefine ulaşmak için hazırlanmıştır.

Bu teklif ile kuvvetler ayrılığına dayanan parlamenter sistemin denge ve denetim mekanizmaları iktidar lehine bozulmaktadır. Bunun doğal sonucu olarak başta parti kapatma, yargı bağımsızlığı ve hâkim teminatı ile hukuk devleti ve hukukun üstünlüğü ilkeleri zedelenmektedir. Parlamenter sistem yerine ucu diktaya açık bir Başkanlık sistemi getirilmektedir.

Bu teklifin içinde; Millet yoktur, Milletin iradesi yoktur, Milletin beklentisi yoktur.

Millet, AKP'den bölücü terörü bitirmesini beklemektedir.

Millet, AKP'den yoksulluğun, yolsuzluğun, hayat pahalılığının ve işsizliğin hesabını vermesini beklemektedir.

Millet, AKP'den iş beklemektedir. Aş beklemektedir.

Millet, AKP'den düşünce, inanç, teşebbüs, örgütlenme ve benzeri alanlarda temel hak ve hürriyetlere güvence beklemektedir.

AKP 8 yılı heba etmiştir. Milletin beklentilerini karşılayamamıştır.

AKP, millet için değil kendini korumak için Anayasa değişikliği yapmaktadır.

AKP, iyi niyetli değildir, başlattığı PKK açılımı için bu teklif ile anayasal zemin hazırlamaktadır. Bu sebeple yargıyı etkisiz hale getirmektedir.

Bu hususlarda uzlaşmaya varıncaya kadar görüşmelere devam edilmelidir.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, görüşmelerin devamına dair iki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi on dakika süreyle soru-cevap işlemi gerçekleştireceğiz.

Sayın Yıldız, buyurun.

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, dünya üzerinde kendi ordusuna asimetrik savaş açan, güçlü ordu kavramından rahatsızlık duyan başka bir iktidar var mıdır? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Hükümetiniz, Türk Silahlı Kuvvetlerini hedef alan asimetrik, psikolojik hareketin neresinde? Hoş göreni mi, yüz vereni mi, yol göstereni mi, teşvikçisi mi, tahrikçisi mi, planlayıcısı mı, icracısı mı, yoksa iş birlikçisi mi?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Sipahi...

KAMİL ERDAL SİPAHİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, üst düzey bir askerî birimde yapılan bir harp oyunu, plan tatbikatı, seminer gibi bir çalışmaya emredilen ast birlik komutanlarının katılması emir ve komutanın doğal gereğidir. Dünyanın bütün ordularında bu şekildedir. O hâlde bunu emreden ordu komutanı velev ki suçlu olsa bile yasal emir komuta gereği katılanlar nasıl potansiyel suçlu kabul edilir? Bu konuda görüşünüz nedir?

Diğer taraftan, askerlerle ilgili devam eden bazı davalarda, askerî mahalde cereyan etmesi, askerî şahıslar arasında geçmesi, askerî hizmet ve görevleri ilgilendirmesi nedeniyle askerî yargının da müdahil olması gerekir. Bu durumda Uyuşmazlık Mahkemesinin devreye girmesi gerekir. Bu konuda sizin veya Genelkurmay Başkanının bir teşebbüsü olmuş mudur, olacak mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Uslu...

CEMALEDDİN USLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, basına yansıyan haberlere göre Adalet Bakanı Sadullah Ergin, "CHP, Anayasa Değişiklik Teklifi'ni Anayasa Mahkemesine götürmezse hâlâ uzlaşma ihtimali var." demişti. CHP'yle uzlaşma aradığınıza göre bu düzenlemenin Anayasa Mahkemesinden döneceği endişeniz mi var? O hâlde bu değişiklikleri, bu dayatmayı neden yapıyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Işık...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, son dönemde PKK terör örgütü temsilcileriyle değişik şekillerde ilişkilerin sürdürüldüğü haberlerine karşın terör olaylarındaki tırmanmanın ve şehitlerimizin artmasının sebepleri nelerdir? Bu durum yapılan görüşmelerde verilen tavizlerin bir sonucu mudur? Bu maddede yapılan değişiklik de, Sayın Başbakanın ifadesiyle, açılım projenizin adımlarından birisi midir?

İkinci sorum: Habur'da PKK'lı teröristlerin yargılandığı mobil mahkeme sürecinde sorgulama odasındaki Atatürk portresinin ve Türk Bayrağı'nın indirilerek yargılamanın yapıldığına ilişkin ulusal basına da yansıyan haberler doğru mudur? Doğruysa bunun gerekçesi nedir? Bu işlemi yapan hâkimler hakkında herhangi bir işlem yapılmış mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın İnan...

MÜMİN İNAN (Niğde) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, AKP'nin tek başına hazırladığı bu Anayasa değişikliği görüşmeleri esnasında sürekli olarak "darbe anayasası" sözcüklerini işittik. Sanki bugüne kadar 1982 Anayasası'nda bundan önceki hiçbir hükümet değişiklik yapmamış gibi, buna sanki ilk defa AKP dokunuyormuş gibi bir hava yaratılmak istenmektedir. 1982 Anayasası'nın AKP Hükümetinden önceki hükümetler döneminde kaç maddesi değiştirilmiştir? Net olarak bir cevap istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yalçın? Çıkmış mı efendim? Peki.

Sayın Durmuş...

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakana sormak istiyorum: Samsun'da siyasetçiye yumruk atıldı, Ladik'te 2 polis şehit edildi. Giresun'da açılım gerginliği sonrası Dereli'de mayın patlatıldı, Kırıkkaleli Başçavuşumuz Ahmet Eryılmaz şehit edildi. Hükümet failleri tespit edip bulacağına teröristle kucaklaşıyor. Meclis Başkanımız o makama hiç de uymayan sözlerle "Beni mi öldürteceksiniz?" diyor. Açılım korku yaratmak için mi kullanılıyor, Hükümet bir senaryonun takipçisi konumunda mı kalıyor?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Paksoy...

MEHMET AKİF PAKSOY (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bedelli askerlik konusu kamuoyunun gündemine tekrar getirilmiştir. Geçen sene açıklama yapan Genelkurmay Başkanı Sayın İlker Başbuğ, terör devam ederken bedelli askerlik konusunun olamayacağını kesin dille söylemiştir. Ancak, bu sene tekrar gündeme getirildi. Siz "Başbakan ne derse o olur." dediniz. Daha sonra Sayın Başbakan Sayın Genelkurmay Başkanıyla görüştü. Konu kapatıldı derken tekrar el altından gündeme getiriliyor. Sanki "Biz Hükümet olarak bedelliye 'evet' diyeceğiz ama ordu karşı çıkıyor." imajı verilerek Türk Silahlı Kuvvetleri halktan uzaklaştırılıyor mu, uzaklaştırılmaya mı çalışılıyor? Halkın gözünde "Peygamber ocağı", "Halkın ordusu" gibi anlayışların yıkılması mı isteniyor? Bundan muradınız nedir, açıklar mısınız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum gerek konuşmacılara gerek soru soranlara.

Önce, müsaade ederseniz, Sayın Atılğan'ın ve Sayın Göksel'in iki sorusu vardı, onlardan başlamak istiyorum.

Her şeyden evvel bu son iki madde hukuk devleti bakımından önemli bir adımdır, bunu zannediyorum Sayın Atılğan da kabul ettiler, Sayın Göksel de kabul ettiler. Bu adımın atılması aslında bu iki maddeyle olmadı, daha önce yüce Meclisin kabul ettiği 145'inci maddeyle oldu. 145'inci madde "askerî hizmetin gerekleri" ibaresini oradan çıkartmıştı. 145'inci madde temel maddedir, oradan çıkınca bu iki maddeden de çıkartmak mecburiyeti hâsıl oldu. Bunun da temelinde Anayasa Mahkemesinin 7/5/2009 tarih, esas 159, 62 sayılı kararı; 9, 138 ve 140'inci maddelerdeki düzenlemeler gereğince adli ve idari yargı için öngörülen yargı bağımsızlığının askerî yargı için de geçerli olduğunun vurgulanmasıdır. Demek ki burada yaptığımız düzenlemeyle bundan sonraki kanuni düzenlemelerin zeminini hazırladık.

Sayın Atılğan'ın sorusuna gelince de: Bu kararın çıkacağı müzakerelerden anlaşılmıştı zaten. O tarihten itibaren yeni askerî adli teşkilat nasıl olacaktır? Orada da Yüksek Hâkimler-Savcılar Kurulu gibi bir kurulun teşekkülü hazırlık hâlinde, bir sonuca ulaşmak üzeredir, daha tasarı hâline gelmemiştir ama hazırlık hâlinde, sonuca ulaşmak üzeredir. Tabii bu ibare çıkmadan evvel de askerî yargı elbette en hassas şekilde, en uygun şekilde kararlar almaktaydı, yani bu ibare çıkmadan önce ve çıktıktan sonra diye bir tarih düşmek yanlıştır. Askerî yargı tarafsız ve hakikaten konularına hâkim bir şekilde kararlarını almaktaydı ama biz burada yapılan işlemlerle, eğer tasviplerinize mazhar olursa, 145'inci madde tasviplerinize mazhar oldu, daha da hukuk devletine, hukuk düzenine uygun bir şekil kazandırmış olacağız.

Diğer konulara gelince, tersinden başlayayım müsaade ederseniz. Sayın Paksoy'un sorduğu bedelli askerlikle ilgili, evvelsi gün de arz etmiştim ki benim görüşlerim devamlı "1111 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesi" şeklindedir çünkü meri kanun varken o kanunu uygulamak zorunda olan bir Bakan olarak başka bir şey söylemem mümkün değil.

"Sayın Başbakan ne derse o olur." şeklinde hiçbir ifade benden sâdır olmamıştır. Nitekim, Milliyet gazetesinin metnini okursanız, üzerindeki başlıkla farkın çok çarpıcı olduğu görülecektir.

Sayın İnan "Şimdiye kadar kaç Anayasa maddesi değişti?" diye sordu. Benim bildiğim kadarıyla seksen altı madde değişti. Yani ilk defa değişiklik yapılmıyor. Haklısınız, yani o zamandan bu zamana elbette fırsat oldukça değiştirilmiş.

Sayın Işık "PKK'nın tırmanması..." Tabii, çok istihbarat raporları var. Bunların bir kısmı basına da intikal etmiş ama sizlerin de çok iyi bildiği gibi mevsimlik bir tırmanma zaten bekleniyor. Yani kış aylarında yapamadıklarını yaz aylarında yapmakta oldukları, zaman içerisinde hep belirtiliyor.

Sayın Uslu uzlaşmadan bahsediyor. Uzlaşmadan elbette herkes memnun olacaktır. Keşke, uzlaşmanın ötesinde konsensüs, mutabakat olsa bunun daha da iyi olması beklenir.

Uyuşmazlık Mahkemesine gidiş, maalesef bizim idari inisiyatifin elinde değil. Bunun yargısal olarak Uyuşmazlık Mahkemesine gitmesi lazım ve bunların, Uyuşmazlık Mahkemesine nelerin gideceğini de Anayasa tayin etmiş. Mesela, Sayıştay, yüksek yargı diye Anayasa Mahkemesinde yer almasına rağmen Uyuşmazlık Mahkemesine gidememektedir. Hangi mahkemelerin gideceği bellidir.

Benim tespit edebildiklerim bu kadar Sayın Başkan.

Saygılarımla arz ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan, çok teşekkür ediyorum.

Böylece soru-cevap işlemi tamamlanmıştır.

Sayın milletvekilleri, madde üzerinde on üç önerge vardır. Bilindiği gibi sadece yedi önergeyi işleme alabiliyoruz.

Kura sonucu tespit edilen yedi önergeyi şimdi okutacağım, sonra da bu önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 22 nci maddesi ile değiştirilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 157 nci maddesinin son fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Yılmaz Helvacıoğlu

Siirt

“Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin kuruluşu, işleyişi, yargılama usulleri, mensuplarının disiplin ve özlük işleri, mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 22 nci maddesi ile değiştirilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 157 nci maddesinin son fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Yılmaz Tunç

Bartın

“Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin kuruluşu, işleyişi, yargılama usulleri, mensuplarının disiplin ve özlük işleri, mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 22 nci maddesi ile değiştirilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 157 nci maddesinin son fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

İkram Dinçer

Van

“Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin kuruluşu, işleyişi, yargılama usulleri, mensuplarının disiplin ve özlük işleri, mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 22 nci maddesi ile değiştirilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 157 nci maddesinin son fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Necla Arat

İstanbul

Metin Arifağaoğlu

Artvin

“Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin kuruluşu, işleyişi, yargılama usulleri, mensuplarının disiplin ve özlük işleri, mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile hakimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 497 sayılı Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 22 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bengi Yıldız

Batman

M. Nezir Karabaş

Bitlis

Hasip Kaplan

Şırnak

Sırrı Sakık

Muş

Akın Birdal

Diyarbakır

Madde: 22- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 157 nci maddesi kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı iki önergeyi okutuyorum ve sonra işleme alacağım:

T.B.M. Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Anayasa değiştirme teklifinin (22) maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ederim.

Kamer Genç

Tunceli

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Anayasa değişikliği teklifinin, 22. maddesinin teklif metninden çıkarılması için gereğini arz ve talep ederiz.

Faruk Bal

Oktay Vural

Mehmet Şandır

Konya

İzmir

Mersin

Behiç Çelik

S. Nevzat Korkmaz

Erdal Sipahi

Mersin

Isparta

İzmir

Hüseyin Yıldız

Antalya

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu efendim birlikte işleme aldığım önergelere?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir) – Katılmıyoruz efendim.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Anayasalar, vatandaşların temel hak ve hürriyetlerini teminat altına alan, siyasi rejimin ve devlet organlarının görev ve yetkilerini belirleyen kanunlar hiyerarşisinin en üstünde temel hukuk normlarıdır.

İki ihtilal ve 3 muhtıra ile üzerine gölge düşürülen Türk demokrasisini 21. yüzyılın evrensel değerlerine kavuşturabilmenin,

Asırlık anayasa tartışmalarından kurtarmanın,

Her kesimin benimseyebileceği bir anayasaya kavuşturabilmenin, tek yolu toplumsal uzlaşmaya dayalı bir anayasa yapmayı sağlamaktır.

MHP bu sebeple;

“Anayasa Değişikliği Uzlaşma Komisyonu” kurulmasını,

Partilerin uzlaştıkları hususlarda demokratik bir sözleşme yapılmasını,

Siyasi partilerin hangi konularda uzlaştığının kamuoyuna duyurulmasını,

Her partinin görüş ve tavrının, yapılacak ilk seçimde milletin takdirine sunulmasını,

Seçimler sonunda oluşacak Meclis’in ilk iş olarak anayasa değişikliğini gerçekleştirmek olmasını teklif etmiştir.

MHP bu kapsamda;

Devlet ile Milleti kucaklaştıracak,

Milletin değerleri ile Devletin değerlerini bağdaştıracak,

Demokrasi ile Cumhuriyeti barıştıracak,

Vatandaşın temel hak ve hürriyetlerini evrensel standarda yükseltecek,

Milletin bölünmez bütünlüğünü üniter yapı içinde sağlayacak ve Devleti kurum ve kuruluşları ile uyum içinde çalıştıracak,

Kuvvetler ayrılığına dayalı parlamenter demokrasiyi iyileştirecek,

Cumhuriyetin temel nitelikleri ile Anayasamızın değiştirilmesi dahi teklif edilemeyecek maddelerini koruyacak,

Toplumsal bir sözleşme belgesi niteliğinde anayasa yapma kararını ilan etmiştir.

Anayasa değişikliği ancak böylece milletin iradesine dayandırılmış olacaktır.

AKP, MHP'nin bu teklifine kulak tıkamış, kendisi için hazırladığı Anayasa teklifini partilere ve millete dayatmıştır.

AKP, Anayasa değişikliğini seçmene ve yargıya hesap vermekten kaçmak için malzeme olarak kullanmaktadır.

AKP'nin Anayasa Değişiklik Teklifi, kendi hedefine ulaşmak için hazırlanmıştır.

Bu teklif ile kuvvetler ayrılığına dayanan parlamenter sistemin denge ve denetim mekanizmaları iktidar lehine bozulmaktadır. Bunun doğal sonucu olarak başta parti kapatma, yargı bağımsızlığı ve hâkim teminatı ile hukuk devleti ve hukukun üstünlüğü ilkeleri zedelenmektedir. Parlamenter sistem yerine ucu diktaya açık bir Başkanlık sistemi getirilmektedir.

Bu teklif, Parlamenter demokrasi esasına göre inşa edilen Anayasaya aykırıdır.

Bu teklifin içinde; Millet yoktur, Milletin iradesi yoktur, Milletin beklentisi yoktur.

Millet, AKP'den bölücü terörü bitirmesini beklemektedir.

Millet, AKP'den yoksulluğun, yolsuzluğun, hayat pahalılığının ve işsizliğin hesabını vermesini beklemektedir.

Millet, AKP'den iş beklemektedir. Aş beklemektedir.

Millet, AKP'den düşünce, inanç, teşebbüs, örgütlenme ve benzeri alanlarda temel hak ve hürriyetlere güvence beklemektedir.

Millet, mahkemelerdeki iş yükünü azaltacak ekonomik, sosyal ve adli reform beklemektedir.

Millet, yandaş yargıç değil, tarafsız ve bağımsız mahkemelerde hakkını aramak istemektedir.

AKP 8 yılı heba etmiştir. Milletin beklentilerini karşılayamamıştır.

AKP, millet için değil kendini korumak için Anayasa değiştirmektedir.

AKP, gün geldiğinde herkesin güvenli liman gibi sığınabileceği tarafsız ve bağımsız mahkemeler için hiç bir şey yapmamıştır.

AKP, 8 yıllık iktidarında, yandaş yargıç yaratmış, yargıyı siyasallaştırmıştır.

AKP, hukuk devleti ve hukukun üstünlüğünü tahrir etmek, üstünlerin hukukunu yaratmak istiyor.

AKP, açılım adı altında PKK'nın siyasallaştırılması için ilk adım olduğunu ifade ettiği bu teklif ile, bin yıllık kardeşliğin ve milli bütünlüğün bozulmasına anayasa zemini hazırlamak istemektedir.

AKP, iyi niyetli değildir, başlattığı PKK Açılımı için bu yasa değişikliği ile anayasal zemin hazırlamaktadır. Bu sebeple bu Anayasa değişikliği milletin hayrına değildir ve Anayasa'ya aykırıdır.

BAŞKAN – Sayın Genç, buyurun.

Süreniz beş dakikadır.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 22'nci maddesinin tasarı metninden çıkarılması yönünde verdiğim önergenin üzerine söz almış bulunuyorum, saygılar sunuyorum.

Şimdi, değerli milletvekilleri, mevcut Anayasa'da 157 ve Askerî Yargıtay ve askerî idare mahkemelerindeki mevcut hükümlerin de burada, "Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin kuruluşu, işleyişi, yargılama usul ve mensuplarının disiplin ve özlük işleri, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkim teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir." diyor. Mevcut metinde de "askerlik hizmetlerinin gerekleri de dikkate alınarak düzenlenir." diyor. Eğer zaten bu askerlik hizmetlerinin gereklerini kaldırırsanız bu maddeye gerek yok. Gerek buna gerek 157'nci maddeye gerek yok çünkü yani askerlerin de düzenledikleri işlemler bir idari işlemdir. İdari işlemlere karşı biliyorsunuz bizde Danıştay ve idare mahkemeleri vardır. Dolayısıyla "askerî hizmetlerin gerekleri" kelimesini burada kaldırdığımız zaman askerî mahkemeler zaten fuzuli oluyor yani idari yargı içinde. İdari yargının Danıştay ve idare mahkemesi bunlara bakar.

Bence, tabii, burada, işte bilmiyorum, Komisyon getirdiği bu metnin ne anlama geldiğini kavrayacak nitelikte midir değil midir, onu da ayrıca bileceğiz.

Şimdi, değerli milletvekilleri, tabii, devamlı burada çıkıyoruz, zaman zaman konuşmalar yapıyoruz. AKP... Başta Meclis Başkanlığından kaynaklanan bir sıkıntı var burada. İç Tüzük'ün 87'nci maddesine göre milletvekilleri her madde üzerinde yedi önerge verir. Bu daha önce dört önergeydi. Anayasa Mahkemesine gidildi, Anayasa Mahkemesi dedi ki "Dört önerge az." ve bunu iptal etti. Bunun üzerine yeni bir düzenleme getirdi. Yedi önergeye çıkarıldı ama "Her grubun da ayrıca önerge verme hakkı saklıdır." denildi. Buna göre yani dört tane grup olduğuna göre dört grup önergesi ve yedi de milletvekillerinin verdiği önerge olması lazım ama Başkanlık bunu yanlış uyguluyor. Ben bunu niye şey ediyorum? Anayasa Mahkemesine nasıl olsa gidecek. Bu yönüyle de, İç Tüzük'ün bu yönüyle de... Burada çok yapılan hata var. Bunun düzeltilmesi gerekir.

Ayrıca da sayın milletvekilleri, şimdi, bugüne kadar hep AKP'liler, buraya çıktığımız zaman, işte burada hakaret ediyorlar, söz atıyorlar, tehdit ediyorlar. Bugün yeni bir şeyle karşı karşıya kaldık. Güya benim elli, altmış dairem varmış, iş hanım varmış, ondan sonra hayalî ihracatçıların avukatlığını yapmışım.

Peki, sayın milletvekilleri, yani böyle bir şey olur mu? Vergilerimi ödemişim. İşte Kemal Bey burada, kendisi herhâlde Maliye Bakanırken kendi bürokratlarına da -ben en fazla onu tenkit ettiğime göre- gerekli talimatı vermiştir, "Bu Kamer Genç'in neyi var neyi yok araştırın." demiştir.

Şimdi, böyle şeylere ne var. Benim dairem varsa, elli, altmış dairem, çıkarırsın burada dersin ki "Arkadaş, şurada şu şu daireler var." söylersin. İş hanım varsa söyle. Neredeyse söylersin. Benim bir defa avukatlık ruhsatım yok. Ben nasıl hayalî ihracatçıların avukatlığını yapacağım? Ha, şimdi, ben sizin yaptığınız soygunlara, suistimallere isim veriyorum size. İşte İstanbul Belediyesinde yapılan soygunları söylüyorum, TOKİ'de yapılan soygunları söylüyorum, İstanbul Belediyesinde o imar yolsuzluklarını söylüyorum, işte Tayyip Bey'in gidip de Halk Bankasıyla, Vakıflar Bankasından aldığı usulsüz 750 milyon dolar krediyi söylüyorum. Her gün uçaklara haksız olarak, işte, Abdullah Bey'le Tayyip Bey'in yandaşlarını uçaklara doldurup getirip ne paralar harcadığı, ne kadar şeylerinden aldığını biliyorum, işte ne hediyeler aldığını söylüyorum. Bunlar açık şeyler. Şimdi, bunlara açıkça cevap vereceğinize beni tehdit etmeye kalkıyorsunuz. Ya ben korkmam arkadaşlar, bunu bilesiniz. Bir defa bende korku yok tamam mı, korku yok.

AHMET YENİ (Samsun) - Yalan konuşuyorsun, yalan!

KAMER GENÇ (Devamla) - Benimle ilgili bir şeyiniz varsa bakın, bütün teşkilat sizin elinizde, maliye sizin elinizde, her şey sizin elinizde, dersiniz, getirirsiniz "Kardeşim, bak bu Türkiye'de..." İşte incellersiniz, ne çıkarsa çıkar. Yani iftira atayım da çamur kalsın meselesi değil. Bakın, mesela Mustafa Elitaş, işte bundan bir süre önce Tayyip Bey'in bir gezisine katılmak için gidiyor, 2.900 dolar para veriyor. Niye katıldığını ben de anlamıyorum yani. İlle ben de sizin yanınızda bulunayım, iş adamlarıyla şey edeyim. Birtakım insanlarla ilgili bende şey var da değerli arkadaşlarım, biz burada bir hizmet yapıyoruz. Niye hizmeti yapıyoruz? Bu memleket bizim diyoruz. Şimdi, bu saate kadar burada kalmışız, 400 milletvekili var, saat gelmiş ikiye, her gün buralardayız, Türkiye'nin hangi meselesini hallediyoruz arkadaşlar? Allah'ı severseniz yani söyleyin. Türkiye'nin hangi meselesini şey ediyoruz? İşsizlik işsizlik çaresini mi hallediyoruz? Yoksulun yoksulluk meselesini mi hallediyoruz? Ne imiş? Tayyip Bey talimat vermiş. "İlle ben diktatör olacağım." diyor, "Yargıyı kaldıracağım ama bu yargı da bana bağlı olacak çünkü bu yargı benim ciğerimi kanatıyor." diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET YENİ (Samsun) - Yalan konuşuyorsun, yalan! Sen hep yalan konuşuyorsun!

BAŞKAN - Sayın Genç, size de ilave bir dakika süre veriyorum, lütfen tamamlayın efendim.

KAMER GENÇ (Devamla) - Tayyip Bey, şimdi bu yargı senin ciğerini niye kanatıyor? Yani bu senin yaptığın keyfi, bu ülkeyi yok etme yolundaki tesis ettiğiniz keyfi işlemler, yaptığımız ihalelerdeki yapılan soygunlar... Bunları eğer idari yargı hukuka bağlı kalıyorsa ve bunları iptal ediyorsa senin ciğerin niye kanıyor kardeşim? Bir onu söyle de biz de anlayalım. Senin ciğerin niye kanıyor? Yani bunu bir söyle de onu şey edelim. Onun için, bunun bir anlamı yok. Bu halk da bizi dinliyor.

AHMET YENİ (Samsun) - Hep yalan konuşuyorsun!

KAMER GENÇ (Devamla) - Yani, burada tamamen insanları, burada göz boyama, gündem değiştirme... Ekonomi çökmüş...

FAZLI ERDOĞAN (Zonguldak) – Maddeyle ilgili ne...

KAMER GENÇ (Devamla) – Söyledim ya maddenin ne anlama... Zaten ne anlarsınız ki siz! Ondan sonra maddeyle ilgili her şeyi de söyledim. Dolayısıyla vatandaşı kandırıyorsunuz. Bu vatandaş görecektir. Benim gördüğüm kadarıyla bu iş gidecek, Anayasa Mahkemesi bunu durduracak ve ondan sonra siz de gideceksiniz “Ya, bakın, gördünüz mü, işte bizim elimiz kolumuz bağlı. Ey halk, ben mağdurum, bana oy verin.” diyeceksiniz ama bu defa tutmaz bu. Bu defa bu millet görür sizin ne şeytanlıklar peşinde koştuğunuzu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Genç, ek süre de doldu efendim. Ek süreniz de doldu.

Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, birlikte işleme aldığım iki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 497 sayılı Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 22 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi arz ve teklif ederiz.

Bengi Yıldız (Batman) ve arkadaşları

Madde: 22- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 157 nci maddesi kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Sözleşme hükümlerine uygun olarak yargı birliği sağlanmıştır.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım önerge ile diğer üç önerge aynı mahiyettedir. Dolayısıyla birlikte işleme alacağım ve istemleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim.

Şimdi, ilk önergeyi ve diğer önergelerin imza sahiplerini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin çerçeve 22 nci maddesiyle değiştirilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 157 nci maddesinin son fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

“Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin kuruluşu, işleyişi, yargılama usulleri, mensuplarının disiplin ve özlük işleri, mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.”

Necla Arat
İstanbul

Metin Arifağaoğlu
Artvin

Diğer imza sahipleri:

İkram Dinçer

Van

Yılmaz Tunç

Bartın

Mehmet Yılmaz Helvacıoğlu

Siirt

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI MEHMET VECDİ GÖNÜL (İzmir) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Arifağaoğlu, buyurun.

Süreniz beş dakikadır.

METİN ARİFAĞAOĞLU (Artvin) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan 22’nci madde için vermiş olduğumuz önerge üzerinde söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

2002 seçimleri öncesinde Sayın Recep Tayyip Erdoğan milletvekili adayı dahi olamamıştı ancak partisi yüzde 35’e yakın oy almıştı. Yüzde 35’e yakın oy alan bir partinin genel başkanının milletvekili seçilememesini demokrasi anlayışına sığdıramayan ve örnek bir davranış sergileyen Sayın Deniz Baykal “Bu durumdaki liderlerin önünü tıkayan Anayasa maddesini getirin, değiştirilim.” demiştir. Böylece, Anayasa’nın ilgili maddesi de değiştirilerek Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın milletvekili olmasının önündeki yasal engel kaldırılmış oldu. Sayın Baykal ve 22’nci Dönem Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri demokrasiye inandıkları için bu değişikliğe destek verdiler. Demokrasiye ve hukukun üstünlüğüne inanmak söylemlerle değil, eylemlerle olur.

25 Ekim 2002 günü “Seçim Arenası” programında dokunulmazlık zırhının kaldırılması sözü verildi mi? Verildi. Sayın Başbakan, bir yıl değil sekiz yıl geçti, neredesiniz? Anayasa Değişikliği Teklifi’nde milletvekili dokunulmazlığını ilgilendiren 83’üncü madde neden yok? iktidar olmanızın rehabetiyle, verilen sözleri unuttunuz, ancak bu millet 25 Ekim 2002 tarihini unutmadı, unutmayacak. Sizleri iktidara taşıyan bu aziz millet, iktidardan uzaklaştırmasını da bilecektir. İçi ve içeriği boş olan demokratik açılım söylemiyle ve Habur hukukuyla demokrat olunamaz, hukukun üstünlüğü de sağlanamaz.

Değerli milletvekilleri, birçok milletvekili hakkında, biliyorsunuz, fezleke var, dosya açılmış. Cumhuriyet savcılarının iddiaları var. Bu iddialar doğru mu, değil mi? İlgili milletvekilleri mahkeme huzuruna çıksa, iddialar karşısında kendini savunsa daha iyi olmaz mı? Dokunulmazlıkları kaldırırsak Parlamenta olan güven çoğalmaz mı? Milletvekillerini bu ayrıcalıklı durumdan kurtarsak daha güzel olmaz mı? Milletvekilleri mahkeme huzuruna çıksın, orada aklanabiliyorsa aklansın. Fezleke sahibi milletvekilleri, özellikle AKP milletvekilleri, sizler mahkemede aklanabilirseniz, işte o zaman AK PARTİ olursunuz. Şu anda isminiz AK PARTİ diye süttan çıkmış ak parti değilsiniz.

Anayasa değişikliği çok önemlidir, sıradan bir kanun değişikliği değildir. Anayasa değişikliklerinde toplumsal mutabakat esas olmalıdır. Anayasa değişikliği çoğunlukçu değil, çoğulcu bir anlayışla, geniş katımlı bir toplumsal uzlaşmayla gerçekleştirilmelidir. Anayasa, toplumsal mutabakat sözleşmesidir. Hazırlanan Anayasa değişikliğinde ana muhalefet ve muhalefet partileri yoktur. Sivil toplum örgütleri, üniversiteler, yüksek yargı organları, Barolar Birliği yoktur. Tartışma ve uzlaşma yolu aranmamıştır. Bu Anayasa değişikliği dayatma bir metindir, sivil anayasa metni olarak kabul edilemez. Toplumsal mutabakata ulaşmak diye bir niyetiniz olmamıştır. Sizlerin gayesi yargıyı kuşatmaktır. Yürütme elinizde, çoğunluğunuz da var, yasama da elinizde. Kuvvetler ayrılığı ilkesinde bağımsız yargı bulunmaktadır. Bu düzenlemelerle oraya da el attınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Arifağaoğlu, size de ek bir dakika süre veriyorum. Lütfen konuşmanızı tamamlayın efendim.

METİN ARİFAĞAOĞLU (Devamla) – Bağımsız yargıyı bağımlı hâle getireceksiniz, bunun adına da sivil anayasa diyeceksiniz. Bu millet bir kişinin otoriter yapısını kabul etmez, AK PARTİ anayasasına evet demez. Toplumsal mutabakatın olmadığı Anayasa değişikliğine bu millet rıza göstermez. Bu, milletin anayasası değildir. Bu gidiş, iyi gidiş değildir. Cumhuriyet tarihinde ilk defa, yüzlerce değil, binlerce dinleme, izleme ve fişleme olayı yaşanmıştır. Hiçbir demokratik ülkede böyle durumlarla karşılaşmak mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, bu önergemiz ortak önerge, zannederseniz beş önergemiz var, sadece biz bu önergeye bir harf ekliyoruz ve o harf de... “Tarafsızlığı” bu önergeye sokmak yani askerî yüksek idare mahkemeleri bağımsız olacak, tarafsız olacak ve hâkim teminatı altında olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

METİN ARİFAĞAOĞLU (Devamla) – Önergemize destek vereceğinizi umut ediyor, hepimize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Arifağaoğlu, teşekkür ederim.

Birlikte işleme aldığım önerge sahiplerinden Sayın Dinçer konuşacak mısınız, gerekçe mi?

İKRAM DİNÇER (Van) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Sayın Tunç?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Sayın Helvacıoğlu?

M. YILMAZ HELVACIOĞLU (Siirt) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Müşterek gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin çalışma usullerinin mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile hakimlik teminatı esaslarına göre düzenlenmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, birlikte işleme aldığım önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, 22'nci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddenin oylaması gizli oylama şeklinde yapılacaktır.

Tekrar milletvekili arkadaşlarıma hatırlatıyorum: Kâtip üyelerce sizlere verilecek olan pullardan beyaz olanı "kabul", kırmızı olanı "ret", yeşil olanı ise "çekimser" oyu ifade etmektedir. İsmi okunmayan milletvekiline pul ve zarf verilmeyecektir. İlgili arkadaşların dikkatini bir kez daha çekiyorum.

Gizli oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

(Oylar toplandı)

BAŞKAN – Oy kullanmayan sayın milletvekili arkadaşımız kaldı mı? Yok.

Oy kullanma işlemi tamamlanmıştır.

Oy kutularını kaldırıyoruz.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesinin gizli oylama sonucu:

"Oy sayısı : 407

Kabul : 335

Ret : 70

Çekimser : 1

Boş : 1

Geçersiz : -

Kâtip Üye

Murat Özkan

Giresun

Kâtip Üye

Bayram Özçelik

Burdur"

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince kanun tasarı ve teklifleriyle komisyondan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 27 Nisan 2010 Salı günü (bugün) saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 02.58